

Fennican RDA-sovellusohje + aineiston käsittely

- *FENNICAN RDA-KUVAILOHJE (päivitetty 4.2.2022)*
 - Johdanto
 - Yleistä
 - Aineisto
 - Aineiston käsittely
 - Aineiston rajaus
 - Alasarja
 - Aleph, mm. sisältövaihtoehdot, tallennusalue, kopiointi toisesta tietokannasta
 - Aleph-Fennica -korjaukset, replikoinnit
 - Fikka
 - Alkukirjaimet
 - Analyttinen kirjaus
 - Analyttinen kuvailu
 - Artikkelit
 - Auktorisoitu hakutieto
 - Auktoriteettitietueet/Toimijakuvailu
 - Henkilö- ja yhteisöauktoriteetit
 - Henkilöt
 - Yhteisöt
 - Bib-tietueiden ja Auktoriteettitietueiden yhdistäminen
 - Creative Commons
 - Diakriitit
 - Digitaalinen aineisto
 - Digitoitua aineistot
 - DRM
 - Ennakkotietueet
 - Ekspressio
 - Elementti, kuvailuelementti
 - Ensisijainen nimi
 - Entiteetti
 - Erottuva nimeke
 - Esiö
 - Funktiot/roolit/toimijan suhde
 - Hakusulkeet
 - Hakutieto
 - Hierarkkinen kuvailu
 - Irtopäällys
 - ISBN-tunnukset
 - ISIL-tunnukset
 - Juokseva nimeke
 - Juridisen teoksen lyhennetty nimeke
 - Jäljenne
 - Kannet
 - Kappale (item)
 - Karhunta
 - Kartta- vai kirjapohja?
 - Kielikoodit
 - Kirjaboksit
 - Kirjastointi
 - Kirjavyhtäisy
 - Kirjoitusohjeita
 - Kokoava nimeke
 - Kokoomateos/Kooste
 - Kokousjulkaisut
 - Kolofoni
 - Koneellisesti tuotettu tietue
 - Kontrolliosakentät
 - Korttien kuvailu
 - Kuvailun kieli ja kirjoitusjärjestelmä
 - Kuvailulehti
 - Kuvailun keventäminen
 - Kuvakirjat
 - Kuvateokset
 - Käyttöoikeuksien metatieto
 - Käännökset/alkuperäinen teos
 - Liitteet
 - Lippakirjat (eng Flipback)
 - Lisäpainokset
 - Logot kanssa/nimiösivulla
 - Lohko
 - Loppupisteet
 - Lyhenteet
 - Manifestaatio
 - MERGE 2

- Mukaelma
- Mukaelmat, versiot ym.
- MU- ja SU- merkinnöt
- Muodollisesti esitetty
- Muototermit
- Nimekkeen muutokset
- Nimiönäyttö
- Nimiösivu
- Nimiösivun vastine
- Numerot
- Näyttelyjulkaisut yms.
- Ohitusindikaattorit
- Omakustanteet
- Osakohde
- Otsikkonimeke
- Painokset
- Painosmerkinnöt
- Pelit
- Pienpainatteet
- PoDit
- Päivittyvät irtolehdet
- Pääsarja
- Rakenteistettu kuvailu
- RDA-muutokset : tietueiden käsittely RDA-konversion jälkeen
 - Hybriditietueet
 - RDA-tietueiksi muuttaminen
 - RDA ja uudet painokset
 - RDA ja vanhat henkilöauktoriteetit
- RDA-toolkit suomenkieliseksi
- Saavutettavuus
- Salassa pidettävät julkaisut
- Saman nimiset teokset
- Sarja
- Sarjan nimiösivu
- Sarjatiedot aineistossa ja sarja-aineiston ylläpito
- se on
- Sepitetty nimeke
- SID ja Melinda-Fennica-linkitys
- Sidosasu
- Sitaatit
 - Sitaatit ja tekijän funktio
- Sivujen laskeminen
- Suhteen määrite
- SUOMI 100 VUOTTA –teksti tai logo
- Symbolit
- Tallenne
- Tekijyys
 - Tekijän nimi muuttuu - auktorisoitu muoto
 - Teoksen tekijä
 - Ekspression tekijä
 - Kuinka monta tekijää?
 - Pääperiaate: Vastuullisuustiedoissa voi olla vähemmän tekijöitä kuin hakukentissä.
 - Epävarma tekijyys
 - Anonyymi tekijä
 - Tekijämerkintö vaihtelee esim. eri painoksissa tai moniosaisessa manifestaatiassa
 - Päävastuullinen/vallitseva tekijä
 - Haastattelut
 - Kommentaarit
 - Kuvateokset, näyttelyjulkaisut
 - Käännökset
 - Moniosaiset monografiat
 - Mukaelmat
 - Painokset
 - Sarjakuvat
 - Tekijällä useita identiteettejä
 - Yhteisvastuu vai kooste
 - Yleisohje
 - Yhteisvastuu / yhteistyössä tehty
 - Kooste
 - Yhteisötekijyys
 - Hallinnolliset julkaisut
 - Konsulttifirmat yms. ulkoistukset
 - Työryhmät ym. nimetyt ryhmät
 - Henkilö vai yhteisö?
- Teos (work)
- Tiedonlähde
- Tiedonlähteet
- Transkriptio
- Translitterointi

- Tuplatietueet
 - FIKKA ja tuplien yhdistäminen:
- Ulkofennica
- URN-generaattori
- Uskonnolliset teokset mm. Raamattu
- Vaihtoehtoinen nimeke
- Vakiintunut kokoava nimeke
- Vanhat painetut aineistot
- Varastotietue
- Varianttihakutieto
- Varianttikappale
- Viittaus
- Viola ja Fennica
- Virheelliset painoserät
- Virheet (tarkemmin kunkin elementin kohdalla)
 - Virheellinen ISBN-tunnus
 - Tekijä virheellisesti ensisijaisessa tiedonlähteessä
 - Nimeke virheellisesti ensisijaisessa tiedonlähteessä
 - Virheellinen painostieto
 - Julkaisutiedot virheellisesti
 - Sarjan nimi/numero tms. virheellisesti
- Voyager-kirjastojen tukipakki
- RDA-KUVAILU MARC 21 -FORMAATISSA
 - Kiinteät kentät
 - Leader
 - 007 Välikehti: Äänite
 - 007 Välikehti: Elektroninen aineisto
 - 007 Välikehti: Kartta-aineisto
 - 008 Kontrollikenttä
 - Vaihuvamittaiset kentät
 - 015 NBN-tunnus (National Bibliography Number) (T)
 - 020 ISBN-tunnus (International Standard Book Number) (T)
 - Osakentät ja ISBN- tunnus (ET)
 - ꞥ hinta- ja saatavuustiedot (ET)
 - ꞥq tarkentava tieto (T)
 - ꞥz peruttu tai virheellinen ISBN-tunnus (T)
 - 024 - Muut standarditunnukset (T)
 - 027- ISRN-tunnus tai muu standardoitu raporttinumero (T)
 - 040 - Luetteloiva organisaatio (ET)
 - 041 - Kielikoodi (T)
 - 042 - Autentikointikoodi (ET)
 - 045 - Ajankohta tai ajanjakso (ET)
 - 046 - Erikoiskoodattu julkaisu-aika (T)
 - 049 - Tarkastus tai inventointi - suomalainen kenttä
 - 066 - Merkistöt (ET)
 - 080 - Yleinen kymmenluokitus, UDK (T) ja 084 - Muu luokitus (T)
 - 088 - Raporttinumero (T)
 - 100, 700 roolit/funktiot/suhteet
 - 1XX Pääkirjauskentät
 - 100 - Pääkirjaus - henkilönnimi (ET)
 - 100-kentän tekijyys
 - Aineisto on kirjoitettu yhteistyössä (= pääkirjaus tekijälle)
 - Aineisto on kooste (= pääkirjaus nimekkeelle)
 - Esimerkkejä teoksen tekijyydestä (100-kenttään)
 - Kokoaja, luettelot yms.
 - Typografisesti korostettu ja päätely, että on päätekijä, vaikka järjestys nimiösvulla eri
 - Mukaemat
 - Haastattelut
 - Valokuvajäljennöksiä taideteoksista tms. (jossa tekstin osuus suurempi)
 - Pseudonyymi tms.
 - Anonyymi, jossa tekijä tiedetään:
 - 110 - Pääkirjaus - yhteisönnimi (ET)
 - 111 - Pääkirjaus - kokouksen nimi (ET)
 - 130 - Pääkirjaus - yhtenäistetty nimeke (ET)
 - 20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät
 - 240 - Yhtenäistetty nimeke (ET)
 - 243 - Kokoava yhtenäistetty nimeke (ET) HUOM! Vuodesta 2020 lähteiden 243-kentän sijasta on ruvettu käyttämään 240-kenttää myös kokoavan yhtenäistetyn nimekkeen merkitsemiseen
 - 245 - Nimeke- ja vastuullisuusmerkintö (ET)
 - Päänimeke 245 ꞥa
 - Päänimekkeen valinta
 - Vaihtoehtoinen nimeke
 - Rinnakkainen päänimeke
 - Muu nimeketieto 245 ꞥb
 - Varianttinimeke
 - Moniosaiset monografiat:
 - 245 ꞥc - Vastuullisuusmerkinnöt
 - Vastuullisuusmerkinnöt kokoomanimekkeettömissä julkaisuissa

- 246 - Muut nimekkeet (T)
- 247 - Aikaisempi nimeke (T)
- 25X-270 Julkaisu- ja jakelutietojen jne. liittyvät kentät
 - 250 - Painosmerkintö (T)
 - 260 - Julkaisutiedot (T) ISBD:n aikainen kenttä.
 - 263 - Arvioitu julkaisu-aika (ET)
 - 264 - Huomautus tuotanto-, kustannus-, jakelu-, valmistus- ja tekijänoikeustiedoista (T)
 - 264 #0 Tuotantotiedot (T)
 - 264 #1 Julkaisutiedot (T)
 - Virheellinen julkaisu-aika
 - 264 #2 Jakelutiedot (T)
 - 264 #3 Valmistustiedot (T)
 - 264 #4 Copyright-vuosi
 - Tarkennuksia vuosilukujen merkitsemisestä 264 c-kenttiin
- 3XX Fyysisen kuvailun jne. kentät
 - 300 - Ulkoasutiedot (T)
 - ‡a Laajuus tai kesto (T)
 - ‡b - Muut fyysiset yksityiskohdat (ET)
 - ‡c - Mitat (T)
 - ‡e - Liiteaineisto (ET)
 - ‡f - Yksikön tyyppi (T) + ‡g Yksikön koko (T)
 - ‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)
 - 336 - Sisältötyyppi (T)
 - ‡a - Sisältötyyppi (T)
 - ‡b - Sisältötyypin koodi
 - ‡2 - Koodin lähde
 - ‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat
 - 337 - Mediatyyppi (T)
 - 338 - Tallennetyyppi (T)
 - Esimerkkejä 336-338-kenttien käytöstä:
 - 340 - Fyysinen väline (T)
 - 341 - Saavutettavuussisältö (T)
 - 344 - Äänen ominaisuudet (T) ja 347 Digitaalisen tiedoston ominaisuudet (T)
 - 355 - Salassapitoaste (T)
 - 380 - Teoksen muoto (T)
 - 385 - Kohderyhmän ominaisuudet (T)
- 4XX Sarjamerkintökentät
 - 490 - Sarjamerkintö ei-lisäkirjausmuodossa (T)
- 5XX Huomautuskentät
 - 500 - Yleinen huomautus (T)
 - 502 - Huomautus väitöskirjasta (T)
 - 504 - Huomautus bibliografiasta ym. (T)
 - 505 - Määrämuotoinen huomautus sisällöstä (T)
 - Esimerkkejä rakenteisesta kuvailusta ja 700-kentistä
 - Esimerkkejä osittaisesta sisällöstä
 - Alephin ominaisuus ja 505-kentän pituus (kentän jako ‡9-osakentällä)
 - 506 - Huomautus pääsyräoituksesta (T)
 - 507 - Huomautus graafisen aineiston mittakaavasta (ET)
 - 509 - Suomalainen kenttä: huomautus muusta opinnäytteestä (T)
 - 515 - Huomautus numeroinnista (T)
 - 520 - Huomautus sisällöstä, tiivistelmä tms. (T)
 - 521 - Huomautus kohderyhmästä (T)
 - 530 - Huomautus saatavuudesta toisessa ilmiässä (T)
 - 533 - Huomautus jäljenteestä (T)
 - 534 - Huomautus alkuperäisversiosta (T)
 - 538 - Huomautus järjestelmävaatimuksista (T)
 - 540 - Huomautus käytön ja kopioinnin ehdoista (T)
 - 542 - Huomautus tekijänoikeudesta (T)
 - 546 - Huomautus kielistä (T)
 - 567 - Huomautus metodologiasta (T)
 - 583 - Huomautus toimenpiteistä (T)
 - 586 - Huomautus palkinnosta (T)
 - 588 - Kuvailun perusta (T)
 - 59X - Paikalliset huomautukset
- 6xx Asiasanakentät
 - 600 - Henkilönnimi asiasanana (T)
 - 610 - Yhteisönnimi asiasanana (T)
 - 611 - Kokouksen nimi asiasanana (T)
 - 630 - Yhtenäistetty nimeke asiasanana (T)
 - 648 - Aikaa ilmaiseva termi asiasanana (T)
 - 650 - Kontrolloidun asiasanaston asiasana (T)
 - 651 - Maantieteellinen nimi asiasanana (T)
 - 653 - Kontrollioimaton hakuterminä (T)
 - 655 - Aineiston lajityyppi/muoto hakuterminä (T)
- 70X-750 Lisäkirjauskentät
 - 700 - Lisäkirjaus - henkilönnimi (T)
 - 710 - Lisäkirjaus - yhteisönnimi (T)
 - 711 - Lisäkirjaus - kokouksen nimi (T)
 - 730 - Lisäkirjaus - yhtenäistetty nimeke (T)

- 740 - Lisäkirjaus - kontrolloimaton nimeke (T)
- 76X-79X Linkkikentät
 - 767 - Linkkikenttä - käännös (T)
 - 775 - Linkkikenttä - muu painos (T)
 - 776 - Linkkikenttä - toinen ilmiasu (T)
- 80X-830 Sarjalisäyskentät
 - 800 - Sarjalisäkirjaus - henkilönimi (T)
 - 810 - Sarjalisäkirjaus - yhteisönimi (T)
 - 830 - Sarjalisäkirjaus - yhtenäistetty nimeke (T)
- 841-88X Varasto- ja sijainti- ym. tietojen kentät
 - 856 - Elektronisen aineiston sijainti ja käyttö (T)
 - 880 - Tiedot vaihtoehtoisella kirjaimistolla (T)
 - 884 - Konversion tiedot (T)
- 9xx suomalaiset kentät
 - 900 - Viittaus - henkilön nimi - suomalainen kenttä (T)
 - 901 - Kirjastokohtainen kenttä (T)
 - 902 - Painoskoodi (T)
 - 903 - Kirjastokohtainen koodi (T)
 - 904 - Pienpainatekoodi (T)
 - 910 - Viittaus - yhteisönimi - suomalainen kenttä (T)
 - 911 - Viittaus kokouksen nimestä (T)
 - 960 - Saamelaisbibliografia
 - 974 Kirjavälityksen teostunniste
 - SID Linkki paikalliskannan vastintietueeseen

FENNICAN RDA-KUVAILUOHJE (päivitetty 4.2.2022)

Johdanto

Tämä sovellusohje on tarkoitettu Kansallisbibliografian MARC 21 –formaatin mukaisten bibliografisten tietojen RDA-kuvailun tueksi.

MARC 21 -formaatin indikaattoreista, kentistä ja osakentistä on ohjeistettu lähinnä vain ne kohdat, joita Fennica-kuvailussa käytetään. Esimerkiksi linkkikenttiä 76X-79X ei ole vielä täysimääräisesti hyödynnetty.

Ohjeessa on otettu huomioon Kuvailevan metatiedon asiantuntijaryhmän (Kumea) bibliografisten tietojen sovellusohje Melinda-kirjastoille ([MARC 21 -sovellusohje \(RDA\)](#)). Fennican sovellusohje on jonkin verran yksityiskohtaisempi nimenomaan kansallisbibliografisen kuvailun vaatimusten ja kokoelman hallinnan osalta.

RDA:n myötä metatiedon tuotanto ei ole pelkkää luettelon tai tietokannan tekemistä. Entiteetti-relaatio-tietomalliin pohjautuva kuvailu ohjaa tuottamaan rakenteistettua, linkitettyä ja sisältölähtöistä metatietoa. RDA-kuvailun mukainen metatiedon tuotanto mahdollistaa konelukuisuuden ja siten automaattisen linkittymisen (URI-tunnisteet) ja paremmat hakutulokset.

Fennica-kuvailussa noudatamme kansallisia ja kansainvälisiä standardeja ja sanastoja, pyrimme metatietojen johdonmukaisuuteen, tarkoituksenmukaisuuteen, luotettavuuteen ja rikkauteen. Metatiedon laadulla edistämme tuloksellista tiedonhakua.

Kansallisbibliografian kuvailu tehdään Melinda-tietokantaan (Aleph), josta tietueet siirtyvät Fennican omaan Voyager-tietokantaan. Kuvailukieli on suomi. Jos Melindassa kuvailu on aloitettu ruotsiksi, kuvailun kieli vaihdetaan suomen kieleen.

Samalla nimellä toistuvasti esiintyvät julkaisut (esim. vuosikirjat) kuvaillaan sarja-aineistona. Jokaisesta manifestaatiosta (esim. painettu ja elektroninen tai mikromuotoinen aineisto) tehdään erilliset tietueet. Tämä vaikuttaa esim. KITT-yhteistilaston tietojen poimintaan.

Fennica-kuvailijoille on myös pikaohje monografioiden kuvailusta: [Fennican pikaohje -Painettu+monografia.docx](#)

Yleistä

Ohjeita kuvailuun:

- RDA Toolkit [RDA Toolkit](#)
- Kumean RDA-ohje: [Kumean MARC 21 -sovellusohje \(RDA\)](#)
- MARC 21 -formaatti [MARC 21 yhtenäisformaatti](#), bibliografiset tiedot [MARC 21 bibliografiset tiedot](#)
- Metatietosanasto: [Metatietosanasto](#) aineistojen kuvailussa tarvittavia termejä ja fraaseja
- Melindan toimintaohje: [Melindan toimintaohje](#)
- Toimijakuvailuohje: [Toimijakuvailuohje](#)
- Sisällönkuvailuohje: [Sisällönkuvailuohje](#)
- Muita aineistoja: musiikki: [Musiikki](#)
äänikirjat: [Äänikirjaohje](#), Kumean äänikirjaohje: [Kumean äänikirjojen kuvailuohje \(RDA\)](#)
elokuvat: [Elokuvat_OLAC_2017_touko.pdf](#); Kumean ohje: [Elokuvien kuvailuohje](#)
pelit: [Kumean pelien RDA-ohje](#)
- sarja-aineisto: [Sarja-aineisto RDA](#)
- Kumean verkkoaineiston kuvailuohje: [Kumean verkkoaineisto-ohje](#)

Milloin tehdään uusi kuvailu

- Mikäli ISBN-tunnus muuttuu uudessa painoksessa, tehdään uusi kuvailu.
- Julkaisun jokaisesta ilmasusta (esim. painettu ja elektroninen) tehdään erilliset kuvailutietueet.
- Jos julkaisussa on mainittu sekä kovakantisen että pehmeäkantisen ISBN, ne voidaan kuvailla samaan tietueeseen. Muutoin eri kansityypeillä julkaistuista aineistoista tehdään erilliset tietueet.

Aineisto

- Teos, ekspressio, manifestaatio tai kappale.

Aineiston käsittely

- Aineiston väliin laitettavien lappujen värien merkitys
valkoinen: seurantaväline, johon merkitään raksit ja nimikirjaimet, kun aineistoa kuvaillaan, sisällönkuvaillaan ja aineistoon liittyviä auktoriteetteja pitää tarkistaa
punainen: Kirjastopalvelun (ent. BTJ) kuvailema
sininen: aineisto kuvaillaan Fennicaan, mutta julkaisua ei sijoiteta monografiakokoelmaan (Ba-sarjaa, eli saapumisvalvomattomat sarjat)
keltainen: kustantajakappale
oranssi: f-numerollinen tai rajauspalaverin hyväksymä kuvailtava

Aineiston rajaus

- Ohje: [Rajausohjeet monografioille](#)
- Vapaakappaleyksikön [Aineistonrajaus](#)
- [Fennican ja Violan rajausohje](#)
- Jos julkaisu on tarkoitettu vain pienelle ryhmälle -kuten perhepiiriin - aineistoa ei tarvitse edes luovuttaa vapaakappaleena.

Alasarja

- Sarja, joka ilmestyy toisen (pää)sarjan osana. Alasarjalla voi olla itsenäinen tai epäitsenäinen, pääsarjan nimekkeestä riippuvainen nimeke

Aleph, mm. sisältövaihtoehdot, tallennusalustat, kopiointi toisesta tietokannasta

- Sisältövaihtoehdot: [Alephin sisältövaihtoehdot](#), Kentän kohdalla Ctrl f8
- Tallennusalustat: [Tallennusalustat](#) Ctrl A
Uuden tallennusalustan voi tehdä Aleph-luettelointiohjelmassa luomalla uuden tietueen (joko tyhjältä tai vanhaa tallennusalustaa käyttäen) tai avaamalla jonkin vanhan tietueen, täyttämällä/muokkaamalla siihen halutut tiedot ja tallentamalla sen paikalliselle työasemalle komennolla *Cataloging* > *Create Template on Local Drive*
- Haettavissa olevat muut tietokannat: [Alephin muut tietokannat](#)
- Kopiointi muista tietokannoista multi search CCL query -haun avulla: [kopiointi muista tietokannoista](#)
Jos kiinteiden kenttien muokkaaminen ei onnistu, täytyy XX-formaatti muuttua esim. monografia BK:ksi *Cataloging* > *Change Record's Format* -toiminnolla.

Aleph-Fennica -korjaukset, replikoinnit

Fikka

Fikka

Annetaan olla, jos tulee Alephista, mutta ei tehdä itse, siirtyvät myös Fennicaan:

- 008/18-21 kuvitusmerkinnöt
- 250 [Uusi painos]
RDA 2.5.1.4 Valinnainen lisäys: "Jos aineistossa ei ole painostietoa, mutta sen tiedetään sisältävän huomattavia muutoksia muista painoksista, tehdään merkintö painostiedosta, mikäli tietoa pidetään tärkeänä tunnistamisen tai löytyvyyden kannalta. esim. [Hand-coloured and corrected edition])
[\[Uusi painos\]](#) merkintö ei tarpeen, koska kyseessä ei ole huomattava muutos.
Fennicassa merkitään 902 a-osakenttään koodi b, jos julkaisuun on merkitty painos tai tiedetään kyseessä olevan uusi painos.

Annetaan olla, koska replikoinnin ansiosta merkinnöt eivät siirry Fennicaan:

- Osakenttiä tai ehdollisia kenttiä: Vaikka Alephissa olisikin joitain kenttiä tai osakenttiä, joita Fennicassa ei käytetä, ne eivät siirry Fennicaan replikoinnin ansiosta, vaikka joku muu kirjasto olisikin Alephissa muuttanut niitä (esim. kiinteistä kentistä LDR/17 koodaustaso, 008/22 kohderyhmä g ja e, 008/39 luetteloiva organisaatio, 024 ean, kun se on sama kuin väliviivoilla, 830 w bibliografisen tietueen tunnus)

- 0-osakentät, Tekijäkentistä 100, 110, 111, 700, 710, 711 karsitaan osakenttä ± 0 mikäli se ei sisällä Asterin auktoriteettitietueen kontrollinumeroa taittua ISNI-tunnusta.
- Kenttä **856** karsitaan automaattisesti, mikäli kentän osakentässä $\pm u$ esiintyy merkkijono 'data.kirjavalitys.fi'. (Kirjavälityksen kuvaus- ja kansikuvalinkit), Varastokirjastolinkki
- Replikointi karsii seuraavat kentät, joita ei Fennican bib-tietueissa käytetä:
 - **010, 013, 016, 017, 018, 025, 026, 027, 030, 031, 032, 037, 038, 043, 046 ? , 047, 048, 050, 051, 052, 055, 060, 061, 070, 071, 072, 074, 082, 083, 085, 086,**
 - **242, 257, 258, 270,**
 - **306, 307, 340?, 342, 343,** 345, 346, 351, 352, 355, 357, 363, 365, 366, 377, 380, 381, 382, 383, 384, ~~385?~~, 386,
 - **501, 507, 513, 514, 521, 522, 524, 526, 535, 536, 540, 541, 542, 544, 545, 547, 552, 555, 556, 561, 562, 563, 565, 567, 581, 584, 585,**
 - **751,752,753,754,774,786,**
 - **811, 850,882,883,886,887,**
 - **907? 908, 940**
- Kentät joita Fennica käyttää, mutta jotka **vaativat <FENNI<KEEP>** -merkinnöt, koska halutaan että ao. kentät ovat juuri Fennican käytäntöjen mukaisia ja jos ao. merkintöä ei ole, ne jäävät siirtymättä. Tällaisia kenttiä ovat: 080 ja 084, 500, 502, 504, 505, 506, 509, 510, 511, 515, 518, 520, 530, 533, 534, 538, 540, 546, 550, 567, 580, 586, 588, 600, 610, 611, 630, 648, 650, 651, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 662, 760, 762, 765, 767, 770, 772, 773, 775, 776, 777, 780, 785, 787, 960
- Tilatieto- ja huomautuskentät **583, 594, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 935** replikoituvat Melindasta Fennicaan vain, jos niissä on osakenttä **\$FEN NI** (tai osakenttä **\$5FI-NL**).
- **± 5 Fi-Vapaa** lisätään myös kenttiin 506, 540, 856
- Historiallisia tilatietoja varten on valittu kenttä **599**, johon tullaan siirtämään Fennicassa ne tilatiedot, jotka eivät ole enää aktiivisessa käytössä. Tämä kenttä karsitaan replikoinnissa, mutta sen Fennicassa olevat versiot säilytetään koskemattomina. Samoin toimii varastotietokenttä **852**, jossa on historiallista signum-tietoa.
Kenttä **036** karsitaan replikoinnissa, mutta säilytetään Fennican tietueista. (20.11.2013)
- Kentissä **020, 022, 024, 222** Melindassa olevat kenttäversiot replikoituvat Fennicaan, ~~mutta myös Fennicassa olevat versiot säilyvät varmuuskopioina. (EI FIKASSA)~~
- **Violassa** replikoituu niitäkin kenttiä, joita Fennicaan ei replikoidu. Nämä ovat
031,046,306,-,380,381,382,383,384,386,501,542
- Tekijäkentistä 100, 110, 111, 700, 710, 711 karsitaan aina funktiokoodiosakenttä **\$4**. Tekijäkentistä 100, 110, 111, 700, 710, 711 karsitaan osakenttä **\$0** mikäli se ei sisällä Asterin auktoriteettitietueen kontrollinumeroa..
- **Kenttä 008** Aineistoformaatin **BK** osalta merkkipaikka **31** replikoituu arvona | . Aineistoformaattien **BK, CF, MU** ja **VM** osalta merkkipaikan 22 arvo replikoituu tyhjänä, mikäli merkkipaikassa on arvo **g** tai **e**.
- **Kenttä 830** Kentästä **830** karsitaan aina sarjatietueen ID:n sisältävä osakenttä **\$w**
- **Kenttä 856** Kenttä **856** karsitaan, mikäli osakentässä **\$u** esiintyy merkkijono 'data.kirjavalitys.fi'. (Kirjavälityksen kuvaus- ja kansikuvalinkit)
- Kaikki muut kentät replikoituvat Melindassa olevan tietueen kenttien mukaisiksi. Yksittäisen kentän replikoitumisen voi estää lisäämällä siihen ohjauskomennon **\$9FENNI<DROP>**.

Poistetaan

- Alephista poistetaan turha 830 kenttä, jos ao. sarjasta ei ole omaa sarja-tietuetta. Huom! Muuta 490-kentän indikaattori 0:ksi!
- Jos 856-kentässä on jokin muu tunnus kuin urn, handle tai doi, kenttä dropataan <FENNI<DROP> -merkinnöllä
- Jos julkaisussa on merkitty 776-kentässä toimimaton verkkoaineiston/painetun aineiston ISBN, se ilmoitetaan "Julkaisussa virheellisesti ...", katso tarkemmin kohdat 530 ja 776
- Jos Alephiin on lisätty ulkomaisiin nimiin syntymäajat, eikä niitä ole Fennicaan auktorisoitu (ei myöskään kuulu Fennican auktorisoiimiin ns. hankaliin nimiin), ~~etetaan d-kenttä pois Voyagerissa.~~ (ei enää vuonna 2019, vaan annetaan tulla myös Fennicaan).

Korjataan/siistitään/lisätään

- **Kyriilikkatietueiden 100- ja 700 -kentistä siivotaan osakentät ± 6 pois Alephissa, jos joku on tehnyt. Fennica ei tee tekijäkenttiin ± 6 -kenttiä, koska ao. kentät tehdään auktorisoituun muotoon.**
- 040 a- tai d-kenttään ISIL-tunnus FI-NL, 042 finb lisätään jos ei ole,
- FENNIKEEP tai FENNIDROP tarvittaessa

Alkukirjaimet

- **RDA 1.7.6** : "Jos tiedonlähteessä yksittäisten kirjainten tai alkukirjainten välillä on pisteet, jätetään mahdolliset tyhjämerkit pois kuvailussa." Esim. **245 10 \pm a Paluu lasikaupunkiin / \pm G. G. Elliot**
- **RDA 8.5.6.1 a)** Sen sijaan auktorisoidun henkilön nimien merkitsemisessä (tarkoittaa 100-, 600- ja 700- ja 900-kenttiä) etu- tai sukunimen alkukirjain ja **piste erotetaan tyhjämerkillä seuraavasta alkukirjaimesta tai nimestä.** Esim. **100 1 \pm a Elliot, G. G., \pm kirjoittaja.**

- Jos alkukirjainten välillä ei ole pistettä, ne kirjoitetaan yhteen (esim. [ALA](#), [IFLA](#))

Analyyttinen kirjaus

- Kun kirjaus antaa teokseen sisältyvistä nimekkeistä enemmän tietoa kuin päänimeke.
- Analyyttinen kirjaus: "[Lisäkirjauksen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen](#)". Yleensä kokoomateos (kooste, aggregaattiteos), jonka sisältö merkitty yleensä 245- tai 505 –kenttään.
- Kaikista julkaisuun sisältyvistä teoksista voidaan tehdä analyttinen kirjaus. Fennicassa näin tehdään lähinnä antologioista yms. koosteista, kun on kyse ennen julkaistuista teoksista tai niiden käännösten kokoelmista, Esim. novellikokoelmat, proosa- tai tietosteosten kokoelmat. Artikkelikokoelmista ei yleensä tehdä 700 12 / 730 02 kirjauksia.
- Jos on kyse käännöksestä, alkuperäisen kielen mukainen nimeke tulee 7xx-analyttiseksi kirjaukseksi, käännöskieli l-osakenttään ja kaikista käännetyistä nimekkeistä tehdään 740-kenttä.

Esim.

100 1# Ꞥa Rinneoja, Jasu, Ꞥd 1969- Ꞥe kirjoittaja.Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000152026
 245 10 Ꞥa Kauno ja Sutki / Ꞥc Jasu Rinneoja.
 505 00 Ꞥt Kauhea juhannus ; Ꞥt Kaunun uroteot. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
 700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Rinneoja, Jasu, Ꞥd 1969- Ꞥt Kauhea juhannus. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000152026
 700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Rinneoja, Jasu, Ꞥd 1969- Ꞥt Kaunun uroteot. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000152026

Esim 2.

245 00 Ꞥa Cowboy New Yorkissa / Ꞥc Barbara Dunlop ; suomentanut Jänis Louhivuori. Kielletty huvi / Sandra Hyatt ; suomentanut Katja Erävistö.
 700 12 Ꞥi Sisältää ([ekspressio](#)): Ꞥa Dunlop, Barbara. Ꞥt Cowboy in Manhattan, Ꞥl suomi. (HUOM! teos A cowboy in Manhattan -teoksen nimessä artikkeli, jota ei merkitä 700 t-kenttään.)
 700 12 Ꞥi Sisältää ([ekspressio](#)): Ꞥa Hyatt, Sandra. Ꞥt Lessons in seduction, Ꞥl suomi.
 740 02 Ꞥa Cowboy New Yorkissa.
 740 02 Ꞥa Kielletty huvi.

- **HUOM!** Kun on kyse 700-kentässä teoksen tekijän ja teoksen suhteesta, ei käytetä enää Ꞥe-osakenttää (Kumean päätös 7.5.2019)
- **HUOM!** t-kentän yhteydessä ei käytetä artikkelia.
- Lisää esimerkkejä [70X-750 Lisäkirjauskentät700 - Lisäkirjaus - henkilönnimi \(T\)](#)

Analyttinen kuvailu

- Kuvailu, joka kuvailee laajemman manifestaation yksittäisen osan. Esim. kolmiosaisen elämäkerran yhden osan kuvailu, karttasarjan yksittäisen kartan kuvailu.

Artikkelit

Näihin marc-osakenttiin ei merkitä artikkeleita nimekkeen alkuun:

• 246Ꞥa • 247Ꞥa • 600/610/611Ꞥt • 700/710/711Ꞥt • 76X-78XꞤt • 800/810/811Ꞥt

Näissä marc-kentissä käytetään artikkeleita nimekkeen alussa ohitusindikaattorin kanssa:

• 130Ꞥa • 222Ꞥa • 240Ꞥa • 243Ꞥa (* 243 ei eää käytössä monografiakuvailussa vuodesta 2020) • 245Ꞥa • 630Ꞥa • 730Ꞥa • 740Ꞥa • 830Ꞥa

Artikkeli tulee myös, kun RDA on määrännyt jäljentämään merkinnön suoraan aineistosta, niin silloin myös artikkeli jäljennetään, vaikka käytettävissä ei olisi ohitusindikaattoria; esimerkiksi 490-kenttä. Artikkelit RDA [C-liitteessä](#) tai [artikkelit.php.pdf](#)

Auktorisoitu hakutieto

- Entiteetin vahvistettu hakutieto.

Auktoriteettitietueet/Toimijakuvailu

[Toimijakuvailu auktoriteettiohje](#), vuodesta 2017 lähtien. (Vanha ohje: [Auktoriteetit](#) -linkki)

Henkilö- ja yhteisöauktoriteetit

- **Henkilöauktoriteetteihin:** kaikki auktorisoimattomat suomalaiset ja Suomessa julkaisevat henkilöt
- Henkilöauktoriteetteihin kaikki w-alkuiset etu- ja sukunimet, ulkomaiset epäselvät (hankalat, moniosaiset sukunimet, kiinalaiset, islantilaiset, kyrillisillä kirjaimilla kirjoitetut...), jos löytyy muu muoto kuin jo auktoriteettitietueessa on.
- Julkaisussa olevat kyrillisin muodoin olevat henkilö- ja yhteisönimet auktoriteetteihin.
- **Yhteisöauktoriteetteihin** kaikki auktorisoimattomat suomalaiset tai kansainväliset, joissa Suomi mukana
- **Musiikkiin liittyvät auktoriteetit** VIOLAAN.

Henkilöt

- RDA-sääntöjen mukaan muutetaan auktoriteetti **myöhemmälle nimelle**, ellei aiempi ole tunnetumpi. Kansallisbibliografiassa aiemmin voitu auktorisoida molemmat muodot ja tehdä ensisijainen auktorisoitu hakuelementti julkaisuissa käytetyistä muodoista.

- (Aluksi RDA:n mukainen käytäntö oli käytössä vuodesta 2016 uusista henkilönimistä, uusien nimenmuutosten tapahtuessa. Vanhat tietueet ja auktoriteetit pidettiin entisellään. Nyt sääntöjen noudattamista yhdenmukaistettu ja myös vanhempia auktoriteettitietueita muokataan RDA:n mukaiseksi sitä mukaan kun tulee aihetta.)
- Jos on noudatettu vielä vanhaa tapaa hyväksyä kaksi identiteettiä oikeille henkilönimille ja 100-kentissä eri painoksissa on eri nimet, tehdään uuteen versioon 500-kentän huomautus "Aiemmat teokset ilmestyneet tekijän nimellä xx."
- Muutosten tapahduttua, auktoriteeteissa tarkistetaan, onko muutos pysyvä, onko kyseessä todellisen nimen muutos vai identiteetin muutos erilaisten aineistojen mukaan tai nimimerkillä tekijyydestä.
- Henkilöllä voi kuitenkin olla edelleenkin eri identiteettien mukaisia auktorisoituja nimimuotoja (esim. kaunoo ja tietoa eri nimillä) sekä pseudonyymejä ja todellisia nimiä (esim. Agatha Christie ja Mary Westmacott).

Yhteisöt

- Yhteisöt usein auktorisoitu suomeksi, vaikka julkaisussa olisikin esim. ruotsalainen nimimuoto (ks. 710)
- Jos yhteisön nimestä on käytössä useampia muotoja, valitaan nimi jolla yhteisö yleisesti tunnetaan (yleensä yhteisö käyttää itse itsestään omissa julkaisuissaan) tai on vakiintunut muoto. Jos käytetään sekä lyhennettä että avattua muotoa eikä kumpikaan ole vakiintunut, käytetään avattua muotoa.
- Jos yhteisön nimi esiintyy useammalla kielellä, valitaan yhteisön virallisen kielen mukainen nimi. Jos virallisia kieliä on useita, ja suomi on yksi niistä, valitaan suomen kielen mukainen muoto. Jos virallista kieltä ei tiedetä, valitaan julkaisuissa eniten käytetyn kielen mukainen muoto.
- Ahvenanmaalaisten yhteisöjen nimimuodoista valitaan ruotsinkielinen muoto.
- Yhteispohjoismaisista yhteisöistä käytetään suomenkielistä muotoa, jos se esiintyy yhteisön julkaisuissa. Seuraavaksi järjestyksessä ruotsinkielinen ja jos sekään ei esiinny, julkaisun kielen tai julkaisussa ensin mainitun kielen mukainen.
- Ulkomaisia yhteisönimiä ei yleensä auktorisoida, ellei niillä ole suomenkielistä muotoa tai ne eivät ole yhteispohjoismaisia
- Jos yhteisön nimestä ei käy ilmi, että kyseessä on yhteisö, nimen jälkeen lisätään yhteisön tyyppi tai muu yhteisöön liittyvä määrite (esimerkiksi yhtiö, yhdistys, yhtye, kuoro tai orkesteri). Termit otetaan ensisijaisesti metatietosanakirjasta.
- Yhtiöt tarkoittavat adjektiivit ja lyhenteet (esim. Incorporated, Ltd.), valtion omistusta osoittavat sanat ja yhtiön tyyppiä osoittavat sanat ja ilmaisu (esim. osakeyhtiö, Oy) jätetään pois. Jos yhtiötä tms. tarkoittavat sanat ovat olennainen osa nimeä tai nimestä ei muuten käy ilmi, että kyseessä on yhteisö, nämä säilytetään.
- Käytäntö toistaiseksi vaihteleva, esim.
 - **A-Insinöörit Suunnittelu (yhtiö)**
 - **A-Tyyppi (yhtye)**
 - **Aboa Mare (oppilaitos)**
 - **AbbVie Oy**
 - AbbVie on monikansallinen yhtiö. Oy -merkinnästä voi päätellä että kyseessä on yhteisö, yhteisön tyyppi on yhtiö (tarkemmin osakeyhtiö) ja että yhtiö on rekisteröity Suomeen. (Toisin kun esim ruotsalainen AbbVie Ab tai englantilainen AbbVie Ltd.)
 - **Maan ystävät ry**
 - **Maan ystävät (Tampere)**
 - **Maan ystävät (Turku)**
 - Tässä tapauksessa Suomen yhdistysrekisteriin rekisteröidylle keskusjärjestölle on merkitty rekisteröity nimenmuoto (Maan ystävät ry) ja paikallisosastot on erotettu toimipaikan mukaan. Suhdetermi merkitään Asterin 510-kenttään (Laajempi jäsenyhteisö - Alayhteisö)

Bib-tietueiden ja Auktoriteettitietueiden yhdistäminen

- Aukt-bib-tietueet on linkitetty 0-osakentällä sekä Melindassa että Fennicassa. 0-kentät alkavat tunnuksilla (FIN11) tai (FI-ASTERI-N) ja ne tulee jättää sekä auktoriteetti- että bibliografisiin tietueisiin. Ns. migraatioskripti päivittää samalla myös henkilöiden elinvuodet auktoriteettitietueiden 100-kenttiin ja siitä myös bibliografisiin tietueisiin, jos elinvuodet löytyvät auktoriteettitietueen 046-kentästä.

Creative Commons

- ks. KUMEAN ohje: [lisenssit](#)
Esim.
`540 ## ꞗ CC BY-NC-ND 4.0 ꞗ http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fiꞗ FENNI<KEEP>`

Diakriitit

- **RDA 1.7.4** jäljennetään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa. Jos kielen standardin mukaiset diakriitit puuttuvat, lisätään ne kuvailuun (jos tiedetään).
- **Unicode:** wikipedia: [Unicode](#) ja [Unicode.org](#)
- **Melindan omat ohjeet:** [Virtuaalinäppäimistön muokkaaminen](#) ja [Erikoismerkkien kirjoittaminen Unicode-moodissa](#)

Digitaalinen aineisto

- Aineisto joka koostuu tietosisällöstä ja/tai ohjelmasta/ohjelmista, ja joka on koodattu käytettäväksi tietokoneella.

Digitoidut aineistot

- Kuvailaan kuten jäljenne (RDA:ssa jäljenne/jäljennökset)
- Jäljenteen ensisijainen tiedonlähde on itse jäljenne, alkuperäiseen viitataan 776-kentällä
- Alkuperäisen aineiston tiedot merkitään viittauksen kohteena olevan manifestaation kuvailuun
Esim.
Tunnus Jos ei ole ISBN, Fennicassa annetaan elektronisen monografian skl-tunnus, joka muodostetaan manifestaation URNin loppuosasta.

esim.

015 **†a** fe20190044 **†q** PDF **†2** skl

Julkaisutiedot digitoivan tahon tiedot,

esim.

264 #1 **†a** [Helsinki] : **†b** [Geologian tutkimuskeskus], **†c** 2017.

Huomautus jäljenteestä 533-kenttään

esim.

533 **†a** Digitaalinen jäljenne. **†9** FENNI<KEEP>

533 **†a** Digitaalinen jäljenne **†b** Mikkelin **†c** Kansalliskirjasto / digitointikeskus **†d** 20150127 **†f** (maantiede) **†n** Jälkikäsitellyt: Tekstintunnistus.

Kuvitukset ja kuvatestit tarkistettu. **†9** FENNI<KEEP>

Käyttöoikeustiedot: kts. [Käyttöoikeuksien metatieto](#)

esim.

506 1# **†a** Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. **†f** Online access with authorization **†2** star **†5** FI-Vapaa **†9** FENNI<KEEP>

506 0# **†a** Aineisto on vapaasti saatavissa. **†f** Unrestricted online access **†2** star **†9**FENNI<KEEP>

540 ## **†a** Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; **†b** Kansalliskirjasto; **†c** Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä **†u** <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> **†5** FI-Vapaa **†9**FENNI<KEEP>

540 ## **†c** Public domain<https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.fi> **†9** FENNI<KEEP>

542 #1 **†i** Tekijänoikeudet rauenneet **†n** tekijänoikeudellinen tila määritelty julkaisuvuoden perusteella **†q** FI-NL **†r** FI

542 1# Tekijänoikeuksia voimassa **†o** 20150127 **†r** FI

Viittaus alkuperäiseen tehdään 776-kenttään

esim.

776 08 **†i** Digitoitu painetusta: **†a** Eskola, Pentti. **†t** Suomen kalkkikivi. **†d** Helsinki : Suomen geologinen toimisto, 1912. **†k** Geoteknillisiä tiedonantoja ; n:o 21 **†9** FENNI<KEEP>

776 08 **†i** Alkuperäiskappale: **†o** f20031603 **†t** Voyages de la Commission scientifique du Nord en Scandinavie, en Laponie, au Spitzberg et aux Feröe pendant les années 1838, 1839 et 1840 sur la corvette la Recherche, commandée par M. Fabvre. **†w** 731481 **†w** (FIN01)000940750 **†9** FENNI<KEEP>

Elektronisen aineiston sijainti ja käyttö 856-kenttään

esim.

856 40 **†u** <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201803095568> **†z** Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa **†5** FI-Vapaa

DRM

- Ei Fennicassa
- Jos on sama kuin suojaamaton ISBN, ei lisätä DRM-termiä q-kenttään
- Ei poisteta jos muu kirjasto on lisännyt

Ennakkotietueet

- [Tarkempi ohje kopolissa](#)
- Niiden julkaisujen ennakkotietueisiin, joita ei ilmesty, merkitään 500 **†a** EI ILMESTY. 594 **†a** ENNAKKOTIETO / KIRJAVÄLITYS jätetään tietueeseen. Ao. kentillä varustetut tietueet jäävät Melindaan ja Fennicaan.
- Pienpainatteisiin meneviä ennakkotietoja ei poisteta vaan lisätään huomautus 594 \$a Kansalliskirjaston pienpainatekokoelmassa \$5 FENNI
- Jos ennakkotieto koskee sarjan osaa, jota ei luetteloida erillisenä monografiana, lisätään viittaus sarjatietueeseen ja huomautus 594 \$a Sarjan yksittäisiä osia ei kuvailla Fennica-tietokantaan \$5 FENNI
- Jos ennakkotietueissa on 040 **†a**-kentässä jonkun muun ISIL-tunnus (esim. Booky., KV.), se korvataan tietueen FI-NL-tunnuksella.
- Ei poisteta tietokannasta, paitsi jos julkaisu on ilmestynyt ja kuvailtu.
 - Jos tuplaennakkotietueeseen on kiinnittynyt jokin kirjasto, siten ettei tietuetta voi poistaa, se jätetään. Tällaisia tietueita on esim. Pikillä ja he poistavat tuplaennakot itse.

Ekspressio

- Teoksen olomuoto, esimerkiksi tarina kirjoitettuna jollakin kielellä tai esitettyä elokuvan muodossa, musiikkinuotinos, ääntä, kuvaa tai näiden yhdistelmä.

Elementti, kuvailuelementti

- Elementti on sana, merkki tai sana - ja/tai merkkiryhmä, joka on bibliografisten tietojen erillinen yksikkö.
- Kuvailuelementit – nimeke, vastuullisuustieto, painostieto jne. - vastaavat tyypillisesti tietoja, joilla manifestaatiojen tuottajat identifioivat tuotteitaan. Kuvailuelementtejä ovat myös henkilön ensisijainen nimi, arvonimi, syntymäaika yms..aineiston päänimeke, alanimeke, rinnakkaisnimekkeet, Tiedonhakija turvautuu usein juuri näihin kuvailuelementteihin.
- Kuvailuelementtejä ovat myös ns. täydentävät kuvailuelementit, kuten teoksen muoto, teokseen liittyvä ajankohta jne.

Ensisijainen nimi

- Nimi tai nimen muoto, joka on valittu entiteetin auktorisoidun hakutiedon perustaksi.

Entiteetti

- Yhdestä tai useammasta osasta muodostuva yhteen kuuluva itsenäinen kokonaisuus.
- Kuvailussa entiteettejä voivat olla teos, ekspressio, manifestaatio ja kappale, henkilö, yhteisö ja suku sekä käsite, paikka, tapahtuma ja objekti.
- **Uusia entiteettejä tulossa uuden RDA:n myötä**

Erottuva nimeke

- **Musiikkiteosten** kontekstissa nimeke, joka on muutakin kuin vain muoto tai musiikinlaji, tempomerkintä, esittäjien lukumäärä tai liturgisen teoksen tyyppi.

Esiö

- Julkaisun nimiösivu(t) (tai nimiösvun vastine) kääntöpuoliseen ja kaikki nimiösivu(j)ja (tai nimiösvun vastinetta) edeltävät sivut.

Funktiot/roolit/toimijan suhde

- Toimijan suhde aineistoon
- Funktiot (roolit) merkitään MARC 21 –formaattissa 1xx, 6xx, 7xx e-kenttään suomenkielisinä ja auki kirjoitettuna. Mutta ei jos kyseessä on toimijan ja teoksen välinen suhde (esim. 700 12 ꞑ Sisältää (teos): -merkintä).
- tekijyyteen (creator) liittyvä funktio kirjoitetaan ensin (WEMI-järjestys eli teos, ekspressio, manifestaatio, kappale). Jos on useita tekijyyteen liittyviä funktioita ne kirjoitetaan tärkeysjärjestyksessä. Jos teos on kooste ja esim. koko kokoomateoksen toimittaja on vain yhden artikkelin kirjoittaja, merkitään silloinkin roolit WEMI-järjestyksessä (esim. kirjoittaja, toimittaja).
- 100-kentän tekijyys liittyy aina teoksen tekijyyteen (creator-rooli [RDA I.2.1](#)) ja roolit (suhteen määritteet) ovat sen mukaisia, Esim. vaikka julkaisussa olisi toimittaja, mutta kyseessä on teokseen liittyvä tekijyys esim. bibliografian tai sanakirjan tekijä 100 e-kenttään teokseen liittyvä rooli "kokoaja". Jos kuvakirjassa teoksen tekijyys on kuvittajalla, rooliksi tulee "taiteilija", joka on oikea teokseen liittyvä rooli. Samoin esim. toimituskuntien jäsenet voivat olla sekä toimittajia, kokoajia että kirjoittajia.
Esim.
100 1# ꞑa Kruskopf, P. A., ꞑd 1805-1852, ꞑe taiteilija. ꞑ0 (FIN11)000121412
245 10 ꞑa Finska vuer / ꞑc tecknade efter naturen och lithographierade af P. A. Kruskopf.
- Joskus pääasiallinen tekijä on niin vahvasti vastuussa suurimman osan luomisesta, että ao. tekijä katsotaan koko teoksen tekijäksi. Esim. henkilö on vastuussa 80 prosentin osuudesta teoksen sisällöstä ja voi olla myös teoksen toimittaja.
Esim.
100 1# ꞑa Rajala, Jukka, ꞑd 1952- ꞑe kirjoittaja.
245 1# ꞑa Luonnonmukainen maatalous / ꞑc [Jukka Rajala] ; [kuvitus: Anne Hytönen ja Kirsi Rantanen] ; [valokuvat: Jukka Rajala].
500 ## ꞑa Päävastuullinen tekijä: Jukka Rajala ; muut kirjoittajat: Kristiina Dredge ja muita. ꞑ9 FENNI<KEEP>
- Jos henkilön funktio ei ilmene vastuullisuustiedoissa, voidaan tarvittaessa kirjoittaa lyhyt ilmaus hakasulkeisiin, jos funktio otetaan aineiston ulkopuolelta. Jos taas funktio on ilmaistu muualla kuin ensisijaisessa tiedonlähteessä, merkitään se huomautuksiin. Ammatit ja tehtävät sekä henki merkitään sulkeisiin, muut määreet ilman sulkuja.
Esim.
100 0# ꞑa Paleface, ꞑd 1978- ꞑe kirjoittaja. ꞑ0 (FIN11)000144484
245 10 ꞑa Viides Maamme-kirja, eli, ajatuksia suomalaisuudesta / ꞑc Paleface ; [kuvat:] Jani Leinonen [ja muita].
- Jos nimiösvulla tekijöiden välissä on konjunktio tai pilkku, tekijöiden roolit voi ilmaista huomautusalueella. Roolit on ilmoitettava 245 c-kentässä tai 500-kentässä, jos vastuullisuustiedoissa ei selviä, kuka on tehnyt mitään (esim. kirjoittaja ja kuvittaja merkitty nimiösvulle vain N N ja N N).
Esim.
245 10 ꞑa Vadelmanpunainen / ꞑc Tuula Pere, Georgia Stylo.
500 ## ꞑa Teksti: Tuula Pere ; kuvitus: Georgia Stylo. ꞑ9 FENNI<KEEP>
- Funktion voi jättää 1xx, 7xx -kentistä pois epäselvissä tapauksissa. Esim. presidentin kootut sanonnat, joista ei tiedä onko sitaatit otettu kirjoituksista vai puheista. Joskus ei julkaisusta esim. selviä, ovatko nimiösvulla mainitut henkilöt kaikki kirjoittajia.
- Hengelle ei funktiota, esim. 100 1 Luiz, Andre ꞑc (henki) HUOM! ei pilkkua eikä pistettä kaarisulkeiden ympärille! (Huom. kaarisulkuihin henki ja ammatit, mutta esim. 'pyhä' ei kaarisulkuja).
- Jos haluaa merkitä roolin, jota ei ole mainittu RDA:ssa ([Liite I](#)) tai Metatietosanastossa [Metatietosanasto](#) tehdään ehdotus Metatietosanastoon ([Metatietosanasto-palaute](#)). Jos roolitermi hyväksytään siellä joko kansalliseksi tai myös RDA I-liitteeseen sisällytettäväksi termiksi, ao. roolitermi on auktorisoidusti käytettävissä.
- Fennicassa ei aiemmin merkitty funktioita yhteisötekijöille 11x, 61X, 71X-kenttiin. Vuodesta 2017 alkaen merkitään funktio (ainakin kun liittyy ensisijaiseen tekijyyteen, eli 110-kentässä).
- Esimerkkejä roolitermien käytöstä
100 1# ꞑa Paasikivi, J. K., ꞑd 1870-1956, ꞑe kirjoittaja. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000068632
100 1# ꞑa Levanto, Marjatta, ꞑd 1944- ꞑe kirjoittaja, ꞑe kääntäjä. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000076632
100 1# ꞑa Koskinen, Seppo, ꞑd 1954- ꞑe haastattelija. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000149436
100 1# ꞑa Koivisto, Jari ꞑc (satukirjailija), ꞑe kirjoittaja, ꞑe taiteilija. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000110011
100 0# ꞑa White Eagle ꞑc (henki) ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000073810
100 0# ꞑa Svava Jakobsdóttir, ꞑe kirjoittaja. ꞑ0 (FI-ASTERI-N)000067018

100 1# ja Smith, Elizabeth ja (Ann Elizabeth), ja kirjoittaja.
110 2# ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, ja kirjoittaja. ja (FI-ASTERI-N)000034964
710 1# ja Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ja julkaisija, ja toimeksiantaja. ja (FI-ASTERI-N)000035090

Hakasulkeet

- Hakasulkeita käytetään vain silloin kun tieto on otettu julkaisun ulkopuolelta
- Hakasulkeita ei tarvita vaikka tieto olisikin otettu aineiston ulkopuolelta, jos elementin tiedonlähde on "mikä tahansa lähde" (esim. ISBN, sidosasu ym. lisäykset q-kentässä, numeroimattomat sivut, 500-kenttä) tai ovat ekspression tai teoksen tietoja (kieli, sisältö, hakuelementti, suhteet jne.)

Hakutieto

- Nimi, termi, koodi jne., joka edustaa tiettyä entiteettiä.

Auktorisoitu hakutieto (aik. pääkirjaus)

Entiteetin vahvistettu hakutieto. Auktorisoitua hakutietoa voidaan käyttää entiteettien välisten suhteiden merkitsemisessä. Teoksen ja ekspression auktorisoidut hakutiedot ovat ydinelementtejä ja niitä käytetään teosten ja ekspressioiden identifioimiseen ja toisaalta myös eri entiteettien (teos-ekspresso-manifestaatio-kappale, toimijat) välisten suhteiden merkitsemiseen. [RDA 6.27 Teosten ja ekspressioiden hakutietojen muodostaminen](#)

Varianttihakutieto (aik. katso-viittaus)

Entiteetin auktorisoidusta hakutiedosta poikkeava muoto

- **Teoksen auktorisoitu hakutieto** muodostetaan yhdistämällä teoksesta vastuussa olevan toimijan auktorisoitu hakutieto (jos toimija tunnetaan) ja teoksen ensisijainen nimeke. Teoksesta vastuussa olevan toimijan valinnasta osiossa [Hakutietojen valinta](#). Jos teoksella ei ole tekijää, teoksen auktorisoitu hakumuoto muodostetaan teoksen ensisijaisesta nimekkeestä. Toistaiseksi teoksen auktorisoitu hakutieto merkitään osaksi MARC 21 –formaattilla tallennettavaa kuvailua
- Teoksen ensisijainen nimeke on teoksen nimeke tai nimekkeen muoto, joka on valittu teoksen identifioimiseksi. Yleensä teoksen ensisijainen nimeke on teoksen alkukielinen nimeke tai vakiintunut kokoava nimeke, jolla teos tavallisesti identifioidaan teoksen sisältävissä manifestaatioissa tai tietolähteissä [RDA 6.2.2 Teoksen ensisijainen nimeke](#).
- Jos aiemmin ilmestynyt teos on julkaistaan eri nimellä (uudella manifestaatiolla on eri päänimeke), teoksen ensisijainen nimeke on sama kuin aiemmin ilmestyneessä manifestaatioissa, koska sisältö on sama.
- Kun on useita samannimisiä teoksia, auktorisoituun hakumuotoon lisätään muita elementtejä erottamaan samannimiset teokset toisistaan, esimerkiksi teoksen muoto tai teokseen liittyvä ajankohta (ilmestymisvuosi) [RDA 6.27.1.9](#)
- **Ekspression auktorisoitu hakutieto** muodostetaan yhdistämällä teoksen auktorisoitu hakutieto ja ekspressiota erotteleva elementti. Saman teoksen eri ekspressioita toisistaan erottelevia elementtejä ovat: ekspression kieli, ekspression muu erottava ominaispiirre (muu kuin kieli, ajankohta tai sisältötyyppi), ekspression liittyvä ajankohta, sisältötyyppi. Toistaiseksi ekspression auktorisoitu hakutieto merkitään osaksi MARC 21 –formaattilla tallennettavaa kuvailua.
- Hakutieto-ohjeita mm. kohdasta:
 - [Tekijyys](#)
 - Kumean ohje: [Toimijanimiin liittyvät suhdeosakentät](#)

Hierarkkinen kuvailu

- Manifestaatiokonaisuuden ja manifestaation yhden tai useamman osan analyttisen kuvailun yhdistäminen.

Irtopäällisyys

- Niteen irrotettava suojaava kääre, joka julkaistaan manifestaation osana.
- Irtopäällisyys on osa julkaisua ja kuuluu tiedonlähteenä ryhmään "muut julkaisun osat". Irtopäällisyys-huomautus lisätään varastotietoihin kirjastointivaiheessa. Jos tieto on otettu irtopäällisyydestä, tehdään tiedonlähteestä huomautus 588-kenttään.

ISBN-tunnukset

- **ISBN-tunnuksen merkitseminen luettelointikappaleeseen:** Julkaisussa oleva virheellinen ISBN-tunnus yliviivataan ja oikea tunnus merkitään virheellisen ISBN-tunnuksen yläpuolelle. Mikäli julkaisuun ei ole ollenkaan merkitty ISBN-tunnusta, ei sitä lisätä kynällä tai tarrallakaan.
- Oikeasti virheellinen ISBN-tunnus Jos julkaisussa on kaksi erilaista ISBN-tunnusta, virheellinen merkitään z-osakenttään jos kuuluu eri teokselle, tehdään uusi 020-kenttä. Ota yhteys ISBN-keskukseen (isbn-keskus@helsinki.fi), jos ISBN-tunnuksessa on ongelmia.
- Tarkemmin kohdasta [020 ISBN-tunnus \(International Standard Book Number\) \(T\)](#)
- Kun monografialta puuttuu ISBN-tunnus, annetaan Fennicassa NBN-tunnus (katso [015 NBN-tunnus](#))
- Tarkemmin ISBN-tunnuksen antamisesta: [Tunnistepalvelut](#)

ISIL-tunnukset

- [Melinda-kirjastojen ISIL-tunnukset](#) Fennican tunnus FI-NL

- Fennica merkitsee oman ISIL-tunnuksensa 040 a-kenttään, silloin kun primaarikuvailu (myös ennakkotiedon päälle) on tehty Fennicassa tai tietuetta on muutettu niin paljon, että kuvailu voidaan katsoa tehdyksi lähes kokonaan uusiksi.
- Fennica merkitsee oman ISIL-tunnuksensa 040 d-kenttään, kun joku muu kirjasto on tehnyt primaarikuvailun ja sen tunnus on 040 a-kentässä.
- Jos \ddot{a} -kentässä on jo FI-NL-tunnus ja vaikka tietuetta muutettaisiinkin myöhemmin /esim. sisällönkuvailu tai korjaus kuvailuun) ei enää \ddot{a} -kenttään lisätä samaa FI-NL-tunnusta.

Juokseva nimeke

- Nimeke tai lyhennetty nimeke, joka toistuu jokaisen sivun tai lehden ylä- tai alareunuksessa.

Juridisen teoksen lyhennetty nimeke

- Juridisen teoksen nimeke joka löytyy joko teoksessa itsessään tai juridisessa kirjallisuudessa. Se nimeää teoksen ytimekkäästi ja heijastaa sen yleisesti tunnettua nimimuotoa.

Jäljenne

- Manifestaation tai kappaleen sisällön tarkka kopio, joka on tuotettu mekaanisilla tai elektronisilla välineillä

Kannet

- Nidokseen liitetty päällysmateriaali, joka muodostuu sekä etu- ja takakannesta että selkämyksestä joka liittyy nämä yhteen.

Kappale (item)

- Yksittäisen manifestaation toteutuma.

Karhunta

- [Monografioiden karhunta](#)

Kartta- vai kirjapohja?

- Karttapohjalla kuvaillaan julkaisu silloin, kun teksti on karttojen tukena. Usein tekstissä on karttojen karttaruudustoon viittaavia merkintöjä. Tällaisia kartoiksi kuvaittavia ovat esim. Otavan kartta+opas-sarja.

Kielikoodit

- 008- ja 041-kentissä käytetään ISO 689.2 ja Kotoistus -strandardien mukaisia ([ISO 639-2 \(Codes for the Representation on Names of Languages, Part 2 : Alpha-3 Code\)](#) ja [kotoistus - kielikoodit](#). MARC 21 -formaattissa: [MARC 21 kielten nimet](#)

Kirjaboksit

- **Kokoomanimekkeellinen** kirjaboksi kuvaillaan koosteeksi, kun samassa kotelossa on useampi **saman tekijän teos**. Kotelolla on tällöin oma ISBN. Boksiin sisältyvistä teoksista tehdään **7xx-kenttään Sisältää (teos)** tai **Sisältää (ekspressio)**-viittaukset ja jos kyse on käännettyistä ekspressioista, niistä nimekkeistä vielä 740-kenttä. Esim. 978-952-475-896-3, 978-951-0-41707-2, 020-kenttään ~~\ddot{a}~~ **kokonaisuus** \ddot{a} kotelo. Jos niteet julkaistu aiemmin erillisinä, siitä tehdään huomautus: "Teokset julkaistu aiemmin erikseen" tai "Käännökset julkaistu aiemmin erikseen" (esim. 9789510441718, 9789527224113)
- Jos kotelolla **ei ole kokoomanimekettä** tai kotelossa olevat kirjat ovat eri tekijöiden tekemiä, kirjat kuvaillaan erikseen (esim. 9789522961242). Kuvailtavan kirjan oma ISBN merkitään ensimmäiseen 020-kenttään ja kokonaisuuden ISBN merkitään toiseen 020-kenttään.
- Ja vielä jos boksi on vain myyntitapa eikä sillä ole kokoomanimekettä ja ao. **julkaisut on jo kuvailtu erikseen**, ei boksia kuvailla. Boksi lähetetään Varastokirjastoon.

Kirjastointi

- Kansalliskokoelman kirja-aineiston kirjastointiin kuuluu aineiston leimaaminen, suojaaminen ja nidetietueen luominen. Pitkä numerosignum kirjoitettiin aiemmin käsin sekä julkaisuun että mahdolliseen koteloon ja vietiin näppäimistön avulla nidetietueeseen. Uudistuksessa otettiin käyttöön Fin-ID oy:n valmistamat signumtarrat. Tarrassa on signum silmin luettavassa muodossa ja niteen tunnustenumero viivakoodina, jonka sisältö on pääteltävissä signumista. Näin menetellen tarran koko pysyi pienenä. Aiemmin aineistoa kotelointiin paljon, jolloin tarroja valmistettiin aina kaksi kappaletta. Nykyään tarroja on vain yksi ja kotelointia tehdään vähemmän ja siten, että koteloon lisätään useita julkaisuja, joiden säilyvyys pitää varmistaa tällä tavoin.
- [Monografioiden kirjastointi](#)
- KOHA/FIKKA [KOHA Varastotietojen lisääminen](#)

Kirjavahtityö

- [Kirjavahtityö](#)

Kirjoitusohjeita

- Isot ja pienet kirjaimet [Kielikello - pieni vai iso alkukirjain](#) paitsi mm. 336-338, 567, 650, 655 aina pienellä alkukirjaimella.
- Hakasulkeet ja välimerkit: kaksoispisteet sulkumerkkien sisälle, esim. [kuvaus ja kuvallinen suunnittelu:]
- Maiden ja kaupunkien nimet: MOT: Asutusnimihakemisto, Kotus: [Kotus - maat ja kaupungit Asteri](#), [YSAn maantieteelliset termit](#) , [MARC-formaatin maat](#)
- Ei-latinalaisilla kirjaimilla kirjoitettujen julkaisujen kuvailuihin tehdään translitteroinnit
- Lyhyt/pitkä viiva: Jos nimiösvulla tai muussa luetteloinnin tiedonlähteessä on pitkä viiva, merkitään se tietueeseen [lyhyellä viivalla](#). Pitkä viiva ei tulostu oikein konversioissa.
- Osan numero (EI osanumero tai osannumero)
- 245 c-kenttään [artikkelien] kirjoittajat (EI [artikkelij]kirjoittajat). Huomautuskenttään "artikkelien kirjoittajat".
- Kuvailuun liittyviä fraaseja ja termejä Metatietosanastossa [Metatietosanasto](#)

Kokoava nimeke

- Kattava nimeke jota käytetään joko useasta osakohteesta koostuvan manifestaation päänimekkeenä tai useasta teoksesta koostuvan kokoelman päänimekkeenä.

Kokoomateos/Kooste

- Kooste kuvaillaan manifestaationa. Yksittäisten osien kääntäjä-, copyright-, sarja- yms. tiedot voi merkitä vaihtuvamittaisten kenttien osakenttään ¶3 (aineiston osa, jota tiedot koskevat) tai 505-kenttään (kääntäjät, copyright-vuodet) tai ne voi jättää merkittämättä, silloin kun yksittäisen osan tiedot löytyvät niiden omista kuvailuista.
- Koosteen osista tehdään analyttiset kirjaukset
- Kooste vai yhteisvastuu, katso tarkemmin kohdasta [Yhteisvastuu vai kooste](#)

Kokousjulkaisut

- RDA [11.13.1.8](#) Konferenssin tms. numero, ajankohta ja paikka
- Kokouksen virallinen, koko kokouksen nimissä ilmestyvä julkaisu. Sisältää kokouksen esitelmät ja asiapaperit joko sanatarkasti tai toimitetussa muodossa. Jos ao. esitelmiä ym. ei ole kokonaisuudessaan julkaisussa, voi kokoukseen viitata 500- (Liittyy ...) ja 71X-kentillä.
Esim.
- 245 00 †a Kaupungit ratkaisevat : †b kaupunkitutkijoiden puheenvuoroja kaupungeista kestävän kehityksen edelläkävijöinä / †c [artikkelien kirjoittajat:] Marko Joas [ja seitsemän muuta].
500 ## †a Liittyy Helsinki Symposiumiin, joka järjestettiin 3.4.2019 Helsingin kaupungintalolla. †9 FENNI<KEEP>
711 2# †a Helsinki Symposium †d (2019 : †c Helsinki)
- Kansainväliset ja valtakunnalliset kokoukset
- Kokouksen nimestä tehdään pääkirjaus silloin, kun julkaisu käsittää kokouksen asia- ja pöytäkirjat toimitetussa muodossa ja kun kokousta voidaan pitää kollektiivisesti toimivana yhteisönä sekä kun kokouksella on kuvailtavassa julkaisussa näkyvästi mainittu erottuva nimi. Koulutustilaisuudet eivät ole kokousjulkaisuja eivät myöskään seurojen ja yhdistysten vuosijulkaisut. Kokousjulkaisukoodi merkitään myös kiinteämittaiseen kenttään, merkkipaikka 008/29 koodi 1 = Kokousjulkaisu.
- **Kokousjulkaisua luetteloitaessa on ensiksi todettava onko kokouksella oma nimi. Jos kokouksen nimestä esiintyy julkaisussa eri kieliasuja, otsikkoon valitaan vakiintunut tai käytössä oleva suomenkielinen nimimuoto.**
Esim.
111 2# †a Suomen tekoälytutkimuksen päivät †n (14. : †d 2010 : †c Espoo)
245 10 †a Proceedings of the 14th Finnish Artificial Intelligence Conference, STeP 2010 : †b Aalto University School of Science and Technology, Espoo, Finland, August 17-18, 2010 / †c Pahikkala [ja muita] (eds.).
- Kokouksen nimeen lisätään otsikossa kokouksen järjestysnumero (numeron jälkeen piste), tapahtumavuosi ja -paikka. Ulkomaisista paikannimistä pyritään käyttämään vakiintunutta suomenkielistä muotoa. Jos kokouksen istunnot on pidetty kahdessa paikassa, molemmat merkitään otsikkoon.
Esim.
111 2# †a European Conference on Ecological Restoration †n (9. : †d 2014 : †c Oulu)
245 14 †a The 9th European Conference on Ecological Restoration : †b abstracts : August 3-8, 2014, Oulu, Finland / †c editors: Anne Tolvanen and Anne-Maarit Hekkala.
246 18 †a SER2014 †b The 9th European Conference on Ecological Restoration : abstracts

111 2# †a Baltica †n (9. : †d 2013 : †c Helsinki, Tukholma)
245 10 †a Baltica IX : †b international conference on Life management and maintenance for power plants : abstracts : Helsinki - Stockholm - Helsinki, 11-13 June, 2013 / †c edited by Pertti Auerkari & Juha Veivo.
- **Jos kokousjulkaisun nimeen sisältyy yhteisön nimi ja kokousta tarkoittava yleisnimi, merkitään pääsääntöisesti yhteisö ylähierarkiaksi ja kokous sen alaotsikoksi.**
Esim.
110 2# †a ILO / Kansainvälinen työjärjestö. †b Työkonferenssi †n (102. : †d 2013 : †c Geneve)

245 10 †a ILOn 102. kansainvälinen työkonferenssi 5.-20.6.2013 : †b Suomen valtuuskunnan raportti.

- Useamman kokouksen yhteisnimekkeellinen julkaisu kuvaillaan yhteisöjen yhteistyönä tehdyksi
Esim.
111 2# †a Jornadas de Etica, Economia y Religion †d (2013 : †c Caracas, Venezuela) †e kirjoittaja.
245 10 †a Construir nuevas sociedades : †b etica y economia / †c Jose Luis Da Silva, Mario Di Giacomo, coordinadores-editores.
500 ## †a Compilation of proceedings for two conferences held May 20-21, 2013 in Caracas at the Sala Simon Planas, Universidad Catolica Andres Bello. †9 FENNI<KEEP>
700 1# †a Silva, Jose Luis da, †d 1963- †e toimittaja.
711 2# †a Seminario de Etica Profesional †n (7th : †d 2013 : †c Universidad Catolica Andres Bello) †e kirjoittaja.
- **Huom! 11X- ja 71X-kentän loppuun sulkujen jälkeen ei tule pistettä.**

Kolofoni

- Tavallisesti julkaisun lopussa oleva merkintö, jossa ilmoitetaan julkaisu- tai painatustietoja ja joissakin tapauksissa myös muita bibliografisia tietoja, kuten nimeke. ⚠

Koneellisesti tuotettu tietue

- E-kirjan 500-/594-kenttien huomautus *Koneellisesti tuotettu tietue* kertoo, että tietue on tuotettu automatiikalla joko julkaisijan ONIX-metadatatista tai julkaisuarkiston Dublin Core -metadatatista. Tietueita ei ole manuaalasti tarkistettu, joten ne saattavat sisältää virheitä ja epätarkkuuksia. Tämän takia ne tuodaan Melindaan ennakkotietotasoisina.
- Koneellisesti tuotetut voi täydentää valmiiksi tietueiksi kuvailusääntöjä ja Melindan käytäntöjä noudattaen. Valmiiksi kuvaillusta tietueesta
 - poistetaan 500- ja 594-kentistä huomautus Koneellisesti tuotettu tietue
 - muutetaan koodaustaso (leader/17) lopputuloksen mukaiseksi
- 884-kenttiä ei poisteta (sisältävät konversion teknistä tietoa). Näitä voi olla tietueessa useita.
esim.
884 |k MELINDA_RECORD_IMPORT_REPO:LUTPUB
884 |a ONIX3 to MARC transformation |g 20200124 |k MELINDA_RECORD_IMPORT_SOURCE1 |q FI-NL
- Kirjavälityksen ONIXista tuotetuissa tietueissa käytetään myös kenttiä 974 ja SID, myöskään näitä ei poisteta
esim.
974 ## †a KV †b TT0123456 †5FENNI (=Kirjavälityksen teostunniste)
SID ## †c VER2833757 †b FI-KV (=kirjavälityksen tietuetunniste)
- Huomautusta käytetään myös Mikkelisistä tuotettujen digitointien tietueissa. Tietueet tuotetaan alkuperäisen painetun version tietueesta, ja niissä on aina 264 †b [Kansalliskirjasto, Digitointi- ja konservointikeskus]

Kontrolliosakentät

- vrt. [Kontrolliosakentät](#) ja OCL:n ohjeesta: [kontrolliosakentät ocl](#)

Korttien kuvailu

- Fennicassa kuvaillaan kortteja yleensä vain johonkin oppimateriaalikonkonnaisuuksiin tms. liittyvinä.
- **Kuvia sisältävät** kuvana visuaalisen aineiston pohjalla 007/00 Aineistoluokka k = kuva 007/01 Aineiston erityismääre o = sana- tai kuvakortti ; 008/33 o = sana- tai kuvakortti ; 300 1 korttipakka tai 1 kotelo tai 1 laatikko (xx korttia), jotka voi vielä tarkentaa ' opetuskorttia', 'kuvakorttia', 'pelikorttia' kts. Metatietosanasto †c kotelon tms. koko
tai
jos halutaan korttien koko ja kotelon koko erikseen, †c-kenttään korttien koko ja vielä kenttiä †f kotelo tms. ja †g koko (korkeus x leveys x syvyys)
300 †a xx korttia ...†f kotelo
336 stillikuva ; 336 teksti ; 337 käytettävissä ilman laitetta ; 338 kortti
- **Pelkästään tekstiä sisältävät kortit**, tekstinä, 338 kortti

Kuvailun kieli ja kirjoitusjärjestelmä

1) Suoraan aineistossa olevassa muodossa (yleensä elementit, jotka kuuluvat manifestaatioon)

[RDA 1.4](#) -kohdassa luetellaan ne elementit jotka otetaan suoraan aineistosta (nimeke-, vastuullisuus-, painos-, sarja-aineiston numerointi-, tuotanto-, julkaisu- jakelu- ja valmistus- ja sarjatiedot) .

Mutta "lueteltuihin elementteihin tehtävät lisäykset merkitään elementin kielellä tai kirjoitusjärjestelmällä, jollei jonkin elementin merkitsemistä ohjeisteta toisin."([Linjaus RDA 1.4](#)) Jos ei pystytä suoraan merkitsemään ao. kirjoitusjärjestelmällä, translitteroidaan.

Esim.

Den Haag [Nederland] (Kustannuspaikan tietoihin on lisätty maan nimi)
Third [edition] (Painostietoon on lisätty tarkentava sana)
[Käsin väritetty ja korjattu painos] (Lisätty painostieto)

2) Kuvailuyksikön sopimassa muodossa kirjoitettuna (yleensä elementit, jotka kuuluvat teokseen tai ekspression)

- *Kansallisbibliografiassa kuvailun kieli on suomi (040 b-kentässä fin)*
- Vastuullisuusmerkintöihin tehdyt lisäykset suomeksi, esim. [ja viisi muuta] tai [ja 15 muuta] tai [ja muita] [RDA 2.4.1.5 Valinnainen poisjättäminen](#) Poisjättäminen kerrotaan tiivistetysti kuvailevan yhteisön sopimalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä. Osoitetaan, että tieto on otettu manifestaation ulkopuolelta.
 - *Kun elementtejä käytetään tarkentavina lisäyksinä, merkitään ne yleensä suomeksi.*
 - *Kaikki muut elementit (mukaan lukien huomautukset) merkitään kuvailevan yhteisön kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä.*
 - *Poikkeus: huomautuksiin sisältyvät sitaatit tai nimet tiedonlähteen mukaan.*

RDA 0.4.3.7 Tiedot, joita ei jäljennetä aineistosta itsestään, esitetään kuvailevan yhteisön sopimalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä. Kuvaileva yhteisö voi käyttää useampia kieliä.

RDA 1.4 Julkaisun ulkopuolelta kokonaisen elementin lisääminen hakasulkeisiin (Esim. kustannuspaikkatieto) merkitään "tarkoituksenmukaisimmalla kielellä ja kirjoitusmenetelmällä".

Ulkopuolisista lähteistä suositetaan järjestyksessä liiteaineisto, muut manifestaatiosta julkaistut kuvailutiedot, kotelo, mikä tahansa käytettävissä oleva lähde (esim. hakuteos). (RDA 2.2 ja 2.2.4)

Esim.

250 ## Ꞥa [Käsin väritetty ja korjattu painos]

(Lisätty painostieto)

Kuvailulehti

- Tiedonlähteenä? Kuuluu julkaisuun, mutta ei samanarvoinen kuin nimiösivu. Koska kuvailulehti on osa aineistoa, siitä otettuja merkintöjä ei tarvitse laittaa hakasiin.

Kuvailun keventäminen

- 245 c-osakenttään kunkin rooliryhmän ensimmäinen tekijä, jos tekijöitä on enemmän kuin kolme muita tekijöitä voi lisätä kuitenkin 700-kenttiin, vaikka niitä ei olisikaan mainittu 245 c-kentässä.
- 505-kentässä olevat koosteen muodostavat teokset ei ao. kenttään ollenkaan vain 700- tai 730-kenttiin, silloin kun 505-kentän sisältö olisi muutoin sama.
- 505-käytetään, kun kyseessä on käännökset tai 505-kentässä on muuta hakuun tarvittavaa tietoa (painosmerkintöjä, useampia tekijöitä, ekspression nimekkeet jne.), ao. kenttää voi käyttää.
- 530-kenttästä luopuminen, silloin kun sama asia ilmoitetaan 776 i-kentässä?. Ei enää merkitä eikä oteta Fennicaan 2/18 alkaen, paitsi jos on tilanne, jossa ei ole 776-kenttää ollenkaan.

Kuvakirjat

- Kuvarunokirjat, kuvalliset lorumuotoiset lastenkirjat: YKL-luokitus 85.2+-luokkaan (kuvakirja), mutta udk:ssa runokirjaksi, esim. UDK: 820-1 (024.7) (ja 379.8(024.7)), eli myös runomittaiset kuvakirjat menevät ykl:ssä kuvakirjoihin, ei runoihin.

Kuvateokset

- Julkaisu katsotaan kuvateokseksi, jos siinä on yli puolet kuvia. Tällöin päähakuelementiksi otetaan taiteilija (valokuvaaja, arkkitehti, taiteilija).

Käyttöoikeuksien metatieto

1. **Aineiston käyttöoikeuksista:** Kenellä on pääsy aineistoon.

2. **Aineiston kuvailutietojen käyttöoikeuksista:** Kuka "omistaa" tehdyn luettelointitietueen, esim. organisaatio x on poiminut aineiston y (bibliografiset) tiedot omaan tietokantaansa organisaatiolta z, eikä tietoja saa poimia edelleen. Fennican kuvailutiedot ovat avoimia.

Käyttöoikeuksien metatiedot merkitään seuraaviin aineistotyyppiin:

A) **e-monografiat**, jotka ovat käytettävissä vapaakappalekirjastojen erityisillä työasemilla

B) **digitoidut monografia-aineistot**, jotka ovat käytettävissä vapaasti verkossa (vähäisiä poikkeuksia)

C) **www-sivujen verkkokeräykset**, jotka ovat käytettävissä ainoastaan vapaakappalekirjastojen erityisillä työasemilla

MARC 21-kentät

506 - Huomautus pääsyräjoituksesta (T)

540 - Huomautus käytön ja kopioinnin ehdoista (T)

542 - Huomautus tekijänoikeudesta (T)

- Näihin kenttiin tallennetut metatiedot kertovat asiakkaille aineiston saatavuudesta ja käyttömahdollisuuksista.
- 506 \$f- ja \$2-osakentät (star-sanasto) ovat pakollisia, jotta pääsyräjoitus on koneymmärrettävissä.
- Osakenttä \$f sisältää koneluettavaa tietoa, eikä siihen kuulu loppupistettä.
- Jos aineiston tekijänoikeus on rauennut, kerrotaan 506 \$a:ssa aineiston olevan vapaasti saatavilla ja lisäksi 540 \$c:ssä viitataan Public domain -merkintöön jotta asia tulisi mahdollisimman selväksi. 540 \$u -osakenttään voidaan lisätä linkki Creative commonsin Public domain -määrittelyyn, joka on tarkoitettu tekijänoikeuksista vapaalle aineistolle.
- Jos tekijänoikeus on voimassa, mutta tekijä on antanut dokumentin rajoituksetta käytettäväksi, kerrotaan 506\$a:ssa aineiston olevan vapaasti saatavilla, mutta 540 \$c:ssä viitataan lisenssiin, johon käyttö perustuu. Se voi olla esimerkiksi CC0, jota voidaan soveltaa esimerkiksi silloin, kun tekijänoikeuksista vapaa painettu aineisto digitoidaan ja halutaan osoittaa ettei digitaaliseen kopioon kohdistu (digitoijan asettamia) käytön rajoituksia. Digitoijan tiedot voidaan tällöin tallentaa 540 \$b:hen.
- Pääsyräjoitukset voivat vaihdella kirjastosta toiseen. Silloin jokainen kirjasto tallentaa oman 540-kenttensä ja lisää kirjastotunnuksensa osakenttään \$5. Jos sama rajaus koskee useita kirjastoja, niiden koodit voidaan merkitä samaan \$5-osakenttään. Tallennuksen helpottamiseksi vapaakappalekirjastoille on hankittu oma ISIL-koodi FI-Vapaa. Myös muille vakiintuneille kirjastojen ryhmittymille voidaan hakea omat koodit tarvittaessa.
- 506 ja 540 kenttiin merkitään \$9FENNI<KEEP>, jos kenttä halutaan replikoida Fennicaan, riippumatta siitä, onko kentässä myös \$5 FI-Vapaa.

E-monografiat sekä www-sivujen verkkokeräykset

Esim.

506 1# †a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization †2 star †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>
540## †a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; †b Kansalliskirjasto; †c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä †u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>

Myös vapaasti saatavana

506 0# †a Aineisto on vapaasti saatavissa. †f Unrestricted online access †2star †9FENNI<KEEP>

506 1# †a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization †2 star †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>

540## †a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; †b Kansalliskirjasto; †c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä †u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>

Digitoidut aineistot, jotka ovat käytettävissä vapaasti verkossa

Esim.

506 0# †a Aineisto on vapaasti saatavissa. †f Unrestricted online Access †2 star †9 FENNI<KEEP>

540 ## †c Public domain †u <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.fi> †9 FENNI<KEEP>

Digitoidut julkaisut, joiden tekijänoikeus on voimassa

Esim.

506 1# †a Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization †2 star †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>

542 1# †i 1873 †l Tekijänoikeuksia voimassa †o 20150126 †q FI-NL †r FI

(†5 FI-Vapaa (tai FI-NL) on vanhimmassa tietueissa merkitty satunnaisesti mutta jatkossa merkitään)

- Kaikissa digitoitujen monografia-aineistojen tietueissa on käyttöoikeustiedot.
- E-monografioihin ne on merkitty vuoden 2017 alusta.

Teos käännetty ilman tekijän lupaa

Käyttörajoituksen perusteena on se että teos on käännetty ilman tekijän lupaa, joten rajoituksen tulisi koskea samalla tavoin kaikkia käännöskappaleita. Vapaakappalestatuksella on merkitystä. Lukusalikäyttö on harmaalla alueella. Käyttöoikeus voidaan perustella sillä, ettei se ole tekijänoikeuslain 2§.n yksinoikeuden rajoitusten piiriin kuuluvaa ("levittämistä yleisölle")

Esim.

506 ## †a Ei asiaskäyttöön tekijänoikeudellisten syiden nojalla. †9 FENNI<KEEP>

Muita merkintöjä saatavuuden rajoituksesta

Esim.

506 1# †a Vain virkakäyttöön. †9FENNI<KEEP>

506 1# †a Ei julkinen. †9FENNI<KEEP>

506 1# †a Loppuunmyyty. †9FENNI<KEEP>

Käännökset/alkuperäinen teos

- Alkuperäisen teoksen auktorisoitu hakumuoto merkitään 130- tai 240-kenttään

Esim.

130 4# †a Das grosse Einhorn Fanbuch, †l suomi.

240 10 †a Felsteg, †l suomi

- Jos julkaisussa on useita käännöksiä auktorisoidut hakumuodot merkitään 700 12 tai 730 02 ~~konttiin~~ osakentällä "Sisältää **ekspresso**"

Esim.

700 12 †i Sisältää (ekspresso): †a Stevenson, Robert Louis. †t Master of Ballantrae, †l ruotsi.

700 12 †i Sisältää (ekspresso): †a Wilde, Oscar. †t Picture of Dorian Gray, †l ruotsi.

- Jos käännös on tehty välikielystä tai käännös perustuu vain osittain johonkin toiseen teokseen, alkuperäisen teoksen auktorisoidut hakumuodot kuten ylhäällä, välikielisestä muodoista 700/30-kentät (775?) i-kenttään "Käännöksen perustana"
Esim.
041 1# Ꞥa fin Ꞥk eng Ꞥh heb
245 10 Ꞥa Historyah shel ha-mahar, Ꞥl suomi
500 ## Ꞥa Suomennos on tehty englanninkielisestä käännöksestä Homo Deus : a brief history of tomorrow. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
(700 1# Ꞥi Käännöksen perustana: Ꞥa Harari, Yuval Noah. Ꞥt Historyah shel ha-mahar.)*

* 500-kentän huomautus riittää, ellei haluta tehdä erikseen ekspressioviittausta käännöksestä.
- Jos rinnakkaisia käännöksiä on samassa julkaisussa usealla kielellä, alkuperäisen teoksen tiedot merkitään 7xx-kenttää toistamalla.
Esim.
100 1# Ꞥa Rougemont, Denis de, Ꞥe kirjoittaja.
245 10 Ꞥa Federalistinen asenne = Ꞥb Den federalistiska attityden / Ꞥc Denis de Rougemont ; suomentaneet Leena Westergren ja Maarit Holttinen ; ruotsintaneet Kai Koskimies, Laura Aarnio-Friman ja Leena Westergren.
700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Rougemont, Denis de. Ꞥt Action federaliste europeenne, Ꞥl suomi.
700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Rougemont, Denis de. Ꞥt Action federaliste europeenne, Ꞥl ruotsi.
700 1# Ꞥi Käännöksen perustana: Ꞥa Harari, Yuval Noah. Ꞥt Historyah shel ha-mahar
- Jos alkuperäinen teos on käännetty eri nimillä, merkitään käännöksiin 246-kenttä, esim. "Julkaistu aiemmin suomeksi nimellä:"
Esim.
100 1# Ꞥa Woodward, John, Ꞥe kirjoittaja.
240 10 Ꞥa Knowledge encyclopedia dinosaur!, Ꞥl suomi
245 10 Ꞥa Dinosaurukset : Ꞥb suuri dinokirja // Ꞥc teksti: John Woodward ; kääntäjä: Tapani Lahtinen.
246 1# Ꞥi Julkaistu aiemmin suomeksi nimellä: Ꞥa Dinosaurukset : suuri ensyklopedia

Liitteet

- Kirjan karttaliitteistä merkitään koko avattuna kenttään Ꞥe sulkuihin.
Esim.
300 Ꞥa 76 sivua : Ꞥb kuvitettu ; Ꞥc 22 cm + Ꞥe karttaliite (84 x 120 cm)
300 Ꞥa 201 sivua, 4 karttalehteä (taitettuna) : Ꞥb kuvitettu, kartoja ; Ꞥc 30 cm + Ꞥe karttaliite (82 x 110 cm)
- Liitteen tiedot 500-kenttään
Esim.
500 Ꞥa CD-äänilevy: Narkoositerapia : 60 minuuttia amvientia ja avantgardea / Jukka Eronen. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
- **Voidaan tehdä myös analyttinen kirjaus**
Esim.
700 12 Ꞥi CD-äänilevy: Ꞥa Eronen, Jukka, Ꞥd 1981- Ꞥt Narkoositerapia.
Jos liite ilmestyy myöhemmin kuin varsinainen julkaisu, merkitään liitteen tiedot 500-kenttään, tällöin ei tehdä 300-e-kenttään mitään kirjausta.
- **Erillisten liitteiden merkitseminen: 500-kentän huomautus tai omaksi auktorisoiduksi hakukentäksi 700/730**
Esim. 978-952-93-5645-4 Tiillilä: Isänmaa ja äidinkieli
a) 500 ## Ꞥa Liite: Isänmaa ja äidinkieli -teoksen henkilöhakemisto / Paul Tiillilä (86 sivua ; 30 cm, painettu 2016) Ꞥ9 FENNI<KEEP>
b) 700 12 Ꞥi Hakemisto (teos): Ꞥa Tiillilä, Paul, Ꞥd 1931- Ꞥt Isänmaa ja äidinkieli -teoksen henkilöhakemisto.
c) 700 1# Ꞥi Hakemisto liittyy teokseen: Ꞥa Tiillilä, Paul, Ꞥd 1931- Ꞥt Isänmaa ja äidinkieli.

J-liitteessä (ja Metatietos Anastossa) näitä suhteita enemmän esim. Liite (teos) ja vastavuoroisesti Liite teokseen
Suositus: Jos erillisellä liitteellä oma isbn, käytetään 700/730-kenttiä, muuten 500-kenttä. Yllä olevassa tapauksessa 500-kenttä ok.

Lippakirjat (eng Flipback)

500 Ꞥa Lippakirja. (mahdollisesti 490 Ꞥa Miki®) Ꞥ9 FENNI<KEEP>

Lisäpainokset

- Kulttuuriaineistojen talletamista ja säilyttämistä koskevan lain voimaantulon (vuonna 2008) jälkeen kirjapainojen ei tarvitse luovuttaa muuttumattomia lisäpainoksia, eikä lisäpainoksia yleensä kuvailla.
- Fennicalla on täten usein oma FENNIKEEP-merkinnällä oleva 500-lisäpainoskenttä, joka on syytä jättää omakseen myös Melindaan, vaikka se aiheuttaakin tuplakentän. Tuossa Fennican kentässä on vain ne painokset, jotka meillä on kokoelmisamme.
- Poikkeuksellisesti kokoelmiin otetaan lisäpainoksia, joiden edellisen painoksen ilmestymisestä on kulunut yli kymmenen vuotta.
- Julkaisussa voi olla merkintö uudistettu, tarkistettu, päivitetty, korjattu tai julkaisun sivumäärä tai koko vaihtelee jonkin verran, mutta kustantaja ei ole kuitenkaan hakenut julkaisulle uutta ISBN:ää. Tällöin kenttään 500 viedään lisäpainosmerkintö ja sulkuihin merkitään edellisestä painoksesta poikkeavat tiedot (sivumäärä, sidosasu, koko, nimeke, alanimeke tms.)
- Huom! Jos tiedot muuttuneet huomattavasti tai julkaisusta (esim. esipuheesta) käy ilmi, että julkaisu tarvitsee uuden tunnuksen, vie julkaisu ISBN-keskukseen tarkistettavaksi mahdollista uutta ISBN-tunnusta varten.

- Jos on kyse muuttumattomasta painoksesta eikä muutoksia ole niin paljon, että otettaisiin kokoelmiin (5. painos, 6. painos, jne.) lähetetään suoraan Kuopioon tuplahyllyn kautta (= Yleiskokoelmaan valitseminen).
- 500-kenttään vietyjä painosmerkintöjä ei tilastoida
- Kirjastoinnissa on oma hyllykkö painoksille

Logot kannessa/nimiösivulla

- Pääasiassa logoja ei merkitä nimekkeeksi tai sen osaksi, vaan ne viedään 490- tai 500-kenttään.
- Käytetään kuitenkin tapauskohtaista harkintaa. Tapauksia, joissa tuotemerkit on otettava osaksi nimekettä ovat esimerkiksi liian yleisluonteisiksi jäävät nimekkeet kuten *Lego Star wars kuvasanakirja* (978-951-32-4087-5).

Lohko

- Erikseen julkaistu osa manifestaatiosta, joka yleensä kattaa tietyn aihealueen laajemmasta kokonaisuudesta ja joka on tunnistettavissa aiheen, aakkosellisen tai numeerisen järjestyksen mukaan tai näiden yhdistelmällä.

Loppupisteet

- Jos datassa on kentän lopussa välimerkkejä (sulkeet, kysymysmerkki, huutoimerkki, lyhenteen piste tms) ei tule loppupistettä, poikkeuksena 245-kenttä, jonka loppuun tulee aina loppupiste. .
Esim.
245 00 Ꞥa 101 sarjakuvaa Suomesta / Ꞥc toimittaja: Harri Filppa ; [sarjakuvien] tekijät: Ville Ranta [ja 100 muuta].
- u-osakentän jälkeen ei tule loppupistettä - koska u-kentässä on linkki
- MARC 21 -formaatin ohje loppupisteistä [Loppupisteohje](#)

Lyhenteet

- Suomenkieliset lyhenteet: ennen ajanlaskun alkua = eaa., jälkeen ajanlaskun alun = jaa., ja niin edelleen = jne., minuutti = min, numero = nro, sekunti = s, tunti = h

Manifestaatio

- Teos ja ekspressio konkretisoituu manifestaatiossa. Se on esimerkiksi painettu kirja tai verkkoaineisto, joka kuvailijalla on käsillä.

MERGE 2

- Tuplien yhdistämiseen: [Melindan merge-ohje](#), ohje Kupolissa [MERGE2](#)
- Huom. Selain Firefox tai Crome... (ei Explorerilla)

Mukaelma

- Uusi johdannaisteos, joka on luotu muokkaamalla varhaisempaa teosta siten, että tämän luonne ja sisältö ovat muuttuneet olennaisesti.

Mukaelmat, versiot ym.

- MARC 21 500-, 700-, 730- ja 740-kentät, tarkemmin ao. kenttien kohdalla.
- Ks. [RDA-tapauksia](#)

MU- ja SU- merkinnöt

- Laitetaan aina kun uusi julkaisu (kuluvana tai edellisenä vuonna julkaistu) kuvaillaan ensimmäisen kerran Alephiin.
- M-alkuinen merkintö monografioille, S-alkuinen verkkoaineistolle.
- Katso tarkemmin kentän 901-kohdalta [901 Kirjastohtainen kenttä \(T\)](#)

Muodollisesti esitetty

- Esiintyy muualla kuin itse tekstissä, arvovaltaisessa lähteessä.

Muototermit

- Muototermejä käytetään jos on kyse saman nimisistä teoksista ja teoksen auktorisoidun hakutiedon muodostaminen vaatii lisäelementin mukaan ottoa (muoto, ajankohta, alkuperään liittyvä paikka, muu erottava ominaisuus. [RDA 6.27.1.9](#)).

- Muototermi kirjoitetaan sulkuihin yksikössä, termejä Metatietosanastossa [Metatietosanasto](#)
Esim.
100 1# †a Oksanen, Sofi, †d 1977- †e kirjoittaja. †0 (FIN11)000115003
240 10 †a Puhdistus (romaani)
245 10 †a Puhdistus / †c Sofi Oksanen.
~~380 ## †a Romaani~~
700 1# †i Romaanimukaelman perustana (teos): †a Oksanen, Sofi, †d 1977- †t Puhdistus (näytelmä). †0 (FIN11)000115003

Nimekkeen muutokset

Teoksen nimekkeen muutokset

- Jos aiemmin ilmestynyt teos on julkaistaan eri nimellä (uudella manifestaatiolla on eri päänimeke), teoksen ensisijainen nimeke on sama kuin aiemmin ilmestyneessä manifestaatiossa, koska sisältö on sama.
Esim.
100 1# †a Mustajoki, Pertti, 1943- †e kirjoittaja. †0 (FIN11)000052695
240 10 †a Paahtoleipäkatastrofi
245 10 †a Berliininmunkki ja muita kirjoituksia painonhallinnasta / †c Pertti Mustajoki.
500 ## †a Julkaistu aiemmin nimellä: Paahtoleipäkatastrofi, 2003. †9 FENNI<KEEP>
Aiemmin ilmestynyt teos on julkaistu eri nimellä, mutta sisältö on sama. Teoksen ensisijainen nimeke otetaan ensin ilmestyneestä manifestaatiosta.
- Jos teos ilmestyy samalla nimellä eri muodossa, auktorisoituun hakumuotoon lisätään muita elementtejä erottamaan samannimiset teokset toisistaan, esimerkiksi teoksen muoto tai teokseen liittyvä ajankohta (ilmestymisvuosi) [RDA 6.27.1.9](#)
Esim.
Oksanen, Sofi. Puhdistus (näytelmä)
Oksanen, Sofi. Puhdistus (romaani)
Kirjoittajalla kaksi samannimistä teosta

Ekspressioiden nimekkeiden muutokset

- Jos alkuperäinen teos on käännetty eri nimillä, merkitään käännöksiin 246-kenttä, esim. "Julkaistu aiemmin suomeksi nimellä:"
Esim.
100 1# †a Christie, Agatha, †e kirjoittaja. †0 (FIN11)000041536
240 10 †a And then there were none, †l suomi
245 10 †a Eikä yksikään pelastunut / †c Agatha Christie ; suomentanut Jaakko Kankaanpää.
246 1# †i Julkaistu aiemmin suomeksi nimellä: †a Kymmenen pientä neekeripoikaa
- Sama nimeke, eri ekspressiot
Kivi, Aleksis. Seitsemän veljestä (Gallen-Kallela)
Kivi, Aleksis. Seitsemän veljestä (Tanttu)
Kaksi eri taiteilijan kuvittamaa ekspressiota, joita erottelevana elementtinä on kuvittajan sukunimi. MARC 21 -formaattilla tallennettavassa bibliografisessa tietueessa kuvittaja merkitään lisähakutiedoksi kenttään 700, koska toistaiseksi ei ole käytössä erillisiä ekspressiotietueita.

Nimiönäyttö

- Digitaalisia aineistoja käsittävä tietönäyttö, joka sisältää nimekkeen, usein vastuullisuustietoja sekä muuta julkaisuun liittyvää informaatiota.

Nimiösivu

- Julkaisun alussa oleva sivu, jossa on päänimeke ja yleensä vastuullisuusmerkintö sekä julkaisutiedot. Jos nämä tiedot jakautuvat vastakkaisille sivuille tai seuraavien lehtien sivuille (toistettuina tai ilman), katsotaan että nämä sivut yhdessä muodostavat nimiösvivun.

Nimiösvivun vastine

- Sivun, sivun osa tai jokin muu julkaisun osa, joka sisältää tavallisesti nimiösvivulla olevat tiedot ja joka nimiösvivun puuttuessa korvaa sen (esim. kansi, tekstin alku, kolofoni).

Numerot

- Nimekkeessä esiintyvät numerot merkitään siten kun tiedonlähteessä on.
- Kun numerot merkitään itse (esim. huomautusalueella tai poisjättämisessä), yhdestä kymmeneen kirjoitetaan auki, yli kymmenen luvut merkitään arabialaisin numeroin.
- Sarjamerkinnössä **490-kentässä** ensisijaisessa tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa,
 - paitsi! sanoin merkityt luvut arabialaisilla numeroilla (ei hakasulkeita).
 - paitsi! Jos tiedonlähteessä mukana vuosi, se merkitään aina ensimmäiseksi, mikäli numerointi alkaa vuosittain alusta.
 - Jos taas numerointi jatkuu yli vuoden, vuosiluku merkitään niin kuin julkaisussa (vuosi loppuun tai alkuun tai ilman vuotta),
 - **830-kentän** numerointi tarkistetaan sarja-aineiston tietueesta
 Esim. a) Numerointi jatkuu yli vuoden merkitään kuten ensisijaisessa tiedonlähteessä
490 1# †a Pro Terra, †x [1457-263X] ; †v 71/2017
830 #0 †a Pro Terra, †x 1457-263X ; †v 71.
(Numerointi jatkuu yli vuoden, Sarja-aineiston kuvailussa 362 0# †a 1 (2000)-)

Esim. b) Numerointi alkaa alusta vuosittain vuosiluku merkitään ennen numeroa, vaikka ensisijaisessa tiedonlähteessä olisi toisin.
490 1# Ꞥ Liikenneviraston oppaita, Ꞥx 1798-6591 ; Ꞥv 2017/3
830 #0 Ꞥ Liikenneviraston oppaita, Ꞥx 1798-6591 ; Ꞥv 2017, 3.
(Numerointi alkaa alusta vuosittain, Sarja-aineiston kuvailussa 362 0# Ꞥ 2012, 1-)

- Oppikirjat. Numerointi ei tarkoita aina osanumeroa vaan voi tarkoittaa myös luokkatasoa, esim. Suora 7. Samoin lyhenteet MA1, MAB2, KE1 jne. tarkoittavat kursseja, ei julkaisun numeroita ja ne merkitään pää- tai alanimekkeeseen kuuluvaksi. Esim.
245 10 Ꞥ MA2 Lång : Ꞥb *polynomfunktioner och polynomekvationer*.
- Avaaminen: Nimekkeen alussa olevat numerot avataan myös kirjoitettuna 246-kenttään. Muualla päänimikkeessä harkinnan mukaan. Vuosilukuja ei tarvitse avata.
- Merkitötapa: Suoraan aineistossa toistettavissa elementeissä esiintyvät luvut, jotka on ilmoitettu numeroina tai sanoina, merkitään siinä muodossa kuin ne ovat tiedonlähteessä (nimeke, vastuullisuus, painos ...) Esim. *Neljäs painos*
- 264 vuodet roomalaisilla, jos niin merkitty tiedonlähteeseen (kiinteisiin kenttiin arabialaisilla), sanallisesti ilmaistut arabialaisilla numeroilla.
- 502 väittelyvuosi ja 509 opinnäytteen valmistumisvuosi merkitään arabialaisilla numeroilla.

Näyttelyjulkaisut yms.

- Ohje koskee varsinaisten näyttelyjulkaisujen lisäksi näyttelyesitteitä, taiteilijaesitteitä ja museokokoelmien julkaisuja.
- Näyttelyjulkaisun kuvailussa pannaan pääpaino julkaisun kuvailuun. Julkaisua koskevat tekijämerkinnöt sijoitetaan nimeke- ja vastuullisuusalueelle ja näyttelyä koskevat tiedot huomautuksiin.
- Huomautus näyttelystä 500-kenttään kun kuvaillaan näyttelyjulkaisua, 585-kenttää käytetään vain jos halutaan tehdä viittaus näyttelyyn, j ossa kuvailun kohde on ollut esillä.
- Hakuelementit tehdään taiteilijoista, tekstin laatijasta, toimittajista, kääntäjistä ja muista mahdollisista näyttelyjulkaisun laatijoista. Lisäkirjaus tehdään myös museosta tai muusta yhteisöstä, jossa näyttely on pidetty.
- Taiteilijan nimen sisältävän nimekkeen merkitseminen: Jos taiteilijan nimi on ensisijaisessa tiedonlähteessä ensimmäisenä, se merkitään päänimikkeeseen osaksi, muu teksti alanimekkeeksi.
Esim.
100 1# Ꞥ Marttila, Olli, Ꞥe taiteilija. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000152397
245 10 Ꞥ Olli Marttila : Ꞥb *muistikuvia Litorinasta*.
246 30 Ꞥ *Muistikuvia Litorinasta*

Näyttelyjulkaisun tms. ensisijaisen tekijän valinta

- 1) Tekijyys **taiteilijalle tai nimetylle taiteilijaryhmälle**
Näyttelyjulkaisun päähakuelementiksi tulee taiteilijan nimi, jos julkaisu katsotaan kuvateokseksi (yli puolet taiteilijan teosten kuvia) ja jos julkaisu keskittyy yhden taiteilijan teosten esittelyyn. RDA 6.27.1
Esim.
100 1# Ꞥ Laine, Janne, Ꞥd 1970- Ꞥe taiteilija. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000136297
245 10 Ꞥ Janne Laine Ꞥb *silence* / Ꞥc Janne Laine ; toimittaja: Virpi Nikkari ; teksti: Veikko Halmetoja, Virpi Nikkari
246 30 Ꞥ *Silence*
500 ## Ꞥ Näyttely 17.1.-26.4.2015, Tampereen taidemuseo, Tampere. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
710 2# Ꞥ Tampereen taidemuseo. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000005273

110 2# a IC-98 (taiteilijaryhmä) Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000029148
245 10 Ꞥ Näkymä vastarannalta = Ꞥb *A view from the other side* / Ꞥc IC-98 (Patrik Söderlund & Visa Suonpää).
- 2) Tekijyys **tekstin tekijälle**
Jos yli puolet julkaisusta on tekstiä, tekijyys ratkaistaan tekstin tekijyyden perusteella (yksi tekijä, yhteistyössä tehty, kooste)
- 3) Tekijyys **yhteisölle** (museo, kokoelma tms.) Useamman kuin yhden taiteilijan teoksista koostuvien näyttelyiden julkaisujen luetteloinnissa valitaan 110-kenttään yhteisö, kun julkaisu on lähtöisin yhteisöstä, yhteisö omistaa kaikki julkaisussa mainitut teokset ja julkaisussa osoitetaan näyttelyn yhteys siihen yhteisöön, joka omistaa ko. teokset. Yhteisönä esiintyy tavallisimmin museo, säätiö tms.
Esim.
110 2# Ꞥ Pekka Halosen kokoelma. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000037578
245 10 Ꞥ OHO : Ꞥb *nykytaidetta Pekka Halosen kokoelmasta = Contemporary art from Pekka Halonen collection* / Ꞥc julkaisun toimitus: Tarja Talvitie.

110 2# Ꞥ Kuopion kulttuurihistoriallinen museo. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000002233
245 10 Ꞥ Soitinrakentaja Anderstin vaskipuhallimet : Ꞥb Johann Friedrich Anderstin soittimet Kuopion kulttuurihistoriallisessa museossa Ꞥc toimitus: Merja Heiskanen ; käännökset: Outi Pollari = *The Johann Friedrich Anderst brass music instrument collection at Kuopio Cultural History Museum* / editor: Merja Heiskanen ; translated by Outi Pollari.
500 ## Ꞥ Näyttely 23.1.-1.11.2009, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Kuopio. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
- 4) Tekijyys **näyttelylle**, jos sillä on nimi, joka selvästi erottuu julkaisun nimekkeestä tai näyttely esiintyy toistuvasti samalla nimellä.
Esim.
111 2# Ꞥ *Tekstiilitaitteen triennaali Ꞥn (9. : Ꞥd 2012 : Ꞥc Turku)*
245 10 Ꞥ *Kui? : Ꞥb IX tekstiilitaitteen triennaali*

Ohitusindikaattorit

- Ohitusindikaattorin **arvo 0** tarkoittaa, että lajittelu alkaa kentän ensimmäisestä aakkosnumeerisesta merkistä. Arvoa 0 käytetään myös silloin, kun ensimmäistä lajiteltavaa aakkosnumeerista merkkiä edeltää vain jokin erikoismerkki, kuten kysymysmerkit, huutomerkki, sulku- tai lainausmerkit jne.
Esim.
245 10 ‡a Rouva Kasviksen parhaat
245 10 ‡a "Ei tarvi pelätä, että ois erilainen"
- Ohitusindikaattorin **arvot 1-9** tarkoittavat, että kenttä sisältää aakkosnumeerisia merkkejä, jotka pitää ohittaa lajittelussa. Indikaattorin arvoksi annetaan niiden merkkien määrä, jotka edeltävät lajittelun aloittavaa merkkiä. Tyypillisiä tapauksia ovat vieraiden kielten määräiset ja epämääräiset artikkelit (esim. En, A, Le, Les, The, Der).
Esim.
240 14 ‡a The kitten nobody wanted, ‡l suomi
- **Huom.!** Indikaattoriarvon pitää vastata kaikkia merkkipaikkoja, jotka jätetään pois lajittelun alusta, tällöin myös välilyönnit ja erikoismerkit (esim. heittomerkki, väliivi) lasketaan mukaan.

Omakustanteet

- Jos julkaisussa ei ole julkaisutietoja (esim. vain tekijä ja nimeke), etsitään netistä tms. lähteistä ao. tiedot. Jos ei löydy netin kautta näitä tietoja, kustantajaksi merkitään julkaisun päävastuullinen tekijä, kustannuspaikaksi maa, (esim. [Suomi]) mieluummin kuin [kustannuspaikka tuntematon] ja vuoden voi arvioida siitä, milloin julkaisu on saatu, ellei muuta tietoa löydy.
- Vapareiden kirjapainoluettelossa on myös lisätietoa, jos julkaisussa on mainittu kirjapaino.

Osakohde

- Erillinen tiedollinen sisältö suuremmassa aineistossa.

Otsikkonimeke

- Nimeke, joka esiintyy tekstin ensimmäisen sivun alussa, nuottijulkaisuissa ensimmäisen sivun yläosassa.

Painokset

- Uudessa painoksessa ensisijaisessa tiedonlähteessä saattaa olla tekijämerkinnöt eri järjestyksessä kuin edellisessä painoksessa. Jos kyse on kuitenkin sisällöltään samasta julkaisusta, ensisijainen teoksen hakumuoto muodostuu tällöin ensimmäisen painoksen tekijän mukaan.
- Jos uudistetun painoksen sisältö on muuttunut paljon, käsitetään julkaisu uutena teoksena. Uudistettu painos saa uuden kuvailun ja edellisestä versiosta tehdään suhdetiedot 700/730-kenttään (i-kenttään 'Teoksen perustana')
Esim.
700 1# ‡i Teoksen perustana: ‡a Pekkala, Elise, ‡d 1959- ‡t Hankintojen kilpailuttaminen.
730 0# ‡i Teoksen perustana: ‡a 218 kysymystä ja vastausta sähköasennusstandardien soveltamisesta.
- Jos kyse on painoksesta, joka ei ylitä teoskynnystä, esim. vain nimeke muuttunut, tehdään tietueeseen 240-kenttä ja 775-viittaus ‡i Uudistettu painos teoksesta
- **ISBD > RDA** Uudet painokset kuvaillaan aina RDA-ohjeiden mukaisesti. Jos painokseen liittyy edellisiä painoksia ja jos edelliset painokset ovat käsillä, myös nämä tietueet muokataan RDA:n mukaisiksi ja tarvittaessa myös hakutiedot muutetaan.

Painosmerkinnöt

- Jos kokoomateos on yhteisnimekkeetön ja manifestaation nimekkeeksi tulee osien nimekkeet, niihin mahdollisesti sisältyvät painostiedot merkitään 505-kenttään, ei 245 a-kenttään (niin kuin ISBD-säännöissä oli). Fennicassa ei yleensä merkitä näin tarkkaan koostueeseen kuuluvien teosten tietoja.
Esim.
505 00 ‡t Titanin seireenit / ‡r Kurt Vonnegut ; suomentanut. Marjatta Kapari, 4. painos. ‡t Äiti yö / ‡r Kurt Vonnegut ; suomentanut Marjatta Kapari, Matti Santalahti, 5. painos. ‡t Kissan kehto / ‡r Kurt Vonnegut ; suomentanut. Marjatta Kapari, 4. painos.
‡9 FENNI<KEEP>
- Jos kuvailu on tehty Fennicaan 2. painoksesta ja myöhemmin saadaan tieto 1. painoksesta samalla ISBN:llä (esim. Melindasta), muutetaan 2. painosmerkintö 500-kenttään, 594 ‡a 1. painos puuttuu kansalliskokoelmasta. ‡5 FENNI jää ennalleen.
- Lisää painostietojen merkitsemisestä mm. kohdasta [250 - Painosmerkintö \(T\)](#) ja Tekijäyys [Painokset](#) ja [RDA ja uudet painokset](#)

Pelit

- Kumean ohje
- [Kumean pelien RDA-ohje](#)
- Fennica-tietueeseen lisätään Fennican omat merkinnät (mm. 040 FI-NL, 042 finb ja verkkopeleihin 901 PUvvvkkpp)

- **HUOM!** Videopelien liittyvä RDA 6.27.1 -kohdan poikkeus "Liikkuva kuva RDA 6.27.1.3 Elokuvien, videoiden, **videopelien** tms. auktorisoitu hakutieto muodostetaan teoksen ensisijaisesta nimekkeestä. Tämä koskee myös sellaisia videotallenteita, joiden pääsisältö on musiikkia."

Pienpainatteen

- Pienpainatteen osakokoelmista on tehty kuvailutiedot Fennicaan
- Osa ISBN:llisistä pienpainatteista on kuvailtu tasolla 3 ns. minitietueiksi, myös KB-tasolla olevia tietueita on jälkepäin muutettu minitietueiksi.
- Myös minitietueet kuuluvat kansallibibliografiaan (kenttä 042 \$a finb ja FIKKA low tag tarvitaan)
- Pienpainatteen merkitseminen tietueeseen on vaihdellut eri aikoina:

Esim.

852 8# †a FI-Pienpainatekokoelma

594 ## †a Kansalliskirjaston pienpainatekokoelmassa †5 FENNI

773 0# †i Pienpainatekokoelma †9 FENNI<KEEP>

- Jonkin aikaa pienpainatteille merkittiin myös varastotiedot, jolloin pienpainatetieto jätettiin bibliografisesta kuvailusta pois. Tätä käytäntöä ei enää ole.
- Luettelo pienpainatteisiin rajattavista monografioista: [Monografioiden rajausohje](#)
- Ohje pienpainatteen minitietueista: [Ennakotiedot ja pienpainatteen](#)
- **Digitoidut pienpainatteen:**
 - Digitoiduille pienpainatteille on koneellisesti tehty omat tietueensa osakohdekuvailuna – tietueet on linkitetty kokoelmätietueeseen (773 \$i Pienpainatekokoelma)
- **Pienpainateaineistoa ovat tyypillisesti:**
 - yritysten pr-kirjat/yritysesittelyt, jotka eivät täytä kunnan historiikin tuntomerkkejä
 - alueellisesti suppeiden (esim. yhtä kuntaa koskevat) projektiraportit, joissa tiedollinen anti on vähäistä
 - suppealle käyttäjäkunnalle osoitetut menettelytapojen esittelyt ja ohjeistukset
 - yksittäisen ammattikunnan työsuojelua käsittelevät julkaisut – myös laajempialaiset työsuojelujulkaisut
 - "vihkonen", jonka sisältö voi olla mitä tahansa
 - museoiden toimialaan liittyvät paikkaa, rakennusta tai ilmiötä koskevat julkaisut. Ne ilmestyvät usein monina kieliversioina
 - maaseutuohjelmat ym. tulevaisuuden suunnitelmat, jotka koskevat mitä tahansa aluetta tai yhteisöä
 - yhdistysten ja organisaatioiden työtä esittelevät julkaisut (ei historiikit)
 - kurssivihot
 - värityskirjat, puuhakirjat
 - ohjaajien oppaat
 - alle kouluikäisille tarkoitettut oppikirjamaiset askartelukirjat
 - kaikki sellaiset julkaisut, joissa pääpaino on täydentämisellä/askartelulla tms. (ei oppikirjat)

PoDit

= kirjan PDF-jäljenne, jonka Kirjavälitys on luovuttanut. Näin silloin kun painettuja kappaleita on saatu vain yksi kappale.

- Vanhimmissä PDF-jäljenteissä käytettiin painetun julkaisun tietueen kenttää 530
530 ## †a Digitaalinen jäljenne ; †c käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †u http://urn.fi/URN:ISBN:xxxx †9 FENNI<KEEP> (Holdings eihin ei tule tästä tietoja.)
- Vuodesta 2018 alkaen on käytetty kenttää 856 (856 40 †u http://urn.fi/URN:ISBN:xxxx †z Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa digitaalinen jäljenne †5 FI-Vapaa)

Päivityvät irtolehdet

- Päivityvä aineisto joka koostuu yhdestä tai useammasta niteestä, joita päivitetään lisäämällä, poistamalla ja/tai korvaamalla erillisiä sivuja.

Pääsarja

- Sarja, joka sisältää yhden tai useampia alasarjoja.

Rakenteistettu kuvailu

- Täysi tai osittainen viittauksen kohteena olevan aineiston kuvailu, jossa käytetään samoja tietoja kuin käytettäisiin RDA-elementteinä viittauksen kohteena olevan aineiston kuvailussa näyttöstandardin määräämässä järjestyksessä.

RDA-muutokset : tietueiden käsittely RDA-konversion jälkeen

Hybriditietueet

- MARC 21 -formaatin 040-kenttään ei laiteta e-kenttää, jos tekijyys jää hybridiksi.

- Kaikki uudet tietueet, myös ennakkotietueet, laaditaan RDA-ohjeiden mukaisesti. Joitakin rajoituksia on moniosaisissa monografioissa tai vanhoissa auktorisoiduissa tekijänimissä, joita tehdään edelleen hybrideinä.
- Tehdään rda:na myös sellaiset tietueet, joiden toinen ilmiäsu on aiemmin kuvailtu vanhoilla säännöillä. (02/2021 saakka käytäntönä oli kuvailla uusi tietue aina samoilla säännöillä kuin toisen ilmiäsuun aiemmin tehty kuvailu.)
- Koska RDA-konversio ei tuottanut täydellisiä RDA-tietueita, tietokantoihin jää ns. hybriditietueita, joissa on sekä ISBD- ja RDA-piirteitä. Näitä hybriditietueita ei yleensä tarvitse muokata RDA-tietueiksi. Kirjoitusvirheiden korjaukset, tuplakenttien poistot ym. korjaukset voi tehdä muuttamatta tietuetta RDA-muotoon.
- Moniosaisten oppikirjojen kuvailussa voidaan ensisijaisen hakuelementin valinnassa tarvittaessa jatkaa vanhaa ISBD-käytäntöä – usein pääkirjauksen merkitsemistä nimekkeelle – kunnes moniosaisen monografian viimeinenkin osa on saatu ja kuvailtu. Moniosaisen monografioiden yksittäisiä osia ei pidä korjata RDA-tietueiksi ellei sitten korjaa kaikkia osia (vaikutukset esimerkiksi päävastuullisen tekijän merkitsemiseen). Kuvailijan harkintaa voi käyttää (esim. vanhalla mallilla yksi, tulossa viisi, silloin korjataan 1. osa uuden RDA:n mukaan ja jatketaan sitä käytäntöä)
HUOM! 040-kenttään ei laiteta e-kenttää, jos tekijä jää vanhaan malliin.

RDA-tietueiksi muuttaminen

- Mikäli hybriditietueen haluaa kuitenkin korjata RDA:n mukaiseksi, se on korjattava kaikilta osin, ei riitä, että korjaa esim. vain 260-kentän 264-kentäksi. Kuvailun kohteen on oltava käsillä.
- Jos tietueessa ei jo ole 040- ja 042-kenttää, ne lisätään.
- Vain RDA-ohjeilla kuvailussa tietueessa saa olla kenttä 040 Ꞥ rda.
- Kun tietue korjataan RDA:n mukaiseksi, oma kirjastotunnus merkitään 040-kentän osakenttään Ꞥd. Osakenttää voi toistaa. Näin toimitaan myös jos lisätään omia merkintöjä jo valmiiseen RDA-tietueeseen.

RDA ja uudet painokset

- **Uudet painokset:** Kun kuvaillaan uusi painos, se tehdään RDA-ohjeiden mukaiseksi. Jos painokseen liittyy edellisiä painoksia ja jos edelliset painokset ovat käsillä, myös nämä tietueet muokataan RDA:n mukaisiksi ja tarvittaessa myös hakutiedot muutetaan.
- **Lisäpainos-tieto** lisätään olemassa olevaan tietueeseen ja tietue muokataan RDA-tietueeksi, jos alkuperäinen painos on käsillä. Tietueen voi myös jättää hybridimuotoon.

RDA ja vanhat henkilöauktoriteetit

- [RDA 9.2.2.7](#) -kohdan mukaista ohjetta viimeisimmän nimen valitsemisesta ensisijaiseksi nimeksi henkilön muuttaessa nimeään aletaan noudattaa vasta vuodesta 2016 alkaen uusista henkilönimistä ([SKL linjaus 9.2.2.7](#)). Sitä ennen tehtyjä tietueita ei muuteta takautuvasti.
- Suurista hakutietojen muutoksista (pääkirjauksen muutos) ilmoitetaan voy-cat-listalla.

RDA-toolkit suomenkieliseksi

- Firefoxin kielen asetus (mm. RDA-toolkit tulee oikealla kielellä).
Open menu (oikean yläkulman -kuvake) > Options > Content (vasemman reunan valikosta) > Languages Choose-laatikko > Select a language to add > Finnish > Add.> OK. Avaa selain uudelleen.
- Explorerilla [Yläkulman Työkalut](#) > [Internet-asetukset](#) > [Ulkoasu](#) > [Kielet suomi \(Suomi\) \(fi-FI\)](#)
- Myös RDA-Toolkitin profiilissa voi muuttaa kielen

Saavutettavuus

- PDF-saavutettava. Saavutettavat saavat oman ISBN-tunnuksen, kustantaja ohjeistettu merkitsemään tunnuksen perään (PDF, saavutettava)
- Saavutettavuuden perustana mm. graafi selostettuna teksteissä alt-tekstit kuvissa, hierarkia otsikkotasolla sellainen, että lukuohjelmat pärjäävät tiedoston kanssa, tarkemmat värit, selkeämpää kieltä
- Merkitään 020 q-kenttään
Esim.
020 ## Ꞥa 978-951-789-2 Ꞥq PDF, saavutettava
- Saavutettavuuden merkitsemiseen liittyvät myös uudet MARC 21-kentät 341 (saavutettavuussiltö) ja 532 (huomautus saavutettavuudesta. Ao. kenttiä ei vielä (syyskuu 2020) otettu käyttöön Fennicassa

Salassa pidettävät julkaisut

- Henkilön suojaava aineisto 100 vuotta julkaisuvuodesta ja muu salassa pidettävä aineisto 25 vuotta julkaisuvuodesta.
- Vuodesta 2013 salassa pidettävät julkaisut kuvaillaan normaalisti. Tätä vanhemmat kuvaillaan tarvittaessa vasta salassapitoajan päätyttyä. Julkaisu säilytetään erillisissä huoneissa L1-kerroksessa. Ao. julkaisut saavat signumit vasta vapautumisen jälkeen.
- Lista salassa pidettävästä aineistosta ja työohje löytyvät vapaakappalekirjastoille suunnatusta wikistä [Salassa pidettävät vastaanotossa](#)
- MARC 21 355 Salassapitoaste (T), Ꞥa Salassapitoaste, Ꞥf Maakoodi, Ꞥh Salassapidon päättymispäivämäärä
506 Huomautus pääsyräjoituksista, 540 Huomautus käytön ja kopioinnin ehdoista (Katso tarkemmin ao. kenttien kodalta)
Esim.
355 0# Ꞥa IV Ꞥe Viranomaisaineistojen turvaluokitus Ꞥf fi Ꞥh VVVVKPP (Kenttä lisätään, mikäli turvaluokitukset on merkitty julkaisuun.)
506 1# Ꞥa Aineisto on salassa pidettävä vuoden 2xxx loppuun. Ꞥ5 FI-Vapaa Ꞥ9FENNI<KEEP>
540 ## Ꞥa Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta ; Ꞥu <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621> Ꞥ5 FI-Vapaa
Ꞥ9FENNI<KEEP>

Saman nimiset teokset

- **RDA 6.6.1.3** Teoksen muut erottavat ominaispiirteet merkitään joko itsenäisinä elementteinä, osana hakutietoa tai molempina. **6.27.1.9.** Hakutietoihin tehtävät lisäykset: a) teoksen muoto (näytelmä, radio-ohjelma jne., MARC 21 380-kenttä), b) teokseen liittyvä ajankohta (ilmestymisaika, valmistumisaika jne.), c) teoksen alkuperään liittyvä paikka (kustannuspaikka yms.) ja/tai d) teoksen muu erottava ominaispiirre (esim. julkaisija, elokuvan ohjaajan sukunimi, teoksen kääntäjä, toimittaja?, alanimeke?) RDA-L-listoille käyty tästä keskustelua, Maxwell esim. kirjoitti että mikä tahansa tieto voidaan tulkita teoksen muuksi ominaispiirteeksi ja että kannattaa ottaa se tieto, joka parhaiten erottaa teokset toisistaan.
Esim.
730 02 †i Sisältää (teos): †a Kotikontujen tienoita tervehtien... †f 1996

Sarja

- Ryhmä erillisiä manifestaatioita, joilla on omien päänimikkeiden lisäksi koko ryhmälle yhteinen kokoava nimeke. Sarjaan sisältyvät aineistot voi olla numeroitu, tai sarjaan tai sarja-aineistoon voi sisältyä erillinen osien numerointijakso.

Sarjan nimiö sivu

- Lisätty nimiö sivu, joka sisältää sarjan päänimikkeen ja usein, mutta ei välttämättä, muuta sarjaan liittyvää tietoa, esim. vastuullisuustiedon, numerointitiedon, julkaisutietoja, aineiston nimekkeen sarjassa.

Sarjatiedot aineistossa ja sarja-aineiston ylläpito

- Monografiakuvaileijan tulee ilmoittaa asia sarja-aineiston ylläpitäjälle seuraavissa tapauksissa :
 - 1) Julkaisussa esiintyy väärä ISSN-tunnus, jota ei vielä löydy sarjatietueesta (kenttä 022)
 - 2) Varianttiniimekkeet -> Julkaisussa esiintyvä nimeke poikkeaa sarjatietueen 245-kentästä eikä varianttia ole vielä lisätty sarjatietueen 246-kenttään. Muista myös eri kieliversiot.
Huomioitava, että muutos voi olla niin merkittävä, että sarja saa uuden tunnuksen.
 - 3) Osien numeroinnissa selkeä muutos (vrt. sarjan numerointia sarjatietueen 362-kenttään)
 - 4) Jos ISSN-tunnuksella löytyy sarjua-aineiston ennakkotietue -> 594-kentässä ENNAKKOTIETO KANSALLISKIRJASTO. Sarjatietoja kannattaa hakea aina myös sarjan nimellä, koska tunnusta ei ole aina painettu julkaisuun.
 - 5) Mahdolliset uudet sarjat -> julkaisussa selkeä sarjan nimi ja numerointi (tässä vaiheessa ei välttämättä ole vielä ISSN-numeroa)
 - 6) Jos sarjalla on ainoastaan joko painetun tunnus tai verkkoaineiston tunnus, tällöin jompikumpi aineistotyyppi on pääasiallisesti ilmestyyvä ja toisesta versiosta ilmestyy vaan satunnaisesti osia. Tällaisissa tapauksissa sarjatietueen kentässä 530 pitää olla seuraavat huomautukset:

530 \$a Julkaistu joitakin sarjan osia myös verkkoaineistona. †9 FENNI<KEEP>
TAI
530 \$a Julkaistu joitakin sarjan osia myös painettuna. †9 FENNI<KEEP>

se on

- RDA:ssa merkintöä on käytetty vain 300-kentässä sivumäärien oikaisussa (300-kentässä ei tarvita hakusulkeita)

Esim.
329, se on 392 sivua.

- Konvertoiduissa hybriditietueissa [i.e.] -merkintö on korvattu [se on] -merkinnöllä.

Sepitetty nimeke

- Kuvailvan yhteisön muodostama nimeke silloin kun manifestaatioissa ei ole nimekettä, eikä sellaista voida löytää muista lähteistä kuten liiteaineistosta, aineiston julkaistusta kuvailusta tai tietolähteistä.

SID ja Melinda-Fennica-linkitys

- Jotta Melindan ja Fennican tietueen välinen yhteys toimisi replikoinnissa ja Melindan OPACin saatavuustiedoissa, pitää tietueista löytyä ainakin joku seuraavista linkkauksista:
 - 1) Melindan tietueessa SID-kenttä, jossa \$c -osakentässä Fennican koodi fenni ja \$b osakentässä Fennican tietueen 001 (eli bibid, löytyy useimmista Fennica-tietueista myös 035 \$a:sta), ja/tai
 - 2) Fennican tietueessa kenttä 035 \$a, jonka \$a -osakentässä Melindan tietueen 001 FCC-prefiksillä varustettuna
Lisäksi silloin, kun Melindassa on yhdistetty tuplia, voi linkkaus toimia myös seuraavalla tavalla:
 - 3) Melindan tietueessa SID-kenttä, jossa \$c-osakentässä Fennican koodi fenni ja \$b osakentässä tietueen entinen Melinda-ID FCC-prefiksillä varustettuna, ja tämä samainen FCC-prefiksillä varustettu entinen Melinda-ID Fennican tietueen 035 \$a:ssa tai 035 \$z:ssa.
- Samassa tietueparissa voi olla, tietueiden historiasta riippuen, joka yksi tai useampi linkkaustavoista käytössä.
- Kentästä 015 fx -prefiksillä löytyvä Fennica-bibid ei ole varsinaisesti käytössä linkkauksessa, mutta sitä hyödynnettiin aikoinaan esim. AMK-kirjastojen loadaissa.

Sidosasu

- 020 q-kenttään merkitään 11/2021 alkaen kansityyppi (kovakantinen, pehmeäkantinen yms.) alla olevan taulukon mukaan
- Jos julkaisussa ei ole ISBN-tunnusta tai vastaavaa muuta tunnusta, kansityyppi tai sidosasu merkitään kenttään 563.
 - 563 ## †a Pehmeäkantinen.
 - 563 ## †a Nidottu.
- 563-kenttään voi merkitä sidosasun, jos se on tärkeä kuvailtavan aineiston kohdalla. Esim. vanhan aineisto.
- Sidosasuun liittyvät termit, joita voi käyttää 563-kentässä löytyvät Metatietosanaston kohdassa [Sidostyyppi](#)
- Myös 500-kenttään voi tarvittaessa merkitä tarkennuksia.
 - 500 †a Avoselkäinen sidos. (sidottu kirja, jonka selkä on päällystämättä ja sidos on näkyvissä)
- Uusi termi -otsikon alla on 020 q osakenttään merkittävät termit

Vanha termi	Uusi termi	sve	eng	Määritelmä
sidottu	kovakan tinen	hårda pärmar	hardcover / hardback	Taipumaton, usein sidottu. Kovat kannet. Kovakantisen kirjan kannet ovat päällystettyä pahvia. Sisältää myös pahvisivuiset kirjat.
nidottu	pehmeä kantinen	mjuka pärmar	softcover / paperback	Taipuisa, usein nidottu. Pehmeät kannet. Pehmeäkantisen kirjan kannet ovat esim. pintakäsiteltyä paperia tai kartonkia. Sisältää myös kangaskirjat, kylpykirjat ja pehmokirjat.
rengaskirja	kierrese lkä	spiralr ygg	spiral-bound / comb-bound / coil bound	Sivut liitetty yhteen kierreselällä. Kierreet voivat olla näkyvillä tai peitettynä. Kierteiden materiaalina voi olla esim. muovi tai metalli. Kansi voi olla kova-tai pehmeäkantinen. Sivuja ei saa irrotettua kierreselästä.
irtolehtiä	irtolehtiä	lösblad	loose leaf book	
kotelo	kotelo	fodral	case	Aineiston säilyttämiseen tarkoitettu kotelo, josta säilytettävä tallenne on fyysisesti erotettavissa.
kansio	kansio	mapp	folder, file, portfolio, binder	Koostuu yleensä kahdesta kannesta jotka on liitetty takana yhteen. Sisältää irrallista materiaalia kuten irtolehtiä tai arkkeja, joita ei ole tarkoitettu erotettavaksi kansioista.

Sitaatit

- RDA 1.10.3 " Aineistosta tai muista lähteistä otetut sitaatit merkitään lainausmerkkeihin. Sitaatin lähde merkitään sitaatin perään, paitsi jos lähde on aineiston ensisijainen tiedonlähde." "If needed to clarify that it is a quotation"
Esim.
500## †a "A textbook for 6th form students" -esipuhe. †9 FENNI<KEEP>

Sitaatit ja tekijän funktio

- Jos tiedetään että sitaatit on otettu kirjoituksista, tekijän funktiomerkinäoksi kirjoittaja.
- Mutta jos ei tiedä ovatko sitaatit lausuttu puheissa tai muissa julkisissa tilanteissa vai kirjoituksissa esiin tulleita. (Esim. presidenttien sitaatit, trumpismit, bushismit), ei merkitä funktiota ollenkaan.

Sivujen laskeminen

- katso myös kentän 300 -kohdalta [300 - Ulkoasutiedot \(T\)](#)
- Sivujen laskeminen aloitetaan nimiö sivulta. Mikäli kansi toimii nimiösivun vastineena, aloitetaan kannesta. Lopusta lasketaan ne sivut, joissa on kirjaan liittyvää asiaa.
- Fennicassa ei lasketa sivuihin kuvailulehteä.
- Julkaisun lisänä olevat irtolehdet merkitään liitteeksi.
- Jos alkusivut on merkitty roomalaisin numeroin, ne merkitään.
- Vähäisiä numeroimattomia sivumääriä ei ilmoiteta. Mainossivut merkitään, kun niitä on enemmän kuin viisi.
- Jos ilmoitussivut sisältyvät 300-kentässä ilmoitettuun sivumäärään ja niitä on enemmän kuin viisi, ilmoitetaan määrä 500-kentässä (500 ## †a 13 sivua ilmoituksia.)
- Verkkoaineistossa numeroimattomat sivut merkitään tiedoston ilmoittaman määrän mukaan.

Esim.

300 ## †a viii, 136 sivua

300 ## †a xvi, 46 sivua, 32 sivua useina numerointijaksoina, 23 numeroimatonta sivua

300 ## †a 97 sivua, 19 numeroimatonta sivua : †b kuvitettu ; †c 25 cm + †e liite (12 sivua)

300 ## †a 470 sivua, 12 ilmoitussivua : †b kuvitettu, kartoja ; †c 31 cm

300 ## †a 107 sivua, sivut 1483-1497 (Julkaisussa kopio artikkelista, jossa on omat sivunumeronsa.)

Numeroidut sivut useina jaksoina

- RDA 3.4.5.8 Monimutkainen tai epäsäännöllinen numerointi: (yleensä valitaan **vaihtoehto b**)

a) Merkitään sivujen, lehtien tai palstojen kokonaismäärä (tyhjt ja ilmoituksia sisältävät sivut sekä muu epäoleellinen materiaali jätetään huomioimatta), jonka jälkeen seuraa ilmaus useina numerointijaksoina, esim. 1000 sivua useina numerointijaksoina

b) Merkitään pääjakson sivujen, lehtien tai palstojen määrä ja lisätään jäljelle jäävien numeroitujen tai numeroimattomien jaksoiden kokonaissivumäärä. esim. 520, 223 sivua, 217 sivua useina numerointijaksoina

Numeroimattomat sivut

- [3.4.5.2 RDA](#):ssa on luvussa [3.4.5](#) Tekstin laajuus sivujen merkitsemisestä. Lähes kaikissa tapauksissa on kohdat a, b ja c ja linjauksissa on ohjeistettu käyttämään a:n ja b:n mukaisia ohjeita. Vanhoille aineistoille on omat ohjeensa.
- RDA-luku [3.4.5.3.1](#): Jos aineisto koostuu sekä numeroiduista että numeroimattomista jaksoista, lehdistä tai palstoista, numeroimattomia jaksvoja ei huomioida, paitsi jos numeroimaton jakso muodostaa oleellisen osan aineistosta tai numeroimattomaan jaksoon kuuluu sivuja jne. joihin viitataan huomautuksissa.
- Jos numeroimattomia sivuja on useassa jaksossa oleellinen osa, ne lasketaan yhteen tyhjiä sivuja, ilmoitussivuja tms. lukuun ottamatta. ([RDA 3.4.5.8](#))

Tyhjät sivut

- Jos julkaisun sivumäärässä runsaasti tyhjiä sivuja.
Esim.
[300 ## ‡a 45 numeroimatonta sivua, 58 numeroimatonta tyhjää sivua](#)
[500 ## ‡a Sivunumeroinnissa xx tyhjää sivua. ‡9 FENNI<KEEP>](#)
[500 ## ‡a Osa sivuista tyhjiä.](#)

Suhteen määrite

- Määrite, joka kertoo auktorisoitujen hakutietojen, kuvailun ja/tai tunnisteiden edustamien entiteettien välisen suhteen luonteen.

SUOMI 100 VUOTTA –teksti tai logo

- Merkitään kuvailuun 500-kenttään (‡a Suomi 100 -hanke tai ‡a Kannessa myös: Suomi 100 tai ‡a Näyttely liittyy Suomi 100 -juhlavuosihankkeeseen. tai ‡a Kannessa myös: Suomi 100 yhdessä. ‡a Kannessa myös: Suomi - Finland 100 vuotta.) tai mahdollisesti 490-kenttään (‡a Suomi 100 runokirjaa) tai 246 (‡i Ylänimeke kannessa: ‡a Suomi 100 vuotta) -harvemmin ylänimekkeeksi. Variaatioita on (eri lailla esim. nimiösivulla ja takakannessa)

Symbolit

- [RDA 1.7](#): Symbolit ja muut merkinnöt, joita ei pystytä jäljentämään, korvataan sitä kuvaavalla ilmauksella. Symbolia tai muuta merkintää korvaava ilmaus merkitään hakasulkuihin. Tarvittaessa tehdään selittävä huomautus.

Esim. Zuppa di Porri, nimiösivulla vain di Porri kirjoitettuna:

[264 #1 ‡a Seinäjoki : ‡b \[Zuppa\] di Porri, ‡c \[2016\]](#)

[500 ## ‡a Kustantajan nimen ensimmäinen sana ilmaistu symbolina. ‡9 FENNI<KEEP>](#)

[245 10 ‡a I \[love\] Paris.](#)

[500 ## ‡a Sana "love" merkitty sydänkuviolla. ‡9 FENNI<KEEP>](#)

- Suomalaisten kirjastojen linjaus [SKL symbolit](#) , [esimerkkejä korvattavista symboleista](#).
- Tavaramerkin, patentin tms. symbolia ei merkitä. Esim. The Gumby® books of letters, merkitään [245 14 \\$a The Gumby books of letters](#).

Tallenne

- Fyysinen väline, jolle dataa, ääntä, kuvia tms. on tallennettu..

Tekijyys

- [SKL-linjaukset kohtaan RDA 19.2](#): Kaikki tekijät merkitään. Linjaukseen voidaan tehdä poikkeus kuvailevan yhteisön harkinnan mukaan. Teoksen tekijäksi merkitään taiteilija silloin, kun teoksen pääosassa ovat taiteilijan luomat teokset, esim. näyttelyluettelo tai muu kooste taiteilijan maalauksista tehdyistä kuvajäljenteistä.
- 100-kentän merkintö liittyy teoksen tekijyyteen (creator-rooli) ja tekijän funktiot valitaan sen mukaisesti [liitteestä I.2.1](#) , Esim. vaikka julkaisussa olisi toimittaja, mutta kyseessä on teokseen liittyvä tekijyys esim. bibliografian tai sanakirjan tekijä 100 e-kenttään teokseen liittyvä rooli "kokoaja". Jos kuvakirjassa tekijyys on kuvittajalla, rooliksi tulee "taiteilija", joka on oikea teokseen liittyvä rooli. Samoin esim. toimituskuntien jäsenet voivat olla sekä toimittajia, kokoajia että kirjoittajia.
- Kokoaja-rooli teoksen tekijänä (100-kenttä) on supistettu bibliografioiden, luetteloiden, sanakirjojen tms. tekijyyteen. Vaikka näissä tiedonlähteessä tekijä nimettäisiinkin toimittajaksi, 100-kentän rooli on kokoaja.
- **Nimekkeelle vain koosteet** tai aidosti anonymi tai jos on epäselvää oikeasta tekijästä (vanhoissa teoksissa). Usein kyse joko yhteisötekijöstä tai yhteistyön ensimmäinen tekijä. Uusissa painoksissa enemmän mietittävää, koska mallia ei saa ottaa vanhoista tietueita.
(Kts. [Yhteisötekijyys](#), [Hallinnolliset julkaisut](#), [Konsulttifirmat yms. ulkoistukset](#), [Työryhmät ym. nimetyt ryhmät](#), [Henkilö vai yhteisö?](#))

Tekijän nimi muuttuu - auktorisoitu muoto

- Jos tekijän oikea nimi muuttuu, [RDA 9.2.2.7](#) -kohdan mukaan valitaan viimeisin nimi ensisijaiseksi nimeksi. Tästä ohjeesta on muutamia poikkeuksia (ks. [RDA ja vanhat henkilöauktoriteetit](#))
Esim.
100 1# Ꞁa Harju, Heidi, Ꞁe kirjoittaja.
245 10 Ꞁa Uusi päivä : Ꞁb matka kokonaisvaltaiseen muutokseen luonnollisen ravinnon avulla / Ꞁc Heidi Kuusisto.
500 ## Ꞁa Tekijän myöhempi nimi Heidi Harju. Ꞁ9 FENNI<KEEP>
900 1# Ꞁa Kuusisto, Heidi Ꞁy Harju, Heidi

Teoksen tekijä

[RDA 19.2.1.1](#)

- Toimija, joka on vastuussa teoksen sisällön luomisesta (creator). Teoksen tekijöihin kuuluvat myös toimijat, jotka ovat yhdessä vastuussa teoksen luomisesta. Yhteisvastuullisuus on joko samassa roolissa olevien tekijöiden, kuten kirjoittajien, välillä tai eri rooleissa olevien tekijöiden, kuten säveltäjän ja sanoittajan, välillä.
- Teoksen tekijä on ydinelementti aina kun se on saatavilla ja sovellettavissa. Tekijä pyritään merkitsemään auktorisoidussa muodossa ja se voidaan ottaa myös julkaisun ulkopuolelta.
- Tapauksissa, joissa tekijää ei ole saatavissa tai sovellettavissa, teoksen auktorisoitu hakutieto muodostetaan teoksen ensisijaisesta nimekkeestä. Näin esim. silloin kun aineisto on kooste, tai kun teoksetta vastuussa oleva toimija on tuntematon tai teoksen tekijänä on nimeämätön ryhmä (ryhmässä mukana olevia jäseniäkään ei ole mainittu).
- Teoksen ensisijainen tekijä merkitään MARC 21 -formaatin kenttiin 100/110/111 ja muut tekijät 700/710/711 -kenttiin.
- Joissakin tapauksissa aiemmin ilmestyneen teoksen muokkaaminen muuttaa alkuperäisen teoksen sisältöä tai luonnetta oleellisesti ja tuloksena syntyy uusi teos. Muokkaamisesta vastuussa olevaa toimijaa voidaan pitää uuden teoksen tekijänä.

Ekspression tekijä

[RDA .20.2.1.1](#)

- Toimija, joka osallistuu ekspression toteuttamiseen.
- Ekspression tekijöihin kuuluvat toimittajat, kääntäjät, musiikin sovittajat, esittäjät jne.
- Toisinaan ekspressio käsittää pääasiallisen teoksen lisäksi kommentteja tms., kuvitusta, lisättyjä stemmoja tms. Tällaisissa tapauksissa kommenttien tms. kirjoittajia, kuvittajia, lisättyjen stemmojen tms. laatijoita pidetään ekspressioiden tekijöinä.
- Ekspression tekijöistä voi tehdä hakuelementin 700/710/711 -kenttiin. Ekspressiorooli voi olla mukana myös teoksen tekijän rooleissa.

Kuinka monta tekijää?

Pääperiaate: Vastuullisuustiedoissa voi olla vähemmän tekijöitä kuin hakukentissä.

- Vastuullisuusmerkintö **245 Ꞁc, teoksen tekijät**
noin vuosina 2016-2018 teokseen liittyviä tekijöitä (creator rooli) enintään n. 10-11/rooli, muuten 1. tekijä ja hakusulkeisiin puuttuva määrä (esim. " ja 15 muuta") tai jos määrä on liian iso laskettavaksi hakusulkeisiin "ja muita". Poistomerkkejä ei käytetä
> **KEVENNYS** syksystä 2018 alkaen:
[RDA 2.4.1 Valinnainen poisjättäminen](#) Jos vastuullisuustietoon sisältyy useamman kuin kolmen samassa roolissa tai yhtäläisessä vastuussa olevan toimijan nimet, merkitään vain kunkin rooli- tai vastuuryhmän ensimmäinen nimi. Poisjättäminen kerrotaan tiivistetysti kuvailevan yhteisön sopimalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä. Osoitetaan, että tieto (esim. teksti [ja viisi muuta]) on otettu manifestaation ulkopuolelta
Merkitään enintään kolme kussakin roolissa olevaa tekijää.
Jätetään pois jos ao. roolissa on enemmän kuin kolme teoksen tekijää. Merkitään tällöin ensimmäinen kussakin roolissa oleva ja poisjätettyjen lukumäärä, jos ne on järkevää laskea.
Poisjätön merkitsemiskieli Fennicassa: suomi. Esim. [\[ja 15 muuta\]](#) tai [\[ja muita\]](#)
- **HUOM!** Kaikista teoksen tekijöistä (creator) 7xx-kentät, ekspression tekijöistä tarvittaessa.
- Vastuullisuusmerkintö **245 Ꞁc, ekspression tekijät**
noin vuosina 2016-2018 ekspression liittyviä tekijöitä harkinnan mukaan n. 3-4, muuten 1 ja [xx muuta]. kuvittaja, toimittaja tms. ja esim-merkintö "ja neljä muuta"
KEVENNYS syksystä 2018 alkaen:
Jos vastuullisuustietoon sisältyy useamman kuin kolmen samassa roolissa tai yhtäläisessä vastuussa olevan toimijan nimet, merkitään vain kunkin rooli- tai vastuuryhmän ensimmäinen nimi. Poisjättäminen kerrotaan tiivistetysti kuvailevan yhteisön sopimalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä. Osoitetaan, että ao. tieto on otettu manifestaation ulkopuolelta.
Merkitään enintään kolme kussakin roolissa olevaa tekijää.
Jätetään pois jos ao. roolissa on enemmän kuin kolme ekspression tekijää
Fennicassa sovittu kieli: suomi. Esim. [\[ja kolme muuta\]](#) tai [\[ja muita\]](#)
- **505**-kentässä harkinnan mukaan (esim. kooste). Katso [505 - Määrämuotoinen huomautus sisällöstä \(T\)](#)
- **Hakuelementit 7xx, teoksen tekijät:**
- [Linjaus 19.2:](#)
Noin vuosina 2016-2018 kaikki tekijät merkitään. Linjaukseen voidaan tehdä poikkeus kuvailevan yhteisön harkinnan mukaan.
KEVENNYS syksystä 2018 alkaen: **Tapauskohtaisesti**
Fennica:
Yhteisvastuullisista teoksen tekijöistä kaikki 700 1#-kenttiin
Kaunokirjalliset kokoelmat: kaikki (esim. romaaniin ja novellien kokoelmien yksittäiset teokset ja valikoimat runokokoelmista).
Artikkelien kirjoittajista vain yksi, jos on useampi kuin kolme. Kolme, jos on mainittu kolme.

[Jos Melindaan on jo merkitty useampi artikkelin tekijä, ne annetaan tulla myös Fennicaan.](#)

- **Hakuelementit 7xx, ekspression tekijät:**

- Linjaus RDA 20.2:

noin vuosina 2016-2018 Jos samassa roolissa on useampi ekspression tekijä, voidaan soveltaa valinnaista poisjättämistä-

KEVENNYS syksystä 2018 alkaen:

Jos samassa roolissa on useampi ekspression tekijä, ainakin ensimmäinen merkitään. Muut ekspression tekijät merkitään, kun ne katsotaan tärkeiksi.

- **Ryhmien jäsenet:**

- jos ryhmällä on nimi, merkitään ryhmän nimi, ei yksittäisiä jäseniä (RDA 2.4.1.5 Jos sekä ryhmän, kokoonpanon, yrityksen tms. jäsenet että ryhmä tms. on kokonaisuudessaan nimetty, jätetään jäsenten nimet pois vastuullisuustiedosta. Jos jäsenten mainitsemista pidetään tärkeänä, merkitään jäsenten nimet huomautuksina vastuullisuudesta.)

- jos ryhmällä ei ole nimeä ja ryhmän jäsenet ovat kirjoittajia tai muuten creator-roolissa, merkitään enintään 10-11

- jos ryhmällä ei ole nimeä ja ryhmän jäsenet ovat toimittajana, merkitään ensimmäinen jäsen ja [xx muuta]

- Ryhmä ja tekijyys ks. Tekijyys > [Yhteisötekijyys](#)

- Katso tarkemmin myös ao. kenttien yhteydessä

Epävarma tekijyys

Anonyymi tekijä

- Jos tekijyys on eri aikoina mainittu eri henkilöille tai tekijä on anonyymi, ensisijainen hakutieto muodostetaan teoksen ensisijaisesta nimekkeestä. (RDA 6.27.1.8)

Tekijämerkintö vaihtelee esim. eri painoksissa tai moniosaisessa manifestaatiossa

- Jos kyseessä on yhteisvastuullinen tekijyys ja tekijyys vaihtelee, muodostetaan teoksen auktorisoitu hakutieto yhdistämällä ensimmäisenä saadussa manifestaatiossa ensimmäisenä mainitun henkilön, suvun tai yhteisön auktorisoitu hakutieto ja teoksen ensisijainen nimeke. (RDA 6.27.1.3). Ks. [Moniosaiset monografiat](#) ja [Painokset](#)

Päävastuullinen/vallitseva tekijä

- Joskus pääasiallinen tekijä on niin vahvasti vastuussa suurimman osan luomisesta, että ao. tekijä katsotaan koko teoksen tekijäksi. Esim. henkilö on vastuussa 80 prosentin osuudesta teoksen sisällöstä ja voi olla myös teoksen toimittaja.
Esim.
100 1# Ꞥa Hieta-Wilkman, Sinikka, Ꞥd 1953- Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FIN11)000174944
245 10 Ꞥa SESKO : Ꞥb 50 vuotta asiantuntemusta ja luotettavuutta 1965-2015 Ꞥc toimitus: Lauri Dammert.
500 ## Ꞥa Tekstin pääosin kirjoittaneet Sinikka Hieta-Wilkman ja Lauri Dammert. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
700 1# Ꞥa Dammert, Lauri, Ꞥd 1952- Ꞥe kirjoittaja, Ꞥe toimittaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000147491
(Ensisijaisessa tiedonlähteessä on mainittu vain toimittaja, mutta teoksella on creator-roolissa olevat tekijät (kirjoittajat), joista ensimmäisenä mainittu kirjoittaja merkitään 100-kenttään.)
- Sarjakuvissa tekijyys voi olla esim. piirtäjällä (esim. Carl Barksin parhaat -tyyppiset julkaisut), jos kaikki sarjakuvat ovat yhden tekijän tekemiä, vaikka julkaisulla muuten olisi useita tekstien tekijöitä.

Fiktiivinen tekijä tai eläin tekijänä

- Fiktiivinen hahmo tai eläin voidaan katsoa tekijäksi, jos se on mainittu tekijänä ensisijaisessa tiedonlähteessä (Tästä ollaan kuitenkin RDA:n Joint Steering Committeeen -organisaatiossa mahdollisesti tekemässä muutosta, siten ettei eläin tai fiktiivinen hahmo voisi olla teoksen tekijänä eli creatorina.)
Esim.
100 1# Ꞥa DiFonte, Ugo Ꞥc (fiktiivinen hahmo), Ꞥe kirjoittaja.
100 1# Ꞥa Kakko, Antero Ꞥc (fiktiivinen hahmo), Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FIN11)000124792
100 1# Ꞥa Persio, Kyösti von Ꞥc (koira), Ꞥe kirjoittaja.

Haastattelut

- Haastateltava on ensisijainen tekijä silloin, kun sisältö on pääasiassa haastateltavan tuottamaa.
- Haastattelija on ensisijainen tekijä, jos sisältö on pääosin haastattelijan tekstiä ja kerrontaa. Julkaisussa on mukana esim. haastattelijan kirjoittamaa taustatietoa haastateltavasta ja kommentteja haastattelutilanteesta.
- Haastattelukokoelmaa pidetään koosteena ja hakutiedoksi valitaan nimeke silloin, jos aineisto sisältää useita eri henkilöiden haastatteluja, jotka ovat itsenäisiä teoksia eli niille löytyy tekijä ja nimeke. Näissä tapauksissa haastatteluista voi tehdä sisältöhuomautuksen 505 kenttään ja tekijä-nimeke-lisäkirjaukset kenttään 700.
- Ks. [Haastattelut](#)

Kommentaarit

- Päävastuullisuus kommentaariteoksissa riippuu siitä kumpi - kommentaari vai alkuperäinen teos – on tärkeämpi teoksen sisällössä.
Esim.
100 1# Ꞥa Tacitus, Publius Cornelius, Ꞥe kirjoittaja.
245 10 Ꞥa Germaania / Ꞥc Tacitus ; suom. ja lyhyesti selittänyt Edwin Linkomies.
Alkuperäisen teoksen kirjoittajan osuus on merkittävämpi, hän päävastuullinen uuden teoksen sisällöstä.

100 1# Ꞁa Topelius, Zacharias, Ꞁd 1818-1898, Ꞁe kirjoittaja. Ꞁ0 (FI-ASTERI-N)000061174
245 10 Ꞁa Naturens Bok och Boken om Vårt Land / Ꞁc Zacharias Topelius ; utgivna av Magnus Nylund under medverkan av Håkan Andersson, Pia Forssell och Henrik Knif.
700 1# Ꞁa Nylund, Magnus, Ꞁe toimittaja, Ꞁe kommentaarin kirjoittaja.
700 1# Ꞁa Andersson, Håkan, Ꞁe asiantuntija. Ꞁ0 (FI-ASTERI-N)000040461
700 1# Ꞁa Knif, Henrik, Ꞁe asiantuntija. Ꞁ0 (FI-ASTERI-N)000047855
700 1# Ꞁa Forssell, Pia, Ꞁe toimittaja, Ꞁe kommentaarin kirjoittaja. Ꞁ0 (FI-ASTERI-N)000067333
Alkuperäisen teoksen kirjoittaja päävastuullinen uuden teoksen sisällöstä. Kommentaarin kirjoittajat ovat osallistuneet ekspression tekemiseen tuottamalla teoksesta tulkinnan.

100 1# Ꞁa Furuhejm, Marina, Ꞁe kirjoittaja. Ꞁ0 (FI-ASTERI-N)000150404
245 10 Ꞁa Asunto-osakeyhtiölaki : Ꞁb kommentaari. Ꞁn Osa 2 / Ꞁc Marina Furuhejm, Ari Kanerva, Petteri Kuhanen, Aki Rosen.
700 1# Ꞁa Kanerva, Ari, Ꞁe kirjoittaja. Ꞁ0 (FI-ASTERI-N)000077479
700 1# Ꞁa Kuhanen, Petteri, Ꞁe kirjoittaja. Ꞁ0 (FI-ASTERI-N)000069324
700 1# Ꞁa Rosen, Aki, Ꞁe kirjoittaja. Ꞁ0 (FI-ASTERI-N)000174870
Kommentaarin kirjoittaja päävastuullinen uuden teoksen sisällöstä. Suhdeterminä kirjoittaja.

Kuvateokset, näyttelyjulkaisut

- Tekstijulkaisuissa päävastuullinen tekijä on kirjoittaja, kuvateoksissa taiteilija. Taiteilijoiden elämäkerrat ja muistelmat ovat useimmiten tekstijulkaisuja.
- Taiteilija tai taiteilijaryhmä on päävastuullinen tekijä kuvateoksissa, joissa pääosassa ovat taiteilijan (taiteilijaryhmän) teokset. Tällaisia ovat näyttelyjulkaisut tai muut koosteet taiteilijan (taiteilijaryhmän) teoksista tehdyistä kuvajäljenteistä.
- Ks. [Näyttelyjulkaisut yms.](#)

Käännökset

- Teoksen tekijyyden mukaan

Moniosaiset monografiat

- Moniosaisen teoksen eri osat muodostavat teoskokonaisuuden, jossa ensisijainen tekijyys merkitään ensimmäisen osan ensisijaiselle tekijälle. Myöhempään osiin liittyvät tekijät merkitään lisähakutietoihin. ([RDA 18.4.2.1](#) ja [6.27.1](#))
- Jos tekijä vaihtuu myöhemmissä osissa, tehdään huomautus 1.osan tekijästä, jolle ao. osankin tekijyys on laitettu.
Esim.
100 1# Ꞁa Söderberg, Johan, Ꞁe kirjoittaja.
245 10 Ꞁa Maailman taloushistoria. Ꞁp Teollinen aika / Ꞁc Lennart Schön ; suomentanut Paula Autio.
500 ## Ꞁa Ensimmäisen osan tekijä: Johan Söderberg. Ꞁ9 FENNI<KEEP>

100 1# Ꞁa Parvela, Timo, Ꞁd 1964- Ꞁe kirjoittaja. Ꞁ0 (FIN11)000066845
240 10 Ꞁa Kepler62. Ꞁn 2, Ꞁp Øya, Ꞁl suomi
245 10 Ꞁa Kepler62 : Ꞁb uusi maailma. Ꞁn [2], Ꞁp Saari / Ꞁc Bjørn Sortland ; kuvitus: Pasi Pitkänen ; suomentanut Outi Menna.
500 ## Ꞁa Teksti: Bjørn Sortland ; kuvitus: Pasi Pitkänen. Ꞁ9 FENNI<KEEP>
500 ## Ꞁa Ensimmäisen osan tekijä: Timo Parvela. Ꞁ9 FENNI<KEEP>
500 ## Ꞁa Tekijät kirjoittaneet vuorotellen sarjan eri osat. Ꞁ9 FENNI<KEEP>
700 1# Ꞁa Sortland, Bjørn, Ꞁe kirjoittaja.
700 1# Ꞁa Pitkänen, Pasi, Ꞁe kuvittaja. Ꞁ0 (FIN11)000159950
Päävastuullinen ensimmäisen osan tekijä, koska kirjailijat kirjoittavat sarjan osia vuorotellen, myös siitä huomautus 500-kentässä
- Jos moniosaisella teoksella ei ole tekijää, valitaan hakutiedoksi teoksen ensisijainen nimeke, Moniosaisessa aineistossa ensisijaisen nimekkeen tiedonlähteeksi valitaan aineiston kokonaisuudessaan identifioiva tiedonlähde ([RDA 2.1.2.3](#))
 - Jos manifestaation osat on numeroitu järjestyksessä, valitaan tiedonlähteeksi numeroltaan varhaisin saatavilla oleva osa.
 - Jos manifestaation osat ovat numeroimattomia tai numeroinnin perusteella ei voida päätellä järjestystä, valitaan tiedonlähteeksi ilmestymisajankohdaltaan varhaisin osa.
 - Jos koko manifestaation identifioiva tiedonlähde ei ole, mutta yhdessä lähteessä on teoksen tai sisällön pääosaa tai hallitsevaa osaa identifioiva nimeke, valitaan tämä pääosan tiedonlähde tai kollektiivinen tiedonlähde.

Mukaelmat

- Jos aiemmin ilmestyneen teoksen muokkaaminen muuttaa alkuperäisen teoksen sisältöä tai luonnetta oleellisesti, niin katsotaan, että tuloksena syntyy uusi teos ja silloin muokkaamisesta vastuussa olevaa toimijaa pidetään uuden teoksen tekijänä. [RDA 6.27.1.5](#) Ks. [RDA-tapauksia](#)

Painokset

- Kun kuvaillaan uusia painoksia, on tapauskohtaisesti arvioitava, onko kyseessä uusi teos (jolloin hakutieto valitaan uuden julkaisun perusteella) vai uusi ekspressio aiemmasta teoksesta (jolloin hakutieto määräytyy aiemman painoksen mukaan). Ratkaisu tehdään sen perusteella, millaisia muutoksia painosten välillä on. Jos muutokset sisällössä ovat merkittäviä, uutta painosta pidetään uutena teoksena.
- Jos on kyse samasta teoksesta ja eri painoksien ensisijaisessa tiedonlähteessä tekijäkirjaukset vaihtelevat, ensisijaiseksi tekijäksi otetaan **1. painoksen tekijä**. [RDA 6.27.1.4](#) ja [19.2.1](#) Tekijöiden eri järjestyksestä tehdään huomautus.
Esim.
100 1# Ꞁa Furman, Ben, Ꞁd 1953- Ꞁe kirjoittaja.(FIN11)000042490
245 10 Ꞁa Ongelmista ratkaisuihin : Ꞁb lyhytterapian perusteet / Ꞁc Tapani Ahola ja Ben Furman.
250 ## Ꞁa [Uusi painos].

500 ## †a Tekijöiden järjestys aiemmassa painoksessa Ben Furman, Tapani Ahola. †9 FENNI<KEEP>

- Jos eri painosten sisältö on muuttunut huomattavasti, uusi painos muodostaa uuden teoksen. Painosten välillä oleva suhde merkitään 700 tai 730-kenttään.
Esim.
100 1# †a Voipio, Ville, †e kirjoittaja.
245 10 †a Mediasta dataan : †b mediatoimistoyhteistyön käsikirja / †c uudistetun laitoksen kirjoittanut Ville Voipio.
250 ## †a [Uudistettu laitos].
700 1# †i Teoksen perustana: †a Pimenoff, Thomas, †d 1963- †t Mediatoimistoyhteistyön opas.
Kyseessä on uusi teos, koska sisältö on muuttunut merkittävästi (uudistettu) ja myös kirjoittaja on eri kuin aiemmalla painoksella.
- Jos teoksesta vastuussa olevien henkilöiden, sukujen tai yhteisöjen järjestys vaihtelee teoksen sisältävissä aineistoissa tai muissa tietolähteissä, teoksen auktorisoitu hakutieto muodostetaan yhdistämällä (tässä järjestyksessä): a) auktorisoitu hakutieto, joka muodostetaan siitä ensimmäisenä mainitusta henkilöstä (katso 9.19.1), suvusta (katso 10.11.1) tai yhteisöstä (katso 11.13.1), joka esiintyy ensin saadussa aineistossa b) teoksen ensisijainen nimeke (katso 6.2.2)

Sarjakuvat

- Jos ilman osan erillistä nimeä > moniosainen monografia esim. Teräsmies 1, Teräsmies 2 jne. ja kaikilla osilla on eri kirjoittaja,

(Moniosainen) sarjakuva kooste vai yhteistyön tulos?

- Jos ajatellaan koosteiksi (jokaisessa osassa erillisiä sarjakuvia, joissa eri tekijöitä) > Nimekkeelle,
- Jos yhteistyön tulokseksi 1. osan 1. tekijälle.
- Jos osilla on omat nimensä, kannattaisi suosia sarjaksi merkitsemistä, mikä taas on ns. pääkirjaus, riippuu siinäkin onko kooste vai yhteistyön tulos (esimerkkejä: 978-88-68736-50-7 Teräsmies. Ensimmäinen osa, Huomispäivän hinta / Pérez, George, 978-88-68737-90-0 Teräsmies. Toinen osa, Salaisuuksia ja valheita / Jurgens, Dan, 978-88-69717-16-1 Teräsmies. Kolmas osa, Raivoisa maailmaloppu / Lodbell, Scott ...)

Tekijällä useita identiteettejä

RDA 6.27.1.7

- Jos: teoksen tekijällä on useita identiteettejä (katso RDA 9.2.2.8) ja tekijä on identifioitu teoksen sisältävissä manifestaatioissa vaihtelevasti, silloin muodostetaan teoksen auktorisoitu hakutieto yhdistämällä:
 - a) auktorisoitu hakutieto identiteetistä, jota on käytetty useimmin teoksen sisältävissä manifestaatioissa (katso RDA 9.19.1)
 - b) teoksen ensisijainen nimeke (katso RDA 6.2.2).
- Jos useimmin käytetty identiteetti ei ole helposti selvitettävissä, teoksen auktorisoitu hakutieto muodostetaan yhdistämällä:
 - a) uusimmassa manifestaatioissa esiintyvän identiteetin auktorisoitu hakutieto
 - b) teoksen ensisijainen nimeke (katso RDA 6.2.2).

Esim.

Cunningham, E. V., 1914–2003. Sylvia (Ei: Fast, Howard, 1914–2003. Sylvia)

(Tekijän romaani Sylvia julkaistiin (alun perin) pseudonyymillä E. V. Cunningham. Joissakin teoksen sisältävissä aineistoissa kirjailija on identifioitu todellisella nimellä Howard Fast; useimmissa teoksen sisältävissä aineistoissa on käytetty nimeä E. V. Cunningham.)

Yhteisvastuu vai kooste

Yleisohje

- Jos nimiösvulla tai kannessa näkyvästi ilmoitettu toimittaja ja kirjoittajat merkitty muualle aineistoon, kannattaa lähteä siitä, että kyseessä olisi kooste - eli auktorisoitu hakutieto muodostetaan kokoomateoksen ensisijaisesta nimekkeestä. Yhteistyössä tehty voi olla myös toimitettu, mutta julkaisussa yleensä ilmaistaan että toimittajalla on vähäisempi rooli. Rajatapauksissa ei kannata mennä muuttamaan Melindaan jo tehtyä kuvailua.

Yhteisvastuu / yhteistyössä tehty

- RDA 6.27.1.3: Jos vastuu teoksen sisällön luomisesta jakautuu useiden henkilöiden, sukujen tai yhteisöjen kesken, muodostetaan teoksen auktorisoitu hakutieto yhdistämällä teoksen päävastuullisen henkilön, suvun tai yhteisön auktorisoitu hakutieto ja teoksen ensisijainen nimeke.
- Yhteisvastuullisesti luotu, kun tekijöiden osuutta ei voi erotella esim. artikkeleihin, runoihin tms. > ensimmäiselle tekijälle.

Kooste

- Saman tekijän useiden teosten kooste > **tekijälle** (creator), jos on yhden tekijän useita teoksia.
- Samojen tekijöiden useiden teosten kooste > yhteisvastuullinen, **ensimmäiselle tekijälle**.
- **Nimekkeelle**, silloin jos on kooste, jossa on useiden kirjoittajien teoksista tai omista merkityistä osuuksista koostuva julkaisu. RDA 6.27.1.4 Jos kokoomateos sisältää useiden henkilöiden, sukujen tai yhteisöjen teoksia, sen auktorisoitu hakutieto muodostetaan kokoomateoksen ensisijaisesta nimekkeestä)
- Kuvailuun voi lisätä ilmauksen, joka selvittää tekijöiden roolia koosteen osien tekijöinä.
Esim. 500 ## †a Artikkelien kirjoittajat:

SKL-linjaukset yhteistyö vai kooste -valintaan

SKL-linjaus RDA-lukuun 6.27.1.3: Yhteistyössä tehdyn teoksen tunnistaa seuraavista ominaisuuksista:

1. Aineistossa ei ole selkeästi ilmaistu, kuka tekijöistä on päävastuussa.
2. Aineisto ei koostu erillisistä teoksista, joilla on omat tekijänsä.

SKL-linjaus RDA-lukuun 6.27.1.4: Eri tekijöiden teoksista koostuvan kokoomateoksen tunnistaa mm. seuraavista ominaisuuksista:

1. Aineistossa on ilmaistu, kuka on tehnyt minkäkin osan teoksesta.
 2. Aineistossa on usein mainittu kokoaja/toimittaja.
 3. Tekijöinä on mainittu henkilöitä, jotka eivät ole voineet tehdä teosta yhteistyössä, esim. elinajan perusteella.
- Epävarmoissa tapauksissa nimekkeelle, jos tekijä on anonyymi tai tekijyys vaihtelee esim. eri vuosina julkaistuissa teoksissa (joskus vanhoissa teoksissa).
 - Jos taas julkaisusta ei käy ilmi kuka on tehnyt mitään, eikä päävastuullisuutta voi osoittaa, julkaisu katsotaan yhteistyössä tehdyksi ja tällöin otetaan 100-kenttään julkaisun ensisijaisessa tiedonlähteessä ensin mainittu - moniosaisissa monografioissa 1. osan ja painoksissa 1. painoksen 100-kentässä mainittu tekijä.

Esimerkki 1. Kooste : Usean henkilön koosteen sisällysluettelo voisi olla yllä olevan kaltainen.

? Tuntematon liite

Compilations (Kooste) (British Library Monograph Workflow -ohjeesta)

- If preferred source indicates who created what
- If table of contents, preface, program notes, home page indicates who created what
- If components in resource indicate who created what
- The presence of a compiler or editor/compiler
 - The knowledge that the creator could not possibly have collaborated (e.g., they lived in different times)

Esimerkki 2. Yhteistyössä tehdyn teoksen sisällysluettelo taas:

Índice	
Agradecimientos.....	9
Índice de personajes.....	13
Proemio	29
Siglas	39
Biografías.....	41
Listado cronológico	503
Listado por especialidades	519
Bibliografía consultada y recomendada	533

Collaborations (Yhteistyön tulos)

- If nothing says who created what, assume collaboration

Yhteisötekijyys

[RDA 19.2.1.1.1](#) Yhteisöt katsotaan tekijöiksi, jos teos saa alkunsa tai se julkaistaan yhteisön toimesta ja teos kuuluu johonkin seuraavista ryhmistä:

- a) teokset, jotka ovat **luonteeltaan hallinnollisia** ja käsittelevät yhteisöä itseään:
 - i) yhteisön sisäisiä toimintalinjoja, menetelmiä, taloutta ja/tai toimintoja
 - tai ii) yhteisön virkamiehiä, henkilökuntaa ja/tai jäseniä (esim. jäsenluettelot)
 - tai iii) yhteisön aineistoja (esim. kokoelma- tai varastoluetteloita)
- b) teokset, jotka ovat **yhteisön kollektiivisen ajattelun tulos** (esim. toimikuntien, komiteoiden raportit tai yhteisön ulkoisia toimintalinjoja ja standardeja koskevat julkilausumat)
- c) teokset, jotka dokumentoivat lainsäädännöllisten, oikeudellisten, hallinnollisten ja muiden yhteisöjen suorittamat oikeuskäsittelyt
- d) teokset, jotka raportoivat yhteistoiminnasta, joka liittyy
 - i) konferenssiin (esim. konferenssijulkaisut, pöytäkirjat) – konferenssille
 - tai ii) tutkimusretkikuntaan (esim. tutkimusmatkojen tulokset, tutkimukset)
 - tai iii) tapahtumaan (esim. näyttely, messut, festivaali), jota voidaan pitää yhteisönä (katso [18.1.2](#)) edellyttäen, että konferenssi, tutkimusretkikunta tai tapahtuma on mainittu nimeltä kuvailtavassa aineistossa.

Hallinnolliset julkaisut

- [RDA:ssa 19.2.1.1.1](#) ja [RDA 19.2.1.1.2](#)
- Vaikka luonteeltaan hallinnollisella julkaisulla mainitaankin jossain "kirjoittaja" ei tätä tule ottaa yleensä päävastuulliseksi tekijäksi, koska esim. ohjelmat, suunnitelmat, lausunnot tms. ovat yleensä suuremman ryhmän tai organisaation vastuulla.

Konsulttifirmat yms. ulkoistukset

- SKL-linjauksen RDA:ssa 19.2.1.1.1
Jos yhteisö käyttää konsulttifirmaa tm. toimijaa, jolle on ulkoistettu itse teoksen tuottaminen, katsotaan konsulttifirma tms. toimija teoksen tekijäksi ainoastaan silloin, kun se on sisällyttänyt teokseen suosituksia, linjauksia tai muita toimenpide-ehdotuksia. Jos konsulttifirma tms. toimija ei ole tuottanut mitään lisäsisältöä teokseen aineiston kokoamisen lisäksi, katsotaan toimeksiantava yhteisö teoksen tekijäksi.

Työryhmät ym. nimetyt ryhmät

- Pääkirjaus (työ)ryhmälle, jos (työ)ryhmällä on oma nimi (esim. mietintö, raportti tms.)
Esim.
110 1# Ꞥa Ydinenergia-alan tutkimuksen strategiaryhmä.
245 10 Ꞥa Nuclear Energy Research Strategy / Ꞥc Nuclear Energy Research Strategy Group (YES).

110 2# Ꞥa CoMoViWo Team, Ꞥe kirjoittaja.
245 10 Ꞥa CoMoViWo : Ꞥb teacher's handbook / Ꞥc Kavander, P., Rännäli, M. & Wielgus, J. (eds.). ; CoMoViWo team.
- Jos työryhmällä ei nimeä > pääkirjaus yhteisölle tai ministeriölle joka on asettanut työryhmän ja 500-kenttään huomautus: Esim. Laatinut liikenne- ja viestintäministeriön asettama työryhmä. Jos ei kyseessä ole ministeriö, voi ensisijainen tekijä olla muu vastuussa oleva yhteisö (esim. koskee yhteisöä itseään tai on yhteisön kollektiivisen ajattelun tulos, kuten yhteisön omat historiikit)
Esim.
110 1# Ꞥa Suomi. Ꞥb Puolustusministeriö. Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000034276
245 10 Ꞥa Ehdotus sotilastiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi : Ꞥb työryhmän mietintö.

110 2# Ꞥa Tampereen aikuiskoulutuskeskus, Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FIN11)000036288
245 10 Ꞥa Kaiken maailman tarinoita : Ꞥb 30 vuotta maahanmuuttajakoulutusta Tampereen Aikuiskoulutuskeskuksessa / Ꞥc teksti: TAKK:n työryhmä.
- Kun ryhmällä ei ole virallista nimeä ja julkaisu on yhteistyön tulos, ensisijainen tekijyys merkitään ensimmäisenä mainitulle teoksen tekijälle.
Esim.
100 1# Ꞥa Turpeinen, Salla, Ꞥe kirjoittaja.
245 10 Ꞥa Ideoita urheiluseuroille / Ꞥc työryhmä: Salla Turpeinen [ja neljä muuta].

Henkilö vai yhteisö?

- Jos julkaisu ei kuulu selvästi a-c -kategorioihin, eivät esim. ole yhteisön kollektiivisen ajattelun tulosta ja julkaisussa on nimiösvulla, kannessa ja /tai selässä mainittu henkilötekijät, ensisijaiseksi hakuelementiksi otetaan henkilötekijä (riippumatta siitä, edustaako ao. henkilö jotain yhteisöä tai ei).
Esim.
100 1# Ꞥa Nieminen, Tarja, Ꞥe kirjoittaja.
245 10 Ꞥa Ulkomaista syntyperää olevien työ ja hyvinvointi Suomessa 2014 / Ꞥc Tarja Nieminen [ja 20 muuta] ; Työterveyslaitos, Kotouttamisrahasto, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Tilastokeskus.
710 2# Ꞥa Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000034276
710 2# Ꞥa Tilastokeskus. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000034874
710 2# Ꞥa Työterveyslaitos. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000035110

110 2# Ꞥa Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Ꞥb Kansallinen äitiyshuollon asiantuntijaryhmä. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000152358
245 10 Ꞥa Äitiysneuvolaopas : Ꞥb suosituksia äitiysneuvolatoimintaan / Ꞥc Kansallinen äitiyshuollon asiantuntijaryhmä (kirj.) ; Reija Klemetti & Tuovi Hakulinen-Viitanen (toim.).

Teos (work)

- Itsenäinen tiedollinen tai taiteellinen sisältö.
- Vastaa kaikkia ekspressioita ja manifestaatioita ja kappaleita. Ekspressiossa esim. tekstinä - joko käännettynä tai alkuperäisellä kielellä, manifestaatioissa esim. painettuna kirjana tai e-kirjana.

Tiedonlähde

- Mikä tahansa lähde, josta auktoritatiivinen tieto voidaan saada.

Tiedonlähteet

- **Painetut julkaisut**
Päänimekkeen tiedonlähde sekä muiden elementtien tiedonlähde, silloin kun se on päänimekkeen tiedonlähde:
1. nimiösvu tai sen vastine
2. muu aineistoon sisältyvä lähde,
3. muu lähde.
- Jos otetaan **muualta** aineistosta
a) ilman hakasulkeita
b) mutta hakasulkeisiin, jos muuttaa tiedon formaaliin muotoon esim. keskeltä esipuheen tai takakannen lausetta.
Esim. Esipuheessa: "Tämän kolmannen uudistetun painoksen ..."
250 ## Ꞥa [3. uudistettu painos]
- **Äänitteet:**
1. aineistoon (ei tekstilitteisiin tai koteloon) painettu tai pysyvästi kiinnitetty etiketti (esim. otsikko CD-levyllä)
2. aineiston sisäinen lähde kuten nimiönäyttö, jonka tekstimuotoisessa sisällössä esiintyy nimeke muodollisesti esitettynä

- 3. aineiston liitteenä oleva kotelo (ml. kansilipuke)
- 4. Muu lähde (**järjestyksessä: liiteaineisto, muut aineistosta julkaistut kuvailutiedot, kotelo, joka ei kuulu aineistoon, muu lähde, esim. hakuteos**)
- **Videotallenteet, konsolipelit**
 - 1. alku- tai lopputekstit tai nimiönäyttö (nimiönäytöt)
 - 2. vaihtoehto: nimekkeen sisältävä etiketti (SKL-linjaus: Pelien kuvailussa noudatetaan vaihtoehtoa.
 - 3. muu aineistoon liittyvä lähde
 - 4. muu lähde
- **Valokuvat** tms. mikä tahansa lähde.
- Kokonaisen elementin sisältö (esim. yhden tekijän tieto vastuullisuusmerkinnössä) otetaan aina yhdestä tiedonlähteestä, ei rakennella eri kohdista. Esim. siten että ottaisi tekijän nimen nimiösvulalta ja funktion nimiösvun kääntöpuolelta. Tässä tapauksessa funktio merkittävä huomautuksiin.
- Jos ensisijainen tiedonlähde on päänimekkeen tiedonlähde, sieltä ohjeistetaan ottamaan myös esim. vastuullisuusmerkinnöt ja kustantajamerkinnöt. Jos elementtiin kuuluva lisäys (esim. funktio) on muualla aineistossa, ei sitä lisätä ao. elementin osaksi, vaan ao. asia ilmaistaan huomautuksissa. Sen sijaan aineiston ulkopuolelta otetun lisäyksen voi merkitä hakasulkeisiin ao. elementin kohtaan.
- Muun nimekkeen tiedonlähde on vain päänimekkeen tiedonlähde, muualta julkaisusta otettu alanimeke merkitään 246-kenttään (esim. † Alanimeke kannessa: tai † Osan nimeke kannessa:).
- Rinnakkaisnimekkeen tiedonlähde on mikä tahansa lähde. Rinnakkaisen alanimekkeen tiedonlähde on rinnakkaisen päänimekkeen lähde.
- CIP-laatikko (aineistoon painettu ennakkotieto) ei ole aineistoon sisältyvä tiedonlähde. On sama kuin ennakkotieto. Vain tunnuksen voi ottaa ennakkotiedosta, jolloin se ilmaistaan (kts. 020)
- **Nimiösvu RDA:n** sanastossa: "Aineiston alussa oleva sivu, jossa on päänimeke ja usein, mutta ei välttämättä, vastuullisuustiedot sekä julkaisuun liittyvää tietoa. Jos nämä tiedot jakautuvat vastakkaisille sivuille tai seuraaville sivuille (toistettuina tai ilman), katsotaan että nämä sivut yhdessä muodostavat nimiösvun. British Libraryn kuvailuohjeessa: "if the information given on the title page is given on facing pages or pages on successive leaves, treat those pages collectively as the title page. Treat sources of information identifying individual contents as a collective source of information for the resource as a whole."
- **SKL-linjaus 2.2.2.2:** Nimiösvun kääntöpuoli sekä nimiösvua välittömästi edeltävä ja seuraava sivu tulkitaan osaksi nimiösvua. Varsinainen lähde on **ensisijainen nimiösvu**.
- **Tarra tiedonlähteenä** ISBN-tunnuksen voi merkitä tarrastakin (q-kenttään 'tarrasta', (+ mahdollisesti huomautus 500-kenttään "Osa julkaisuista ilman ISBN-tunnusta", jos tiedetään että tarralla on varustettu vain osa julkaisuista), myös kustannustietoja yms. voi olla tarrassa. Painostieto tarrasta: Painostiedon voi ottaa tarrasta. Merkitään: 500 ## †a Painostieto tarrasta. Esim. 250 ## †a 2. painos. 500 ## †a Oikea painostieto: 3. painos. Myöhemmin, jos saadaan julkaisu, jossa ei ole tarraa, lisätään huomautus: 500 ## †a Painostieto tarrasta. Korjatun painostiedon tarra puuttuu osasta painosta.
- **Vyöte** ei ole aineistoon kuuluva tiedonlähde. Esim. tekijätieto hakasulkeisiin tai huomautuksiin ja 588-kenttään huomautus "Tekijätiedot vyöteestä".
- **Näköispainokset ja jäljenteet RDA 2.2.3.3** Jos manifestaatio on näköispainos tai jäljenne alkuperäisestä julkaisusta ja manifestaatio sisältää sekä jäljenteen että alkuperäisen julkaisun ensisijaisen tiedonlähteen, käytetään jäljenteen tiedonlähdettä aineiston ensisijaisena tiedonlähteenä. Jos jäljenteessä ei sen tietoja ole merkitty, alkuperäisen tiedot ovat siinä virheellisiä ja oikeat tiedot merkitään huomautuskenttään.

Transkriptio

- tarkoittaa kirjoituksen muuntamista kirjoitusjärjestelmästä toiseen huomioimalla sanojen ääntämistä.
- esim. kiina, korea, japani
- kiina: pinyin-järjestelmän mukaisesti wikipediasta: [kiina pinyin](#) ja kielitoimisto: [kiinan kieli](#)
- japani: Hepburn-järjestelmän uudistetun version mukaisesti wikipedia: [japani](#) ja kielitoimisto: [japanin kieli](#)

Translitterointi

- tarkoittaa kirjoituksen muuntamista kirjoitusjärjestelmästä toiseen kirjain kirjaimelta jonkin kaavan mukaan.
- Toimijakuvailun ohje: [Translitterointiohje - toimijakuvailupalvelu](#)
- Toimijakuvailussa henkilönimien (100-, 600-, 700 kentät) ja yhteisöjen (11X-, 61X ja 71X kentät) hakutiedoissa käytetään kansallista. Jos kansallisia standardeja ei ole, käytetään kansainvälisiä ISO-standardia.
- Muussa bibliografisessa kuvailussa käytetään kansainvälistä ISO-standardia.
- Teoksen translitterointi 130- ja 240-kentissä, niin kuin esim. käännöskirjassa on merkitty?
- **Kyriiliikka:** SFS 4900 (kansallinen). ISO 9 (kansainvälinen, venäjä)
Kuvailu: kyrillisillä kirjaimilla täytetään 100-, 245- ym. kentät ja Cyrillux tekee tallennuksen jälkeen kyriiliikkaa sisältävistä kentistä oletuksena sekä ISO 9- että SFS 4900-translitteroinnit.
- ISO 9 -latinitsa menee tietueen varsinaisiin kenttiin, alkuperäinen kyriiliikka ja SFS 4900-latinitsa linkitetään näihin 880-kentillä.
- **Kyriiliikan translitterointi** [Fennica-luetteloinnissa.pdf](#)
Myös Wikipedia-artikkelit: [translitterointi](#) ja [Siirtokirjoitus](#)

- Kyriliikka ruotsin kielelle poikkeaa jonkin verran suomalaisesta, erityisesti suhuaänteiden kohdalla (š = sj, tš = tj, štš = sjtj, ž = zj). Lisäksi h translitteroidaan ch:llä ja useimmiten j:llä, paitsi kirjainten s, t ja z jälkeen i:llä.
- Kyrillitsaa täydennettyinä lisäyksinä: muut slaavilaiset kielet (ukraina, valkovenäjä, bulgaria, makedonia, serbia, kirkkoslaavi), suomalais-ugrilaiset ja uralilaiset kielet, turkkilaiset kielet, mongoliset kielet, muita kaukasialaisia (esim. abhaasi, tšetšeeni) ja dagestanilaisia kieliä.
- **kreikka** SFS 5807 (kansallinen), ISO 843 (kansainvälinen), wikipedia: [kreikan kieli](#) ja [kreikka SO 843](#)
- **arabia** SFS 5755 (kansallinen), ISO 233 (kansainvälinen), wikipedia: [arabian kieli](#) ja [arabia ISO_233](#),
- **heprea** SFS 5824 (kansallinen), ISO 259 (kansainvälinen), wikipedia: [heprean kieli](#) ja [heprean kieli ISO 259](#)

Tuplatietueet

Koneellisesti :

- Fikan tuplatietueet yhdistetään massakorjauksella (usein Humanioralla ja Fennicalla ao. tietue erikseen, vaikka Melindassa olisikin vain yksi tietue).

Kyriliikka: Yhdistetyssä tietueessa kyrillinen muoto ja ISO 9 -mukainen muoto lisätään 880-kenttiin.

Manuaalisesti

- Jos Fennicassa on samalla tunnuksella turha tuplatietue, joka pitäisi poistaa:
 - Melinda: Jos tietue pitää poistaa Melindasta, voi sen yhdistää MERGE:llä tai poistaa ottamalla pois oma LOW TAG (esim. tupla-ennakkotietue)
 - Fennica: Jos on kyseessä sellaiset tuplatietueet, joissa tietokantaan jäävässä tietueessa ei ole holdingseja, täytyy poistuvan tietueen holdings siirtää siihen. Tai jos molemmissa on omat holdingsit, lisätään jäävään tietueeseen poistuvan tietueen holdings.
 - Poistettavasta tietueesta pitää ensin poistaa varastotietue, ennen kuin itse tietueen pystyy poistamaan. Ota ensin esille tietueeseen liittyvän varastotietueen item (Get Items). Poista tietue -> record -> delete. Tämän jälkeen ota esille Holdingstietue (Get Hldgs) . Poista tietue -> record delete.
- Jos tarvitaan aineiston siirtoja tai poistoja kokoelmista, niin käänny kirjastoinnin puoleen, koska jos poistettavassa/siirrettävässä julkaisussa on viivakooditarra, tämä pitää myös hävittää.

FIKKA ja tuplien yhdistäminen:

- Ensin yhdistetään mergellä Melindassa tuplat, jos toinen on Violan tietue, se säilytetään (osakohteet!)
- Violan tietueissa ei usein kyse Melindan tuplasta, vaan tupla on Fikassa
- Sitten avataan tuplat Fikassa
- Fikassa kopioidaan valittuun tietueeseen poistettavan tietueen varasto- ja nidetiedot uusina – tallennetaan (nidettä ei voi tallentaa, ennen kuin on poistettu hylätyn tietueen nidetiedot, koska ei voi olla samaa viivakoodia)
- Kun nämä on lisätty, poistetaan hylätty tietue ja sen varasto- ja nidetietue (järjestyksessä nide-, varasto- , bibliografinen tietue)

Tuplakappaleet

- Jos kuvailija huomaa, että ao. julkaisu on jo kuvailtu ja kokoelmassa (on signum), kuvailukappale laitetaan "Tuplat" kärryyn.

Ulkofennica

- Ulkofennica-kokoelmaan valitaan julkaisuja
 - a) jotka ovat suomalaisten tekemiä (903-kenttään ꜜa c)
 - b) käsittelevät Suomea (903-kenttään ꜜa d)
- Ulkofennicaan ei merkitä kirjapainotietoja
- Ulkofennicaan ei laiteta painoskoodia 902 b
- Jos Ulkofennicaan tulee esim. 3. painos ja Melindassa on jo 1. painos tehdään 500-kenttään huomautus lisäpainoksesta ja varastotietoihin: "**3. painos**" (Ulkofennicassa ei tehdä puutetieto-huomausta)
- Ulkofennicaa ei karhuta, BTJ kuvaillee kuitenkin ulkofennican julkaisuja ja merkitsee 594 ## Puuttuu kansalliskokoelmasta. Tietueeseen ei tule tällöin 583 BTJ-merkintää.

URN-generaattori

- Generaattorilla voi luoda verkkoaineistoille puuttuvia URN-tunnuksia. löytyy osoitteesta: <http://generator.urn.fi/cgi-bin/urn.cgi>
- Jos Varstassa on ISBN-muotoinen URN, mutta se on muodostettu väärästä (esim. painetun) ISBN-tunnuksesta, korjataan URN oikeaan muotoon.
 - Jos verkkoversiolla on ISBN, käytetään sitä URNissa
 - Jos verkkoversiolla ei ole ISBN-tunnusta, luidaan URN generaattorilla
 - Valintoina *tunnusten tyyppi*: NBN, *maa*: Suomi, *nimiavaruuden osa*: koko suomalainen nimiavaruus

Uskonnolliset teokset mm. Raamattu

- Uskonnollisten teosten kuvailusta erillinen ohje [Kumean sivuilla](#)
- Ohjeistus esim. liturgisten teosten osalta edelleen kesken (kevät/talvi 2022)

Vaihtoehtoinen nimeke

- Kahdesta osasta koostuvan päänimekkeen jälkimmäinen osa, joka on myös muodoltaan itsenäinen. Osia yhdistää sana "tai", "eli" tai vastaava muunkielinen sana.

Vakiintunut kokoava nimeke

- Nimeke, jota käytetään ensisijaisena nimekkeenä kokoelmasta, joka sisältää kahden tai useamman toimijan teoksia, tai kaksi tai useamman osan teoksesta.

Vanhat painetut aineistot

- Manifestaatio, joka on valmistettu käsipainomenetelmällä ennen painokoneen yleistymistä 1800-luvulla.

Varastotietue

- Katso Kupolista Jari Heikkisen ohje: [Varastotietueen rakenne](#)
- [Varasto- ja nidetietojen tallennus Fikkaan](#).
- [Varastotietueen rakenne Fikkassa](#))
- Joskus varastotietoja on merkitty myös bibliografisen tietueen 852-kenttään, ei suositella.
- **Muiden aineistojen signumit:**
-tekstiromput: er-alkuisia, CD-äänilevyt: c-alkuisia, kasetit n- alkuisia

Varianttihakutieto

- Entiteetin auktorisoidusta hakutiedosta poikkeava muoto.

Varianttikappale

- Tehdään huomautus 500 ## ‡a -kenttään, jos ulkoasun muutokset ovat niin vähäisiä, ettei uutta kuvailua tarvita
Esim.
500 ## ‡a Varianttikappale (kannessa: Oppilaitoksille) ‡9 FENNI<KEEP>
500 ## ‡a Varianttikappale (jakaja: Familia, erilaiset kannet) ‡9 FENNI<KEEP>
500 ## ‡a Varianttikappale (79 lehteä) ‡9 FENNI<KEEP>

Viittaus

- Ohjaus hakutiedosta toiseen.

Viola ja Fennica

- [Fennican ja Violan rajausohje](#)

Virheelliset painoserät

- Kun kustantaja ilmoittaa "roskakoriin" kappaleesta, mitä tehdään?
 - a) Kyseessä voi olla kappale, josta ei ole liikkeellä muita kuin vapaakappalekirjastoille menneet julkaisut > poistetaan kokoelmista, ilmoitetaan ao. kirjastoille. Jos julkaisu menee salassa pidettäväksi, pyydetään vapaakappalekirjastoja lähettämään julkaisut Kansalliskirjastolle säilytettäväksi. Merkinhät salassapidosta (Jari Heikkinen).
 - b) Yleensä tapauksessa on julkaisu, josta on jo liikkeellä virheellinen versio, ao. julkaisu pidetään kokoelmassa (tietueeseen huomautus virheestä) ja korjatun version tietueeseen merkitään huomautus.
Esim.
Virheelliseen esim. huomautus: "Virheellinen painos, alusta puuttuu johdanto ja sisällysluettelo sekä lopusta 3 tekstisivua." "Julkaisu virheellinen, koko painos vedetty pois markkinoilta."
Korjattuun huomautus: 500 ## ‡a 1. p. virheellinen, koko painos hävitetty. ‡9 FENNI<KEEP>
500 ## ‡a 3. p. 2006 korvaa virheellisen 3. painoksen vuodelta 2005, koko painos hävitetty (sivuja puuttuu). ‡9 FENNI<KEEP>
500 ## ‡a 2. p. virheellinen, koko painos vedetty pois markkinoilta. ‡9 FENNI<KEEP>

Virheet (tarkemmin kunkin elementin kohdalla)

Virheellinen ISBN-tunnus

- **Jaksottamaton ISBN-tunnus:** Jos julkaisussa on ISBN-tunnus, jota ei ole jaksotettu (siis ilman väliviivoja), sitä ei enää merkitä virheelliseksi tietueeseen vaan luetteloija jaksottaa sen ja merkitsee jaksollisena.
- **Muodollisesti virheellinen ISBN** merkitään samaan 020-kenttään kuin oikea ISBN (020 ‡z)
- **Jos ISBN kuuluu toiselle julkaisulle**, se merkitään uuteen 020 -kenttään osakenttään ‡z
- Katso tarkemmin [020 ISBN-tunnus \(International Standard Book Number\) \(T\)](#)
- Painetussa aineistossa vain verkkoaineiston ISBN ja/tai ISSN:

- Jos painetussa on verkkoaineiston ISBN, saattaa se olla kustantajan virhe, jolloin kirja tulee normaaliin ISBN-korjaukseen. Jos taas painetusta ei ole omaa sarjaa, pitää katsoa erikseen annetaanko painetulle sarjalle oma ISSN
- Jos tunnus on virheellinen annetaan teokselle f-numerollinen tekotunnus + 776-kenttä verkkoaineistosta (tällaisia esim. yliopistojen väitöskirjat, joita painettuna tulee vain muutama kappale yleensä väittelijän kustantamana)
- Julkaisun katsomaan kuuluvan samaan sarjaan kuin verkkoaineiston vastaava., kun sarja-tietueessa lukee 530-kentässä "Julkaistu joitakin sarjan osia myös painettuna." tai vastaava fraasi. Jos ei lue, viedään sarja-aineistojen kuvailijalle tutkittavaksi.

Tekijä virheellisesti ensisijaisessa tiedonlähteessä

- Jos tekijä merkitty virheellisesti ensisijaiseen tiedonlähteeseen eli on päänimekkeen tiedonlähde, merkitään virheellinen tekijätieto 245 c:hen ja huomautetaan oikeasta. Virheistä voi myös ilmoittaa huomautuksissa.
Esim.
100 1# †a Worrall, Frank, †e kirjoittaja.
245 10 †a Jamie Vardy : †b Leicester City / †c Frank Worrall ; kääntäjä: Marko Niemi.
500 ## †a Oikea tekijän nimi: Frank Worrall. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Nimiösivulla, selässä ja irtopäälyksessä tekijän nimi virheellisesti. †9 FENNI<KEEP>

Nimeke virheellisesti ensisijaisessa tiedonlähteessä

- Merkitään sellaisena kuin se on ensisijaisessa tiedonlähteessä (yleensä nimiösivulla)
- Oikeasta varianttineimeke 246-kenttään
Esim.
245 10 †a Älykyvio K : †b 1979 / †c Elmeri Vehkala.
246 1# †i Korjattu nimeke: †a Älykyvio K
- Alkuperäisteoksen nimeke virheellisesti julkaisussa.
Esim.
500 ## †a †a Julkaisussa alkuperäisteoksen nimeke virheellisesti: The origins of totalitarianism. †9 FENNI<KEEP>

Virheellinen painostieto

- Painostieto merkitään niin kuin se on tiedonlähteessä, oikeasta tiedosta tehdään 500-kentän huomautus
Esim.
250 ## †a 2. painos.
500 ## †a Oikea painostieto: 3. painos. †9 FENNI<KEEP>

Julkaisutiedot virheellisesti

- Kiinteisiin kenttiin merkitään oikea julkaisuvuosi 008/06 s ja 008/07-11 oikea vuosi.
- 264 #1 -kenttään merkitään aineistossa oleva julkaisuaika.
- Huomautuskentässä huomautus oikeasta julkaisuajasta.
Esim.
008/06 s 008/07-11 2006
264 #1 ...†c 2060.
500 ## †a Oikea julkaisuvuosi 2006. †9 FENNI<KEEP>

Sarjan nimi/numero tms. virheellisesti

(esim. nimiösivulle ja kanteen):

- 490-kenttään virheellinen muoto
 - 500- ja 830-kenttään oikea muoto
Esim.
490 #1 †a Ihmisyysden tunnustat, publikation, †x 0358-8602 ; †v nr 132
500 ## †a Oikea sarjan numero on 134. †9 FENNI<KEEP>
830 #0 †a Ihmisyysden tunnustajien julkaisuja, †x 0358-8602 ; †v no 134.

Voyager-kirjastojen tukipakki

[Voyager-linkkipakki](#)

Kansalliskirjastossa vuosina 2001-2019 Fennican käytössä oli Ex Libris Groupin Voyager-kirjastojärjestelmä ([Voyager-järjestelmä Kansalliskirjastossa](#))

RDA-KUVAILU MARC 21 -FORMAATISSA

Kiinteät kentät

Tietokirjan kiinteät kentät

? Tuntematon liite

Leader

05 Tietueen tila	a: koodaustason korotus, n: uusi, c: korjattu, muutettu
06 Tyyppi	a: tekstiaineisto, e: kartta-aineisto, i: puheäänite, o: moniviestin ...
07 Bibliografinen taso	m: monografia, i: päivittyvä julkaisu, s: kausijulkaisu (RDA:sarja-aineisto)
08 Arkistoaineiston kontrolli	#: ei kontrolloida, a: arkistoaineisto
17 Koodaustaso	#: täydellinen *
18 Luettelointisäännöt	i: ISBD-välimerkitys
19 Moniosainen julkaisu	#: ei eritelty tai soveltumaton

* Jos tietue ei vielä kb-tasoinen, voi olla joko 4 tai 5. Melindassa olevaa 4-tasoista ei muuteta #-tasoiseksi. Fennican minitietueissa voi olla taso 3 (kokoelmatietueita) tai 2 tai ennakkotiedoissa 8.

Vanhoissa tietueissa saattaa olla jäänyt koodaustasoksi z (= Soveltumaton). Tätä käytettiin VTL:n aikana, muuttumattomien painosten tietojen siirtymisen estämiseksi eräajoissa Melindasta Fennicaan.

Melindan korjausajo: jos tietueella on Fennican tunnuksat (042‡a finb tai finbd / 040‡a / d FI-Fenni tai LOW= FENNI, FIKKA jne.) JA kentässä 000 /17 = z, niin koodi muutetaan z > #

003 ETIETUEEN KONTROLLINUMERON TUNNISTE (ET)

Fikan Fennica-tietueiden 003-kentät: Voyagerista loadatuissa tietueissa 003 FI-NL, uudessa suoraan Melindasta tulevassa kartunnassa FI-MELINDA. Ei näy Melindassa, mutta tulee Fikkaan.

006 Välilehti: Elektroninen (Leader 06 = Moniviestin)

(lisäinformaatio eli tiedot, joita ei voi koodata 008-kenttään)

00 Aineiston muoto	m: elektroninen aineisto
05 Kohderyhmä	# : tuntematon tai ei eritelty
06 Ilmiasu	q: paikalliskäyttöinen tallenne
09 Elektronisen aineiston tyyppi	h: äänitetiedosto
11 Virallisjulkaisu	‡: ei koodattu

007 Välilehti: Äänite

Koodimuotoista erikoistietoa kuvailun kohteen ulkoasusta. Tiedot voivat koskea koko kohdetta tai sen osia kuten liiteaineistoa.

Aineistoluokka	s: äänite
01 Erityismääre	d: äänilevy
03 Levyn soitinnopeus	merkitään valikosta sopiva
04 Äänikanavien määrä	‡: ei koodattu
05 Uran leveys tai kaltevuus	‡: ei koodattu
06 Koko	eri kokoja
07 Nauhan leveys	‡: ei koodattu
08 Nauhan raitojen lukumäärä	‡: ei koodattu
09 Levy/lieriö/nauha: tyyppi..	‡: ei koodattu
10 Valmistusmateriaali	m: muovi ja metalli
11 leikkaustapa	‡: ei koodattu
12 Äänentoiston erityispiirteet	‡: ei koodattu

13 Tallennus- ja säilytystekniikka	‡: ei koodattu

007 Välilehdet: Elektroninen aineisto, Teksti, Moniviestin, Äänite, Kartta

00 Aineistoluokka	c: Elektroninen aineisto, t: Teksti, o: Moniviestin, s: Äänite, a: Kartta
01 Erityismääre	u: määrittelemätön

007 Välilehti: Elektroninen aineisto

00 Aineistoluokka	c: elektroninen
01 Erityismääre	r: suorakäyttö
03 Väritys	merkitään valikosta sopiva
04 Mitat	merkitään valikosta sopiva
05 Ääni	# : äänetön
06 Kuvan bittitarkkuus	‡: ei koodattu
09 Tiedostomuoto	‡: ei koodattu
10 Laadun varmistus	‡: ei koodattu
11 Aineiston alkuperä	‡: ei koodattu
12 Pakkaustaso	‡: ei koodattu
13 Laatu ja käyttötarkoitus	‡: ei koodattu

007 Välilehti: Kartta-aineisto

00 Aineistoluokka	a: kartta
01 Erityismääre	j: kartta
03 Kartan väritys	a: yksivärinen, c: monivärinen
04 Kartan valmistusmateriaali	a: paperi
05 Jäljennetyyppi	‡: ei koodattu
06 Kartan valmistusmenetelmä	z: muu
07 Polariteetti	‡: ei koodattu

008 Kontrollikenttä

- **00-05: luontipäivä:** ei saa käyttää täyttömerkkiä; yleensä ohjelma luo automaattisesti
- **06: julkaisuajan tyyppi,** vaihtelee, täytettävä aina
 - i: kokoelman kattava jakso m: jakautuu useammalle vuodelle, n: tuntematon, q: epävarma julkaisu aika
- **07-14: julkaisu aika;** merkittävä aina; vrt. 264-kentän julkaisuajan tiedot
 - **07 Julkaisuvuosi 1** yleensä s= yksi, r= näköisp., q= epävarma, t= copyright, c = jatkuva, d = lakannut ilmestymästä. (p=julkaisemattomalle aineistolle, esim. äänite tai käsikirjoitus- **ei monografioissa**)
 - 11 Julkaisuvuosi 2 näköispainoksen alkuperävuosi. copyright-vuosi, tai sarja-aineiston päättymisvuosi (9999)
- **15-17: julkaisumaa;** vrt. 264-kentän julkaisijan kotipaikka
- **18-21: kuvitus;** Fennican merkintöä "ei koodattu" (l) ei saa muuttaa; vrt 300-kentän tiedot. Jos Melindassa merkitty, hyväksytään Fennicaan.
- 008/18 (Kartat) korkeuserojen esitystapa: # : ei määritelty

- **22 a:** esikoulutason koulukirja, **b:** alakoulutason koulukirja, **c:** yläkoulutason koulukirja, **d:** lukiotason koulukirja, **j:** lasten- tai nuortenkirja, **f:** selkokirja, tyhjä: tuntematon tai ei eritelty
Fennica ei käytä koodeja e (aikuiset), g (yleinen, jos mikään koodeista a-e, f tai j eivät ole sopivia). Joissakin kirjastoissa koodit g ja e liittyvät lainauskieltoihin siten, että jos on e, merkitsee että on kielletty alle 18-vuotiailta.
- **22 (Kartat) projekti: bh: lieriöprojekti**
- **23: ilmiasu:** Fennicassa # tai esim. d (iso teksti) tai o (verkkoaineisto)
- **24-27: sisältö:** kuvaa aineiston pääasiallista sisältöä, aineiston tyyppiä; usein myös asiasanana (655-kenttä) **b:** bibliografiat (HUOM! Teos on bibliografia tai sisältää bibliografian, lähdeluettelo ei bibliografia), **c:** luettelot, **d:** sanakirjat, sanastot, **e:** tietosanakirjat, **i:** indeksi- tai abstraktijulkaisu (HUOM! Ei koske julkaisun omaa indeksia), **k:** diskografiat, **l:** lait (HUOM! Kun sisältää jonkin lain kokonaisuudessaan), **m:** opinnäytteet, **q:** filmografiat, **r:** henkilöhakemistot, matrikelit, **s:** tilastojulkaisu HUOM! Teos on tilasto tai yli puolet teoksesta tilastoja), **u:** standardit, **y** : vuosikirjat, **z:** kansainvälisten sopimukset, **6:** sarjakuva-albumit, **#:** sisältöä ei määritely
- **24 (Puheäänite).** Liiteaineisto: l: ei koodattu
- **25 Kartta-aineiston tyyppi:** a: yksittäinen kartta, b: karttasarja tai moniosainen kartta, e: Kartasto, atlas
- **28: virallisjulkaisu:** virallisen tahon *julkaisema* ; Fennican merkintöä "ei virallisjulkaisu" (#) ei saa muuttaa, f: kansallinen
- **29: kokousjulkaisu:** l : ei koodattu (2/2014 lähtien) 1 = kokousjulkaisu
- **30: juhla-julkaisu:** 0: ei juhla-julkaisu, 1: juhla-julkaisu
- **31: hakemisto; hakemisto** *koskee kuvailtavana olevan aineiston sisältöä*, vrt. merkkipaikan 24-27 hakemisto, yleensä l: ei koodattu. Laitetaan vain jos julkaisu on hakemisto.
- **33: kirjallisuuslaji:** huomaa koodi 1 (kaunokirjallisuus, ei tarkkaa määritelmää) käytetään sarjakuvien yhteydessä (008 /24 = 6), **0:** tietokirjallisuus, **1:** aforismit, sarjakuvat, **d:** draama, kuunnelmat, **e:** esseet, **f:** romaanit, **i:** kirjeet, **j:** lyhytproosa, novellit, satukokoelmat, **m:** yhdistelmät, **p:** runot, **s:** puheet, **u:** tuntematon (mahdoton määritellä)
- **34:** : l: ei koodattu, **a:** muistelmat, omaelämäkerrat, päiväkirjat (yhden tai useamman henkilön), **b:** yhden henkilön elämäkerta tai henkilöhistoria, **c:** useamman kuin yhden ihmisen elämäkerta, **d:** sisältää elämäkerrallisia tietoja
- **35-37:** sama kuin 041-kentässä ensimmäisenä mainittu kieli, (ei mul, vaikka olisikin 041 useita a-kenttiä)
- **38:** ; ei käytetä jatkuvassa luetteloinnissa vaan lähinnä takautuvissa konversioissa, **l: ei koodattu**
- 39: Fennican merkintöä "luetteloiva organisaatio (#) ei saa muuttaa (a-kentässä 040 FI-NL). Jos 040 $\#$ a-kentässä on jonkin muun kirjaston ISIL-tunnus, 008/39 merkitään c (= luettelointiyhteistyö).

Täyttömerkkiä (‡) voidaan käyttää niissä merkkipaikoissa, joissa se on luvallista ja joiden kohdalla luetteloiva organisaatio on päättänyt, ettei se omassa tietokannassaan niitä koodaa. Melindassa voi kuitenkin täydentää näitäkin tietoja täsmällisemmiksi niille merkkipaikoille, joille se on sallittua.

Vaihtuvamittaiset kentät

Tunnisteet 015, 020, 024

[RDA 2.15](#)
[RDA 6.8](#)

- Kaikki tunnisteet merkitään lisämääreineen. Tunnisteen lähde merkitään silloin kun se on saatu ennakkotiedoista (myös CIP) tai GTIN-koodista. Osakenttä q käytössä vuodesta 2014 lähtien, konvertoitu Melindaan ja Fennicaan kesällä 2015.
 - RDA: Manifestaation tunniste on merkkijono, joka liittyy manifestaatioon ja joka erottaa manifestaation toisesta manifestaatiosta.
 - Jos manifestaatiolla on useampi tunniste, valitaan kansainvälisesti hyväksytty tunniste, mikäli mahdollista. Manifestaation muut tunnisteet ovat valinnaisia.
 - Merkintö saatavuudesta tehdään 506-kenttään (aiemmin tunnisteen jälkeen)
 - Katso myös: [Tunnistepalvelut](#)

015 NBN-tunnus (National Bibliography Number) (T)

Manifestaatio

- Merkitään, jos julkaisussa ei ole ISBN-, ISMN-, tai ISSN-tunnusta
- Jokaiselle painokselle annetaan oma f-numero ja jokainen f-numerollinen on oma manifestaationsa
- Jos tiedetään että painos on muuttumaton lisäpainos, voi sen tiedot lisätä saman f-numeron tietueeseen kuin edellinen painos
 - **f + vvvv + xxxx** = painettu monografia tai moniviestin
 - **fx+numerisarja** - Voyagerin bibid-numero vanhempiin tietueisiin, tietueissa voi olla nbn (skl) numero tai 020 kentän ISBN tunnus. (Kun Voyagerissa vietiin tietueita sisään bulkimportilla, niin sisääntulevan tietueen 001 kopioitiin aina 035:een. Massakonversioiden ja replikoinnin jäljiltä samoja tunnuksia ilman fx-kirjainyhdistelmää voi olla 3-4 kertaa, Fennicasta, Violasta, vanhasta Helkasta)
 - **fe+ vvvv + xxxx** = e-monografia (10/2021 saakka, siitä eteenpäin siirrytty käyttämään URNiin loppuosaa f-tunnuksena)
 - **fpp +vvvv + xxxx** = painettu pienpainate, annetaan sekä yksittäiselle että kokoelmatietueelle.
 - **fk +vvvv+ xxxx** = painettu kausijulkaisu
 - **fek + vvvv + xxxx** = elektroninen kausijulkaisu
 - **fa +vvvv+ xxxx** = av-aineisto
 - **fc +vvvv+ xxxx** = kartta-aineisto
 - **fd + vvvv + pitkät numerosarjat** = digitoitu pienpainate
 - **fusb + vvvv + xxxx** = USB-muistit
 - **‡2** - Tunnuksen antaja. Fennica käyttää koodia *skl* (= Suomen kirjallisuus / Suomen kirjallisuuden luettelo)
Esim.
015 ## $\#$ a f20112425 $\#$ q rengaskirja $\#$ 2 skl (*Numerosarja alkaa joka vuosi fvvvv0000-numerosta*)

Esim. fa+äänitteen signum esim. fac051674 = paikalliset äänitteet (*Numerointisarja on alkanut numerosta fvvvv4500*)

015 ## Ꞥa fac051674 Ꞥq CD-äänilevy Ꞥ2 skl

- f-numerosarjan generaattori [f-numerogeneraattori](#)
- ISBN-tunnuksettomien verkkomonografioiden NBN-tunnukseksi käytetään 11/2021 alkaen julkaisun URNin loppuosaa
 - 015 ## Ꞥa fe2021101551289 Ꞥ2 skl (kun URN on <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021101551289>)
 - Merkitään näissä tapauksissa URN myös 024-kenttään pidemmässä muodossa, mutta ilman <http://urn.fi>-alkuosaa 024 7# Ꞥa URN:NBN:fi-fe2021101551289 Ꞥ2 urn
 - Jos Varstassa on ISBN-muotoinen URN, mutta se on muodostettu väärästä (esim. painetun) ISBN-tunnuksesta, korjataan URN oikeaan muotoon.
 - Jos verkkoversiolla on ISBN, käytetään sitä URNissa
 - Jos verkkoversiolla ei ole ISBN-tunnusta, generoidaan URN täällä: <http://generator.urn.fi/cgi-bin/urn.cgi>
 - Valintoina *tunnusten tyyppi*: NBN, *maa*: Suomi, *nimiavaruuden osa*: koko suomalainen nimiavaruus

020 ISBN-tunnus (International Standard Book Number) (T)

Manifestaatio [RDA 2.15](#), [RDA 4.2](#)

Ydinelementti

Indikaattorit - molemmat indikaattorit määrittelemättömiä

Tiedonlähde: Mikä tahansa lähde

Jos tieto on otettu muualta kuin julkaisusta, lähde merkitään q-osakenttään (esim. 'tarrasta', 'ennakkotiedosta', 'korjattu', 'GTIN-koodista' jne.)

- ISBN koostuu viidestä osasta: etuliite (978), maatunnus tai kieliryhmän tunnus (Suomi 951 tai 952), kustantajatunnus (esim. Tammi 31), julkaisutunnus (esim. 9520) ja tarkastusmerkki (esim. 5)
- ISBN-tunnuksiin on tullut uusia etuliitteitä ja kieliryhmän tunnuksia: Yhdysvalloissa otetaan käyttöön vuonna 2020 uusi maakoodi, joten tunnuksia on vanhoina 978-0 ja 978-1 (jotka olivat käytössä kaikilla englanninkielisillä alueilla), uutena 978-8 (joka on käytössä vain yhdysvaltalaisilla kustantajilla). Etuliite **979** on jo otettu käyttöön Ranskassa, Italiassa ja Etelä-Koreassa ja todennäköisesti pian myös Yhdysvalloissa.
- Kustantajatunnus vastaa julkaisuun merkittyä kustantajan nimeä. Suositus on, että vain päävastuullinen kustantaja hankkii tunnuksen. Epäselvissä tapauksissa kustantaja voidaan selvittää kustantajatunnuksesta.
- Mikä tahansa tiedon lähde, ei käytetä hakasulkeita
- Kaikki kuvailun kohteeseen kuuluvat, **samaa ilmiä** koskevat ISBN-tunnukset voidaan haluttaessa merkitä samaan tietueeseen, jolloin kenttää toistetaan. Jos julkaisuun on merkitty esim. kovakantisen ja pehmeäkantisen tunnuksia tai moniosaisen monografian osan ja kokonaisuuden tunnuksia, ne kaikki merkitään samaan tietueeseen.
- Saman julkaisun muiden ilmiäsuojien ISBN-tunnukset merkitään 776-kenttään.
- Kun julkaisun ISBN-tunnus muuttuu, tehdään aina uusi kuvailu.
- Sekä 10- että 13-merkkinen ISBN-tunnus tallennetaan, jos ne löytyvät julkaisusta. Fennicassa 13-numeroinen kirjataan ensin, koska kansalliset ISBN-keskukset ovat ohjeistaneet kustantajia toimimaan näin.
- Aleph-järjestelmässä on ISBN:n oikeellisuustarkistus 020-kentästä.
- Jos ISBN-tunnuksesta on ongelmia, ota yhteys ISBN-keskukseen (isbn-keskus@helsinki.fi)
- Sarja-aineiston tietueessa ei saa olla kenttää/kenttiä 020. Vastaavasti monografiatietueessa ei saa olla kenttää 022.
- Jos Alephissa on sama isbn sekä 020- että 024-kentissä, replikointi estää 024-kentän siirtymisen Fennicaan
- Suomalaisen kirjastojen linjauksen mukaan merkitään ensin kuvailtavan manifestaation ISBN-tunnus esim. yleensä osan ISBN ennen kokonaisuuden ISBN:ää. Jos julkaisussa on mainittu useiden kustantajien tunnuksia, kotimainen kustantajan tunnus ensin, muuten esiintymisjärjestyksessä.
- Jos julkaisun myöhempi muuttumaton lisäpainos ilmestyy eri ISBN-numerollisena, se kuvailaan uutena manifestaationa.
- Jos uudella julkaisulla on vain 10-numeroinen ISBN, merkitään 13-numeroinen toiseksi 020-kentäksi
- Vanhoissa av-luettelointitietueissa ei ole käytetty 015-kenttää. Signumkenttä korvasi 015-kentän. VTLS-versioon siirryttäessä tämä tieto konvertoitui 035-kenttään

Osakentät

Ꞥa ISBN- tunnus (ET)

- Pelkkä tunnus merkitään väliviivoineen Mikäli ISBN-tunnuksen tarkistusmerkki on 'X', käytetään isoa X-kirjainta. (Vuoden 2007 jälkeen tarkistusmerkinä ei ole käytetty X-kirjainta.)

Ꞥc hinta- ja saatavuustiedot (ET)

- Fennica-kuvailussa ei merkitä hintatietoja.
- Saatavuuden rajoituksia merkitään kenttään 506 (esim. 'vain virkakäyttöön', asiakkaan pyynnöstä merkitty myös 'ei julkinen' kenttään 506).

Ꞥq tarkentava tieto (T)

- Osakenttä Ꞥq tarkentaa aina osakentässä Ꞥa tai Ꞥz olevaa tietoa. Näin ollen 020-kenttään ei voi tallentaa pelkästään osakenttää Ꞥq. Jos pelkän kansityypin haluaa merkitä, se tallennetaan kenttään 563 Huomautus sidoksesta.
- Osakenttään Ꞥq merkitään tarkentavat tiedot kustantajasta, osamerkinnoista tai kansityypistä. Samaa ISBN-tunnukseen liittyvät useat osakenttään Ꞥa viittaavat tiedot merkitään kukin omaan Ꞥq-osakenttään. Osakentän termit merkitään kuvailukielellä, kokonaisina sanoina. Termejä löytyy Metatietosanakirjasta: [sidostyyppi](#) ja [digitaalisen aineiston koodausmuoto](#).

Esim.

020 ## Ꞥa 978-951-29-7921-9 Ꞥq osa 2 Ꞥq kovakantinen

020 ## Ꞥa 978-952-5818-36-9 Ꞥq Musta taide Ꞥq kovakantinen

020 ## Ꞥa 978-951-1-27641-8 Ꞥq EPUB
020 ## Ꞥa 978-952-68538-8-8 Ꞥq PDF

020 Ꞥa 978-951-37-7975-7 Ꞥq nide I Ꞥq kovakantinen
020 Ꞥa 978-951-37-7977-1 Ꞥq kokonaisuus

020 Ꞥa 951-861-386-9 Ꞥq kovakantinen Ꞥz 951-861-384-2

- Painos/lisäpainos: Vaikka ISBN olisikin sama eri painoksilla, on tarkistettava aina ettei sisällössä ole tapahtunut niin suuria muutoksia, että tarvittaisiin uusi ISBN (esim. tilastot uudistettu). Jos kustantaja ei suostu antamaan uutta ISBN:ää, julkaisu kuvaillaan f-numerolla.
- Jaksottoman ISBN-tunnus: Jos julkaisussa on ISBN-tunnus, jota ei ole jaksotettu (siis ilman väliviivoja), sitä ei merkitä virheelliseksi tietueeseen vaan luetteloiija jaksottaa sen ja merkitsee jaksollisena.
- Virheellisesti jaksotettu ISBN-tunnus: Jos julkaisussa on virheellisesti jaksotettu ISBN, ei merkitä virheelliseksi, vaan jaetaan oikeaksi.

Ꞥz peruttu tai virheellinen ISBN-tunnus (T)

- z-kenttään ei merkitä virh.- tai virheellinen-termejä Opac-näyttö ilmaisee sen tekstinä Virheellinen ISBN
- Jos muodollisesti virheellinen samaan 020-kenttään
Esim. Ꞥa 978-951-785-138-1 Ꞥq kovakantinen Ꞥz 978-951-785-139-8
- Jos ISBN-keskuksen korjaama merkitään 'korjattu'
Esim. Ꞥa 978-951-785-138-1 Ꞥq kovakantinen Ꞥq korjattu Ꞥz 978-951-785-139-8
- Jos ISBN kuuluu toiselle julkaisulle tehdään oma 020 z-alkuinen kenttä
Esim. 020 ## Ꞥz 978-952-257-679-2
- ISBN verkkoaineistossa (katso myös 776- ja 856- kentät)
 - Jos julkaisussa on virheellinen verkkoaineiston tunnus, merkitään oikea 776-kenttään. 500-kentässä voi ilmaista esim. "julkaisussa virheellinen verkkoaineiston ISBN 978-952-62-1078-0." Ao. huomautusta ei kuitenkaan ole välttämätöntä tehdä, koska virheellinen tunnus löytyy verkkoaineiston omasta tietueesta.
 - Jos verkkoaineiston ISBN on virheellinen, eikä oikeata ISBN:ää ole saatavilla, merkitään 530-kenttään "Julkaistu myös verkkoaineistona", eikä ollenkaan 776-kenttään.
 - Jos julkaisussa on verkkoaineiston ISBN tunnus, mutta verkkoaineistoa ei ilmestykään, merkitään 500-kenttään esim. Julkaisussa virheellisesti verkkoaineiston ISBN 978-952-62-1261-6.
 - Jos painetulla on 10-numeroinen ISBN, mutta verkkoaineistossa 13-numeroinen, laitetaan verkkoaineistoon vain 13-numeroinen

ISBN- ja kustantajanimien tarkistus: [kustantajarekisteri](#), Kansainvälinen tietokanta: [isbn-international.org](#), ISMN: [ismn-international.org](#), ISSN: [issn.org](#)

024 - Muut standarditunnukset (T)

Manifestaatio [RDA 2.15](#), [RDA 4.2](#)

Ydinelementti

- Monografiakuvailussa 024-kenttää käytetään URNin merkitsemiseen
 - Digitoitujen aineistojen tietueissa
 - Julkaisuarkistoista automaattisesti tuoduissa tietueissa
 - ISBN-tunnuksettomien vapaakappaleiden tietueissa (11/2021 alkaen)
Esim. 024 7# Ꞥa URN:NBN:fi-fe2021101551289 Ꞥ2 urn
- GTIN-koodi otettu virallisena terminä korvaamaan EAN-koodin (13.9.2012)
- Virheellinen GTIN-koodi merkitään 024 z-osakenttään.
- jos 024 on sama kuin ISBN, ei sitä merkitä. Jos Alephiin on jo merkitty, replikoituu Fennicaan.

027- ISRN-tunnus tai muu standardoitu raporttinumero (T)

- Raporttitunnus koostuu arabialaisista numeroista, kirjaimista sekä välimerkeistä (/,-,).
- Kenttä 027 on tarkoitettu teknisten raporttien **standardoiduille** tunnuksille.
- Standardoimaton raporttinumero merkitään kenttään 088 (Raporttinumero).

040 - Luetteloiva organisaatio (ET)

- Melinda-kirjastoille tilastoinnissa tärkeä, koska vuoden 2017 alusta alkuperäisluetteloitujen tietueiden määrä aletaan laskea kentän 040 Ꞥa-osakentästä.
- Jos Ꞥa-kentässä on jonkin muun kirjaston ISIL-tunnus, 008/39 merkitään c (= luettelointiyhteistyö). FI-BTJ merkitsee #.

Indikaattorit - molemmat indikaattorit määrittelemättömiä

Osakentät

Ꞥa Alkuperäinen luetteloiva organisaatio (ET)

- Alkuperäisluetteloinnissa tallennetaan aina Ꞥa-osakenttään luetteloiva organisaatio. Organisaation koodina käytetään ISIL-tunnusta
- ISIL-tunnus, alkuperäinen luetteloiva organisaatio, esim Fennica FI-NL Jos ennakkotiedossa on jokin muu (esim. FI-KV, Booky), korvataan se FI-NL-tunnuksella

- Jos tietue on Fennicassa vielä ennakkotietueena ja joku muu kirjasto on merkinnyt †d-kenttään oman tunnuksensa, Fennican tunnuksen voi joko lisätä a-kenttään tai vaihtaa †d-kentän sisällön a-kenttään, riippuen siitä kuinka paljon fennicalainen on muuttanut tietuetta.
- ISIL-tunnukset [Melinda-kirjastojen ISIL-tunnukset](#)
- Varastotietueissa tunnus on 2014 alusta alkaen kentässä 852 †a
- Muiden kirjastojen ISIL-tunnuksia ei saa poistaa 040 †a-osakentästä.
- Jos hybriditietueen (tietue, joka on käynyt RDA-konversion läpi, mutta jossa on myös ISBD-sääntöjen piirteitä) muuttaa täydelliseksi rda-tietueeksi, merkitään oma ISIL-tunnus a-kenttään.

†b Luettelointikieli (ET)

- Fennicassa kuvailukieli fin Jos tietue on Alephissa ruotsinkielinen, muutetaan kuvailukieli suomeksi ja korjataan elementit suomenkielisiksi.

†e Kuvailukäytäntö (T)

Vain RDA-tietueissa saa olla †e-osakentässä merkintö rda

†d Tietuetta muokkaava organisaatio (T)

- 040 †d-osakentän käyttö ei ole pakollista, mutta suositeltavaa etenkin jos tietuetta on muokattu tai päivitetty ydin- tai lisäydonelementtien osalta.
- Jos †a-kentässä on jo FI-NL-tunnus ja vaikka tietuetta muutettaisiin myöhemmin /esim. sisällönkuvailu tai korjaus kuvailuun) ei enää †d-kenttään lisätä samaa FI-NL-tunnusta.

Huom! 040-osakenttien järjestys: †a, †b, †e, †c, †d.

Esim.

040 ## †a FI-NL †b fin †e rda

040 ## †a FI-E †b fin †e rda †d FI-NL †d FI-Jo

041 - Kielikoodi (T)

Ekspressio RDA 6.11 Ekspression kieli

Ydinelementti

MARC 21-teksti: "Kuvailun kohteeseen liittyvien kielten koodit, kun merkkipaikoissa 008/35-37 annettu kielikoodi ei ole riittävä. Esimerkkeinä tällaisista kohteista ovat monikieliset teokset, käännetty teokset tai viittomakieliset tallenteet. Kielikoodit otetaan listalta, ks. [MARC 21 Kielikoodit](#), tai muulta koodilistalta, kuten ISO 639-1 (Kielten nimien tunnuksat. Osa 1: Kaksikirjaimiset tunnuksat)".

- **Suomalaisten kirjastojen käytäntö on merkitä kielikoodi myös silloin kun julkaisu on vain yksikielinen**
 - Vain yksi kielikoodi per osakenttä. Osakenttiä voidaan toistaa.
 - Kielikoodit annetaan merkittävyyssjärjestyksessä. Merkittävien on kieli, joka on julkaisussa korostettuna, pääosassa tai jota on sivumääräisesti eniten.
 - Nuottijulkaisuissa samanarvoisista kielistä alkukieli on merkittävin.
 - Jos kiellillä ei ole merkittävyyssjärjestystä, niin ne merkitään kielikoodin mukaisessa aakosjärjestyksessä. (Vanhasta käytännöstä luovuttiin syksyllä 2021: ~~Fennica kuvailussa suositusjärjestys on fin, swe, smi, nor, isl, dan, eng, ger, fre, rus, spa, ita, por.~~ Muut kielet merkitään aakosjärjestyksessä.)
 - Koodin mul (useita kieliä) käyttöä ei suositella.
 - Jos kieltä ei voi tunnistaa, merkitään *und*
 - **Huom!** Kielikoodien järjestys voi olla eri kuin nimekkeiden järjestys. Tasavertaisten nimekkeiden järjestys ratkaistaan typografian tai tiedonlähteessä olevan järjestyksen mukaan, kuitenkin kielikoodit järjestyksessä fin, swe jne.
 - 041 ensimmäisen kielen on oltava sama kuin kiinteissä kentissä 008/35-37 oleva kieli
 - Jos av- ja musiikkiaineistossa on 008/35-37 **zxx** (ei kielellistä sisältöä), tietueeseen ei laiteta 041-kenttää.
 - Fennica käsittää tekstittömät, kuitenkin nimekkeen sisältävät julkaisut, nimekkeen kielen mukaisiksi, joten silloin kielikoodi merkitään kirja-aineistossa (tilastoinnin vuoksi). Tekstittömyydestä tehdään huomautus 500-kenttään ja jos on kyse kuvakirjasta 336-kentässä on vain stillokuva.
 - Kielten lukumäärä: pääsääntönä on, että kaikki pääkielet merkitään, esim. yksittäisen tekstin seassa olevan runon tai laulun kielikoodia ei merkitä. 546-kenttään merkitään huomautus muista kielistä.
 - Kielten oppikirjojen ensimmäinen kielikoodi on opetettavan kielen mukainen.
 - Sanakirjoissa ensimmäinen kielikoodi on teoksen kielen mukainen (määrittelijänä esipuhe, johdanto, kustantaja jne.)
 - Saamen kielestä käytetään ensisijaisesti kielikoodia *smi*, jonka lisäksi voidaan merkitä toiseen a-osakenttään tarkempi saamen koodi. 546-kenttään avataan muu saamenkieli
 - Viittomakielen koodi sgn on yhteinen kaikelle pelkälle viittomakielelle. Jos julkaisu sisältää lisäksi tekstiä tai puhetta, lisätään toinen kielikoodi. Jos kielikoodia ei löydy virallisten [MARC-kielikoodien joukosta](#), mutta kielelle kuitenkin löytyy (ISO-)koodi, niin 008-kentän merkkipaikkaan 35-37 voidaan merkitä koodi '†††' (ei koodattu) ja 041-kenttään tarkempi koodi.
 - Jos käytettävä kieli ei löydy viralliselta MARC-koodilistalta ([MARC-kielikoodit](#)), mutta kielelle löytyy ISO-koodi, niin merkkipaikkaan 008 35-37 merkitään koodi III (ei koodattu) ja 041-kenttään ao. ISO-koodi
- Esim.
- 008/35-37 |||
- 041 07 †a udi †2 iso639-3
- 546 †a Udin kielellä.
- tai
- Käytetään MARC-kielikoodia, mutta merkitään huomautus
- Esim.
- 008/35-37 cau
- 041 0# \$a cau
- 546 ## \$a Udin kielellä.

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0, jos kuvailun kohde ei ole käännös eikä sisällä käännöstä
- 1, jos kuvailun kohde on käännös tai sisältää käännöksen

Osakentät

‡a - Tekstin tai ääniraidan kieli tai näiden puuttuessa nimekkeen kieli (T)

Pääkielet, kieliosuuksien ei tarvitse olla toistensa käännöksiä.

Videotallenteiden ääniraidan kieli merkitään tähän. (Puheäänitteiden esityskieli merkitään osakenttään d)

‡b - Tiivistelmän tai abstraktin kieli (T)

Fennicassa merkitään vain julkaisun kielestä poikkeavan tiivistelmän kieli.

‡d - Laulettu tai puhuttu aineiston kieli (T)

Äänikirjoissa käytetään tätä

‡e - Libreton kieli (T)

Teoksen painetun version kieli.

‡f - Sisällysluettelon kieli (T)

Silloin kun kieli on muu kuin tekstin tai ääniraidan kieli (osakentässä ‡a).

‡g - Liiteaineiston kieli (T)

Muiden liiteaineistojen kuin tiivistelmien (osakenttä ‡b) tai librettojen (osakenttä ‡e) kieli.

‡h - Alkuperäinen kieli (T)

Kun kuvailun kohde on käännös tai sisältää käännöksen

- 041 1. Indikaattorin arvo 1, paitsi jos on kyse muokatusta aineistosta, silloin voi olla 0, vaikka olisikin osakenttä h.
- Vaikka kokoomateosta ei olisi sellaisenaan käännetty (ei 130/240-kenttää), luetellaan kaikki ne kielet, joista osuudet on käännetty.
- Samaan aikaan ilmestyvät erikieliset versiot eivät ole toistensa käännöksiä.
- Jos vain nimeke on toisella kielellä, ei merkitä h-kenttää, vaan huomautetaan
Esim.
546 ## ‡a Teksti vain suomeksi. ‡9 FENNI<KEEP>

‡j - Tekstityksen kieli (T)

Filmin tekstityksen tai kuulovammaisille tarkoitetun selosteen kieli.

‡k - Välikäännösten kieli (T)

kenttien järjestys ‡a, ‡k, ‡h

Esim.

Mumin Mama no meigenshu

041 1# ‡a jpn ‡k fin ‡h swe

240 10 ‡a Världen enligt Muminmammans, ‡j japani

500 ‡a Käännetty suomenkielisestä laitoksesta Muumimamman mietekirja. ‡9 FENNI<KEEP>

‡m - Liiteaineiston alkuperäinen kieli (T)

Muiden liiteaineistojen kuin librettojen (osakenttä ‡n) alkuperäinen kieli. Osakenttä seuraa siihen liittyvää osakenttää ‡b tai ‡g.

‡n - Libreton alkuperäinen kieli (T)

Teoksen painetun version alkuperäinen kieli. Osakenttä seuraa siihen liittyvää osakenttää ‡e.

042 - Autentikointikoodi (ET)

- Kansallisbibliografiakoodi, jonka saavat a) kansallisbibliografiaan kuuluvat monografiatietueet, myös pienpainatteen ja ennakkotieto-tasoiset kuvailut ja b) sarja-aineiston tietueet.
Esim.
042 ## ‡a finb

045 - Ajankohta tai ajanjakso (ET)

Ydinelementti, jos sitä tarvitaan erottamaan teos saman nimisistä entiteeteistä

Teos RDA 6.4 Teokseen liittyvä ajankohta

- Ei käytetä Fennican monografioiden kuvailussa
- Fennicassa karttojen kuvailussa ilmaisemaan ajankohtaa, jota kartta kuvaa ja/tai vuotta, jolloin kartoitusmittaukset karttaa varten ovat valmistuneet.
Esim.
045 0# ‡a d2018

046 - Erikoiskoodattu julkaisu-aika (T)

- Kenttään tallennetaan erikoiskoodattuja aikamääreitä, joita ei ole voitu tallentaa kenttään 008.
- Esim. elokuvan alkuperäinen valmistumisvuosi.
- **Fennicassa ei käytetä.**
- **Kumean ohjeessa esim.**
046## †k2001
046## †k2004
046## †k2007
(kokoomateos, jonka sisältämät teokset valmistuneet vuosina 2001, 2004 ja 2007)

049 - Tarkastus tai inventointi - suomalainen kenttä

- Fennicassa käytetään mm. pelien kuvailussa
- Indikaattorit määrittelemättömiä

Osakenttäkoodit

†a - Tarkastus- tai inventointiaika (ET)

Merkitään muodossa vvvkkpp (vuosi, kuukausi, päivä). Filmin tarkastuspäivä voidaan tallentaa merkkipaikkoihin 007/17-22 (Filmin tarkastuspäivä).

†b - Tarkastaja, tarkastuselin tai inventoija (ET) Merkitään muodossa Sukunimi, Etunimi.

†c - Muita tarkastukseen tai inventointiin liittyviä tietoja (ET)

†d - Tarkastusnumero (ET)

†6 - Linkitys (ET) Ks. [Kontrolliosakentät](#).

†8 - Linkki- ja järjestysnumero (T) Ks. [Kontrolliosakentät](#).

Esim.

049 ## †c K12

049 ## †c S

066 - Merkistöt (ET)

- Ei käytetä
- Käytetty aiemmin kyriliikan yhteydessä. Kenttien 066 ja 880 merkistökodeit ovat Unicode-aikana tarpeettomia (sekä Aleph- että Voyager-järjestelmien merkistö on Unicode). Tietokannoissa jo olevista koodeista ei ole haittaa, joten niitä ei tarvitse poistaaakaan.

080 - Yleinen kymmenluokitus, UDK (T) ja 084 - Muu luokitus (T)

- †9 FENNI<KEEP>
- Tarkempia ohjeita sisällönkuvailuohjeessa [Sisällönkuvailuohje](#)

UDK 080

- Fennicassa käytetty UDK-kaavio [Kansallisbibliografian kirja-aineiston luokituskaavio](#)
- Luokan loppuun †2 1974/fin/fennica

Indikaattorit (080)

1. indikaattori

- määrittelemätön

1 - kun osakentässä 2 on ilmaistu UDK-luokan versio

2. indikaattori # - määrittelemätön

Osakentät (080)

†a - udk-luokka

†x - udk-lisäluokka

†2 - udk-luokan lähde

YKL 084

- Fennicassa käytetty YKLfinto YKL
- Luokan loppuun †2 ykl

Indikaattorit (084)

1. indikaattori

- määrittelemätön

9 - kun kyseessä on fiktiivinen luokka

2. indikaattori # - määrittelemätön

Osakentät (084)

‡a - ykl-luokka

‡2 - merkintö "ykl"

Kaunokirjallisuuden luokitus

- ERO kaunokirjallisuuden luokituksessa:
 - UDK alkukielen mukainen luokka
 - YKL-luokituksessa julkaisun kielen mukainen luokka
- Jos aineistossa on useampaa kaunokirjallisuuden lajia (esim. runoja ja proosaa) udk-luokat jokaisesta lajista, ykl 80.2, 80.31 jne. kieliversiosta riippuen, lajeista voi tehdä luokkaviittauksen. HUOM! Kiinteisiin kenttiin 008/33 m (= yhdistelmä)
Esim.
080 1# ‡a 894.541 ‡x -1 ‡2 1974/fin/fennica ‡9 FENNI<KEEP>
080 1# ‡a 894.541 ‡x -3 ‡2 1974/fin/fennica ‡9 FENNI<KEEP>
084 ## ‡a 80.2 ‡2 ykl ‡9 FENNI<KEEP>
084 ## ‡a 82.2 ‡2 ykl ‡9 FENNI<KEEP>
084 ## ‡a 84.2 ‡2 ykl ‡9 FENNI<KEEP>
- Runoromaanit UDK proosan luokka -3
- Kuvarunokirjat, kuvalliset lorumuotoiset lastenkirjat: YKL-luokitus 85.2+-luokkaan (kuvakirja), mutta udk:ssa runokirjaksi, esim. UDK: 820-1 (024.7) (ja 379.8(024.7)), eli myös runomittaiset kuvakirjat menevät ykl:ssä kuvakirjoihin, ei runoihin.
- UDK-versio 080 ja 1. indikaattori 1, osakenttään 2 1974/fin/fennica
Esim.
080 1# ‡a 839.79 ‡x -1 ‡2 1974/fin/fennica ‡9 FENNI<KEEP>
- Eri tekijöiden antologioihin myös -8 ja 084 –ykl-luokkaan muotoluokka 04,
Esim.
080 1# ‡a 839.79 ‡x -8 ‡2 1974/fin/fennica ‡9 FENNI<KEEP>
080 1# ‡a 839.79 ‡x -1 ‡2 1974/fin/fennica ‡9 FENNI<KEEP>
084 ## ‡a 82.3104 ‡2 ykl ‡9 FENNI<KEEP>
- Kaikkiin suomen-, ruotsin- tai saamenkieliseen kaunokirjallisuuteen, paitsi 85.1+ ja 85.2+-luokkiin (lastenkirjallisuus ja sadut), lisätään myös YKL-luokka (myös e-kirjoihin).
Esim.
084 ## ‡a 82.2 (suomenkieliset runot)
084 ## ‡a 82.204 (usean kirjoittajan suomenkielinen runoantologia)
084 ## ‡a 82.31 (ruotsinkieliset runot)
084 ## ‡a 83.2 (suomenkielinen näytelmä)
084 ## ‡a 84.2 (suomenkielinen romaani)
084 ## ‡a 84.204 (usean kirjoittajan suomenkielinen novellikokoelma)
084 ## ‡a 85.32 (suomenkielinen sarjakuva)
- Suomenkieliseen kaunokirjallisuuteen pyritään lisäämään myös fiktiivinen lisäluokka, jos se on helposti todennettavissa. Luokkaan 084 tulee ensimmäiseksi indikaattoriksi 9 (= YKL-luokituksen fiktiivisen aineiston lisäluokka). Lisäluokan alussa on iso kirjain.
Tietoa fiktiivisistä lisäluokista löytyy linkistä [_YKL fiktioluokka Eläimet ‡Eroitiikka ‡Erä ‡ Fantasia ‡ Historia ‡ Huumori ‡ Jännitys ‡ Kauhu ‡ Novellit ‡ Romantiikka ‡ Scifi ‡ Sota ‡Urheilu ‡ Uskonto](#)
Esim.
084 ## ‡a 84.2
084 9# ‡a Historia
- **Kaunon ykl-luokat Kirjastopalvelun ja Fennicana kuvailuprosessissa: merkitään ainakin luokat 80+,81+, 82+, 83+, 84+ ja 85.3+ (sarjakuvat). 85.12, 85.22 ja fiktiiviset luokat voi lisätä, jos on helppoa (eikä ole muussa takautuvassa sisällönkuvailuprosessissa). Jos on sekä kaunoa että tietoa menee sisällönkuvailuun.**
> Kirjastopalvelu ei useinkaan lisää 85.12 tai 85.22 –luokkia bibliografisen kuvailun yhteydessä, koska se on jos sisällönkuvailua vaativaa.
Kirjastointivaiheessa: Lisätään ykl- ja fiktiiviset luokat keppaamalla ne Fennicanaan, jos keppaus puuttuu.
- Ruotsin- ja saamenkieliseen kaunokirjallisuuteen merkitään vain numeraalinen YKL
Esim.
084 ## ‡a 84.31 (ruotsinkielinen kertomakirjallisuus)
084 ## ‡a 82.31 (ruotsinkielinen runokokoelma)
084 ## ‡a 83.31 (ruotsinkielinen näytelmä)

088 - Raporttinumero (T)

Manifestaatio

- Raporttinumero, joka ei ole minkään standardin mukainen. ISRN-tunnus ja muut standardoidut raporttinumerot merkitään kenttään 027 (ISRN-tunnus tai muu standardoitu raporttinumero)
Esim. 088 ## ‡a RIL 255-1-201

- Virheellinen tunnus osakenttään z

100, 600 ja 700 yhteistä

- Nimet, jotka otetaan hakuelementeiksi 1xx, 6xx ja 7xx -kenttiin, ei tarvitse näkyä muussa kuvailussa (245 c- tai 5xx-kentissä). Kuvailun keventämiseksi riittää se, että tieto olisi vain yhdessä paikassa (keventämislinjaukset 2018).
- Nimimuodot tarkistettava auktoriteettitietueesta. Tarkistettava aina, että henkilö on sama kuin auktoriteettitietueen nimi. (Katso tarkemmin vielä kohta AUKTORITEETTITUETUEET)
- †0-osakenttä on syytä lisätä bibliografisen tietueen toimijakirjauskenttiin, jos se niistä puuttuu. Jos linkkiosakenttää ei ole, eivät bibliografiset tietueet päivyty auktoriteettitietueen päivittyessä.
- Bibliografisten tietueiden 100-, 600- ja 700-kenttiin elinvuodet auktoriteettitietueen 046-kentästä, jos ao. vuosia ei ole jo Asterista poimittavassa elementissä. Tämä tehdään käsin, kunnes automaattiset ajot hoitavat asian. Automaattinen lisäys toiminnassa, ei juurikaan tarvitse lisätä (2019-).
- Jos nimeä ei ennestään ole auktorisoitu, suomalaiset ja muun kielisetkin ns. hankalat nimet auktorisointiin. Tarkistettava aina auktoriteettitietueesta, että henkilö on sama kuin auktoriteettitietueen nimi.
- 600: Kun kaunokirjallisuudessa on kohteena todellinen henkilö, merkitään 600 ~~v-osakenttään "fiktio" (M21 †v Muotoa-ilmaiseva lisämäärä (†))~~. (ei enää käytäntö vuodesta 2018)
Esim. 600 14 †a Agricola, Mikael. †d noin 1510-1557. †9 FENNI<KEEP>
- Numerointitiedot osakenttään b:
Esim.
100 0# †a Johannes Paavali †b II, †c paavi. †0 (FI-ASTERI-N)000045685
600 04 †a Elisabeth †b I, †c Englannin kuningatar. †0 (FI-ASTERI-N)000104206 †9 FENNI<KEEP>
600 04 †a Kustaa †b II, †c Ruotsin kuningas. †0 (FI-ASTERI-N)000105546 †9 FENNI<KEEP>

100, 700 roolit/funktiot/suhteet

- Roolit e-kenttään suomenkielisinä auki kirjoitettuina
Esim.
100 1# †a Vainio-Utriainen, Jaana, †d 1958- †e kirjoittaja. †0 (FI-ASTERI-N)000143256
100 1# †a Cousins, Lucy, †e taiteilija, †e kirjoittaja.
- Teokseen liittyvä suhde yleensä ensin. Joskus tärkeysjärjestyksessä (esim. toimittaj, kirjoittaja artikkelikokoelmissa, jos koko teoksen toimittaja on yksi suuremman joukon kirjoittajista)
Esim. †e kirjoittaja, †e toimittaja.
- Roolin voi kirjoittaa 245 c-kenttään hakasiin, jos se on otettu teoksen ulkopuolelta. Jos nimiöivulla (ensisijaisessa tiedonlähteessä) ei ole funktioita, mutta muualla aineistossa on, funktiot on merkittävä huomautuksiin – ei hakasulkeisiin. Eli ei voida rakennella yhteen vastuullisuusmerkintöön kuuluvaa nimeä ja roolia eri paikoista aineistoa.
Esim.
500 ## †a Teksti: Katri Tapola ; kuvitus: Alessandro Pelliccioni. †9 FENNI<KEEP>
- Roolin voi jättää myös pois epäselvissä tapauksissa. Esim. presidentin kootut sanonnat, joista ei tiedä onko sitaattit otettu kirjoituksista vai puheista.
- Voi myös merkitä tarkemman roolin, joka ei ole Metatietosanastossa (ehdotus kuitenkin Metatietosanastoon).
- 100-kentän tekijyys liittyy teoksen tekijyyteen, roolit sen mukaisia. Esim. vaikka julkaisussa olisi toimittaja, mutta kyseessä on creator-tekijyys esim. bibliografian tai sanakirjan tekijä 100 e-kenttään "kokoaja". Samoin esim. toimituskuntien jäsenet voivat olla sekä toimittajia, kokoajia että kirjoittajia. Roolien suhteen oltava siis tarkkana. Esim. bibliografioissa, joissa on paljon muutakin – artikkeleita, esittelevää tekstiä jne. – funktiona kirjoittaja on parempi (voi olla myös kirjoittaja, kokoaja).
- Toimijatiedot tarkistettava aina auktoriteettitietueesta ja vertaamalla henkilötietoihin ja henkilön aiemmin julkaistuihin teoksiin.
- Jos tekijöillä on joku funktio 1xx tai 7xx-kentissä, se pitäisi näkyä epäselvissä tapauksissa myös kuvailussa 245 c-kentässä tai 5xx-kentässä .
Esim
245 12 †a A million ways to love yoga / †c by Tiina Palva and Sofia Damen.
500 ## †a Teksti: Tiina Palva ; valokuvat: Sofia Damen. †9 FENNI<KEEP>
- Kun toimittaja(t) ovat myös kirjoittajia useiden muiden artikkelien kirjoittajien joukossa, muttaensisijaisessa tiedonlähteessä henkilöt merkitty vain toimittajiksi:
- 245 c-kentässä merkitään henkilöt vain toimittajiksi.
- 500-kenttään voi lisätä tekstin "Toimittajat myös kirjoittajia" tai "Ensin mainittu toimittaja myös kirjoittaja"
- 100 tai 700 e-kentän rooleihin voi lisätä kirjoittaja, toimittaja.
Esim.
245 00 †a Kehityksen tutkimus : †b johdatus perusteisiin / †c toimittaneet Juhani Koponen [ja kolme muuta] ; kirjoittajat: Juhani Koponen [ja 18 muuta].
500 ## †a Toimittajat myös kirjoittajia. †9 FENNI<KEEP>
700 1# †a Koponen, Juhani, †d 1947- †e kirjoittaja, †e toimittaja.

- Hengelle ei roolia,
Esim. 100 1# †a Luiz, Andre †c (henki)
HUOM! ei pilkkua eikä pistettä kaarisulkeiden ympärille!

1XX Pääkirjauskentät

- Teoksen päävastuullinen tekijä (henkilö, suku, yhteisö) merkitään formaatissa kenttään 100/110/111 ja muut teoksen tekijät sekä ekspression tekijät merkitään lisäkirjauksiksi kenttiin 700/710/711. Ensimmäinen päävastuullinen tekijä (creator) merkitään aina 100/110/111-kenttään riippumatta siitä kuinka monta tekijää on samassa roolissa. Teoksen päävastuullinen tekijä ja teoksen auktorisoitu nimeke muodostavat yhdessä teoksen auktorisoidun hakutiedon. Kun teoksella ei ole päävastuullista tekijää, teoksen auktorisoitu hakumuoto on teoksen ensisijainen nimeke kentässä 130.

100 - Pääkirjaus - henkilönimi (ET)

Ydinelementti - **Henkilö, joka on vastuussa teoksen sisällön luomisesta**

[RDA 9 - henkilöiden identifiointi](#) ; [RDA 18 - suhteen määritteet](#) ; [RDA 19 - henkilö](#) ; [Liite C artikkelit](#) ; [Liite F: lisäohjeita henkilönnimien merkitsemisestä, etuliitteet](#) ; [Liite I: suhteen määritteet](#) **Teos**

Tiedonlähde: Asteri ja muut auktoriteettien tiedonlähteet, muut mahdolliset merkinnöt aineistossa, hakuteokset.

- Kenttään 100 merkitään teoksen päävastuullisen henkilötekijän tai suvun nimi. Nimi tallennetaan auktorisoidussa muodossa, nimimuodon tiedonlähteenä käytetään Asteria ja ulkomaisten toimijoiden kuvailussa käytetään tiedonlähteenä muiden maiden kansallisbibliografioita ja VIAF-tietokantaa (viaf.org) Toimijoiden kuvailusta ja auktorisoiduista nimimuodoista lisää [Toimijakuvailuohjeessa](#).
- RDA ei tunne ISBD-kuvailun aikaista ns. "kolmen sääntöä" pääkirjauksessa. Ensimmäinen päävastuullinen tekijä (creator) aina 100-kenttään, vaikka olisi useampi kuin kolme samassa roolissa.

Indikaattorit

1. indikaattori

0 - Nimen osien järjestys suora

Etunimi ennen sukunimeä tai nimi, joka koostuu sanoista, alkukirjaimista, kirjaimista, yksittäisistä sanoista jne. suorassa järjestyksessä.

1 - Nimen osien järjestys käänteinen

Sukunimi ennen etunimeä. Tähän myös yksittäinen nimi, joka varmasti tiedetään sukunimeksi.

3 - Suvun nimi

Nimi edustaa perhettä, heimoa, hallitsijasukua, taloa tms. ryhmää ja voidaan tallentaa joko suorassa tai käänteisessä järjestyksessä

2. indikaattori - # Määrittelemätön

Osakentät (eniten käytetty)

- Osakenttäjärjestys: †a Henkilönimi, †c Muut lisäykset †q (Henkilönimen täydellisempi muoto), †d Aikamääreet, †e Funktiotermin. †0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero

†a - Henkilönimi (ET)

Osakenttään †a merkitään henkilön nimi. Sukunimi ja etunimi erotetaan toisistaan pilkulla. Etuniminä käytetään vain joko koko etunimeä tai etunimien ensimmäistä kirjainta. Jos etunimistä käytetään vain etukirjaimia, kirjainten väliin tulee tyhjälönti.

†b - Numerointi (ET)

Roomalainen numero, tai roomalainen numero ja sitä seuraava etunimen osa, kun ensimmäisen indikaattorin arvo on 0

Esim.

100 0# †a Kustaa †b IV Aadolf, †c Ruotsin kuningas. †0 (FI-ASTERI-N)000095240

†c - Arvonimet ja muut nimeen liittyvät sanat(T)

- Muut nimeen tehtävät lisäykset selventävät useimmiten suoraa yksiosaista nimeä. Sukunimeen liittyvä, sukulaisuutta osoittava sana, tallennetaan tähän osakenttään.
- Osakenttään tallennetaan tietoja esim. henkilön syntymä- tai asuinpaikkakunnasta, ammatista tai muista tunnusmerkeistä.
- Määritteet suku, ammatti (esim. satukirjailija), tehtävät ja henki tulevat kaarisulkuihin, kaikki muut määritteet merkitään ilman kaarisulkeita. Jos määreen ympärillä on kaarisulkeet, sulkeita ennen ei tule pilkkua, mutta jos kenttä jatkuu esim. †e-osakentällä, tulee pilkku ennen sitä. Termejä löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Henkilö: kuvailu](#).
Esim.
100 1# †a Castiglione, Baldesar, †c kreivi.
100 1# †a Koivisto, Jari †c (satukirjailija), †e kirjoittaja, †e taiteilija. †0 (FI-ASTERI-N)000110011
- Pseudonyymit, taiteilijanimet, salanimet ym. vastaavat on poistettu auktoriteetti- ja bibliografisista tietueiden 100-kentistä. Auktoriteettitietueessa ao. merkintö on 680-kentässä. Ao. määritettä ei merkitä enää †c-kenttään.
Esim.
100 0# †a Paleface, †d 1978- †e kirjoittaja. †0 (FI-ASTERI-N)000144484

‡d - Nimeen liittyvät aikamääreet (ET)

Aikamääreillä tarkoitetaan henkilön syntymä- ja kuolinvuotta.

- **Suomalaisten** henkilöiden syntymä- ja kuolinvuodet sisällytetään auktoriteettitietokanta Asterin tietueisiin. Jos joku henkilö valittaa vuosien näkymisestä, laitetaan ko. henkilön elinvuodet näkymättömiin tai poistetaan kokonaan Asterista. Fennicaan voidaan tallenneta myös ulkomaisten henkilöiden syntymä- ja kuolinvuosia,
Esim.
100 1# ‡a Mäki-Petäys, Aki, ‡d 1967- ‡0 (FI-ASTERI-N)000082738

‡e - Funktiotermi (T)

Osakenttään ‡e merkitään henkilön nimeen liittyvä tekijyyttä osoittava suhdetermi (rooli/funktio).

- Suhdetta määrittäviä termejä löytyy RDA:n liitteestä I, jos sieltä ei sopivaa termiä löydy, katso [Metatietosanastosta](#). Termit ovat myös Alephin luettelointicentien alasetvoalikossa (CTRL + F8). Jos sopivaa termiä ei löydy, merkinnön voi jättää tekemättä. Metatietosanaston ylläpitäjille voi myös tehdä ehdotuksia uusista termeistä.
Esim.
100 1# ‡a Paju, Petri, ‡d 1975- ‡e kirjoittaja. ‡0 (FIN11)000132949
kts. [Funktiot/roolit/toimijan_suhde](#)
- Osakenttää toistetaan, kun henkilön suhdetta aineistoon halutaan kuvailla useammalla suhteen määritteellä. Suhteen määritteet merkitään teos/ekspresso/manifestaatio/kappale-järjestyksessä, eli ensiksi merkitään määritteet, jotka kuvaavat henkilön suhdetta teokseen ja viimeksi määritteet, jotka kuvaavat henkilön suhdetta kappaleeseen. Melindassa voi suhteen määritteeksi olla merkittynä sekä yleisempi että tarkempi määrite.

‡g - Muut tiedot (T)

Nimeen liittyvät muut tiedot, jotka eivät sovellu muihin osakenttiin.

‡q - Henkilönimen täydellisempi muoto (ET)

Täydellisempi kuin osakentän a muoto.

- Henkilön nimen täydellisempi muoto lisätään osaksi henkilön hakutietoa, [kun syntymä- ja/tai kuolinaika ei ole käytettävissä erottamaan hakutietoja toisistaan](#). Selvyyden vuoksi voidaan täydellisempi nimenmuoto lisätä myös silloin, kun sitä ei tarvita erottamaan hakutietoja toistaan. **Pilkut:** ennen q-osakenttää ei pilkkua mutta ‡e-osakentän edelle tulee pilkku.
Esim.
100 0# ‡a S. A. ‡q (Santeri Ankeria), ‡e kirjoittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000083357

‡0 - Auktoritietueen kontrollinumero (T)

Asteri-ID, ISNI (International Standard Name Identifier), ORCID tai jonkin muun auktoriteettitietokannan kontrollinumero. Fennica-kuvailussa ensisijainen kontrollinumero on Asteri-ID

Kontrollinumero sisältää auktorisoidun muodon lähteen ja ID-numeron

Asteri-tunnus on tärkein auktoriteettien kannalta!

‡0-osakentät Asterin henkilön- ja yhteisönnimissä linkittävät auktoriteetit ja bibliografiset tietueet yhteen. Niitä ei saa poistaa Melindasta! Myös paikallistietokannoissa Asterin tunnisteet on hyvä säilyttää.

Jos ‡a-osakentässä olevaa muotoa muokataan Suomen käytäntöjen mukaiseksi, ISNI-tunnus säilytetään ‡0-osakentässä, mutta muut ‡0-osakentät poistetaan.

Jos ulkomaisista kannoista poimitaan suomalaisia nimiä, ISNI-tunnus on suositeltavaa jättää ‡0-osakenttään, ellei nimessä ole sekaantumisen vaaraa esim. toisen samannimisen kanssa.

Jos 0-osakenttä tulee tietoja Asterista kopioitaessa e-osakenttää ennen, tehdään välimerkit ikäänkuin 0-osakenttää ei olisikaan eli esim. ‡a Meikeläinen, Matti, ‡0(FIN11)xxxxxxx ‡e kirjoittaja.

Osakenttien järjestys ja välimerkit

- **Osakenttäjärjestys:** ‡a Henkilönimi, ‡c Muut lisäykset ‡q (Henkilönimen täydellisempi muoto), ‡d Aikamääreet, ‡e Funktiotermi. ‡0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero
 - Osakenttien ‡c, ‡d ja ‡e eteen merkitään pilkku. Osakentän ‡q sisältö merkitään sulkuihin. Osakenttä ‡0 on aina viimeinen osakenttä. 100-kenttä päättyy pisteeseen [Loppupisteohjeen](#) mukaisesti (jos mukana osakenttä ‡0, piste merkitään ennen sitä)
Esim.
100 1# ‡a Paasikivi, J. K., ‡d 1870-1956, ‡e kirjoittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000068632
100 1# ‡a Levanto, Marjatta, ‡d 1944- ‡e kirjoittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000076632
100 1# ‡a Koskinen, Seppo, ‡d 1954- ‡e haastattelija. ‡0 (FI-ASTERI-N)000149436
100 3# ‡a Kreuger, ‡c suku.
100 1# ‡a Koivisto, Jari ‡c (satukirjailija), ‡e kirjoittaja, ‡e taiteilija. ‡0 (FI-ASTERI-N)000110011
100 0# ‡a White Eagle ‡c (henki)
100 0# ‡a Svava Jakobsdóttir, ‡e kirjoittaja.
100 1# ‡a Smith, Elizabeth ‡q (Ann Elizabeth), ‡e kirjoittaja.

100-kentän tekijyys

- Huomioitava luokituksen ja päävastuullisuuden yhteys. Jos 1. luokka esim. runoutta ja toinen valokuva-luokka, teoksen tekijäyys ensisijaisena hakelementtinä merkitään kirjoittajille. Jos taas valokuvauksen luokka on ensimmäisenä, teoksen tekijäyys merkitään valokuvaajalle. Päätettävä onko kuvitettu runoteos, vai kuvateos, johon on lisätty esim. runomaista tekstiä.
- SKL:n linjauksessa: "Teoksen tekijäksi merkitään **taiteilija** silloin, kun teoksen pääosassa ovat taiteilijan luomat teokset, esim. näyttelyluettelo tai muu kooste taiteilijan maalauksista tehdyistä kuvajäljenteistä."
- **Fennicassa määritellään tekstin/kuvien määrän mukaan:** jos yli puolet kuvia, taiteilijalle (yleensä valokuvaaja tai kuvataiteilija tai arkkitehti).
- **Lasten kuvakirjoissa ja sarjakuvissa** päävastuullinen tekijä on ensisijaisessa tiedonlähteessä ensin mainittu. Sarjakuvakoosteissa tekijä voi olla päävastuullinen piirtäjä.
Esim.
100 1# Ꞥa Gottfredson, Floyd, Ꞥe sarjakuvantekijä.
245 10 Ꞥa Cowboy Mikki : Ꞥb Floyd Gottfredsonin hurjimmat villin lännen seikkailut / Ꞥc toimitus: Antti Hulkkonen, Jenni Hurme ja Aki Hyypää ; sarjojen suomenos: Antti Hulkkonen ; alkusanojen suomenos: Kirsi Ahonen.
500 ## Ꞥa Päävastuullinen tekijä: Floyd Gottfredson. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
- **Painokset** [Aiemmin tehtiin kunkin painoksen ensin mainitun henkilön mukaan : ISBD Hakutiedot 21.6.3]
RDA-muutos! Päävastuullinen tekijä 1. painoksen mukaan, ellei ole kyseessä uusi **teos**, **RDA 6.27.1.3, 19.2.1**
- Myös **kokoajan** tai kokoajaryhmän panos voi olla niin suuri että voidaan puhua tekijäroolista. Pääkirjaus voi olla kokoajalla bibliografioissa, sanakirjoissa, luetteloissa yms.
- Jos teoksesta vastuussa olevien henkilöiden, sukujen tai yhteisöjen järjestys vaihtelee. teoksen sisältävissä aineistoissa tai muissa tietolähteissä, teoksen auktorisoitu hakutieto muodostetaan yhdistämällä (tässä järjestyksessä): a) auktorisoitu hakutieto, joka muodostetaan siitä ensimmäisenä mainitusta henkilöstä (katso **9.19.1**), suvusta (katso **10.11.1**) tai yhteisöstä (katso **11.13.1**), joka esiintyy ensin saadussa aineistossa, b) teoksen ensisijainen nimeke (katso **6.2.2**).
- Jos tekijöiden järjestys 245 c-kentässä eri kuin 100-kenttään otettu nimi (muuttumaton painos, moniosainen julkaisu, nimiösivulla eri järjestys kuin muualla julkaisussa tms.), järjestyksen muutoksesta tehdään huomautus kenttään 500.
Esim. "Tekijät kannessa ja selässä järjestyksessä: N N, N N" tai "Osissa 1-2 tekijät järjestyksessä: N N, N N," tai "1. painoksessa tekijöiden järjestys: N N, N N".

Aineisto on kirjoitettu yhteistyössä (= pääkirjaus tekijälle)

- **Yhteistyössä** tehdyn teoksen **pääkirjaus on ensimmäinen päävastuullinen tekijä.**
- **SKL-linjaus RDA-lukuun 6.27.1.3:** Yhteistyössä tehdyn teoksen tunnistaa seuraavista ominaisuuksista:
 - Aineistossa ei ole selkeästi ilmaistu, kuka tekijöistä on päävastuussa
 - Aineisto ei koostu erillisistä teoksista, joilla on omat tekijänsä.

Aineisto on kooste (= pääkirjaus nimekkeelle)

- **Koosteen pääkirjaus on nimeke**, joka usein on toimitettu ja koostuu eri kirjoittajien artikkeleista tms. itsenäisistä teoksista, merkitään pääkirjaus nimekkeelle.
- **SKL-linjaus RDA-lukuun 6.27.1.4:** Eri tekijöiden teoksista koostuvan kokoomateoksen tunnistaa mm. seuraavista ominaisuuksista:
 - Aineistossa on ilmaistu, kuka on tehnyt minkäkin osan teoksesta
 - Aineistossa on usein mainittu kokoaja/toimittaja
 - Tekijöinä on mainittu henkilöitä, jotka eivät ole voineet tehdä teosta yhteistyössä, esim. elinajan perusteella.

Esimerkkejä teoksen tekijyydestä (100-kenttään)

Kokoaja, luettelot yms.

Bartholomew, Gail. *The index to The Maui news*

Kuvailtava aineisto: The index to The Maui news / **compiled and edited** by Gail Bartholomew with the assistance of Judy Lindstrom

Axel-Lute, Paul. *Same-sex marriage*

Paul Axel-Luten kokoama bibliografia

Typografisesti korostettu ja päätelty, että on päätekijä, vaikka järjestys nimiösivulla eri

Bishop, Henry R. (Henry Rowley), 1786–1855. *Faustus*

Kuvailtava aineisto: *Faustus* : a musical romance / composed by T. Cooke, Charles E. Horn, and Henry R. Bishop. Bishopin nimi on typografisesti korostettu isoilla kirjaimilla ja isommalla ja erilaisella kirjasinlajilla kuin muiden nimet

Mukaelmat

RDA 6.27.1.5: roolina on kirjoittaja tai muu teokseen liittyvä tekijä:

kirjoittaja: Käytetään myös henkilöistä tms., jotka ovat luoneet uuden teoksen **mukailmalla, uudelleen kirjoittamalla tai sovittamalla**

la toisen tekijän teoksia, mikäli muokkaaminen on selvästi muuttanut alkuperäisen teoksen luonnetta tai sisältöä, tai ilmaisuväline on muuttunut.

Bell, Florence

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Great expectations / Charles Dickens ; **retold** by Florence Bell

Vande Velde, Vivian

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Tales from the Brothers Grimm and the Sisters Weird / Vivian Vande Velde. Parodia muutamista Grimmin saduista

Smith, Wade C. (Wade Cothran), 1869 tai 1870–1960

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Pilgrim's progress : John Bunyan's story rewritten for young people / by Wade C. Smith ; read by Betty Panosian. Kaksi äänikasettia

De Luca, Gianni, 1927–1991

Traverso, Raoul, 1915–1993

Auktorisoidut hakutiedot tekijöille, jotka ovat vastuussa teoksesta: Amleto : dall'opera di William Shakespeare / Gianni De Luca ; adattamento di Raoul Traverso. Sarjakuvaversio näytelmästä Hamlet

Gray, Patsey. J.R.R. Tolkien's The hobbit

Grayn dramatisointi Tolkienin romaanista

James, W. Martin. Historical dictionary of Angola

Jamesin tekemä uusi versio, joka pohjautuu Susan H. Broadheadin samannimiseen teokseen

Haastattelut

Päätekijäys määräytyy haastateltavan ja haastattelijan osuuteen tekstissä. Jos kyseessä on useita haastateltavia tekijäyksiä riippuu siitä, ovatko ao. osuudet itsenäisiä aggregaatti-teoksia (voisi tehdä 505- ja 700 1 a+t –kirjaukset)

a) **Nimekkeelle (= kooste), kun on useita haastateltavia** ja kunkin osuus omana lukunaan/artikkelina sekä perustuu haastateltavien teksteihin ja jos tekstit itsenäisiä osuuksia, joista voisi tehdä omat aggregaatti-teokset (505 ja 700 12-kirjaukset).

Esim. "Superihmisiä?" (978-951-0-36041-5), nimekkeelle, koska koostuu haastateltavien teksteistä, jotka on artikkelinomaisesti eritelty kunkin omaksi osuudeksi.

245 00 †a Superihmisiä? : †b johtajan voimavarat / †c [haastattelija, toimittaja:] Ulla-Maija Paavilainen.

b) **Haastattelijalle:** Jos perustuu haastattelijan tekstiin (usein mukana kommentointeja ja selostuksia haastattelutilanteesta ja taustoja haastateltavasta).

Esim.

100 1# †a Kaarninen, Valpuri, †e kirjoittaja, †e haastattelija.

245 10 †a Sorin sirkus 30 vuotta : †b historiikki 1985-2015 / †c tekstit ja materiaalit: Valpuri Kaarninen.

c) **Haastateltavalle:** Jos teksti rajoittuu yhden haastateltavan sanoihin, ensisijainen tekijä on haastateltava. Kerronta on usein minämuodossa (usein omaelämäkertoja tms., myös ns. haamukirjoitetut teokset).

Esim.

100 1# †a Nyman, Karl Maunort, †d 1946- †e haastateltava. †0 (FI-ASTERI-N)000142630

245 10 †a Hautajaiset ja muita elämään liittyviä tapahtumia Kymenlaaksossa / †c kertonut Karl Nyman ; toimittanut Bengt Austin.

700 1# a Austin, Bengt, †d 1943- †e haastattelija. †0 (FI-ASTERI-N)000136117

Valokuvajäljennöksiä taideteoksista tms. (jossa tekstin osuus suurempi)

Ford, E. B.

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: British butterflies / by E.B. Ford ; with 16 colour plates by Paxton Chadwick

Valokuvajäljennös tms. (jossa kuvien määrä on suuri)

Cassatt, Mary, 1844–1926

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Children playing on the beach / Mary Cassatt. Valokuvajäljennös alkuperäisestä teoksesta

Leonardo, da Vinci, 1452–1519

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Leonardo da Vinci (1452–1519) : an introductory survey. Kooste sisältää 41 diakuvaa

Bewick, Thomas, 1753–1828

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Thomas Bewick : ten working drawing reproductions : shown with impressions of the corresponding engravings. Kotelo sisältää kymmeneen numeroituun kansioon järjestettyjä kuvapareja

Popple, Henry, kuollut 1743

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Map of the British Empire in America with the French and Spanish settlements adjacent thereto / by Henry Popple

Blaeu, Joan, 1596–1673

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Blaeu's The grand atlas of the 17th century world / introduction, captions, and selection of maps by John Goss ; foreword by Peter Clark. Valikoima karttojen näköispainoksia Blaeun vuoden 1662 teoksesta Atlas maior

Pseudonyymi tms.

A Physician

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Shall we teach cruelty as an art? / by A Physician. Tekijän todellinen nimi on tuntematon

The Author of Honesty the best policy

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: Plain facts / by The Author of Honesty the best policy. Tekijän todellinen nimi on tuntematon.

Anonyymi, jossa tekijä tiedetään:

Gemmell, Nikki

Auktorisoitu hakutieto tekijälle, joka on vastuussa teoksesta: The bride stripped bare : a novel / Anonymous ; with an afterword by the author. Teoksen kirjoittaja tiedetään olevan Nikki Gemmell.

110 - Pääkirjaus - yhteisönnimi (ET)

Ydinelementti - Yhteisö, joka on vastuussa teoksen sisällön luomisesta

[RDA 19 - Yhteisö](#) ; [RDA 11 - yhteisöjen identifiointi](#) ; [RDA 18 - suhteen määrittäminen](#) **Teos**

Yhteisö tekijänä, ks [RDA 19.2.1.1.1](#)

Tiedonlähde: Asteri ja muut auktoriteettien tiedonlähteet, muut mahdolliset merkinnöt aineistossa, hakuteokset

Yhteisön kuvailuun liittyviä termejä löytyy Metatietosanastosta kohdasta Yhteisön tyyppi [Metatietosanasto](#)

- Yhteisötekijöitä voi olla yksi tai useampi. Ensimmäinen päävastuullinen tekijä (creator) merkitään aina 110-kenttään, kun on kyseessä yhteisvastuu. Muut vastuu-yhteisöt merkitään 710-kenttään.

- Mahdolliset välitasot jätetään pois, paitsi jos kaksi saman pääyhteisön alayhteisöä käyttää samaa nimeä.

Esim.

110 2# †a Turun yliopisto. †b Yleinen kirjallisuustiede (Julkaisussa: Turun yliopisto. Taiteiden tutkimuksen laitos. Yleinen kirjallisuustiede.)

- Jos työryhmän tms. tekemä:

a) tekijä työryhmälle, jolla on oma nimi

110 1# †a Kalastuslain kokonaisuudistuksen työryhmä. (FIN11)000157421

245 10 †a Kalastuslain kokonaisuudistuksen työryhmänmietintö.

b) ministeriölle tms., jos työryhmällä ei ole nimeä.

Esim.

110 1# †a Suomi. †b Liikenne- ja viestintäministeriö. †0 (FI-ASTERI-N)000034991

245 10 †a Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen kannalta välttämättömien tieto- ja viestintäjärjestelmien käytettävyyden kehittäminen.

500 ## †a Laatinut liikenne- ja viestintäministeriön asettama työryhmä. †9 FENNI<KEEP>

c) Jos ei ole ministeriön asettama työryhmä, eikä työryhmällä ole nimeä, päähakulementti on ensimmäinen työryhmän jäsen tai yhteisö, joka on vastuussa julkaisusta.

Tarkemmin yhteisön tekijyydestä: katso [Yhteisötekijäisyys](#)

Indikaattorit

1. indikaattori - Nimikirjauksen muoto

0 - Nimien osien järjestys käänteinen

Yhteisönimi alkaa henkilönimellä, joka esitetään käänteisessä järjestyksessä.

1 - Hallintoalueen nimi

Julkishallinnollinen tai kirkollinen yhteisö

2 - Nimien osien järjestys suora

Muut yhteisöt

2. indikaattori - # määrittelemätön

Osakentät

Osakenttäjärjestys: †a Yhteisön nimi (Lisäys). †b Alayksikkö †n (Kokouksen numero : †d Aika : †c Paikka : †g Muut tiedot), †e Funktiotermi. †0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero

†a - Yhteisönnimi (ET)

- Yhteisön nimet auktorisoidaan ja merkitään hakuelementeiksi pääsääntöisesti niin kuten yhteisöt itse nimensä ilmaisevat (yhteisöauktoriteetti). HUOM! Yhteisön nimen alussa ei voi käyttää artikkelia. Esimerkkejä: Itä-Suomen yliopisto, Keuruun lukio, Suomen Akatemia, Suomen Pankki, Suomen Punainen Risti, Åbo Akademi. Englanninkielisessä yhteisön nimessä jokainen merkitsevä sana aloitetaan isolla kirjaimella.

- Yhteisön tyyppi tai muut nimeen tehtävät lisäykset merkitään kaarisulkuihin nimen perään. Lisäys tehdään jos yhteisön nimestä ei käy ilmi että kyseessä on yhteisö tai jos lisäystä tarvitaan erottamaan kaksi samalaista tai samankaltaista nimeä toisistaan. Yhteisön nimeen tehtävä lisäys voi olla esim. yhteisön tyyppi, yhteisöön liittyvä paikka tai laitos, yhteisön perustamisvuosi tms. Tavallisimmat lisäykset, joita käytetään selventämään yhteisön nimen luonnetta on esim. säätiö, yhdistys, yhtiö, yritys. Ks. Metatietosanasto [Yhteisön tyyppi](#)

Esim. *Katharsis (ainejärjestö)*, *Radiopuhelimet (yhtye)*, *Pohjalainen osakunta (Helsingin yliopisto)*, *Charlies (1996)*

- Kun kysymyksessä on valtionhallinnon hierarkkinen suhde, valtio tallennetaan Ꞥa-osakenttään.

Ꞥb - Alayksikkö (T)

Jos hierarkia on useampitasoinen, osakenttää Ꞥb voidaan tarvittaessa toistaa.

Ꞥc - Kokouksen paikka (T)

- Yhteisön järjestämät kokoukset, joissa kokouksen nimi on yhteisön alahierarkkiana, merkitään kenttään 110.
- Täsmentävät tiedot merkitään osakenttiin Ꞥn-Ꞥc. Tällöin yhteisön nimi on aina osakentässä Ꞥa, kokouksen nimi osakentässä Ꞥb.

Ꞥd - Kokouksen tai sopimuksen allekirjoittamisen aika (T)

Kokouksen aika merkitään pelkällä vuosiluvulla

Ꞥe - Funktiotermin (T)

Osakenttään Ꞥe merkitään yhteisön nimeen liittyvä tekijyyttä osoittava suhdetermi (rooli). Suhdetta määrittäviä termejä löytyy Metatietosanastosta. Termit ovat myös Alephin luettelointiclientin alusvetovalikossa (CTRL + F8). Jos sopivaa termiä ei löydy, merkinnön voi jättää tekemättä. Uusia termejä voi myös ehdottaa Metatietosanaston ohjeiden mukaan.

Ꞥn - Kokouksen numero tai muu numerointitieto (T)

Yhteisön alle kirjatun kokouksen järjestysnumero. Kokouksen järjestysnumero merkitään aina arabialaisin numeroin ja käytetään pistettä numeron jälkeen

Ꞥg - Muut tiedot (T)

Tiedot, jotka eivät sovellu muihin osakenttiin.

Ꞥ0 - Auktoriteettitietueen kontrollinumero (T)

0-osakentät Asterin henkilön- ja yhteisönnimissä linkkaavat auktoriteetit ja bibliografiset tietueet yhteen.

Osakenttäjärjestys: Ꞥa Yhteisön nimi (Lisäys). Ꞥb Alayksikkö Ꞥn (Kokouksen järjestysnumero. : Ꞥd Aika : Ꞥc Paikka), Ꞥe Funktiotermin. Ꞥ0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero

Väliimerkit: Osakenttien Ꞥa ja Ꞥb väliin merkitään piste. Osakentät Ꞥn, Ꞥd ja Ꞥc erotetaan toisistaan kaksoispisteellä ja merkitään samojen kaarisulkujen sisään. Osakentän Ꞥe eteen pilkku. Osakenttä Ꞥ0 on aina viimeinen osakenttä.

110-kenttä päättyy pisteeseen [Loppupisteohjeen](#) mukaisesti (jos mukana osakenttä Ꞥ0, piste merkitään ennen sitä)

Esim.

110 1# Ꞥa Suomi. Ꞥb Valtiovarainministeriö. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000038026

110 1# Ꞥa Suomi. Ꞥb Sosiaali- ja terveysministeriö. Ꞥb Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000160546

110 2# Ꞥa Ajoneuvoverotyöryhmä. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000014266

110 2# Ꞥa Euroopan neuvosto. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000007372

110 2# Ꞥa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000034964

110 2# Ꞥa Finska turistbyrån (Tukholma)

110 2# Ꞥa Helsingin yliopisto. Ꞥb Filosofinen tiedekunta. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000000899

Jos kokousjulkaisun nimeen sisältyy yhteisön nimi ja kokousta tarkoittava yleisnimi, merkitään pääsääntöisesti yhteisö ylähierarkiaksi ja kokous sen alaotsikoksi

Esim.

110 2# Ꞥa Kansainvälinen työjärjestö. Ꞥb Työkongressi Ꞥn (102. : Ꞥd 2013 : Ꞥc Geneve)

245 10 Ꞥa ILO:n 102. kansainvälinen työkonferenssi 5.-20.6.2013 : Ꞥb Suomen valtuuskunnan raportti.

111 - Pääkirjaus - kokouksen nimi (ET)

Ydinelementti - Yhteisö, joka on vastuussa teoksen sisällön luomisesta

[RDA 19 - Yhteisö](#) ; [RDA 11 - yhteisöjen identifiointi](#) **Teos**

Yhteisö tekijänä, ks [RDA 19.2.1.1.1](#)

Kenttään merkitään kokoukset, konferenssit, tapahtumat, urheilukilpailut, festivaalit, messut, näyttelyt ja muut vastaavat tilaisuudet

Indikaattorit

1. indikaattori - Nimikirjauksen muoto

1 - Hallintoalueen nimi

Julkishallinnollinen tai kirkollinen yhteisö

2 - Nimien osien järjestys suora

Muut yhteisöt

2. indikaattori - # määrittelemätön

Osakentät

Osakenttäjärjestys ja välimerkit: ‡a Kokouksen nimi. ‡e Alayksikkö ‡n (Kokouksen numero : ‡d Aika : ‡c Paikka) : ‡g Muut tiedot), ‡j Funktiotermi. ‡0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero

‡a - Kokouksen tai hallintoalueen nimi (ET)

‡c - Kokouksen paikka (T)
Paikan tai instituution nimi.

‡d - Kokouksen aika (ET)
Merkitään pelkkä vuosiluku.

‡e - Alayksikkö (T)
Osakenttä on pakollinen, mikäli tieto on tarpeen kokouksen identifiointin kannalta.

‡j - Funktiotermi (T)
Merkitään tähän osakenttään, ei e-osakenttään

‡n - Kokouksen numerointi (T)
Arabialainen järjestysnumero

- Kokouksen nimestä tehdään pääkirjaus silloin, kun julkaisu käsittää kokouksen asia- ja pöytäkirjat toimitetussa muodossa ja kun kokousta voidaan pitää kollektiivisesti toimivana yhteisönä sekä kun kokouksella on kuvailtavassa julkaisussa näkyvästi mainittu erottuva nimi. Koulutustilaisuudet eivät ole kokousjulkaisuja eivät myöskään seurojen ja yhdistysten vuosijulkaisut. Kokousjulkaisukoodi merkitään myös kiinteämittaiseen kenttään, merkkipaikka 008/29 koodi 1 = Kokousjulkaisu.
- Kokouksen nimi tallennetaan kenttään 111 auktorisoidussa muodossa, nimimuodon tiedonlähteenä käytetään Asteria ja ulkomaisten toimijoiden kuvailussa käytetään tiedonlähteenä muiden maiden kansallisbibliografioita ja VIAF-tietokantaa (viaf.org) Toimijoiden kuvailusta ja auktorisoiduista nimimuodoista lisää [Toimijakuvailuohjeessa](#).
- Kokouksen nimeen lisätään kokouksen järjestysnumero (arabialaisin numeroin, numeron jälkeen piste), tapahtumavuosi ja -paikka. Ulkomaisista paikannimistä pyritään käyttämään vakiintunutta suomenkielistä muotoa. Jos kokouksen istunnot on pidetty kahdessa paikassa, molemmat merkitään.
Esim.
111 2# ‡a Baltica ‡n (9. : ‡d 2013 : ‡c Helsinki, Tukholma)
245 10 ‡a Baltica IX : ‡b international conference on Life management and maintenance for power plants : abstracts : Helsinki - Stockholm - Helsinki, 11-13 June, 2013 / ‡c edited by Pertti Auerkari & Juha Veivo.
Esim.
111 2# ‡a Kielitieteen päivät ‡n (28. : ‡d 2001 : ‡c Jyväskylä)
245 10 ‡a Kielien ja kielitieteen moninaisuus : ‡b XXVIII kielitieteen päivät Jyväskylä 17.-19.5.2001.
- Kokousjulkaisua kuvailtaessa on ensin todettava, onko kokouksella oma nimi. Jos kokouksen nimestä esiintyy julkaisussa eri kieliasuja, otsikkoon valitaan vakiintunut tai käytössä oleva suomenkielinen nimimuoto.
Esim.
111 2# ‡a Suomen tekoälytutkimuksen päivät ‡n (14. : ‡d 2010 : ‡c Espoo)
245 10 ‡a Proceedings of the 14th Finnish Artificial Intelligence Conference, STeP 2010 : ‡b Aalto University School of Science and Technology, Espoo, Finland, August 17-18. 2010 / ‡c Tapio Pahikkala (ed.)

Toistuva kokoussarja tai yksittäinen kokous/tapahtuma

Yleensä auktorisoidaan toistuvan kokouksen tai tapahtuman nimimuoto. Bibliografisessa kuvailussa valitaan kokouksen nimenmuoto Asterista, mutta kuvailuun merkitään kokouksen järjestysnumero, vuosi ja paikka kuvailtavasta aineistosta. Tällöin bibliografisen tietueen 111/711 -kenttään ei muodostu 0 - osakenttää.

Asteri

- 111 2# ‡a Suomen tekoälytutkimuksen päivät (FIN11)000167885
- 411 2# ‡a Finnish Artificial Intelligence Conference

Bibliografinen kuvailu

- 111 2# ‡a Suomen tekoälytutkimuksen päivät ‡n (14. : ‡d 2010 : ‡c Espoo)
245 10 ‡a Proceedings of the 14th Finnish Artificial Intelligence Conference, STeP 2010 : ‡b Aalto University School of Science and Technology, Espoo, Finland, August 17-18. 2010 / ‡c Tapio Pahikkala (ed.)

Jos yksittäinen kokous tai tapahtuma on merkittävä tai ainutkertainen, voi myös yksittäisen kokouksen auktorisoida. Tällöin auktorisoitu muoto poimitaan suoraan Asterista ja 0 -osakenttä muodostuu myös bibliografisen tietueen 111/711 -kenttään

Asteri

- 111 2# ‡a Pohjoismainen kurkku- ja suusyöpäkongressi ‡n (18. : ‡d 2008 : ‡c Tampere) (FIN11)000167885
- 411 2# ‡a Nordisk hals- och muncancerkongress ‡n (18. : ‡d 2008 : ‡c Tampere)

- 111 2# †a Pohjoismainen kurkku- ja suusyöpäkongressi †n (18. : †d 2008 : †c Tampere) (FIN11)000167885
245 10 †a Epidemiologia, uudet hoitomuodot ja kuntoutus : †b abstraktit XVIII pohjoismaisesta kurkku- ja suusyöpäkongressista = Epidemiologi,
nya behandlingsnormer och rehabilitering : sammandrag av föreläsningar på den XVIII nordiska hals- och muncancerkongressen.

130 - Pääkirjaus - yhtenäistetty nimeke (ET)

Teos, Ekspressio

RDA 6 - teosten ja ekspressioiden identifiointi

Teoksen ensisijainen nimeke ja vakiintunut kokoava nimeke (erityisesti musiikkiteokset, anonyymit klassiset teokset).

Jos tiedot teoksen ensisijaisesta nimekkeestä / vakiintuneesta kokoavasta nimekkeestä ovat käytettävissä, kenttä tallennetaan. Kaikkia soveltuvia osakenttiä käytetään.

Kenttään merkitään teoksen ensisijainen nimeke silloin, kun tietueessa ei ole 100-, 110- tai 111-kenttää. Ks. Kumean ohje [Teoksen ensisijaisennimekkeen merkitseminen](#)

Teoksen alanimekkeitä ei merkitä tähän kenttään. Samannimisten teosten identifiomiseksi lisätään tarvittava määrä (muototermi, vuosiluku ym.) päänimekkeen jälkeen sulkuihin. [RDA teoksen muoto 6.3](#), [teokseen liittyvä ajankohta 6.4](#), [teoksen alkuperään liittyvä paikka 6.5](#), [teoksen muu erottava ominaispiirre 6.6](#).

Teoksen vaihtoehtoista nimekettä ei merkitä tähän kenttään.

Jos kyseessä on moniosainen monografia ja yksittäisellä osalla ei ole omaa nimeä, alkuperäisen teoksen nimeke merkitään käyttäen osakenttiä a, n, p
Esim.

130 0# †a Tuhattaituri. †n 5, †p Vastauskirja, †l ruotsi

Jos suomennetussa koosteessa on useita teoksia ja kokoomanimekettä ei ole alkuperäisellä kielellä, ensimmäistä niistä ei merkitä 130/240-kenttään, vaan kaikki teokset merkitään kenttiin 700/730.

Teoksella voi olla vain yksi ensisijainen nimeke, jos teos ilmestyy sitten toisella nimellä, katsotaan se varianttinimekkeeksi ja manifestaation kuvailussa alkuperäisen nimeke tulee 130/240-kenttään

Tiedonlähde

Mikä tahansa lähde

Indikaattorit

1. **indikaattori** 0-9 ohitettavien merkien määrä
2. **indikaattori** 9 - Oli käytössä Fennica-tietokannassa merkityksessä Kokoelma, ei käytetä enää.

Osakentät (Useimmin käytetyt)

Osakenttäjärjestys: MARC 21 -esimerkkien mukaan **a, n, p, s, k, f, l** (kieli aina loppuun)

Välimerkit: Osakentän †p eteen tulee piste, paitsi edeltävän osakentän †n kanssa käytetään pilkkua. Osakenttiä †n, †p toistetaan tarvittaessa, jos osajako on monitasoinen. Kielimerkinnön välimerkitys poikkeaa alkuperäisestä MARC 21 -formaattista: Suomessa käytetään edelleen Suomalaisen luettelointisääntöjen Hakutiedot-osan mukaisesti pilkkua eikä pistettä ennen osakenttää †l Osakentän †g sisältö merkitään sulkuihin.

†a - Yhtenäistetty nimeke (ET)

Alkuperäisen teoksen ensisijainen nimeke, silloin kun tietueessa ei ole 100-kenttää.

†d - Sopimuksen allekirjoittamisen aika (T)

†f - Teoksen julkaisuaika (ET)

Julkaisuaika, jota käytetään teoksen nimekkeen kanssa tekijä/nimeke -kentässä.

†g - Muut tiedot (T)

Tähän osakenttään merkitään lisätietoja, joita ei voi merkitä muihin osakenttiin.

†l - Teoksen kieli (ET)

Kielimerkinnön välimerkitys poikkeaa kansainvälisestä käytännöstä: Suomessa kieli merkitään pienellä alkukirjaimella suomen kielen oikeinkirjoituksen mukaisesti ja ennen osakenttää käytetään pilkkua eikä pistettä. ~~Jos kieliä on useita †l osakenttää ei toisteta, vaan kielet merkitään samaan osakenttään (esim. suomi & ruotsi).~~ *Ei enää vuodesta 2019. Ojeistus on 7xx-kentän toisto.

Esim.

130 0# †a Raamattu, †l venäjä.

130 0# †a Kalevala. †k Valikoima, †l suahili.

RDA 6.11 Ekspression kieli

‡k - Muotoa kuvaava kokoava termi (T)

‡n - Numerointitieto (T)

‡p - Teoksen osan nimeke (T)

‡s - Versio (ET)

Esim.

130 0# ‡a Bedtime stories, ‡l suomi.

245 10 ‡a Kuun loisteessa / ‡c kuvitus: Disneyn taiteilijat ; suomennos: Jenni Rapelo.

Esim. Teoksen ensisijainen nimeke Raamattu

130 0# ‡a Raamattu. ‡p Apostolien teot. ‡p Kirje roomalaisille, ‡l vepsä.

130 0# ‡a Raamattu. ‡p Psalmi. ‡k Valikoima.

130 0# ‡a Raamattu. ‡p Vanha testamentti.

- VT ja UT lyhenteet avataan.
- Raamatun kirjat merkitään ensisijaisen nimekkeen osaksi ilman 'väliosia' kuten Vanha Testamentti
- Valikoima vain silloin kun julkaisussa on katkelmia Raamatun eri osista.
- Katso lisää esimerkkejä: [Uskonnolliset teokset mm. Raamattu](#)

20X-24X Nimeke- ja nimekkeeseen liittyvät kentät

240 - Yhtenäistetty nimeke (ET)

Ydinelementti (jos saatavilla tai sovellettavissa)

RDA 6 - Teosten ja ekspressioiden identifiointi *Teos*, *Ekspressio*

Teoksen ensisijainen nimeke (myös vakiintunut kokoava nimeke) korvaa RDA:ssa käsitteen yhtenäistetty nimeke.

- Teoksen ensisijainen nimeke merkitään 240-kenttään silloin, kun tietueessa on kenttä 100, 110 tai 111. Jos teoksella ei ole tekijää 1XX-kentässä, teoksen ensisijainen nimeke (alkuteoksen nimeke) merkitään kenttään 130. Katso esimerkkejä Kumean ohjeesta [Ohje Teoksen ensisijaisen nimekkeen merkitsemiseen](#).
- Teoksen alanimekkeitä ei merkitä tähän kenttään. Samannimisten teosten identifioimiseksi lisätään tarvittava määre (vuosiluku tms.) päänimekkeen jälkeen sulkuihin. RDA teoksen muoto 6.3, teokseen liittyvä ajankohta 6.4, teoksen alkuperään liittyvä paikka 6.5, teokse n muu erottava ominaispiirre 6.6.
- Teoksen päänimekkeeseen kuuluvaa vaihtoehtoista nimekettä ei merkitä tähän kenttään.

Tiedonlähde

Mikä tahansa lähde

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0 - Ei painettuna eikä näytetä
- 1 - Painettuna tai näytetään

2. indikaattori

0-9 ohitettavien merkkien määrä

Osakentät (Useimmin käytetyt)

- Osakenttäjärjestys : a, n, p, s, k, f, l kieli aina viimeiseksi

‡a - Yhtenäistetty nimeke (ET)

Teoksen ensisijainen nimeke. Merkitään aina auktorisoidussa muodossa oikein, vaikka julkaisussa olisi virheellinen muoto.

‡d - Sopimuksen allekirjoittamisen aika (T)

‡f - Teoksen julkaisuaika (ET)

Julkaisuaika, jota käytetään teoksen nimekkeen kanssa tekijä/nimeke -kentässä.

‡g - Muut tiedot (T)

Tähän osakenttään merkitään lisätietoja, joita ei voi merkitä muihin osakenttiin.

‡k - Muotoa kuvaava kokoava nimeke (T)

Esim. Valikoima.

‡l - Teoksen kieli (ET)

Osakenttään merkitään kuvailtavan ekspression kieli. Suomessa kieli merkitään pienellä alkukirjaimella suomen kielen oikeinkirjoituksen mukaisesti ja ennen osakenttää käytetään pilkkua eikä pistettä. Jos kieliä on useita ‡l-osakenttää ei toisteta, vaan kielet merkitään samaan osakenttään (esim. suomi & ruotsi).

‡n - Numerointitieto (T)

‡p - Teoksen osan nimeke (T)

‡s - Versio (ET)

Esim. Lastenversio

- l-osakenttää ei toisteta. Jos rinnakkaisia käännöksiä on samassa julkaisussa usealla kielellä, alkuperäisen teoksen tiedot merkitään 7xx-kenttää toistamalla.

Esim.

Esim.

100 1# Ꞥa Rougemont, Denis de Ꞥe kirjoittaja.
245 10 Ꞥa Federalistinen asenne = Ꞥb Den federalistiska attityden / Ꞥc Denis de Rougemont ; suomentaneet Leena Westergren ja Maarit Holttinen ; ruotsintaneet Kai Koskimies, Laura Aarnio-Friman ja Leena Westergren.
700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Rougemont, Denis de. Ꞥt Action federaliste europeenne, Ꞥl suomi.
700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Rougemont, Denis de. Ꞥt Action federaliste europeenne, Ꞥl ruotsi.

- Jos suomennetussa koosteessa on useita teoksia ja kokoomanimekettä ei ole alkuperäisellä kielellä, ensimmäistä niistä ei merkitä 130 /240-kenttään, vaan kaikki teokset merkitään kentiin 700/730.

Esim.

245 00 Ꞥa Kolme amerikkalaista klassikkoa / Ꞥc Henry Miller, O. Henry, Mark Twain.
505 00 Ꞥt Veren perintö / Ꞥr Mark Twain ; suomentanut Valfrid Hedman. Ꞥt Neljä miljoonaa / Ꞥr O. Henry ; valikoiden suomentanut Ritva Mäkelä. Ꞥt Hymy tikkaiden juurella / Ꞥr Henry Miller ; suomentanut A.K.M. Taipale. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Twain, Mark. Ꞥt Pudd'nhead Wilson, Ꞥl suomi.
700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Henry, O. Ꞥt Four million. Ꞥk Valikoima, Ꞥl suomi.
700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Miller, Henry. Ꞥt Smile at the foot of the ladder, Ꞥl suomi.
700 1# Ꞥa Hedman, Valfrid, Ꞥd 1872-1939, Ꞥe kääntäjä. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000043484
700 1# Ꞥa Mäkelä, Ritva, Ꞥe kääntäjä.
700 1# Ꞥa Taipale, A. K. M., Ꞥe kääntäjä.
740 02 Ꞥa Veren perintö.
740 02 Ꞥa Neljä miljoonaa.
740 02 Ꞥa Hymy tikkaiden juurella.

- Vaikka manifestaatioon kuuluvat teokset ovat käännöksiä, aina ei koko julkaisulla ole alkuperäisen teoksen nimekettä 130 tai 240 - kentässä.

Esim. Alkuperäiset teokset kahtena eri julkaisuna, suomennoksessa sidottu yhteen julkaisuun

100 1# Ꞥa Nury, Fabien, Ꞥe sarjakuvantekijä.

245 10 a Olipa kerran Ranskassa : Ꞥb suuri gangsterisota. Ꞥn Osa 5, Ꞥp Pikkukaupungin tuomari ; Ꞥn Osa 6, Ꞥp Luvattu maa / Ꞥc Fabien Nury, Sylvain Vallee ; suomentaja: Markku Salo.

246 30 Ꞥa Suuri gangsterisota

246 18 Ꞥa Olipa kerran Ranskassa - osat 5-6

500 ## Ꞥa Yhteisnimekkeeseen liittyvä muu nimeke: Suuri gangsterisota. Ꞥ9 FENNI<KEEP>

700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Nury, Fabien. Ꞥt Il etait une fois en France. Ꞥn Volume 5, Ꞥp Petit juge de Melun, Ꞥl suomi.

700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Nury, Fabien. Ꞥt Il etait une fois en France. Ꞥn Volume 6, Ꞥp Terre promise, Ꞥl suomi.

740 02 Ꞥa Pikkukaupungin tuomari

740 02 Ꞥa Luvattu maa

- **Teoksella voi olla vain yksi ensisijainen nimeke**, jos teos ilmestyy sitten eri nimellä, katsotaan se varianttineimekkeeksi ja manifestaation kuvailussa alkuperäisen nimeke tulee 130/240-kenttään

Esim.

100 1# Ꞥa Mustajoki, Pertti, Ꞥd 1943- Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000052695

240 10 Ꞥa Paahtoleipäkatastrofi

245 10 Ꞥa Berliininmunkki ja muita kirjoituksia painonhallinnasta / Ꞥc Pertti Mustajoki.

- Teoksessa voi olla merkittynä muunkielinen alkuteos, vaikka julkaisu ei ole käännös (esim. Disneyn kirjat). Tällöin merkitään huomautus. Esim.

500 ## Julkaisussa myös englanninkielinen nimeke: Cars, fairytale start. Ꞥ9 FENNI<KEEP>

- Teoksen ensisijainen nimeke merkitään 240-kenttään silloin, kun tietueessa on 100-, 110- tai 111-kenttä.

Esim.

041 1# Ꞥa fin Ꞥh eng

100 1# Ꞥa Smith, Adam, Ꞥe kirjoittaja.

240 14 Ꞥa The theory of moral sentiments, Ꞥl suomi

245 10 Ꞥa Moraalituntejen teoria / Ꞥc Adam Smith.

Teoksen ensisijaisen nimekkeen merkitseminen ja suhde toiseen teokseen

- Lastenversio Raamatusta tallennetaan kenttään 730 ja alkuperäisen teoksen nimeke kenttään 240.

Esim.

041 1# Ꞥa fin Ꞥh eng

100 1# Ꞥa Taylor, Kenneth N., Ꞥe kirjoittaja.

240 14 Ꞥa The new Bible in pictures for little eyes, Ꞥl suomi

245 10 Ꞥa Ensi askel Raamattuun / Ꞥc Kenneth N. Taylor ; kuvitus: Annabel Spenceley ; suomalainen käännös: Mervi Pöntinen.

700 1# Ꞥa Spenceley, Annabel, Ꞥe kuvittaja.

700 1# Ꞥa Pöntinen, Mervi, Ꞥe kääntäjä. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000056189

730 0# Ꞥi Lastenversio teoksesta: Ꞥa Raamattu.*

- Vaihtoehto 730 0# Ꞥi Lastenversion perustana (teos): Ꞥa Raamattu

Käännösnovellivalikoima: suomennetussa teoksessa on 14 novellia

- Esim. Alkuperäinen teos "What we talk about when we talk about love" sisältää 17 novellia.

041 1# Ꞥa fin Ꞥh eng

100 1# Ꞥa Carver, Raymond, Ꞥe kirjoittaja.

240 10 Ꞥa What we talk about when we talk about love. Ꞥk Valikoima, Ꞥl suomi

245 10 Ꞥa Mistä puhumme kun puhumme rakkaudesta : Ꞥb kertomuksia / Ꞥc Raymond Carver ; suomentaja Raija Mattila.

700 1# Ꞥa Mattila, Raija Ꞥc (kääntäjä), Ꞥe kääntäjä. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000052085

- **Vakiintunut kokoava nimeke**

HUOM! Vuodesta 2020 siirretty käyttämään kokoavan yhtenäisteyn nimekkeen merkitsemisestä 240-kenttää 243-kentän sijasta. KUMEA päätti luopua vakiintuneen kokoavan nimekkeen merkitsemisestä 243-kenttään kokouksessaan 14.10.2020, ks. [muistio 20201014](#)

- **Vakiintunutta kokoavaa nimekettä** *Teokset* käytetään ensisijaisena nimekkeenä sellaisissa kokoomateoksissa, jotka sisältävät tai joiden on tarkoitus sisältää yhden henkilön, suvun tai yhteisön kootut teokset. Koosteita, jotka ovat julkaisuohjelmalla täydellisiä, pidetään koottuina teoksina.
Esim.
100 1# Ꞥa Snellman, Johan Vilhelm, Ꞥd 1806-1881, Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000059409
240 10 Ꞥa Teokset
245 10 Ꞥa Kootut teokset...
- Jos kooste on epätäydellinen, merkitään kokoavan nimekkeen jälkeen sana **Valikoima**.
Esim.
100 1# Ꞥa Scarry, Richard, Ꞥe kirjoittaja, Ꞥe taiteilija.
240 10 Ꞥa Teokset. Ꞥk Valikoima, Ꞥl suomi
245 10 Ꞥa Iloinen autokirja / Ꞥc Richard Scarry ; suomentanut Raija Mattila. Iloinen ilmakirja / Richard Scarry ; suomentanut Kaarina Helakisa.
700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Scarry, Richard. Ꞥt Cars and trucks and things that go, Ꞥl suomi.
700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Scarry, Richard. Ꞥt Great big air book, Ꞥl suomi.
- **Yhden** henkilön, suvun tai yhteisön kootuille teoksille tai yhtä tiettyä muotoa sisältäville kokoomateoksille käytetään yhtä alla olevista vakiintuneista kokoavista nimekkeistä. Katso päivitetty lista Metatietosanastosta [Metati etosanasto](#)
esseet
kirjeet
libretot
novellit
näytelmät
proosateokset
puheet
romaanit
runot
saarnat
sadut
sanoitukset
sarjakuvat
- Jos mikään yllä olevista termeistä ei sovi, merkitään soveltuva täsmällisempi vakiintunut kokoava nimeke.
Esim.
100 1# Ꞥa Kilpi, Eeva, Ꞥd 1928- Ꞥe kirjoittaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000047532
240 10 Ꞥa Novellit-
-245 10 Ꞥa Kootut novellit...
Esim.
100 1# Ꞥa Shakespeare, William, Ꞥe kirjoittaja.
240 10 Ꞥa Näytelmät. Ꞥk Valikoima.
245 10 Ꞥa Hamlet ; Ꞥb King Lear / Ꞥc William Shakespeare.
700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Shakespeare, William. Ꞥt Hamlet.
700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Shakespeare, William. Ꞥt King Lear.

243 - Kokoava yhtenäistetty nimeke (ET) HUOM! Vuodesta 2020 lähteiden 243-kentän sijasta on ruvettu käyttämään 240-kenttää myös kokoavan yhtenäistetyn nimekkeen merkitsemiseen

RDA 6.2.2.10.1-6.2.2.10.3 **Teos, Ekspressio**

Kuvailijan tekemä kokoava yhtenäistetty nimeke yhden tekijän teoksille.

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0 - Ei painettuna eikä näytetä
- 1 - Painettuna tai näytetään

2. indikaattori

0-9 ohitettavien merkkien määrä

Osakentät (Useimmin käytetyt)

Ꞥa - Kokoava yhtenäistetty nimeke (ET)

Isolla alkukirjaimella, esim. Teokset, Novellit jne.

Ꞥf - Teoksen julkaisu-aika (ET)

Ꞥk - Muotoa kuvaava kokoava nimeke (T)

Isolla alkukirjaimella, piste välissä esim. Ꞥk Valikoima

Ꞥn - Numerointitieto (T)

Pieni alkukirjain, edellä piste

Ꞥl - Teoksen kieli (ET)

Pilkku ja pieni alkukirjain ei pistettä perään, Esim. Ꞥl suomi

Ꞥp - Teoksen osan nimeke (T)

Isolla alkukirjaimella, edellä pilkku, kun edeltävänä osakenttänä on Ꞥn, muuten piste.

Ꞥs - Versio (ET)

Iso alkukirjain, edellä pilkku.

Musiikin esimerkkejä:

243 10 †a Kvartetot, †m viulut, alttoviulu, sello

243 10 †a Sonaatit, †m viulu, piano

243 10 †a Orkesterimusiikki. †k Valikoima

- HUOM! Tietueessa ei voi olla samanaikaisesti sekä 240- että 243-kenttiä

245 - Nimeke- ja vastuullisuusmerkintö (ET)

Ydinelementti

Kenttä päättyy aina pisteeseen, vaikka lopussa olisikin sulut tms. merkki. Piste merkitään myös muun välimerkityksen jälkeen, paitsi jos kentän viimeinen sana on lyhenne tai alkukirjain tai loppuvälimerkki kuuluu metadataan. (esim. ., !, ?)

[RDA 2.3 - Nimeke](#) ; [RDA 2.4 - Vastuullisuustiedot](#) *Manifestaatio*

Tiedonlähde:

järjestys: nimiösiivu, kannot tai irtopäällys, seliteteksti, kolofoni, muu aineistoon sisältyvä lähde, aineiston ulkopuolinen lähde)

Indikaattorit

1. indikaattori

0 - Pääkirjaus päänimekkeestä

1 - Lisäkirjaus päänimekkeestä

2. indikaattori

0-9 ohitettavien merkkien määrä

Osakentät

†a - Päänimeke(ET)

†b - Muut nimeketiedot(ET)

†c - Vastuullisuustiedot (ET)

†f - Sisällön kattama ajankohta tai ajanjakso (ET)

Ajankohta tai ajanjakso, jolloin kuvailun kohteen koko sisältö luotiin.

†g - Sisällön merkittävimmän osan kattama ajankohta tai ajanjakso(ET)

Ajankohta tai ajanjakso, jolloin merkittävin osa kuvailun kohteen sisällöstä luotiin.

†k - Muoto(T)

Kuvailun kohteen fyysistä muotoa, älyllistä sisältöä tai sen sisältämien tietojen järjestystä kuvaava termi tms.

†n - Numerointitieto (T), toistetaan tarvittaessa.

†p - Teoksen osan nimi(T)

Osakentän †p eteen tulee piste, paitsi osakentän †n jälkeen pilkku

Osakenttiä †n ja †p voidaan toistaa vain, kun niitä edeltää joko osakenttä †a, †b, †n tai †p

†s - Versio (ET)

Eri aikana luodun tai eri yleisölle tarkoitetun kuvailun kohteen kopion nimi, koodi tai kuvaus.

Yleiset ohjeet merkitsemisestä

Kuvailuelementit jäljennetään kuvailuun siinä muodossa, missä ne esiintyvät tiedonlähteessä noudattaen kuitenkin luvun [1.7 Kirjoitusasu](#) ohjeita. Luvussa 1.7 ohjeistetaan

- isojen kirjainten käyttö
- välimerkitys
- diakriitit
- symbolit
- alkukirjainten ja kirjainsanojen kirjoittaminen
- toistettavaksi tarkoitetut kirjaimet ja sanat
- lyhenteet
- epätarkkuudet

Isot kirjaimet

- Isojen kirjainten käytössä noudatetaan kuvailussa käytetyn kielen/kirjoitusjärjestelmän käytäntöä.

Virheet

- Virheet jäljennetään kuvailuun sellaisenaan. Korjattu nimeke annetaan varianttinamekkeenä 246-kentässä ja korjatusta vastuullisuustiedoista huomautus 500-kentässä.

Merkitsemisjärjestys

- Päänimekkeen, rinnakkaisnimekkeen, muun nimekkeen, muun rinnakkaisnimekkeen, vastuullisuusmerkinnön ja rinnakkaisen vastuullisuusmerkinnön merkitsemisjärjestys:

1.) Päänimeke = Rinnakkaisnimeke / vastuullisuusmerkintö

Esim.

245 10 †a Richard Ahlqvist / ‡c skribenter = kirjoittajat = authors: Erik Kruskopf

2.) Päänimeke / vastuullisuusmerkintö = Rinnakkaisnimeke / rinnakkainen vastuullisuusmerkintö

Esim.

245 00 †a Rajaton kulttuuri : ‡b pohjoismainen kulttuurifoorumi Helsingissä 5.3.1992 / ‡c toimittaja: Liisa-Maria Hakala ; käännökset: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne = Den gränslösa kulturen : nordiskt kulturforum i Helsingfors 5.3.1992 / redaktör: Liisa-Maria Hakala ; översättningar: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne.

3.) Päänimeke : muu nimeketieto = rinnakkainen muu nimeketieto / vastuullisuusmerkintö

Esim.

245 10 †a Ru Runeberg : ‡b 925 idéer senare = 925 ideaa myöhemmin = 925 ideas later / ‡c tekster = tekstiit = texts: Tomas Tråskman ; översättningar = käännökset = translations: Tanja Oreto, Aila Herronen ; fotografier = valokuvat = photographs: Vidar Lindqvist [ja kuusi muuta].

Päänimeke 245 †a

Ydinelementti [RDA 2.3.2](#)

- Päänimeke on aineiston pääasiallinen nimi (nimeke jota yleensä käytetään viitattaessa aineistoon). Nimeke merkitään kuvailuun siinä muodossa, missä se esiintyy tiedonlähteessä ([RDA 2.3.2.9](#))
- Kuitenkin välimerkitystä voi lisätä jos selkeys sitä vaatii ([RDA 1.7.3 vaihtoehto](#))
- Ensisijainen tiedonlähde nimiösiivu (joka kattaa myös toisen puolen), muuten muu aineisto, jonka jälkeen aineiston ulkopuoliset lähteet joko hakasulkeissa tai huomautusalueella

Päänimekkeen valinta

- Jos **teksti yhdellä kielellä**:
 - a) nimekkeiden järjestyksen
 - b) jos on typografisia eroja, sen perusteella
 - c) jos nimekkeissä typografiaa tai järjestystä ei voi käyttää selkeänä valintaperusteena, päänimekkeeksi valitaan täydellisin nimeke
- Kun nimekkeet ovat **eri kielillä tai kirjoitusjärjestelmillä** so. nimiösiivulla on rinnakkaisnimekkeitä, päänimekkeeksi valitaan
 - a) julkaisun pääasiallisen sisällön tai suurimman osan kielellä tai kirjoitusjärjestelmällä oleva nimeke. ([RDA 2.3.2.4](#) ja [2.3.3](#))
 - b) Kun tätä kriteeriä ei voida soveltaa, päänimeke valitaan sovitusta tiedonlähteestä typografian perusteella.
 - c) Jos nimekkeissä ei ole typografisia eroja, valitaan päänimeke nimekkeiden järjestyksen perusteella.
- HUOM! Näissä historian kerrostumaa: vanhan käytännön mukaan aina suomenkielinen ensin.
HUOM2: Nimekkeiden kielten järjestys ei aina sama kuin 041-kentän kielikoodien järjestys! ks. 041
- Jos nimeke on virheellinen, korjatusta nimekkeestä tehdään varianttinenimekettä 246 i-osakentän tekstillä Korjattu nimeke:
Esim.
245 10 †a Älykuvio K : ‡b 1979 / ‡c Elmeri Vehkala.
246 1# ‡i Korjattu nimeke: †a Älykuvio K
- Isojen kirjainten käytössä noudatetaan kuvailussa käytetyn kielen /kirjoitusjärjestelmän käytäntöä. ([RDA Liite A](#): Isot alkukirjaimet)
- Kun päänimeke muodostuu kirjainlyhenteestä tms., avattu muoto merkitään tarvittaessa varianttinenimekkeeksi.
Esim.
245 10 †a VTS95 : ‡b teknillistä seuratoimintaa Vaasassa vuodesta 1919 / ‡c Johanna Ahopelto.
246 1# ‡i Avattu nimeke: †a Vaasan Teknillinen Seura 95
- Esittelysanoja, jotka on tarkoitettu johdannoksi ja joita ei ole tarkoitettu osaksi nimekettä, ei merkitä. Esim. 'Disney presents, Suomi-Filmi esittää'.
- **Kokoomateoksen, jolla on kokoava nimeke**, sisältämien teosten nimekkeet merkitään kenttään 505. Tarvittaessa teoksista tehdään lisäkirjaukset kenttään 700 12 ja tarvittaessa myös kenttään 740.
Esim.
100 1# †a Rönkä, Matti, ‡d 1959- ‡e kirjoittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000109792
245 10 †a Kahden maan kulkija / ‡c Matti Rönkä.
505 00 ‡t Isä, poika ja paha henki ; ‡t Tuliaiset Moskovasta ; ‡t Väärän maan vainaja. ‡9 FENNI<KEEP>
700 12 ‡i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, ‡d 1959- ‡t Isä, poika ja paha henki. ‡0 (FI-ASTERI-N)000109792
700 12 ‡i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, ‡d 1959- ‡t Tuliaiset Moskovasta. ‡0 (FI-ASTERI-N)000109792
700 12 ‡i Sisältää (teos): †a Rönkä, Matti, ‡d 1959- ‡t Väärän maan vainaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000109792
- **Ilman kokoavaa nimekettä** julkaistun aineiston nimekkeet, muut kuin ensimmäinen nimeke, merkitään osakenttään ‡b puolipisteillä erotettuina. Myös niistä tehdään lisäkirjaukset kenttään 700 ja tarvittaessa kenttään 740.
Esim.
100 1# †a Itkonen, Tytti, ‡d 1946- ‡e kirjoittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000088229
245 10 †a Omavalvonnan toteutuminen vuonna 1996 ; ‡b Omavalvonta Hämeen läänissä ; Oma-valvonta Uudenmaan läänissä / ‡c Tytti Itkonen.
700 12 ‡i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, ‡d 1946- ‡t Omavalvonnan toteutuminen vuonna 1996. ‡0 (FI-ASTERI-N)000088229
700 12 ‡i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, ‡d 1946- ‡t Omavalvonta Hämeen läänissä. ‡0 (FI-ASTERI-N)000088229
700 12 ‡i Sisältää (teos): †a Itkonen, Tytti, ‡d 1946- ‡t Oma-valvonta Uudenmaan läänissä. ‡0 (FI-ASTERI-N)000088229
- **Ilman kokoavaa nimekettä** olevaa aineistokokonaisuutta kuvailtaessa julkaisun toisen ja kolmannen jne. teoksen nimekkeet menevät 245 ‡c:n sisälle pisteellä erotettuna, kukin vastuullisuusmerkintö merkitään sen nimeketiedon jälkeen, johon se kuuluu. Pääkirjaus nimekkeelle ja 700-kenttiin tehdään tekijä-nimekelisäkirjaukset. Kentissä 700 ja 740 2. indikaattorin arvo on 2 = analyttinen kirjaus, eli lisäkirjauksen mukainen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen. Osakentässä ‡i suhdetta kuvaava ilmaus.
Esim.
245 00 †a Vammaskosken kihlakunnansilta 1600-luvulta 1800-luvulle / ‡c Mauno Jokipii. Vammaskosken kivisilta 1915-1990 / Pekka Koskinen.
700 12 ‡i Sisältää (teos): †a Jokipii, Mauno, ‡d 1924-2007. ‡t Vammaskosken kihlakunnansilta 1600-luvulta 1800-luvulle.
700 12 ‡i Sisältää (teos): †a Koskinen, Pekka. ‡t Vammaskosken kivisilta 1915-1990.
- **Toistettavaksi luettaessa** tarkoitettujen sanan toistetaan kuvailussa, vaikka ne olisi ensisijaisessa tiedonlähteessä mainittu vain kerran. ([RDA 1.7.7](#))
Jos tiedonlähteessä esiintyy vain kerran kirjain tai sana, joka on tekstin muotoilu perusteella tarkoitettu toistettavaksi luettaessa toistetaan

kirjain tai sana kuvailussa.

Esim.

245 00 †a Rajaton kulttuuri : †b pohjoismainen kulttuurifoorumi Helsingissä 5.3.1992 / †c toimittaja: Liisa-Maria Hakala ; käännökset: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne = Den gränslösa kulturen : nordiskt kulturforum i Helsingfors 5.3.1992 / redaktör: Liisa-Maria Hakala ; översättningar: Paula Kaikkonen, Ann Pelanne.

Nimiöisivulla mainittu vain kerran: 5.3.1992 Kummastakin julkaisussa olevasta teoksesta on täydellinen teos-kuvailu). Myös tekijänimet on toistettu, koska roolit on kahdella kielellä ja kuuluvat siis kunkin nimekkeen yhteyteen. Jos tiedonlähteessä esiintyy vain kerran kirjain tai sana, joka on tekstin muotoilun perusteella tarkoitettu toistettavaksi luettaessa, toistetaan kirjain tai sana kuvailussa.

- **Nimekkeetön julkaisu:** Jos aineistossa itsessään ei esiinny nimekettä, merkitään päänimekkeeksi joko aineiston ulkopuolelta otettu nimeke tai nimeke sepitetään: lyhyt ja kuvaava nimeke, joka ilmaisee aineiston luonteen ja/tai aineiston aiheen ([RDA 2.3.2.10-11](#))
- Aineiston ulkopuolelta otettu nimeke, esim. kustantajan kotisivulta otettu tieto nimekkeestä merkitään hakasulkeisiin.
Esim.
245 00 †a [Outokummun Partion jaostohistoriikki].
500 ## †a Nimeke sepitetty. †9 FENNI<KEEP>

Vaihtoehtoinen nimeke

- Vaihtoehtoista nimekettä pidetään päänimekkeen osana. [RDA 2.3.2.7](#)
- Vaihtoehtoista nimekettä ei merkitä osaksi teoksen ensisijaista nimekettä RDA
- Vaihtoehtoinen nimeke merkitään niin kuin se on merkitty ensisijaisessa tiedonlähteessä, pilkuilla tai ilman pilkkuja eroteltuna.
- Vaihtoehtoista nimekkeestä tehdään 246 30 -merkintö.

Esim.

245 10 †a Joulupukin johtamispaja eli Pukin parhaat neuvot / †c Toni Hinkka.
246 30 †a Pukin parhaat neuvot

245 10 †a "Le tiers des étoiles" ou On ne sait pas quel ange / †c Maurice Clavel.
246 30 †a On ne sait pas quel ange

240 14 †a Uma aprendizagem, †l suomi

245 10 †a Oppiaika eli Nautintojen kirja / †c Clarice Lispector ; suomentanut ja jälkisanat: Tarja Härkönen.
(Uma aprendizagem on ensisijainen nimeke teokselle, joka on julkaistu nimellä: Uma aprendizagem ou o livro dos prazeresou.)

Rinnakkainen päänimeke

- Rinnakkainen päänimeke on lisäydinelementti. [RDA 2.3.3](#)
- Tiedonlähteenä mikä tahansa aineistoon liittyvä lähde.
- Kaikki rinnakkaisnimekkeet merkitään.
- Rinnakkainen päänimeke merkitään osakenttään †b ja käytetään yhtäläisyysmerkkiä (=)
- Rinnakkaisesta päänimekkeestä tehdään lisäkirjaus kenttään 246.

Esim.

245 10 †a Lasin aika : †b Kaukalahden lasitehdas 1923-1952 / †c teksti: Pirkko Sillanpää ; käännökset: Peter Sundholm [ja muita] ; kuvat: Rafael Roos [ja muita] = En tid av glas : Köklaks glasbruk 1923-1952 / text: Pirkko Sillanpää ; text: Pirkko Sillanpää, Ilkka Kuhanen, Kaisa Koivisto ; översättning: Peter Sundholm [ja muita] ; fotografier: Rafael Roos [ja muita].
246 30 †a Kaukalahden lasitehdas 1923-1952
246 31 †a Tid av glas
246 30 †a Köklaks glasbruk 1923-1952

245 10 †a Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2014 = †b Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2014 / †c Anni Helldan, Satu Helakorpi, Suvi Virtanen, Antti Uutela.
246 31 †a Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2014

- Kyrillisen rinnakkaisnimekkeen tallentamisessa Fennica-kuvailussa käytetään Cyrillix-ohjelmaa (ks. kohta [Translitterointi](#))
- **Kääntökirjat**
 - a) päänimekkeeksi valitaan ensimmäisenä vaihtoehtona suomenkielinen nimeke ja toisena esim. ruotsinkielinen nimeke jos sellaisia on. Harkinnan mukaan myös ruotsinkielinen ensimmäisenä. Järjestys: suomi, ruotsi, saame, muut pohjoismaiset kielet (dan, ice, nor), englanti, saksa, ranska, venäjä, espanja, italia, portugali ja muut. Jos kielinä on vain muita kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkielisiä nimekkeitä, käytetään harkintaa (esim. tärkein, kustantajan mukaan, tekijän kielen mukaan jne.).
 - b) Harkinnan mukaan myös ruotsinkielinen tai joku muu kieli ensimmäisenä: esim. tärkein, tekijän kielen mukainen, kustantajan mukaan.

Muu nimeketieto 245 †b

[RDA 2.3.4](#) Lisäydinelementti

- Muu nimeke on päänimekkeen kanssa esiintyvä tai sille alisteisena esiintyvä tieto.
- Muu nimeketieto aloitetaan yleensä pienellä kirjaimella, paitsi jos nimeke alkaa erisnimellä. Muista nimeketiedoista tehdään tarvittaessa lisäkirjaukset kenttään 246.
- Tiedonlähde päänimekkeen tiedonlähde, muualta aineistosta otettu muu nimeketieto merkitään 246-kenttään.
Esim.

245 10 †a Eevan perhettä / †c Jukka Norvanto.
246 1# †i Alanimeke kannessa: †a Hartauksia kaikille aakkosille
Alanimekettä ei nimiösvulla. Huom! 246 a-kentässä oleva alanimeke isolla alkukirjaimella.
Esim.
245 10 †a Valo : †b lukion uskonto. †n II kurssi
246 1# †i Osan nimeke kannessa ja selässä: †a Maailmanlaajuinen kristinusko

- Virheellinen alanimeke: Kirjoitetaan sanatarkasti 245 b-kenttään sanatarkasti (mutta ei välttämättä julkaisun isoja alkukirjaimia ja välimerkitystä noudattaen.) Oikea muoto merkitään 246-kenttään.
Esim.
245 00 †a Soiva talo : †b Käpylän musiikkipisto 60 vuotta / †c toimittanut Marjut Hjelt.
246 1# †i Korjattu alanimeke: †a Käpylän musiikkiopisto 60 vuotta
- Rinnakkaisen muun nimeketiedon tiedonlähde on sama kuin rinnakainen päänimeke (RDA 2.3.5.2)
- Rinnakkainen muu nimeketieto merkitään sen kielisen päänimekkeen jälkeen, johon se kuuluu.
Esim.
245 00 †a Vastakohtien Itä-Uusimaa : †b itäuusmaalaisten mielipiteitä hyvinvoinnistaan ja palveluistaan = Konstrasternas Östra Nylund : östnylänningarnas åsikter om sin välfärd och servicen / †c Anne Eronen, Pia Londén, Aki Siltaniemi.
- Rinnakkaisnimekkeen indikaattorit 246-kentässä: Ensimmäinen indikaattori 3 (= ei huomautusta, lisäkirjaus), toinen indikaattori 1 (= rinnakkaisnimeke).
Esim. 245 10 †a Luontokuvaajan Suomi = †b Capturing nature in Finland / †c Jussi Murtoosaari.
246 31 †a Capturing nature in Finland

Varianttinameke

RDA 2.3.6

- Varianttinameke on aineistoon liittyvä nimeke, joka eroaa kuvailuun merkitystä päänimekkeestä, rinnakkaisesta päänimekkeestä, muusta nimeketiedosta, rinnakkaisesta muusta nimeketiedosta, aiemmasta päänimekkeestä, myöhemmästä päänimekkeestä, avainnimekkeestä ja lyhennytyistä nimekkeestä.
- Varianttinameke voi olla korjattu nimeke, nimekkeen osa, tunnettu nimeke tai nimekkeiden variaatio, joka esiintyy jossain päivittyvän aineiston aiemmassa versiossa tai moniosaisen monografian tai sarja-aineiston myöhemmässä osassa. Varianttinameke merkitään myös silloin kun se ei ole samassa tiedonlähteessä kuin päänimeke.

Moniosaiset monografiat:

†n - Osan numero [RDA 1.8.2](#). Suomalaisten kirjastojen linjaus: Numerot merkitään kuvailuun tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa (esim. arabialaisella, roomalaisella tai sanallisella luvulla). Kenttää toistetaan tarvittaessa, kenttien väliin tulee piste.
Esim.
245 04 †a The prosopography of the Neo-Assyrian empire. †n Volume 4. †n Part I, †p Neo-Assyrian specialists : †b crafts, offices, and other professional designations / †c by Heather D. Baker.

†p - Osan nimeke [RDA 2.3.1.7](#). Osakentän †p eteen tulee piste, jos edellä ei ole osannumeroa n-kentässä ja pilkku, jos edellä on numerointitieto.
Esim.
245 10 †a Maailmanhistoria. †n 2, †p Valistuksesta nykyaikaan / †c Veit Valentin ; suomentanut Kai Kaila.
245 00 †a Kylmälaitteet. †n Osa 1, †p Kylmäkoneistot ja lämpöpumput : turvallisuus ja ympäristövaatimukset = †b Refrigerating systems. †n Part 1, †p Refrigerating systems and heat pumps : safety and environmental requirements.
245 00 †a Historical statistics. †p Europe.

- Numerointitiedot voidaan ottaa irtopäällyksestä, jos niitä ei ole nimiösvulla. Huomautus tiedonlähteestä tehdään 588-kenttään ('Osan numero irtopäällyksestä').

245 †c - Vastuullisuusmerkinnöt

Ydinelementti [RDA 2.4](#)

Päänimekkeeseen liittyvä vastuullisuustieto on ydinelementti.

- **Tiedonlähde**
 - a) päänimekkeen tiedonlähde
 - b) muu aineistoon sisältyvä lähde
 - c) muu lähde
- Päänimekkeeseen liittyvä vastuullisuusmerkintö on ydinelementti (jos vastuullisuusmerkintöjä on useampi kuin yksi, vain ensimmäinen vaaditaan). Muut vastuullisuusmerkintöjä ovat valinnaisia, paitsi jos ne ovat tarpeen julkaisun tunnistamiseksi tai niitä pidetään muuten tärkeinä kuvailtavan aineiston kannalta (SKL 2.4.2). Vastuullisuusmerkinnöstä voi jättää pois ammatit, tutkinnot, työpaikat ym., poistomerkkejä ei käytetä (SKL).
- Tekijämerkinnät merkitään ensisijaisessa tiedonlähteestä, päänimekkeen tiedonlähteestä (yl. nimiösvivu), sellaisenaan kenttään 245c.
- Copyright-tiedoista voi ottaa vastuullisuusmerkinnön, jos on varma tekijyydestä.
- **Kevennys:** Suomalaisten kirjastojen linjaukset (2018): [RDA 2.4.1 Valinnainen poisjättäminen](#) Jos vastuullisuustietoon sisältyy useamman kuin kolmen samassa roolissa tai yhtäläisessä vastuussa olevan toimijan nimet, merkitään vain kunkin rooli- tai vastuuryhmän ensimmäinen nimi.

Poisjättäminen kerrotaan tiivistetysti kuvailevan yhteisön sopimalla kielellä ja kirjoitusjärjestelmällä. Osoitetaan, että tieto on otettu manifestaation ulkopuolelta

Ao. kevennyksen merkitys Fennica-kuvailussa

Merkitään enintään kolme kussakin roolissa olevaa tekijää.

Jätetään pois jos ao. roolissa on enemmän kuin kolme teoksen tekijää. Merkitään tällöin ensimmäinen kussakin roolissa oleva ja poisjätettyjen lukumäärä, jos ne on järkevää laskea.

Poisjätön merkitsemiskieli Fennicassa: suomi. Esim. [\[ja 15 muuta\]](#) tai [\[ja muita\]](#)

- **HUOM! Kaikista teoksen tekijöistä (creator) 7xx-kentät, ekspressioin tekijöistä tarvittaessa.**
- Hakukentissä 7xx ja huomautuskentissä 5xx, voi olla muitakin tekijöitä kuin 245 c-kentässä esiintyviä.
- Ensisijaisen tiedonlähteen ulkopuolelta muualta aineistosta voi ottaa muita tekijämerkintöjä ilman hakasulkeita.
- Hakasulkeita käytetään vain kun vastuullisuustietoja täydennetään **aineiston ulkopuolisesta** lähteestä. Aineiston ulkopuolelta otettuja vastuullisuustietoja voi merkitä myös huomautuksiin.
- Huomautuksiin merkitään myös selventäviä tietoja tekijöiden rooleista yms.
Esim.
245 10 †a Peilissä näin naisen : †b Zoen tarina / †c Zoe Foster, Petri Pietiläinen, Juha Metso.
500 ## †a Haastateltava: Zoe Foster ; kirjoittaja: Petri Pietiläinen ; valokuvaaja: Juha Metso. †9 FENNI<KEEP>
- Esim.
245 10 †a Brinkhall soi : †b musiikkia, mietteitä ja makuja / †c Aakkula, Heikkinen, Jokitalo, Ode, Talvitie ; Kari Castren (toim.) ; käännökset ruotsiksi: Lena von Bonsdorff.
500 ## †a Kirjoittajat: Immo Aakkula, Seppo S. Heikkinen, Jukka Jokitalo, Jan Ode, Petri Talvitie. †9 FENNI<KEEP>
(Nimiösivulla on mainittu vain kirjoittajien sukunimet. Muut tekijät on mainittu nimiösivun kääntöpuolella ja muut nimet on siten otettu toiseksi tärkeysjärjestyksessä olevasta tiedonlähteestä. Nimiä ei tarvitse laittaa hakasiin, koska hakasulkeisiin laitetaan vain aineiston ulkopuolelta otetut tiedot).
- Ei merkitä tiivistelmien tekijöitä tai niiden kääntäjiä.
- Julkaisun ulkopuolelta otettu tekijän roolia selkiyttävä tieto merkitään hakasulkeisiin elementin kielellä. Jos kieltä ei osaa, tieto voidaan merkitä kuvailun kielellä.
- Vastuullisuustiedoista voidaan jättää pois ammatit, tutkinnot, työpaikat ym.
Esim.
245 XX †a ... / †c Arto Mustajoki [\[ja kahdeksan muuta\]](#).
Numerot avataan kymmeneen asti. 11- arabialaisilla numeroilla.
- Vastuullisuusmerkintöihin ei merkitä ulkoasun, suunnittelun, taiton yms.
- Kun tekijöiden nimet ovat julkaisussa ensisijaisessa tiedonlähteessä epätäydellisessä muodossa, esim. lyhenteinä, avattu muoto merkitään huomautusalueella.
Esim.
245 10 ... †c kirjoittanut K.M.
500 ## †a Kirjoittajan koko nimi: Kari Mäkinen. †9 FENNI<KEEP>
- Jos henkilön **rooli** ei ilmene vastuullisuustiedoissa, voidaan tarvittaessa kirjoittaa lyhyt ilmaus hakasulkeisiin, jos funktio otetaan aineiston ulkopuolelta.
- Jos taas **rooli** on ilmaistu muualla kuin ensisijaisessa tiedonlähteessä, merkitään se huomautuksiin.
- Jos nimiösivulla tekijöiden välissä **konjunktio**, tekijöiden roolit voi ilmaista huomautusalueella. [RDA 2.4.1.7](#)
Esim.
245 00 †a Sadun taikamaa / †c Geraldine McCaughrean & Sophy Williams ; suomentanut Marja-Leena Mikkola.
500 †a Kirjoittanut Geraldine McCaughrean ; kuvittanut Sophy Williams. †9 FENNI<KEEP>
- Jos kyseessä on artikkelikokoelma, jossa kirjoittajatiedot eivät koske koko teosta, vaan vain kutakin artikkeleita, merkitään nämä kirjoittajatiedot 500-kenttään. Tällöin 245 c-kenttään tulevat vain koko teosta koskevat vastuullisuustiedot.
Esim.
245 00 †a Me ja ne : †b välineitä vastakkainasettelujen aikaan / †c toimittaneet Miriam Attias & Jonna Kangasoja.
500 ## †a Artikkelien kirjoittajat: Kai Alhanen ja 13 muuta. †9 FENNI<KEEP>
- Jos päänimekkeen tiedonlähteen yhteydessä (nimiösivulla tai sen kääntöpuolella) ei ole merkitty koosteen artikkelien tms. tekijöitä, niiden merkitsemisen tiedonlähteenä käytetään ensisijaisesti julkaisussa esiintyvää **muodollista listaa**.
- Päänimekkeeseen liittyvä **rinnakkainen vastuullisuustieto** otetaan samasta lähteestä kuin vastaava rinnakkainen päänimeke.
- Rinnakkaisnimekkeet ja niihin liittyvät **rinnakkaiset vastuullisuustiedot** toistetaan niiden elementtien jälkeen, joihin ne kuuluvat, mikäli esim. roolit on merkitty rinnakkaisilla kielillä..
Esim.
245 00 †a Vaellus pyhiin : †b ristisaattoja idän ja lännen rajalla / †c toimittaneet Hanna Hentinen & Elina Vuola ; kuvat: Hanna Hentinen = Sacred journeys : Orthodox processions in Eastern Finland / editors: Hanna Hentinen & Elina Vuola ; photographs: Hanna Hentinen
- **Rinnakkaiset vastuullisuustiedot** [RDA 2.4.3](#) tehdään vaikka rinnakkaisnimekkeitä ei olisikaan. Jos vastaavaa rinnakkaista päänimekettä ei esiinny, päänimekkeeseen liittyvä rinnakkainen vastuullisuustieto otetaan samasta lähteestä kuin päänimeke.
Esim.

245 00 ja Suomen teologit 1990 / ja julkaissut Suomen kirkon pappisliitto = utgiven av Finlands kyrkans prästförbund.

- **Ryhmän merkitseminen** 245 ja-kenttään: [RDA 2.4.1.5](#) Jos sekä ryhmän, kokoonpanon, yrityksen tms. jäsenet että ryhmä tms. on kokonaisuudessaan nimetty, jätetään jäsenten nimet pois vastuullisuustiedosta. Jos jäsenten mainitsemista pidetään tärkeänä, merkitään jäsenten nimet huomautuksina vastuullisuudesta.

Vastuullisuusmerkinnöt kokoomanimekkeettömissä julkaisuissa

- ja on aina viimeinen osakenttä. Tähän osakenttään merkitään myös toisen tekijän teoksen tiedot kokoomateoksessa, jolla ei ole kokoavaa nimekettä. Nimekkeitä yhdistävä ilmaisu säilytetään.

Esim.

245 00 ja Kujalan Oskari ja hänen sukunsa / ja Erkki Kujala, Pekka Kujala. Sekä, Halsuan kunnan historia 1858-1949 / kirjoittanut Kasperi Niemi ja Oskari Kujala.

700 12 ja Sisältää (teos): ja Kujala, Erkki, ja 1939- ja Kujalan Oskari ja hänen sukunsa. ja (FI-ASTERI-N)000124964

700 12 ja Sisältää (teos): ja Niemi, Kasperi. ja Halsuan kunnan historia 1858-1949.

(Huom! Konjunktio on erotettu toisesta nimekkeestä pilkulla nimekkeiden tunnistamisen takia.)

- Kun julkaisulla ei ole kokoomanimekettä ja kun kaikilla julkaisuun sisältyvillä yksittäisillä teoksilla on **sama vastuullisuusmerkintö**, se merkitään kaikkien nimekkeiden, rinnakkaisnimekkeiden ja muun nimeketiedon jälkeen. Nimekkeitä yhdistävät ilmaisut on säilytetty.

Esim.

245 13 ja Le Colonel Chabert ; a Suivi de Honorine ; et De L'interdiction / ja Balzac.

(Huom! Esimerkissä konjunktia ei erotettu nimekkeistä pilkulla, koska tiedonlähteessä ei ole ollut pilkkuja. Fennica-kuvailussa ohjeistetaan lisäämään pilkku näissä tapauksissa)

246 - Muut nimekkeet (T)

[RDA 2.3.3 - Rinnakkainen päänimeke](#) ; [RDA 2.3.5 Rinnakkainen muu nimeketieto](#) ; [RDA 2.3.6 - Varianttinenimeke](#) **Manifestaatio**

- Kenttää 246 voidaan käyttää kentän 245 ohella, mutta ei yksinään. Kenttään 246 tallennetaan kentän 245 nimekemuodosta poikkeavat nimekkeet.

Tiedonlähde:

Varianttinenimekkeen tiedonlähde mikä tahansa lähde

- Huom! kenttä ei sisällä ohitusindikaattoria. Artikkelit jätetään kuvailusta pois.
- Huom! Kentän loppuun ei tule pistettä.

Indikaattorit

1. indikaattorin arvolla määritellään, tuleeko nimekkeestä lisäkirjaus ja liittyykö nimekkeeseen vakionäyttöteksti tai huomautusteksti.

0 - Huomautus, ei lisäkirjausta

1 - Huomautus, lisäkirjaus

2 - Ei huomautusta, ei lisäkirjausta

3 - Ei huomautusta, lisäkirjaus

2. indikaattori kertoo nimekkeen tyyppin. 2. indikaattorin arvoa '#' käytetään, kun halutaan merkitä avain- tai päänimekkeessä esiintyvien lyhenteiden, numeroiden tai erikoismerkkiä avattu muoto.

- Tyyppiä ei ole määritelty

0 - Nimekkeen osa

1 - Rinnakkaisnimeke

2 - Erottuva nimeke - Erottuva nimeke näkyy tavallisen nimekkeen lisäksi yksittäisissä numeroissa.

3 - Muu nimeke

4 - Kansinimeke - Käytetään kun kansi ei ole bibliografisen kuvailun pääasiallinen lähde.

5 - Nimeke lisätyllä nimiösivulla - Toisella kielellä kirjoitettu nimeke sijaitsee nimiösivulla, jota ei käytetä bibliografisen kuvailun pääasiallisena lähteenä.

6 - Otsikkonimeke - Nimeke, joka esiintyy julkaisussa tekstin ensimmäisen sivun alussa.

7 - Juokseva nimeke - Nimeke on painettu jokaisen sivun ylä- tai alamarginaaliin.

8 - Selkänimeke

Osakentät (Useimmin käytetyt)

ja - Päänimeke/lyhyt nimeke (ET)

Koska ohitusindikaattoria ei ole, artikkelia ei voi käyttää.

ja - Julkaisuaika tai numerointi (ET)

- Julkaisuaika tai volyyymi ja numero, joka liittyy varianttinenimekkeen bibliografiseen kuvailuun, kun kentästä muodostetaan vakionäyttö.
- Ei käytetä kun toisen indikaattorin arvo on 0 tai 1, pakollinen kun toisen indikaattorin arvo on 2, käytetään sopivissa tapauksissa kun toisen indikaattorin arvo on 3-8.

ja - Näyttöteksti (ET)

- Sijoitetaan kentän ensimmäiseksi osakentäksi, kun toisen indikaattorin arvo on #.
- Osakenttään ja kirjoitetaan haluttu selitysteksti, esim. Nimeke avattuna. Fraaseja Metatietosanalyyseissä: Manifestaatio, [Huomautus nimekkeestä](#)

- Alephin alavetotaulukossa poimittavissa.
- Jos käännös ilmestyy uutena painoksena eri nimellä, merkitään tieto aiemmasta nimestä joko 246 i ja a-kenttiin tai 500-kenttään. **Fennicasa 2016 lähtien 246-kenttään.**
Esim.
245 10 a Suru ja synkkämielisyyt : ꞥb sekä muita esseitä / ꞥc Sigmund Freud ; suomennos: Markus Lång ; esipuhe: Henrik Enckell.
246 1# ꞥi Julkaistu aiemmin suomeksi nimellä: ꞥa Murhe ja melankolia sekä muita kirjoituksia

ꞥn - Numerointitieto (T)

ꞥp - Teoksen osan nimi (T)

Esim.

246 31 ꞥa Safety of machinery. ꞥn Part 1, ꞥp General principles for design

Indikaattorien käyttö

YLEISSÄÄNTÖ: Kun nimeke on näkyvässä kentässä 245 (rinnakkaisnimeke, alanimeke, osan nimeke), suositellaan käytettäväksi 1. indikaattorin arvoa 3. Toinen indikaattori on 0 tai 1. Kun nimeke on huomautustyyppinen eikä suoraan näkyvässä tietueen muissa kentissä, suositellaan käytettäväksi 1. indikaattorin arvoa 1. Tällöin toinen indikaattori on # tai 2-8.

- Alanimeke 246 30 ꞥa
- Kansinimeke 246 14 ꞥa
- Osan nimeke, muu nimeke 246 30 ꞥa
- Rinnakkainen päänimeke 246 31 ꞥa
- Rinnakkainen alanimeke 246 31 ꞥa
- Selkänimeke 246 18 ꞥa
- Juokseva nimeke 246 17 ꞥa
- Muu nimeke, varianttinameke + ꞥi 246 1# ꞥi
- Varianttinameke, ei kohteessa 246 1# ꞥa tai ꞥi
- Muu nimeke, esim. avattu muoto 246 3# ꞥa
- Korjattu nimeke 246 1# ꞥi Korjattu nimeke: ꞥa xxx
- Erottuva nimeke 246 12 ꞥa Top 10 maailman ennätykset ꞥf 2009 (245 00 ꞥa Maailman top 10 listat)

- Kun muu nimeke (esim. alanimeke, osan nimeke) on jo merkitty 245-kenttään, 246-kentän indikaattorit ovat 30. Tällöin ei haluta näyttöihin lisäkirjauksia, vaikka haku toimiikin nimekehakuna. Huom! Alanimeke kirjoitetaan isolla alkukirjaimella 246 a-kentässä.
Esim.

245 10 ꞥa Unplug : ꞥb helppo opas meditointiin.
246 30 ꞥa Helppo opas meditointiin

245 10 ꞥa Batman. ꞥn Ensimmäinen osa, ꞥp Minä olen Gotham.
246 30 ꞥa Minä olen Gotham

- Rinnakkaisnimekkeestä tehty lisäkirjaus tehdään indikaattoreilla 31
Esim.
245 00 ꞥa Opettajat ja rehtorit Suomessa 2016 = ꞥb Lärarna och rektorerna i Finland 2016.
246 31 ꞥa Lärarna och rektorerna i Finland 2016
- Rinnakkaisesta alanimekkeestä tehdään tarvittaessa lisäkirjaus indikaattoreilla 31
Esim.
245 00 ꞥa Revontulten maa : ꞥb välähdyksiä Enontekiön historiasta ja nykyisyydestä = Guovssahasaid eanan : bihtazat Eanodaga historjjas ja dala aiggis / ꞥc toimittanut = doaimmahan: Jari Rantapelkonen ; kirjoittajat: Jari Rantapelkonen [ja muita] ; saamenokset: Ellen Pautamo, Helena Valkeapää, Nils-Henrik Valkeapää..
246 30 ꞥa Välähdyksiä Enontekiön historiasta ja nykyisyydestä
246 31 ꞥa Guovssahasaid eanan : ꞥb bihtazat Eanodaga historjjas ja dala aiggis
246 31 ꞥa Bihtazat Eanodaga historjjas ja dala aiggis
- 245-kentän nimekkeen alussa olevat numerot avataan myös kirjoitettuna 246-kenttään. Muualla päänimekkeessä numerot avataan tiedon haettavuuden tarpeen mukaan.
- Vuosilukuja ei tarvitse avata.
- 246 kentän 2. indikaattoreilla 4 ja 8 tietokannan näyttöihin tulee Kansinimeke ja Selkänimeke. 246 i-kentän arvoilla ilmaistaan muut selvennykset (Korjattu nimeke, Korjattu alanimeke, Alanimeke kanssa, Avattu nimeke, Julkaistu suomeksi myös nimellä jne.) i-kentän jälkeen tulee kaksoispiste.
Esim.
246 1# ꞥi Alanimeke kanssa: ꞥa Hartauksia kaikille aakkosille
246 1# ꞥi Nimeke kanssa ja selässä: ꞥa Tervehdin teitä kevätsukkahousuilla
246 0#ꞥi Alanimeke kanssa: ꞥa Runoja
(Huom! 1. indikaattorin arvo 0, koska ao. yleisluontoisesta alanimekkeestä ei haluta lisäkirjausta.)

- 246-kentässä voi olla myös **varianttiniemeke, jota ei ole mainittu julkaisussa**, mutta jolla teos tunnetaan. Eli varianttiniemekkeen voi ottaa ilman hakasulkeita myös julkaisun ulkopuolelta.

Esim.

246 1# †i Tunnetaan myös nimellä: †a Sotaraamattu

- Symbolien yms. avaaminen muuna nimekkeenä katsotaan avatuksi nimekkeeksi ja se ilmaistaan 1. indikaattorilla 3.

Esim.

245 10 †a Nuoret p€lissä.

246 3# †a Nuoret pelissä

- Standardin tunnuksen tallentaminen

Aineistossa oleva standardin tunnus, jota ei valittu päänimekkeeksi, voidaan tallentaa varianttiniemekkeenä 246-kenttään. Ensimmäisen indikaattorin arvo on '1'. 2. indikaattorin arvona voi olla '3', jos kyseessä on muu erottuva nimeke tai '7', jos tunnus esiintyy juoksevana nimekkeenä aineistossa.

Esim.

245 00 †a Suomenkielisen tesaaruksen laatimis- ja ylläpito-ohjeet.

246 1# †i Standardin tunnus: †a SFS 5471

247 - Aikaisempi nimeke (T)

[RDA 2.3.7 - Aiempi päänimeke](#)

- Aikaisempi päänimeke, kun tietueessa esitetään useita kokonaisuuteen liittyviä nimekkeitä.
- Kuvailuohjeissa aiempaa päänimekettä sovelletaan vain päivityvään aineistoon.
- Kenttään 247 tallennetaan aikaisemmin 245-kentässä ollut päivityvään aineiston (000/07=i ja 008/34=2) päänimeke, jos aineiston nimi on muuttunut ja vanha nimi on samalla kadonnut. Kenttää 247 ei käytetä, jos käytetään kenttää 780 (Edeltäjä).
- Huom! kenttä ei sisällä ohitusindikaattoria.
- Ei käytössä Fennican monografiakuvailussa.
- **Ei käytetä myöskään Fennican sarja-aineiston kuvailussa**

25X-270 Julkaisu- ja jakelutietojen jne. liittyvät kentät

250 - Painosmerkintö (T)

Ydinelementtejä: painostieto ja tieto nimetystä uudistetusta painoksesta, muut elementit valinnaisia

Manifestaatio [RDA 2.5 Painostiedot](#) ; [Linjaus 2.5.6.3 Nimetyyn uudistetun painoksen merkitseminen](#)

Osakentät (Useimmin käytetyt)

- †a - Painosmerkintö (ET)

†b - Muut painoskohtaiset tiedot (ET)

Yleensä vastuullisuusmerkintö ja/tai rinnakkainen painosmerkintö.

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*

* Osakenttä †3 merkitään kentän alkuun

- Painostiedoiksi katsotaan:

a) ilmaiset jotka sisältävät sellaisia sanoja kuten painos, laitos, julkaisuera, julkaisun vaihe, versio tai päivitys (tai vastaavat sanat muilla kielillä)

b) ilmaiset, jotka kertovat: sisällön eroavuudesta, maantieteellisen kattavuuden eroavuudesta, kielellisestä eroavuudesta, tietyistä kohderyhmästä, muutoksesta julkaisun muodossa, sisältöön liittyvästä painosajankohdasta, nuottiaineiston erottuvasta äänialasta tai julkaisumuodosta.

- Tiedonlähde

a) päänimekkeen tiedonlähde

b) muu aineistoon sisältyvä tiedonlähde

c) muu lähde

- Painostiedot merkitään tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa; lyhenteitä ei käytetä, ellei tiedonlähteessä itsessään ole lyhennetty. [RDA 2.5.1.4](#) Kentän loppuun tulee piste.

Esim.

250 ## †a 2. painos.

250 ## †a Toinen painos.
250 ## †a Toinen uusittu painos.
250 ## †a 8., uudistettu painos.
250 ## †a 3. uudistettu painos Yhdessä jaksamme paremmin -taskumatista.
250 ## †a New Wessex ed. / †b introduction by J. Hillis Miller ; notes by Edward Mendelson.
250 ## †a Director's cut.

- Keskeltä lausetta otettu painosmerkintö voidaan muuttaa formaaliin muotoon ja merkitä hakasulkeisiin 250-kenttään
Esim. Esipuheessa: "Tämän kolmannen uudistetun painoksen ..."
250 ## †a [3. uudistettu painos]
- Myös ensimmäinen painos merkitään, jos se on mainittu kuvailun kohteessa.
- Jos tiedetään julkaisun olevan uusi painos, tieto voidaan lisätä mikäli tietoa pidetään tärkeänä tunnistamisen tai löytyvyyden kannalta. (RDA 2.5.1.4 Valinnainen lisäys)
- Jos kuvaillaan kokonaisuus yhtenä tietueena, osiin liittyvistä painostiedoista tehdään huomautus (esim. 505-kenttään), jos niitä pidetään merkittävänä tunnistamisen kannalta (RDA 2.5.1.5 ja RDA 2.17.4.3)
- Painoksista tieto myös 902-kenttään (902 ## †a b)
- Nimetty uudistettu painos: [RDA 2.5.6.3](#)
Jos tiedonlähteessä, esimerkiksi esipuheessa, on tieto uudistetusta painoksesta, merkitään uudistettuun painokseen liittyvät tiedot soveltaen ohjeita painoksen merkitsemistä.
- **Painoskohtaisten vastuullisuustietojen merkitseminen** [RDA 2.4.1](#)
Vastuullisuusmerkinnöt osakenttään †b tehdään samoilla säännöillä kuin kentässä 245†c. Edeltävä välimerkki kauttaviiva (/).
- **Muuttumattomat lisäpainokset** Esimerkiksi: reprint, tryckning, printing, impr.
Fennicassa muuttumattomista lisäpainoksista tehdään huomautus kenttään 500 silloin kun julkaisu otetaan kokoelmiin (esim. kun julkaisun edellisestä painoksesta on kulunut 10-15 vuotta, katso tarkemmin 500-kenttä.)
- **Näköispainokset**
Kuvailun kohteena olevan näköispainoksen painostietoihin merkitään näköispainoksen painostiedot. Alkuperäisen manifestaation tiedot merkitään kenttään 534 ja/tai rakenteistettuna 775-kenttään (huomautuksenomainen merkintä 534-kenttään ja linkkitiedot 775-kenttään). 008-tietoihin tulee r ja 1. näköispainoksen kustannusvuosi, 2. alkuperäisen julkaisun kustannusvuosi. Jos näköispainos ilmestyy eri ilmiässä kuin alkuperäinen, käytetään 776-kenttää.
Esim.
008/06 r 008/07-10 2004 008/11-14 1927
245 10 †a Tie onneen / †c Robert Baden-Powell ; mukailen suomentanut Väinö Nyman.
250 ## †a 3. painos, näköispainos.
(*Julkaisu on 3. painos ja samalla näköispainos*)
- Jos näköispainosmerkintö otetaan julkaisun ulkopuolelta, se merkitään huomautuksiin
Esim.
500 ## †a Näköispainos. †9 FENNI<KEEP>
534 ## †p Alkuperäinen: †c Helsinki : Raittiuskansan Kirjapaino, 1915. †9 FENNI<KEEP>
- **Kaksi painosmerkintöä**
Kenttää toistetaan kun aineistossa kaksi erillistä painosmerkintöä:
Esim.
250 ## †a Canadian edition.
250 ## †a 3rd edition.
- **Rinnakkainen painostieto**
Rinnakkainen painostieto merkitään osakenttään †b. Edeltävä välimerkki yhtäläisyysmerkki (=).
Esim.
250 ## †a 6th revised and enlarged edition = †b 6. verbesserte und erweiterte Auflage.
- **Virheellinen painostieto**
Painostieto merkitään niin kuin se on tiedonlähteessä, vaikka se olisi virheellinen. Oikeasta tiedosta tehdään 500-kentän huomautus
Esim.
250 ## †a 2. painos.
500 ## †a Oikea painostieto: 3. painos. †9 FENNI<KEEP>
- Jos kokoelmassa on vain 2. painos tai uudempi, tehdään aina huomautus 1. painoksen julkaisuvuodesta kenttään 594.
Esim.
594 ## †a 1. painos 2012 puuttuu kansalliskokoelmasta. †5 FENNI
- Jos teos ilmestyy **uudella nimellä** Esim. Suuri pilkkikirja, jossa on teksti: "Suuri pilkkikirja on Pilkkikirjan laajennettu painos.", ei tehdä 250-kenttää, vaan katsotaan tämä julkaisu uudeksi teokseksi ja aiemmasta painoksesta tehdään suhdemerkintö.
Esim.
700 1# †i Laajennelman perustana (teos): †a Jussila, Risto. †t Pilkkikirja.
- Kun julkaisussa ei ole painosmerkintöä, mutta kustantajan huomautus esim. "Julkaistu ensimmäisen kerran 1989", tieto merkitään 500-kenttään julkaisussa olevaa fraasia käyttäen. 250-kenttää ei käytetä.

260 - Julkaisutiedot (T) ISBD:n aikainen kenttä.

- Käytetään edelleen päivittyvän sarja-aineiston kuvailussa. Uudet tiedot merkitään 264-kenttään.
- Myös hybriditietueissa on jäljellä 260-kenttä.
- Vanhemmissa omakustanteissa on usein merkitty kustantajan tarkka katuosoite, joka on tullut jo ennakkotiedoissa, sen voi poistaa kun telee vastaan.

263 - Arvioitu julkaisuaika (ET)

- Kenttä 263 on käytössä ennakkotietueissa.
- Kenttä on muotoa vvvvkk, esim. **263 ## ‡a** 201802
- Kentän voi poistaa, kun aineisto on ilmestynyt ja tietueessa on 264-kenttä.

264 - Huomautus tuotanto-, kustannus-, jakelu-, valmistus- ja tekijänoikeustiedoista (T)

[RDA 2.7, 2.8, 2.9., 2.10., 2.11](#)

Manifestaatio

Tiedonlähde

- a) päänimekkeen tiedonlähde
- b) muu aineistoon sisältyvä tiedonlähde
- c) muu aineistoon liittyvä tiedonlähde

- tuotanto-, kustannus-, jakelu- ja valmistuspaikan nimeen liittyvää prepositiota ei tarvitse merkitä ellei niitä tarvita selvyuden vuoksi tai kieliopillisista syistä. [RDA 2.10.2.3](#)

Loppupisteet

- Loppupiste tulee, silloin jos kenttä päättyy tuotanto-, julkaisu- tai valmistusvuoteen, joka ei pääty johonkin välimerkkiin.
- Copyright-vuoden perään ei tule loppupistettä.

Esim.

264 #0 ‡a [Vantaa?] : ‡b [Olli Kela], ‡c [2011?]

264 #1 ‡a Helsinki : ‡b Helsingin yliopisto, ‡c 1992-

264 #1 ‡a [Helsinki] : ‡b Työterveyslaitos, ‡c 1999-2012.

264 #2 ‡a Kouvola : ‡b Nuorisovirasto

264 #3 ‡a Helsinki : ‡b Werner Söderström Osakeyhtiö, ‡c 2017.

264 #4 ‡c ©2018

Indikaattorit

1. indikaattori

- # - Soveltumaton/Tietoa ei ole annettu/Aikai
- 2 - Välituottaja, -julkaisija, -jakelija tai -valmistaja
- 3 - Nykyinen/viimeisin

- Ensimmäisen indikaattorin arvoja **2** ja **3** käytetään, kun kustantaja/julkaisija vaihtuu toistuvasti; tämä koskee vain sarja-aineistoa ja päivittyvää aineistoa. Kun näitä indikaattoreita on käytetty, vuosilukuja ei merkitä osakenttään ‡c, vaan osakenttään ‡3 ja 264-kenttää toistetaan (kts. Sarja-aineiston ohjeet [264 Julkaisutiedot \(T\)](#)).

- Fennican monografiakuvailussa 1. indikaattori #

2. indikaattorin arvo kertoo, mikä funktio kenttään tallennetulla entiteetillä on

- 0 Tuotantotiedot
- 1 Julkaisutiedot
- 2 Jakelutiedot
- 3 Valmistustiedot
- 4 Copyright-vuosi

- Roomalaisilla numeroilla ilmaistut vuodet niin kuin julkaisussa.
- Sanallisesti ilmaistut vuodet arabialaisilla

264 #0 Tuotantotiedot (T)

- Tuottaminen [RDA 2.7 Tuotantoaika on ydinelementti julkaisemattoman aineiston kuvailussa. Muut tuotantotietojen elementit ovat valinnaisia.](#)
- Tuotantotiedot merkitään julkaisemattoman aineiston (esim. käsikirjoitus, maalaus, veistos, paikallinen tallennus) kuvailuun. Esimerkiksi julkaisemattomat opinnäytteet.

Osakentät (Useimmin käytetyt)

‡a - Tuotantopaikka (T)

‡b - Tuottaja (T)

‡c - Tuotantoaika (T)

- Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu tuotantoaika merkitään roomalaisin numeroin.

Esim.

264 #0 ‡a [Turku], ‡c 2016.

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*

* Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun

264 #1 Julkaisutiedot (T)

- Kustantaminen [RDA 2.8 Tiedon, kustantajan nimi ja julkaisuaika ovat ydinelementtejä.](#)
- Julkaisutietoihin sisältyvät tiedot aineiston kustantamisesta, julkaisemisesta, julkistamisesta tai ilmestymisestä.
- Verkossa ilmestynyt aineisto katsotaan julkaistuksi aineistoksi.
- Kustantajan kaikki hierarkiatasot merkitään yleensä. Sarja-aineistossa ja äänitteissä hierarkiatasot merkitään tapauskohtaisesti. ([RDA 2.8.4.3](#))
- Mikäli kustannuspaikka ja/tai kustantaja ovat tuntemattomia, käytetään ilmaisuja [Kustannuspaikka tuntematon] ja/tai [kustantaja tuntematon]. Fennica-kuvailussa pyritään kuitenkin aina selvittämään ao. tiedot (jo ennakkotiedoissa kustantajan ilmoittamana).
- Mikäli julkaisussa ei ole mainittu julkaisuaikaa, se on arvioitava. Arvioitu tai aineiston ulkopuolelta otettu julkaisuaika merkitään hakasulkeisiin.

Osakentät

‡a - Julkaisu-/Kustannuspaikka (T)

‡b - Julkaisija/Kustantaja (T)

‡c - Julkaisu-/Kustannusaika (T)

- Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu julkaisuaika merkitään roomalaisin numeroin.
[RDA 2.8.1. 4 Julkaisutietojen merkitseminen](#) Julkaisuaika merkitään siinä muodossa, jossa se esiintyy tiedonlähteessä. Sanojen esitettyjen julkaisuaikojen kirjoitusasussa sovelletaan kohdan [RDA 1.7](#) yleisiä suosituksia. Numeroin tai sanojen esitettyjen julkaisuaikojen merkitsemisessä sovelletaan kohdan [RDA 1.8](#) yleisiä suosituksia.
- [RDA 1.8.4 Jaksoa ilmaisevat luvut: Ajanjaksoa tai muuta jaksoa osoittavissa luvuissa merkitään sekä ensimmäinen että viimeinen luku täydellisenä.](#)

ESIMERKKI

1967–1972

Tiedonlähteessä: 1967–72

Esim.

264 #1 ‡a Helsinki : ‡b University of Helsinki, ‡c 2014.

264 #1 ‡a [Kustannuspaikka tuntematon] : ‡b [kustantaja tuntematon], ‡c 2015.

264 #3 ‡a Keuruu : ‡b Otavan kirjapaino

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*

* Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun

Kustannuspaikka ([RDA 2.8.2](#), [RDA 1.4](#))

- Tiedonlähde: Kustantajan nimen tiedonlähde
- Julkaisussa olevat paikat merkitään niin kuin ne ovat julkaisussa ja siinä järjestyksessä kun ovat tiedonlähteessä. Jos tieto otetaan aineiston ulkopuolelta, se merkitään elementin kielellä.
Esim.
264#1 ‡a [Helsinki] ; ‡a Dyssegaard : ‡b Buster, ‡c 2014.
264#1 ‡a [Grankulla] : ‡b IFK Grankulla rf, ‡c [2015]
- Paikkakunnan nimeen liittyvät prepositiot merkitään, jos niitä tarvitaan selvytyden vuoksi tai kieliopillisista syistä [RDA 2.10.2.3](#).
Esim.
264 #1 ‡a Helsingissä : ‡b Kustannusosakeyhtiö Otava, ‡c [2018]
264 #1 a Helsinki : ‡b Finnish Meteorological Institute, ‡c 2016 (*Julkaisussa 'in Helsinki'*)
- Jos julkaisuun on tarpeellista lisätä selkeyden vuoksi maan nimi julkaisun ulkopuolelta, se merkitään elementin kielellä.
Esim.
264#1 ‡a Den Haag [Nederland].

- Jos kustantajia on useita joilla on sama kustannuspaikka, kustannuspaikkaa ei toisteta. Poikkeuksena tilanne jossa on useita kustantajia ja osalla niistä on eri kustannuspaikka.
Esim.
264 #1 †a [Helsinki] : †b Käpyrinne : †b Käpyrinteen Palvelutalo : †b Palvelutalo Kantin pysäkki, †c 2016.
264 #1 †a [Helsinki] : †b Suomen ev.lut. opiskelija- ja koululaislähetys (OPKO) ; †a [Ryhtylä] : †b Suomen Ev.lut. Kansanlähetys (SEKL) ; †a [Helsinki] : †b Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (SLEY), †c 2015-
(HUOM! Välimerkit: kun kustannuspaikka on sama †a : †b : †b, †c tai kun kustannuspaikka on eri †a : †b ; †a : †b, †c)
- Jos julkaisussa on virheellinen tieto, se oikaistaan huomautukseen.
- Ulkofennicassa merkitään vain ensimmäinen kustannuspaikka.

Kustantaja (RDA 2.8.4)

- Kustantajan nimi tulee vastata ISBN-tunnuksen kustantajatunnusta. Tosin nimi voi olla merkitty varianttimuodossa julkaisuun, jolloin se merkitään siinä muodossa kuin se on julkaisussa.
- Jos kustantaja on eri kuin kustantajatunnuksen kustantaja tai sen varianttimuodot, on selvítettävä onko ISBN virheellinen vai onko kustantajamerkintö virheellinen
- Merkitään kaikki kustantajat, jotka on ensisijaisessa tiedonlähteessä mainittu.
- Kustantajan kaikki hierarkiatasot merkitään yleensä. Sarja-aineistossa ja äänitteissä hierarkiatasot merkitään tapauskohtaisesti. (RDA 2.8.4.3)
- Kustantajan nimi merkitään siinä muodossa kun se on aineistossa merkitty. Myös oy ja ry -tyyppiset lyhenteet merkitään, jos ne ovat mukana ensisijaisessa tiedonlähteessä. Pienet ja isot kirjaimet ja välimerkit kuten A-liitteessä (liite A) ohjataan. Erisnimet isolla tai kuten kustantaja itse sen merkitsee.
Esim.
Päivä Osakeyhtiö (tiedonlähteessä päiväosakeyhtiö-sanan osat kirjoitettu eri väreillä ikään kuin kahdeksi sanaksi, kustantaja itse kirjoittaa nimen isolla ja erillään)
WSOY
Werner Söderström Osakeyhtiö
ntamo (tiedonlähteessä ntamo, jolla tavoin kustantaja itsekin nimen merkitsee)
www.piaroos.fi (tiedonlähteessä www.piaroos.fi))
- **Symbolit (RDA 1.7)**, joita ei pystytä merkitsemään, korvataan sitä kuvaavalla ilmauksella
Esim. Zuppa di Porri, nimiösivulla vain 'di Porri' kirjoitettuna, muu symbolina.
264 #1 †a Seinäjoki : †b [Zuppa] di Porri, †c [2016]
500 ## †a Kustantajan nimen ensimmäinen sana ilmaistu symbolina. †9 FENNI<KEEP>
- Jos **kustantaja on sulautunut** toiseen kustantajaan tai **ottanut itselleen toisen nimen** ja ISBN on pysynyt samana, merkitään ensisijaisessa tiedonlähteessä oleva kustantaja oikeaksi kustantajaksi.
Esim.
264 #1 †a Helsinki : †b Arkki, †c 2007.
500 †a Lisäpainokset: Lisäpainos 2010 (379 sivua, Aurinko Kustannus) †9 FENNI<KEEP>
- Mutta jos on kyse ihan uudesta kustantajasta, ISBN merkitään virheelliseksi ja tehdään uusi tietue. Yhteys ISBN-keskukseen
- **Kustantajan rinnakkaisnimet (RDA 2.8.5)**: ensimmäiseksi merkitään julkaisijan nimi julkaisun päänimekkeen kielellä. Jos tiedonlähteessä on useita kustantajan rinnakkaisia nimiä, ne merkitään kuvailuun järjestyksessä, joka vastaa tiedonlähteessä esiintyvää nimien järjestystä.
Esim.
264 #1 †a Helsinki : †b Pellervo EconomicResearch= †b Pellervon taloustutkimus PTT , †c 2010.
(=julkaisussa Pellervon taloustutkimus PTT / Pellervo Economic Research, päänimeke englanniksi)

Virheellinen kustantajamerkintö tai virheellinen ISBN-kustantajatunnus

- Kustantajamerkintö virheellisesti nimiösivulla, vaikka ei ole ao. julkaisun oikea kustantaja, jakaja tai painaja:
Esim.
264 #1 †a Helsinki : †b Kustannusosakeyhtiö Tammi, †c [2016]
500 †a Oikea kustantaja: WSOY. †9 FENNI<KEEP>
(ao. julkaisussa WSOY:n ISBN ja kustantajalta otettu selvää että Tammi ei ole myöskään jakaja)
- Jos kustantaja oikea, mutta kirjoitettu väärin tiedonlähteessä, tehdään oikeasta kirjoitusasusta huomautus.(RDA 2.17.7.3)
- Jos kustantajan nimi on mainostyyllisesti esitetty, ei sitä katsota varsinaiseksi kustantajatiedoksi.
Esim. Julkaisun nimiösivulla logon teksti ympäränä "Aito Reuna kustanne" > Kustantajatieto otetaan muualta julkaisusta
264 #1 †a Kouvola : †b Reuna, †c 2017.

Julkaisuaika (RDA 2.8.6)

- Merkitään niin kuin aineistossa on – myös esim. roomalaisilla numeroilla. Sanallisesti ilmaistut luvut merkitään arabialaisilla numeroilla. Myös kiinteisiin kenttiin aina arabialaisilla numeroilla.

Esim.

264 #1 †a Örebro : †b tryckt hos Ioh. P. Lindh, †c MDCCLXXXIX.

- Julkaisuaika on merkittävä aina, joko todellisena tai arvioituna. Jos julkaisuaika arvioidaan muusta elementistä, se merkitään hakasiin.
Esim.
264 #1 †a Helsingissä : †b Kustannusosakeyhtiö Otava, †c [2017]
- Jos julkaisuun on merkitty sekä copyright-vuosi että painovuosi, mutta ei julkaisuvuotta, julkaisuvuosi arvioidaan ensisijaisesti copyright-vuodesta. Jos painovuosi näyttää selvästi oikeammalta, julkaisuaika arvioidaan siitä.
- Jos aineistossa on julkaisuaika virheellisesti merkitty, merkitään niin ja oikeasta huomautetaan. (RDA 2.17.7.3)

Virheellinen julkaisuaika

- Vaikka tiedonlähteessä esiintyvä julkaisuaika tiedetään kuvitteelliseksi tai virheelliseksi, jäljennetään se kuvailuun (RDA 2.8.6.3). Todellisesta julkaisuajasta tehdään huomautus (RDA 2.17.7.3).
Esim.
008/06 s 008/07-11 2010
264 #1 †a ... †c 1010.
500 ## †a Julkaisuaika todellisuudessa 2010. †9 FENNI<KEEP>
(*kiinteisiin kenttiin 008 tulee yksi julkaisuvuosi (s), 264-kenttään merkitään julkaisussa ollut virheellinen vuosi, huomautus vielä oikeasta julkaisuvuodesta.*)
Alephissa kiinteisiin kenttiin tulee automaattisesti 264-kentän virheellisenkin tieto ja jos halutaan että sinne saadaan kuitenkin oikea vuosi, oikea vuosi joudutaan laittamaan 264 #1 c-osakenttään hakasulkeisiin.
Esim.
008/06 s 008/07-10 2010 008/11-14 1010
264 #1 †a ... †c 1010 [2010]
500 ## †a Julkaisuaika todellisuudessa 2010. †9 FENNI<KEEP>

• Julkaisuvuoden merkitseminen kiinteisiin kenttiin: MARC 21 julkaisuaika esimerkit

264 #2 Jakelutiedot (T)

Jakelu [RDA 2.9](#)

Jakelutiedot tärkeitä videotallenteiden kuvailussa, koska niissä kustantamiseen liittyviä tietoja vaikea selvittää.

Osakentät

†a - Jakelupaikka (T)

†b - Jakajan nimi (T)

†c - Jakeluaika (T)

Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu jakeluaika merkitään roomalaisin numeroin.

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*

* Osakenttä †3 merkitään kentän alkuun

- Jakajan nimi merkitään, jos se esiintyy sovitussa tiedonlähteessä.

Esim.

264 #2 †a Helsinki †b Kopijyvä †c 2014.

264 #3 Valmistustiedot (T)

- Valmistaminen [RDA 2.10](#)
- Valmistustietoihin sisältyvät tiedot aineiston valmistuspaikasta, valmistajasta sekä valmistusajasta.
- Ulkofennicassa ei merkitä valmistustietoja.

†a - Valmistuspaikka (T)

Jos julkaisussa ei ole painopaikkaa, sitä ei tarvitse merkitä. (RDA 2.10.2.3)

- Paikkakunnan nimeen liittyvät prepositiot merkitään, jos niitä tarvitaan selvyyden vuoksi tai kielipollisista syistä [RDA 2.10.2.3](#).

Esim.

264 #3 †a EU:ssa

264 #3 †a EU (Julkaisussa esim. 'in EU' tai 'inom EU')

†b - Valmistajan nimi (T)

Valmistajan nimi merkitään kuten julkaisussa on merkitty (vrt. kustantajan nimi)

†c - Valmistusaika (T)

- Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu valmistusaika merkitään roomalaisin numeroin. Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu valmistusaika merkitään roomalaisin numeroin.
- Paino- tai valmistusaika merkitään, mikäli se on merkitty julkaisuun, eikä se ole sama kuin julkaisuun merkitty julkaisuaika.

- Depot legal -vuosi käsitellään valmistusvuotena.
- Jos valmistusajasta arvioidaan julkaisu-aika (hakasulkeisiin), molemmat merkitään, julkaisu-aika tällöin hakasulkeisiin.

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*

* Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun

264 #4 Copyright-vuosi

- Tekijänoikeusvuosi [RDA 2.11](#)
- **Linjaus: Copyright-vuosi on ydinelementti, kun se poikkeaa julkaisu- tai jakeluaajasta.**

Tiedonlähde: mikä tahansa lähde

Osakentät

‡c - Tekijänoikeusvuosi (T)

- Copyright-vuosi merkitään, jos se on mainittu aineistossa ja poikkeaa julkaisu-vuodesta.
- Copyright-vuosi merkitään myös silloin, jos siitä on arvioitu julkaisu-vuosi hakasulkeisiin.
- Copyright-vuosi otetaan käsillä olevan manifestaation perusteella, merkitään usein jos on useita samaa aineistoa koskevaa, jos aineisto koostuu useista osista (esim. äänite, kirja) voidaan merkitä useampi copyright-vuosi
- Jos ensimmäiseksi suomennetun teoksen copyright-vuosi on merkitty aineistoon, sen voi ilmoittaa kuvailussa.
- Merkitään niin kuin tiedonlähteessä, esim. roomalaisin numeroin ilmaistu copyright-vuosi merkitään roomalaisin numeroin.
- Ei loppupistettä
- Copyright-vuotta edeltää copyright-merkki ilman välilyöntiä.
- Jos manifestaatiossa on useita copyright-vuosia, jotka koskevat eri osa-alueita (esim. teksti, ääni, kuvitus), merkitään kuvailuun ne copyright-vuodet, joita pidetään tärkeinä tunnistamisen tai löytyvyyden kannalta.
- Jos aineistossa on useita copyright-vuosia, jotka koskevat yhtä osa-aluetta (esim. teksti, ääni tai kuvitus), merkitään kuvailuun vain viimeisin copyright-vuosi.
- Muista copyright-vuosista voi tehdä huomautuksen.

‡3 Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET) *

* Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun

Tarkennuksia vuosilukujen merkitsemisestä 264 c-kenttiin

- **A.** Jos julkaisussa on merkitty **julkaisu-/kustannusvuosi**, merkitään se
Esim.
008 s 2017
264 #1 ...‡c 2017.
- **B.** Jos julkaisussa on merkitty **sekä copyright- että julkaisu-vuosi** ja ne ovat samat, merkitään vain julkaisu-vuosi ja 008-kiinteisiin kenttiin tulee 008/06 s ja 008/07-10 pelkkä julkaisu-vuosi.
Esim.
008 s 2016
264 #1 ...‡c 2016.
- **C.** Jos julkaisussa on mainittu **vain painovuosi** ja siitä arvioidaan julkaisu-vuosi, molemmat merkitään (linjauksissa kohta: jos pidetään tärkeänä). Arvioitu julkaisu-vuosi merkitään hakasulkeisiin. Painovuosi merkitään omaan 264-kenttäänsä 2. indikaattorin arvolla 3.
Esim.
008 s 2014
264 #1 ...‡c [2014]
264 #3 ‡c 2014
- **D.** Julkaisussa on merkitty **julkaisu-vuosi ja painovuosi** ja ne ovat samat/eroavat toisistaan:
Esim. eri vuodet:
008 s 2014
264 #1 ...‡c 2014.
264 #3 ... ‡c 2015.

Esim. samat vuodet:
008 s 2014
264 #1 ...‡c 2014.
264 #3 ‡a... ‡b Otava kirjapaino (ei vuotta, ei pistettä loppuun)
- **E.** **Julkaisu-vuosi** merkitty aineistoon ja se **poikkeaa copyright-vuodesta**. Sekä julkaisu-vuosi että ©-vuosi merkitään.
Esim.
008 t 2016 2014
264 #1 ...‡c 2016.
264 #4 ‡c ©2014
- **F** Jos julkaisussa ei ole merkitty julkaisu-vuotta, eikä painovuotta **vain copyright-vuosi**, ©-vuosi arvioidaan julkaisu-vuodeksi ja merkitään hakasulkeisiin, jos se on tulkittavissa julkaisu-vuodeksi.
Esim.

008 t 2014 2014
264 #1 ...¦c [2014]
264 #4 ¦c ©2014 (Huom! copyright-vuoden perään ei tule pistettä!)

- **G.** Jos julkaisussa on merkitty **painovuosi ja copyright-vuosi** ja ne **poikkeavat** toisistaan

a) ©vuosi arvioidaan julkaisuvuodeksi, painovuosi ja copyright-vuosi merkitään.

Esim.

008 t 2013 2013
264 #1 ...¦c [2013]
264 #3 ... ¦c 2014.
264 #4 ¦c ©2013

b) painovuosi arvioitu oikeammaksi julkaisuvuodeksi.

Esim.

008 t 2015 2011
264 #1 ...¦c [2015]
264 #3 ... ¦c 2015.
264 #4 ¦c ©2011

- **H.** Jos julkaisussa on **valmistusvuosi (kirjapainovuosi) ja copyright-vuosi** ja ne ovat **samat**, merkitään ao. vuosi hakasulkeisiin arvioituna copyright-vuodesta (koska on ensisijainen). Painovuotta ei tässä tapauksessa merkitä.

Esim.

008 t 2016 2016
264 #1 ...¦c [2016]
264 #4 ¦c ©2016

- **I.** Jos aineistoon on merkitty **vain copyright-vuosi**, joka on **aineiston vastaanottovuotta seuraava**, copyright-vuosi merkitään hakasulkeisiin julkaisuvuodeksi.

Esim.

008 t 2016 2016
264 #1 ...¦c [2016]
264 #4 ¦c ©2016 (Vaikka julkaisu vastaanotettu 2015. ©-vuosi2016 arvioidaan julkaisuvuodeksi.)

- **J.** Jos julkaisussa on **vain jakeluvuosi**, se merkitään hakasulkeisiin julkaisuvuodeksi, jos on järkevää arvioida se julkaisuajaksi. Jos jakeluvuosi ei ole todennäköisesti julkaisuvuosi, arvioidaan muu vuosi hakasulkeisiin julkaisuvuodeksi.

a) Jakeluvuosi arvioitu julkaisuvuodeksi. Jakeluvuosi merkitään omaan kenttäänsä 2. indikaattorilla 2.

Esim.

008 s 2018
264 #1 ...¦c [2018]
264 #2 ... ¦c 2018.

b) Tiedetään että julkaisuvuosi ei ole sama kuin julkaisuun merkitty jakeluvuosi ja tiedetään oikea julkaisuvuosi.

Esim.

008/06 s 2015
264 #1 ...¦c [2015]
264 #2 ... ¦c 2014.

- **K.** Jos julkaisussa **ei ole merkitty mitään** vuotta, julkaisuvuosi arvioidaan

a) Tiedetään oikea julkaisuvuosi.

Esim.

008/06 s 2017
264 #1 ...¦c [2017]

b) Jos ei mitenkään voida arvioida vuotta, voidaan käyttää muita merkintöjä:

Esim.

008/06 s 2017
264 #1 ...¦c [2017?]

Esim.

008 q 2010 2015
264 #1 ...¦c [vuosien 2010 ja 2015 välillä]

Esim.

008 n uuuu uuuu
264 #1 ... ¦c [julkaisu aika tuntematon]

- **L.** Näköispainos

Esim.

008 r 2015 1922
264 #1 ...¦c 2015. (joku tapa kohdista A-l)

- **M.** Jos julkaisussa on **väärin merkitty julkaisu aika**, kiinteisiin kenttiin merkitään oikea julkaisuvuosi, 264-kenttään julkaisussa merkitty julkaisuvuosi, huomautus oikeasta julkaisuajasta.

Esim.

008 s 2006
264 #1 ... ¦c 2060.
500 ## ¦a Oikea julkaisuvuosi 2006. ¦9 FENNI<KEEP>
Alephissa:
008 s 2060 2006

264 #1 ... ꞑc 2060 [2006]
500 ## ꞑa Oikea julkaisuvuosi 2006. ꞑ9 FENNI<KEEP>

• **N. Useita copyright-vuosia:** [RDA 2.11.1.3:](#)

a) Jos aineistossa on useita copyright-vuosia, jotka koskevat eri osa-alueita (esim. teksti, ääni, kuvitus), merkitään kuvailuun ne copyright-vuodet, joita pidetään tärkeinä tunnistamisen tai löytyvyyden kannalta.

Esim. Tiedonlähteessä: ©2010, disc 2009

008 t 2010 2010
264 #1 ... ꞑc [2010]
264 #4 ꞑc 2009
264 #4 ꞑc ©2010

b) Jos aineistossa on useita copyright-vuosia, jotka koskevat yhtä osa-aluetta merkitään kuvailuun vain viimeisin copyright-vuosi.

• **O. Julkaisuaika jakautuu usealle vuodelle.** Merkitään niin kuin julkaisussa, paitsi [RDA 1.8.4 Jaksoa ilmaisevat luvut](#): Ajanjaksoa tai muuta jaksoa osoittavissa luvuissa merkitään sekä ensimmäinen että viimeinen luku täydellisenä.:

Esim.

008 m 2015 2016

264 #1 ... ꞑc 2015-2016

(*Vaikka julkaisussa olisi 2015-16*)

• **P. Depot-vuosi**, joka on arvioitu oikeammaksi julkaisuvuodeksi kuin muu

Esim.

008 s 2015

264 #1 ... ꞑc [2015]

264 #4 ꞑc ©2005

500 ## ꞑa Depot legal -vuosi 2015. ꞑ9 FENNI<KEEP>

3XX Fyysisen kuvailun jne. kentät

300 - Ulkoasutiedot (T)

Ydinelementti ꞑa, kuvateoksissa myös **ꞑb**

Manifestaatio, **Ekspressio**

- Kenttään merkitään kuvailun kohteen fyysiset ominaisuudet: laajuus/kesto, mitat yms. yksityiskohdat ja liiteaineistot. Kenttää ei tavallisesti käytetä osakohteissa.
- Tiedonlähde: aineisto itse tai liitteenä oleva materiaali tai kotelo

Osakentät

Osakenttäjärjestys: **ꞑ3** Aineiston osa, jota tiedot koskevat: **ꞑa** Yksikön tyyppi (laajuus) : **ꞑb** Kuvitus ; **ꞑc** Koko + **ꞑe** Liiteaineisto

- Laajuus merkitään sulkuihin vain silloin, kun osakentässä kerrotaan myös yksikön tyyppi.
- Jos liiteaineistoja on useampia kuin yksi, ne merkitään plus-merkillä erottaen osakenttään **ꞑe**

Pisteet: Ei pistettä kentän loppuun!

ꞑa Laajuus tai kesto (T)

Manifestaatio [RDA 3.4 Laajuus Ydinelementti](#)

- Laajuus on ydinelementti ainoastaan silloin, kun aineisto on täydellinen tai jos sen koko laajuus tiedetään. Osayksiköiden laajuudet merkitään vain jos ne ovat helposti todennettavissa ja niitä pidetään tärkeinä tunnistamisen tai valinnan kannalta.

Ekspressio [RDA 7.22 Kesto Suomalaisten kirjastojen linjaus: Lisäydinelementti](#)

- Aineiston laajuus merkitään ilmoittamalla yksiköiden määrä (arabialaisin numeroin, jos julkaisussa roomalaiset numerot, ne merkitään) sekä yksikön tyyppi. Yksikön tyyppistä käytetään soveltuvaa termiä kohdan [3.3.1.3](#) tallennetyyppien luettelosta tai [Metatietosanastosta](#). Yksikön tyyppiä ei merkitä yksiniteisiin julkaisuihin (ei 1 nide, mutta kyllä esim. 1 verkkoineisto).
- Yksikön tyyppi merkitään osakenttään **ꞑa** kun kuvaillaan kartta-aineistoa, musiikkia, visuaalista aineistoa tai elektronista aineistoa.
- Osayksiköt merkitään kaarisuluissa yksikön tyyppiä kuvaavan termin jälkeen (esim. arkit, lehdet, kuvat, minuutit, osat, palat tai sivumäärät).
- Eri tallennetyypit (esim. moniviestimissä) merkitään 300-kentän toistoihin.

Sivumäärän merkitseminen

- Yksiosaisia painettuja tekstijulkaisuja kuvailtaessa voidaan aineiston tallennetyypin sijaan merkitä osien määrä ja tyyppi, käytännössä sivumäärä.
- Ellei julkaisussa ole sivunumerointia, sivut voidaan laskea tai arvioida nimiösvivusta tai sen vastineesta alkaen viimeiselle sivulle tai muita kommentteja sisältäville sivuille (esim. selostusteksti, sisällysluettelo jne.) saakka. Tyhjiä sivuja ja mainossivuja ei lasketa mukaan.
- Jos sivujen tai lehtien numerointi antaa väärän kuvan julkaisun laajuudesta, kuvailua voidaan tarkentaa huomautusalueella.
- Laajuuden yksiköiden ja osayksiköiden merkitsemisessä käytetään avuttuja muotoja sekä liitteessä B lueteltuja lyhenteitä (esim. cm).
- Sivumäärän ilmoittamisen erityistapauksia:
 - Katso tarkemmin kohta. [Sivujen laskeminen](#)
 - Jos PDF-julkaisuun ei ole laitettu sivunumeroita, merkitään se, minkä PDF-lukuohjelma ilmoittaa (esim. 100 numeroimatonta sivua). Vähintään päänumerointijakso merkitään. Kun yksikön tyyppiä on käytetty, laajuus tai kesto merkitään sulkuihin. Muulloin laitetaan julkaisun viimeksi numeroitu sivu.
 - Jos numeroimattomia sivuja on useassa jaksossa, ne lasketaan yhteen tyhjiä sivuja lukuun ottamatta. ([RDA 3.4.5.8](#))

- Kun luetteloidaan kopiota, jossa sivut on pienennetty, merkitään alkuperäisen sivumäärä kenttään 300 ja kentän 500 huomautukseen, että sivut on pienennetty.

Esim.

300 ## †a 350 sivua
 300 ## †a 245, 25 sivua
 300 ## †a x, 250 sivua
 300 ## †a 58 sivua (osa taitettuna)
 300 ## †a 378 sivua, 8 numeroimatonta kuvasivua
 300 ## †a 120 sivua, 6 numeroimatonta sivua
 300 ## †a 107 sivua, sivut 1483-1497 (Julkaisussa kopio artikkelista, jossa on omat sivunumeronsa.)

- **Moniosaisen monografian kuvailu yhtenä kokonaisuutena:**

Esim.

300 ## †a 3 nidettä (894 sivua) (Moninidoksisen julkaisun sivunumerointi on jatkuva osasta toiseen.)
 300 ## †a 3 nidettä (x, 110; iii, 153; v, 173 sivua) (Moninidoksisen julkaisun sivunumerointi ei ole jatkuva.)

- **Moniviestin**

Esim.

300 ## †3 Nide †a 1 nide (99 sivua)
 300 ## †3 CD-äänilevy †a 1 CD-äänilevy (61 min 44 s)

- **Verkkokirja**

Esim.

300 ## †a 1 verkkoaineisto (656 sivua)

- **Virheellisesti merkitty sivumäärä**

Oikean sivumäärän ilmoittamiseen käytetään 'se on' -merkintöä.

Esim.

300 ## †a 329, se on 392 sivua

†b - Muut fyysiset yksityiskohdat (ET)

Manifestaatio RDA 3.16 Äänen ominaisuudet

Ekspressio RDA 7.15 Kuvitus Suomalaisten kirjastojen linjaus: LISÄYDINELEMENTTI kuvateosten kohdalla

- Jos sisällössä on yksikin kuva, merkitään kuvitettu. Kuvitettua nimiösivua, kansien tai irtopäällysten kuvitusta ei merkitä kuvituksena.
 - Esim.
 - 300 ## †a 111 sivua : †b kuvitettu ; †c 21 cm
 - 300 ## †a 412 sivua : †b kuvitettu, karttoja, nuotteja ; †c 24 cm
 - 300 ## †a 182 sivua : †b diagrammeja, kaavioita ; †c 26 cm
- Jos julkaisu koostuu kokonaan kuvista, siitä tehdään merkintö
 - Esim.
 - 500 ## †a Tekstitön kirja. †9 FENNI<KEEP>
- Kuvien värillisyydestä (RDA 7.17) ei tehdä merkintöä. Poikkeuksena kartat
 - Esim.
 - 300 ## †a 1 kartta kahdessa osassa : †b värillinen ; †c 70 x 100 cm, taitettuna 24 x 12 cm

†c - Mitat (T)

Manifestaatio RDA 3.5 Koko

- Julkaisun selän korkeus. (RDA 3.5.1.4.14)
- Jos julkaisun leveys on suurempi kuin sen korkeus, merkitään myös leveys (korkeus x leveys).
- Niteen korkeus merkitään senttimetreinä käyttämällä lyhennettä cm.
- Jos korkeus on pienempi kuin 10 senttimetriä, se merkitään millimetreinä käyttämällä lyhennettä mm.
- Jos niteen leveys on vähemmän kuin puolet korkeudesta tai suurempi kuin korkeus, merkitään korkeus x leveys.
- Arkin koko merkitään muodossa korkeus x leveys.
- Koteloiden mitat: korkeus x leveys x syvyys
 - Esim.
 - 300 ## †a 116 sivua ; †c 28 cm
 - 300 ## †a 128 sivua : †b kuvitettu, 1 kartta ; †c 21 x 30 cm

†e - Liiteaineisto (ET)

Manifestaatio

- Liiteaineisto tarkoittaa mitä tahansa kuvailun kohteesta fyysisesti erillään olevaa osaa, joka ilmestyy samaan aikaan kuvailun kohteen kanssa ja on tarkoitettu käytettäväksi kuvailun kohteen kanssa.
- Kenttä voi sisältää liiteaineiston kuvailua suluisia. Metatietosanastossa on [valikoima käytettäviä termejä](#).
 - Esim.
 - 300 ## †a 271 sivua : †b kuvitettu ; †c 21 cm + †e 1 hinnasto
 - 300 ## †a 325 sivua : †b kuvitettu ; †c 30 cm + †e 1 korjauslehti + 1 karttaliite (82 x 110 cm)
 - 300 ## †a 27 sivua : †b kuvitettu ; †c 20 x 28 cm + †e 1 CD-äänilevy
- Kirjan karttaliitteen koko merkitään kenttään †e

- Esim.
300 ## †a 76 sivua : †b kuvitettu ; †c 22 cm + †e 1 karttaliite (84 x 120 cm)
300 ## †a 201 sivua, 4 karttaliiteä (taitettuna) : †b kuvitettu, karttoja ; †c 30 cm + †e 1 karttaliite (82 x 110 cm)
- Liitteen tarkemmat tiedot 500-kenttään.
 - Esim.
500 ## †a CD-äänilevy: Narkoositerapia : 60 minuuttia ambientia ja avangardea. †9 FENNI<KEEP>
- Jos liite ilmestyy myöhemmin kuin varsinainen pääjulkaisu, merkitään liitteen tiedot joko 500- tai 700/730-kenttään (jos sillä on oma ISBN, jolloin siitä tehdään oma kuvailu) (RDA 27.1 ja liite J 4.4)
- Liitteestä huomautus 500-kenttään, jos tieto on tarpeellinen.
 - Esim.
500 ## †a Julkaisussa aukosta kurkistava käsinukke. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Takakannen sisäpuolelle kiinnitetty leikkitabletti. †9 FENNI<KEEP>

†f - Yksikön tyyppi (T) + †g Yksikön koko (T)

- Jos aineisto on esim. kotelossa ja sen mitoista halutaan tehdä merkintö, käytetään osakenttiä †f ja †g
Esim.
300 ## †a 1 CD-äänilevy †f kotelo †g 19 x 14 x 2 cm
300 ## †a 4 nidettä (36 numeroimatonta sivua) : †b kuvitettu ; †c 13 cm †f kotelo †g 9 x 13 x 3 cm

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)

- Jos aineistossa on useita osia, joihin liittyy ulkoasutietoja, merkitään osat erillisiin 300-kenttiin ja osakentällä †3 ilmaistaan mihin tiedot kuuluvat.
Esim.
300 ## †3 Nide †a 4 kirjaa (52, 43, 26 sivua, 27 numeroimatonta sivua) : †b kuvitettu ; †c 31 cm
300 ## †3 CD-äänilevy †a 1 CD-äänilevy (19 min 36 s)

336 - Sisältötyyppi (T)

Ekspressio RDA 6.9 Sisältötyyppi

Ydinelementti

- Merkitään kuvailtavan aineiston kaikki keskenään tasa-arvoisessa asemassa olevat sisältö-, media- ja tallennetyypit
- Sisältötyypit voi merkitä haluamassaan järjestyksessä, esim. loogisessa järjestyksessä (kirja, CD-levy...).
- Osakenttiä ei toisteta, vaan jokainen sisältötyyppi merkitään omaan 336-kenttäänsä.
- Liiteaineiston sisältötyyppejä ei yleensä merkitä. Jos liite kuvaillaan osakohteena, sisältötyyppi merkitään osakohteen kuvailuun.

Osakenttien järjestys: †3 †a †b †2

- Käytetään valmiita termejä ja koodeja: [LC standards valuelist rdacontent](#)
- Alkaa pienellä kirjaimella, ei välimerkkejä eikä loppupistettä
- Löytyvät Melindan sisältövaihtoehtojen alavetotaulukosta ja Metatietosanastosta: [sisältötyyppi](#).

†a - Sisältötyyppi (T)

- Sisältötyyppitermit: *digitaalinen data (cod)*, *esitetty musiikki (prm)*, *kaksiulotteinen liikkuva kuva (tdi)*, *kartografinen data (crd)*, *kartografinen kolmiulotteinen kuva (crt)*, *kartografinen liikkuva kuva (crm)*, *kartografinen taktiili kolmiulotteinen muoto (crn)*, *kartografinen taktiili kuva (crt)*, *kolmiulotteinen liikkuva kuva (tdm)*, *kolmiulotteinen muoto (tdf)*, *liikenotaatio (ntv)*, *nuottikirjoitus (ntm)*, *puhe (spw)*, *stillkuva (sti)*, *taktiili kolmiulotteinen muoto (tcf)*, *taktiili kuva (tci)*, *taktiili liikenotaatio (tcn)*, *taktiili nuottikirjoitus (tcm)*, *taktiili teksti (tct)*, *teksti (txt)*, *tietokoneohjelma (cop)*, *ääni (snd)*, *muu (xxx)*, *määrittelemätön (zzz)*.

†b - Sisältötyypin koodi

- Sisältötyypin koodi merkitään aina jokaisen sisältötyypin jälkeen.

†2 - Koodin lähde

- Sisältötyypin koodin lähteeksi merkitään **rdacontent**

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat

- Osakenttään 3 merkitään aineiston osa, jota tiedot koskevat. Osakenttää käytetään silloin, kun a-osakenttään merkitty sisältötyyppi ei liity aineiston kaikkiin osiin.
- Osakentässä käytetään 300-kentässä olevia laajuuden yksikön tai tarvittaessa tätä tarkempia termejä.
- Osakenttä †3 merkitään *kentän alkuun*

Esim.

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †a kartografinen kuva †b cri †2 rdacontent

Kuvakirja, jossa runsaasti kuvia

336 ## †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

Tekstitön kuvakirja

336 ## †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

Pop-up-kirja/näyttämökirja

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †a kolmiulotteinen muoto †b df †2 rdacontent

Lasten kuvakirja, jossa ääniefektejä

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †a ääni †b snd †2 rdacontent

Karttakirja

336 ## †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †a kartografinen kuva †b cri †2 rdacontent

Musiikkia ja puhetta sisältävä äänite

336 ## †a esitetty musiikki †b prm †2 rdacontent

336 ## †a puhe †b spw †2 rdacontent

Moniviestin sisältää kirjan ja äänitteen

336 ## †3 Nide †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †3 CD-äänilevy †a puhe †b spw †2 rdacontent

Moniviestin sisältää kuvakirjan ja äänitteen

336 ## †3 Nide †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †3 Nide †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †3 CD-äänilevy †a puhe †b spw †2 rdacontent

337 - Mediatyyppi (T)

Manifestaatio ; RDA 3.2 Mediatyyppi

Lisäydonelementti

- Mediatyyppi on jaottelu, joka ilmaisee aineiston sisällön katsomiseen, toistamiseen, suorittamiseen ym. tarvittavan laitteen tyyppiä.
- Osakenttiä ei toisteta, vaan jokainen mediatyyppi tallennetaan omaan 337-kenttäänsä.
- Käytetään valmiita termejä ja koodeja: [LC standards valuelist rdamedia](#)
- Löytyvät Melindan sisältövaihtoehtojen alavetotaulukosta ja Metatietosanastosta: [mediatyyppi](#)
- Alkaa pienellä kirjaimella, ei välimerkkejä eikä loppupistettä

†a - Mediatyyppi

- Jos kuvailtava aineisto sisältää useita mediatyyppejä, merkitään ainoastaan mediatyypit, jotka soveltuvat aineiston olennaisimpiin osiin (ml. pääosaan, jos sellainen on olemassa). Termiä "useita välittäviä laitteita" ei käytetä (RDA-konversion läpikäyneissä hybriditietueissa termi voi esiintyä).
- Mediatyyppitermit: audio (s), tietokonekäyttöinen (c), heijastettava (g), mikromuoto (h), mikroskooppinen (h), stereografinen (e), video (v), käytettävissä ilman laitetta (n), määrittelemätön (z), muu (x)

†2 - Koodin lähde

- Mediatyyppin koodin lähteeksi merkitään *rdamedia*.

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat

- Osakenttään 3 merkitään aineiston osa, jota tiedot koskevat. Osakenttää käytetään silloin, kun a-osakenttään merkitty sisältötyyppi ei liity aineiston kaikkiin osiin. Osakentässä käytetään 300-kentässä olevia laajuuden yksikön tai tarvittaessa tätä tarkempia termejä.
- *Osakenttä †3 merkitään kentän alkuun*

Esim.

337 ## †a käytettävissä ilman laitetta †b n †2 rdamedia

337 ## †a audio †b s †2 rdamedia

337 ## †a video †b v †2 rdamedia

337 ## †a tietokonekäyttöinen †b c †2 rdamedia

337 ## †a mikromuoto †b h †2 rdamedia

337 ## †3 Nide †a käytettävissä ilman laitetta †b n †2 rdamedia

337 ## †3 CD-äänilevy †a audio †b s †2 rdamedia

338 - Tallennetyyppi (T)

Manifestaatio ; RDA 3.3 Tallennetyyppi

Ydinelementti

- Ilmaisee tallennusvälineen muotoa yhdessä aineiston sisällön katsomiseen, toistamiseen, suorittamiseen ym. tarvittavan laitetyyppin kanssa.

- Osakenttiä ei toisteta, vaan jokainen tallennetyyppi tallennetaan omaan 338-kenttäänsä.
- Käytetään valmiita termejä ja koodeja: [LC standards valuelist rdacarrier](#)
- Löytyvät Melindan sisältövaihtoehtojen alusvetotaulukosta ja Metatietosanastosta [tallennetyyppi](#)
- Alkaa pienellä kirjaimella, ei välimerkkejä eikä loppupistettä

‡a Tallennetyyppi

- Fennicassa käytettäviä mm. Äänitallenteet: äänikasetti (ss), äänikela (st), **äänilevy (sd)**, muu (sz) ; Tietokonetallenteet: **muistikortti (ck)**, **p iirikotelo (c)**, tietokasetti (cf), **tietolevy (cd)**, tietolevykotelo (ce), tietonauhakela (ch), tietonauhan silmukkakasetti (ca), **verkkoaineisto (cr)**, muu (cz) ; Mikromuotoiset tallenteet: **mikrofilmirulla (hj)**, **mikrokortti (he)** ; Heijastettavat kuvataallenteet: **dia (gs)**, **piirtoheitinkalvo (gt)** ; Ilman laitetta käytettävät tallenteet: **arkki (nb)**, **kortti (no)**, lehtiötaulu (nn), **nide (nc)**, **objekti (nr)**, rulla (na) muu (nz) ; Videotallenteet: **videokasetti (vf)**, videokela (vr), **videolevy (vd)**, videosilmukkakasetti (vc), muu (vz)

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat

- Osakenttään 3 merkitään aineiston osa, jota tiedot koskevat. Osakenttää käytetään silloin, kun a-osakenttään merkitty tallennetyyppi ei liity aineiston kaikkiin osiin. Osakentässä käytetään 300-kentässä olevia laajuuden yksikön tai tarvittaessa tätä tarkempia termejä. *Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun*

Esim.

338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacarrier
 338 ## ‡a äänilevy ‡b sd ‡2 rdacarrier
 338 ## ‡a verkkoaineisto ‡b cr ‡2 rdacarrier
 338 ## ‡a arkki ‡b nb ‡2 rdacarrier
 338 ## ‡a tietolevy ‡b cd ‡2 rdacarrier
 338 ## ‡a mikrokortti ‡b he ‡2 rdacarrier
 338 ## ‡3 Nide ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacarrier
 338 ## ‡3 CD-äänilevy ‡a äänilevy ‡b sd ‡2 rdacarrier

Esimerkkejä 336-338-kenttien käytöstä:

Painettu tekstiaineisto

336 ## ‡a teksti ‡b txt ‡2 rdacontent
 337 ## ‡a käytettävissä ilman laitetta ‡b n ‡2 rdamedia
 338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacarrier

Painettu kuvateos (myös runsaasti kuvitettu keittokirja tai askarteluopas tms., sarjakuvat) tai lasten kuvakirja, jossa sekä tekstiä että kuvitusta n. 50/50)

336 ## ‡a stillkuvaa ‡b sti ‡2 rdacontent
 336 ## ‡a teksti ‡b txt ‡2 rdacontent
 337 ## ‡a käytettävissä ilman laitetta ‡b n ‡2 rdamedia
 338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacarrier

Painettu katselukirja, jossa ei ollenkaan tai hyvin vähän tekstiä

336 ## ‡a stillkuvaa ‡b sti ‡2 rdacontent
 337 ## ‡a käytettävissä ilman laitetta ‡b n ‡2 rdamedia
 338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacarrier

(Jos täysin tekstittömän, tekstittömyydestä tehdään huomautus: esim. tekstittömän katselukirja, tekstittömän kuvakirja, tekstittömän valokuvakirja, tekstittömän sarjakuva. Suositaan ilmausta: Tekstitön kirja.)

Painettu kirja, jonka liitteenä CD-levy

336 ## ‡a stillkuvaa ‡b sti ‡2 rdacontent
 336 ## ‡a teksti ‡b txt ‡2 rdacontent
 337 ## ‡a käytettävissä ilman laitetta ‡b n ‡2 rdamedia
 338 ## ‡a nide ‡b nc ‡2 rdacarrier

(Huom! Tässä Sisältö- ja mediatyypiksi merkitään vain pääasialliset tyypit, kun kyseessä ei ole moniviestin. CD-levy ilmoitetaan liitteenä 300-kentässä.)

Äänilehti tallennettuna CD-levylle

336 ## ‡a puhe ‡b spw ‡2 rdacontent
 337 ## ‡a audio ‡b s ‡2 rdamedia
 338 ## ‡a äänilevy ‡b sd ‡2 rdacarrier

Tiedostoiksi tallennettuja valokuvia

336 ## ‡a stillkuvaa ‡b sti ‡2 rdacontent
 337 ## ‡a tietokonekäyttöinen ‡b c ‡2 rdamedia
 338 ## ‡a verkkoaineisto ‡b cr ‡2 rdacarrier

Pääasiallisesti tekstiä sisältävä verkkosivu

336 ## ‡a teksti ‡b txt ‡2 rdacontent
 337 ## ‡a tietokonekäyttöinen ‡b c ‡2 rdamedia
 338 ## ‡a verkkoaineisto ‡b cr ‡2 rdacarrier

Pistekirjoituskartta verkossa

336 ## ‡a kartografinen taktiili kuva ‡b crt ‡2 rdacontent
 337 ## ‡a tietokonekäyttöinen ‡b c ‡2 rdamedia
 338 ## ‡a verkkoaineisto ‡b cr ‡2 rdacarrier

Moniviestin (painettu kirja, äänikirja CD-levyllä ja interaktiivinen osio CD-ROM-levyllä. Interaktiivinen osio sisältää liikkuvaa kuvaa, luonnon ääniä ja tietokonepelin)

336 ## †3 Nide †a teksti †b txt †2 rdacontent

336 ## †3 Nide †a stillkuva †b sti †2 rdacontent

336 ## †3 CD-äänilevy †a puhe b spw †2 rdacarrier

337 ## †3 Nide †a käytettävissä ilman laitetta †b n †2 rdamedia

337 ## †3 CD-äänilevy †a audio †b s †2 rdamedia

338 ## †3 Nide †a nide †b nc †2 rdacarrier

338 ## †3 CD-äänilevy †a äänilevy †b sd †2 rdacarrier

340 - Fyysinen väline (T)

Manifestaatio ; RDA 3.5 Koko

- Fyysisiä kuvailutietoja kohteelle, jonka käyttö vaatii teknistä laitteistoa ja/tai jonka ominaisuuksien tarkempi kuvaus lisää käytettävyyttä tai tukee kokoelmatyötä.

†n - Kirjasinkoko (T)

- Fennicassa merkitään poikkeava kirjasinkoko tähän kenttään osakenttään †n.
Esim.
340 ## †n isotekstinen.

341 - Saavutettavuussisältö (T)

Manifestaatio

- Kertoo julkaisun saavutettavuuden tavat. Otettu käyttöön e-kirjojen ja äänikirjojen kuvailussa 11/2021.
- Ensisijaisesti 341 tulee suoraan ennakkotiedosta. Jos kenttä puuttuu tai kuvailu tehdään ilman ennakkotietoa, kuvailija lisää a-osakentän.
- Jatkossa ennakkotietojen mukana tullaan saamaan myös b-e osakenttien sisältöjä. Niitä kuvailijan ei tarvitse merkitä.

Indikaattorit

- Ensimmäinen - Sovellus
 - # - Tieto puuttuu
 - 0 - Mukautettavat ominaisuudet ensisijaisen sisällön saavutettavuudessa
 - 1 - Mukautettavat ominaisuudet toissijaisen sisällön saavutettavuudessa
- Toinen - Määrittelemätön
 - # - Määrittelemätön

Osakentät

†a - Sisällön saavutettavuustapa (ET)

Osakenttään †a merkitään aineiston sisällön ensisijainen saavutettavuustapa, käytössä termivaihtoehdot: tekstiin perustuva, näköön perustuva, kuuloon perustuva tai tuntoaistiin perustuva. Jos ei ole varmaa tietoa, mitä avustavia saavutettavuusominaisuuksia julkaisu sisältää, voidaan merkitä vain osakenttä †a, silloin ei käytetä osakenttää †2. Jos käytössä vain osakenttä †a, kentän 1. indikaattori arvo on tyhjä (#).

Osakentiin †b-†e merkitään osakenttään †a merkityn saavutettavuussisällön vaihtoehtoinen saavutettavuustapa. Termit otetaan [Metatietosanastosta](#) ja termin lähde merkitään osakenttään †2 mts. Nämä tulevat ennakkotietoihin suoraan, kuvailija ei itse merkitse.

†b - Avustavat tekstiominaisuudet (T)

Käytetään Metatietosanaston termejä. Yksi tai useampi seuraavista: tekstitys kuulovammaisille, tekstiversio, tekstivastine ja selkokielinen.

†c - Avustavat visuaaliset ominaisuudet (T)

Käytetään Metatietosanaston termiä viittomakieli.

†d - Avustavat auditiiviset ominaisuudet (T)

Käytetään Metatietosanaston termiä kuvailutulkkaus

†e - Avustavat taktiiliominaisuudet (T)

Käytetään Metatietosanaston termejä pistekirjoitus ja kohokuva.

†2 - Termin lähde (ET)

mts

ESIMERKKI

e-kirjat:

341 ## †a tekstiin perustuva

äänikirjat:
341 ## †a kuuloon perustuva

344 - Äänen ominaisuudet (T) ja 347 Digitaalisen tiedoston ominaisuudet (T)

Manifestaatio

- RDA:han siirtymisen mukana tulleita.
- 347-kenttää käytetään vain äänitiedostoja sisältävien aineistojen kuvailussa, esim. MP3.
- Kupolissa ohje: Av-aineisto RDA: [Av-aineisto RDA](#)

Esim. äänikirja:
344 __ †a digitaalinen †b optinen,
347 __ †a äänitiedosto †b MP3

355 - Salassapitoaste (T)

- Asiakirjaan, nimekkeeseen, tiivistelmään, sisältöhuomautukseen ja/tai tekijään liittyvän salassapidon yksityiskohdat. Lisäksi voidaan antaa käsittelyyn tai ulkoiseen jakeluun liittyviä ohjeita. Kenttä voi sisältää myös tietoja salassapitoasteen alentamisesta tai kumoamisesta, turvaluokitusjärjestelmän nimen tai luokituksen alkuperämaan koodin.

Esim.
355 0# †a IV †e Viranomaisaineistojen turvaluokitus †f fi †h 20501231

- Katso [Salassa pidettävät julkaisut](#)

380 - Teoksen muoto (T)

Teos ; RDA 6.3 Teoksen muoto
Ydinelementti, jos tarvitaan erottamaan samannimiset entiteetit toisistaan

- Kenttää käytetään auktoriteettitietueissa. Jos auktoriteetteja ei tehdä, kenttä tallennetaan tarvittaessa bibliografisiin tietueisiin.
- Termin valinnassa hyödynnetään Metatietosanastossa olevaa listaa [teoksen muoto](#). Myös muita termejä voi tarvittaessa käyttää. Termi merkitään yksikkömuodossa pienellä alkukirjaimella.
- Tieto merkitään 240-kenttään bibliografisessa tietueessa
- Mikäli teoksen muoto on merkitty kuvailtavan teoksen auktorisoidun hakutiedon yhteyteen, sama termi merkitään 380-kenttään.

Esim.
380 ## †a näytelmä
380 ## †a koreografia
380 ## †a televisio-ohjelma

385 - Kohderyhmän ominaisuudet (T)

Tästä tarkempi ohjeistus [Fennican sisällönkuvalohjeessa](#)

- Indikaattorit - määrittelemättömiä
- Osakenttäkoodit
 - †a - Kohderyhmä (T)
Kuvailtavan teoksen kohdeyleisö. Toistettavissa, mikäli yleisö jakaantuu useisiin demografisiin ryhmiin.
 - †b - Kohderyhmän koodi (T)
Koodi, joka kuvaa kuvailtavan teoksen kohdeyleisöä.
 - †m - Väestöryhmä (ET)
Määre väestöryhmälle (esim. ikäryhmä, uskonnollinen ryhmä), jolle osakenttien †a ja †b termit ja koodit kuuluvat.
 - †n - Väestöryhmän koodi (ET)
Koodi väestöryhmälle (esim. ikäryhmä, uskonnollinen ryhmä), jolle osakenttien †a ja †b termit ja koodit kuuluvat.
 - †0 - Auktoriteettitietueen kontrollinumero (T)
Ks. [Kontrolliosakentät](#).
 - †1 - Reaalimaailman kohteen tunniste (T)
Ks. [Kontrolliosakentät](#).
 - †2 - Termin/koodin lähde (ET)
Koodi sivulta: [Subject Heading and Term Source Codes](#) tai [Target Audience Code and Term Source Codes](#).
 - †3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)
- Katso ryhmät Metatietosanastosta [Kohderyhmä](#)

4XX Sarjamerkintökentät

490 - Sarjamerkintö ei-lisäkirjausmuodossa (T)

Manifestaatio Ydinelementti
RDA 2.12. Sarjatiedot

- Sarjan päänimeke ja numerointi sekä alasarjan päänimeke ja numerointi ovat ydinelementtejä. Muut sarjatietojen elementit ovat valinnaisia. SKL-linjaus: sarjan ISSN-tunnus on pakollinen lisäydinelementti.

- **Tiedonlähteet: RDA 2.2**

Sarjan päänimeke ja sarjan muu nimeke

a) sarjan nimiösiivu/julkaisun päänimekkeen tiedonlähde (sarjan nimiösiivu = *Lisätty nimiösiivu, joka sisältää sarjan päänimekkeen ja usein, mutta ei välttämättä, muuta sarjaan liittyvää tietoa (esim. vastuullisuustiedon, numerointitiedon, julkaisutietoja, aineiston nimekkeen sarjassa)*)

b) jokin muu aineistoon sisältyvä lähde (järjestys: kannet, irtopäällys, seliteteksti, toimitustietolaatikko, kolofoni)

c) jokin muu lähde.

Sarjan rinnakkainen päänimeke, rinnakkainen muu nimeke ja rinnakkainen vastuullisuustieto:

Sarjan ja alasarjan nimekkeiden tiedonlähteenä käytetään sitä, jossa molemmat nimekkeet esiintyvät,

a) mikä tahansa lähde

b) jos rinnakkaista päänimekettä ei ole, otetaan sarjan rinnakkainen muu nimeke sarjan päänimekkeen tiedonlähteestä.

Indikaattorit

1. indikaattori

0 - Kentässä 800-830 ei lisäkirjausta

1 - Kentässä 800-830 lisäkirjaus

2. indikaattori - # Määrittelemätön

Osakentät (Useimmin käytetyt)

Osakenttäjärjestys (ydinelementit alleviivattuna): ‡a sarjan_päänimeke: sarjan muu nimeketieto / sarjan vastuullisuustieto, ‡x sarjan_ISSN-tunnus; ‡v sarjan_numerointi; ‡a alasarjan_päänimeke: alasarjan muu nimeketieto / alasarjan vastuullisuustieto, ‡x alasarjan_ISSN-tunnus; ‡v alasarjan_numerointi

‡a - Sarjamerkintö (T)

‡x - ISSN-tunnus (ET)

‡v - Sarjan sisäinen numerointi (T)

‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*

* Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun

Jos sarjamerkintö koskee vain esim. lisäpainosta, käytetään osakenttää ‡3

Esim.

490 0# ‡3 Lisäpainos ‡a Bon

‡a Sarjan päänimeke, muu nimeke ja vastuullisuustieto ja sarjan numerointi:

- Kenttä 490 on kuvailutietoa ja siihen jäljennetään se sarjan nimeke, joka on aineistossa (RDA 2.12.2.3, RDA 2.3.1).

- 8xx-kenttään tulee sarjan auktorisoitu muoto tarkastettuna sarjatietueesta.

- Myös nimekkeen alussa oleva artikkeli tallennetaan, vaikka kentässä 490 ei olekaan ohitusindikaattoria.

- Sarjan muu nimeketieto merkitään vain, jos sitä pidetään tarpeellisenä sarjan tunnistamisen kannalta (RDA 2.12.4.3)

- Jos julkaisussa on sarjan nimeke usealla kielellä, merkitään nimekkeeksi julkaisun pääsisällön mukainen muoto. Muunkielinen rinnakkaisnimeke merkitään, jos se esiintyy julkaisussa (esim. kääntökirjat) ja teksti on useammalla rinnakkaiskielellä.

- Esim.

490 1# ‡a Vantaan kaupunginmuseon julkaisuja = ‡a Vanda stadsmuseums publikationer, ‡x 0783-9162 ; ‡v 29

490 1# ‡a Veröffentlichungen mittelalterlicher Musikhandschriften ; ‡v Nr. 20 = ‡a Publications of mediaeval musical manuscripts ; ‡v no. 20

- Esim.

490 1# ‡a Turun yliopiston julkaisuja. Sarja C, Scripta lingua Fennica edita., ‡x 0082-6995 ; ‡v osa 475

Julkaisussa merkitty myös rinnakkaisnimeke Annales Universitatis Turkuensis, jota ei merkitä 490-kenttään, koska julkaisun pääsisältö on yhdellä kielellä.

- Alanimekkeen muuttuminen sarjassa merkitsee varianttia eikä edellytä uuden ISSN-tunnuksen hakemista. vrt. Sarja-aineiston kuvailussa usein tehdään huomautus 500-kenttään.

- Sarjan vastuullisuustiedot merkitään vain, jos niitä pidetään tarpeellisenä sarjan tunnistamiseksi (RDA 2.12.6.3)

- Kaupalliset, numeroimattomat sarjat, joilla ei ole sarjatietuetta eikä ISSN-tunnusta (esim. Logo Star wars, Vihreä varis) merkitään vain kenttään 490.

- Esim.

490 0# ‡a Penguin Books

490 0# ‡a Vihreä varis

‡x Sarjan ISSN-tunnus

Sarjan ISSN on lisäydinelementti.

Tiedonlähde a) sarjan nimiösiivu / julkaisun päänimekkeen tiedonlähde b) jokin muu aineistoon sisältyvä lähde (järjestys: kannet, irtopäällys, seliteteksti, toimitustietolaatikko, kolofoni) c) jokin muu lähde.

Kunkin manifestaation kuvailuun merkitään vain siihen kuuluva ISSN-tunnus. Muut tunnukset merkitään vastaaviin 776-kenttiin tai huomautuskenttään 500.

Jos sarjamerkintö on erilainen julkaisussa kuin varsinaisessa sarjatietueessa, tarkistettava, onko sarja variantti.

- Esim.

490 1# Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja. ~~Tiede~~ ‡x 1799-9219 ; ‡v 186

830 Julkaisuja / Nuorisotutkimusverkosto & Nuorisotutkimusseura, ‡x 1799-9219 ; ‡v 186

(Sarjassa on alkanut ilmestyä julkaisuja, joissa nimiösiivun kääntöpuolella sarja on jaettu kolmeen osaan: Tiede, Kenttä ja Liike. Näitä sanoja esiintyy myös julkaisun etu- ja takakannessa. Niitä ei huomioida kuvailussa, vaan ne ovat ainoastaan varianttinimekkeinä sarjatietueessa.)

- Jos 490-kentän 1. indikaattori on '1', niin sarjalle on muodostettu hakumuoto 800-, 810- tai 830-kenttään.

- Esim.
490 1# Ꞥa Mietintöjä ja lausuntoja = Ꞥa Betänkanden och utlåtanden, Ꞥx 1798-7105 ; Ꞥv 2015, 6
830 #0 Ꞥa Mietintöjä ja lausuntoja / Oikeusministeriö, Ꞥx 1798-7105 ; Ꞥv 2015, 6.
- Jos ISSN-tunnus otetaan aineiston ulkopuolelta, se merkitään hakasulkeisiin.
- ISSN L -tunnusta ei merkitä
- Jos ISSN-tunnus on virheellinen, se merkitään sellaisenaan ja tehdään oikeasta tunnuksesta huomautus
 - Esim.
490 1# Ꞥa Valtiontalouden tarkastusviraston selvitykset, Ꞥx 1799-8093 ; Ꞥv 2/2017
500 ## Ꞥa Oikea ISSN-tunnus: 1799-8115. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
830 #0 Ꞥa Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomukset, Ꞥx 1799-8115 ; Ꞥv 2017, 2. (Huom! Sarjan auktorisoidussa muodossa 830-kentässä vuosiluku ja numerointi erotetaan toisistaan aina pilkulla.)
- Jos julkaisu ei kuulu mihinkään sarjaan, mutta siinä on merkitty virheellisesti jokin ISSN, tehdään siitä huomautus,
 - Esim.
500 ## Ꞥa Julkaisussa virheellisesti ISSN-tunnus 1798-548X. Ꞥ9 FENNI<KEEP>

Ꞥv Sarjan/alarajan numeroinnin merkitseminen

RDA 2.12.9:

- Sarjan ja alarajan numerointi ilmoitetaan tiedonlähteessä (järjestys: sarjan nimiösiivu, muu aineistossa oleva lähde, muu lähde) merkityssä muodossa (päästi vuosi ensin, jos numerointi alkaa aina uudestaan kunakin vuotena*)
- Jos numerointi jatkuu yli vuoden, vuosiluku merkitään niin kuin julkaisussa, Numerointitapa tarkistetaan sarja-aineiston tietueen 362-kentästä.
 - Esim.
490 1# Ꞥa Pro Terra, Ꞥx [1457-263X] ; Ꞥv 71/2017
830 #0 Ꞥa Pro Terra, Ꞥx 1457-263X ; Ꞥv 71.
(Numerointi jatkuu yli vuoden, Sarja-aineiston kuvailussa 362 0# Ꞥa 1 (2000)-)
- *Jos sarjan numerointitieto koostuu vuosiluvusta ja numerosta, joka sisältyy vuoteen (kukin vuosi alkaa uudella numeroinnilla), merkitään vuosiluku aina ennen numeroa, vaikka tiedonlähteessä olisi toisin.
 - Esim.
2000, nro 3 (tiedonlähteessä nro 3, 2000)
- 490 1# Ꞥa Liikenneviraston oppaita, Ꞥx 1798-6591 ; Ꞥv 2017/3 TARKISTA (numerointiin liittyvä ohjeistus)
830 #0 Ꞥa Liikenneviraston oppaita, Ꞥx 1798-6591 ; Ꞥv 2017, 3.
(Numerointi alkaa alusta vuosittain, Sarja-aineiston kuvailussa 362 0# Ꞥa 2012, 1-)
- Väliiviiva korvataan tarvittaessa kauttaviivalla selkeyden vuoksi. Esim. 58 (1955)-72/73 (1969/1970).
- Sarjan numerointitietoon sisältyy termiä ei kirjoiteta isolla alkukirjaimella, jollei käytetty kieli edellytä sitä liitteen A ohjeistuksen mukaisesti (esim. substantiivin kirjoittaminen isolla alkukirjaimella saksan kielessä)
- Sanojen ilmaistut luvut korvataan numeroilla. Järjestysluvut merkitään numeroina ja ne ilmaistaan noudattamalla kunkin kielen standardoituja käytäntöjä järjestysluvun merkitsemisestä.
- Sarjan numeron voi lisätä hakasulkeisiin teoksen ulkopuolisena tietona, jos tieto on varma (esim. otettu alkuteoksen tiedoista, julkaisun esittelytekstistä tai muusta luotettavasta lähteestä)

• Vaihtoehtoinen numerointi:

RDA 2.12.9.7 Vaihtoehtoinen numerointi: Jos sarjalla on useampia numerointitapoja, merkitään ne kuvailuun siinä järjestyksessä, jossa ne esiintyvät aineistossa.

Esim. 830 ... Ꞥv 1 = 2019, 1

Sarja-aineiston tietueessa 362 1- = 2019, 1-

- Jos tiedonlähteessä esiintyvä numerointi tiedetään virheelliseksi, se merkitään siinä muodossa, jossa se esiintyy tiedonlähteessä. Oikeasta numeroinnista tehdään huomautus.
 - Esim.
490 #1 Ꞥa Ihmisyden tunnustat, publikation, Ꞥx 0358-8602 ; Ꞥv nr 132
500 ## Ꞥa Oikea sarjan numero on 134. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
830 #0 Ꞥa Ihmisyden tunnustajien julkaisuja, Ꞥx 0358-8602 ; Ꞥv no 134

• Suomalaisen kirjastojoen linjaus: Rinnakkaisen sarjanimekkeen ja numeroinnin merkitseminen.

Jos numerointi ja sarjanimeke esiintyvät aineistossa monella eri kielellä tai kirjoitusjärjestelmällä, numerointi merkitään samalla kielellä tai kirjoitusjärjestelmällä esiintyvän sarjanimekkeen perään. Jos numerointi esiintyy aineistossa vain yhdellä tavalla eikä numerointia voi yhdistää tiettyyn kieleen tai kirjoitusjärjestelmään, merkitään se kaikkien sarjanimekkeiden jälkeen.

5XX Huomautuskentät

500 - Yleinen huomautus (T)

Teos, Ekspressio, Manifestaatio

- Ꞥ9 FENNI<KEEP>
- Kenttään tallennetaan kaikki ne yleiset huomautukset, jotka eivät sovi muihin huomautuskenttiin.
- Kenttää toistetaan niin, että eri asioita koskevat huomautukset merkitään kukin omaan kenttäänsä.
- Huomautukset tehdään yleensä kuvailukielellä.
- Selkeät sitaatit saa merkitä suoraan aineistosta (tarvittaessa lainausmerkit + sitaatin lähde).Elektronisen aineiston osoitteen voi merkitä kenttään 500, jos suoraa linkkiä ei voi tekijänoikeudellisista syistä merkitä kenttään 856.

Lisäpainokset

RDA 2.5.6.3

- Fennicassa merkitään muuttumattomat lisäpainokset vain poikkeuksellisesti (esim. nimeke hyvin vähän muuttunut tai kustantaja sama, mutta kustantajan nimi muuttunut tai sivumäärä muuttunut, edellisestä painoksesta kulunut yli 10 vuotta). Jos lisäpainos on muuttunut

paljon, julkaisulle on annettava uusi ISBN.

Esim.

500 ## †a Lisäpainokset: Lisäpainos 2010 (379 sivua, Aurinko Kustannus) †9 FENNI<KEEP>

- Jos kirjassa lukee 9.-13. painos 2006, merkitään vain viimeinen:

Esim.

500 ## †a Lisäpainokset: 13. painos 2006. †9 FENNI<KEEP>

- Jos lisäpainoksessa on mukana liiteaineistoa, joka puuttuu 1. painoksesta, esim. CD-ROM-levy, tieto liitteestä lisätään 1. painoksen tietueeseen. 020-kenttään voi laittaa mahdollisen CD-ROMin ISBN-numeron ja sulkuihin (CD-ROM + painostiedot).

Yleinen huomautus

- Esim.

500 ## †a Julkaisu perustuu Dear my blank -blogiin. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Vertaisarvioitu. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Hyväksytty Kanta-Hämeen yhteistyöryhmässä 17.10.2016. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Matkailun kansainvälistymisen askelmerkit Etelä-Pohjanmaalla -hanke. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Näyttely: 27.10.2017-25.2.2018, Ateneumin taidemuseo, Helsinki. †9 FENNI<KEEP>

Huomautus tallenteesta

- Tallenteeseen liittyvistä erikoispiirteistä merkitään yleiseksi huomautukseksi.

Esim.

500 ## †a Kääntökirja. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Karttalehti laminoitu. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Avoselkäinen sidos. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Julkaisussa rengaskierteen peittävä selkä. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Tekstitön kirja. †9 FENNI<KEEP>

- Myös tallenteeseen liittyvästä lisämateriaalista tehdään huomautus.

Esim.

500 ## †a Teokset julkaistu aiemmin erillisinä niteinä. †9 FENNI<KEEP> (Jos todella kysymys teoksista, ei esim. käännöksistä!)

500 ## †a Kirja ja äänikirja julkaistu aiemmin erillisinä. †9 FENNI<KEEP>

Huomautus vastuullisuustiedoista

- Julkaisun ulkopuolelta otetut tekijämerkinnöt lisätään 500-kenttään

Esim.

100 1# †a Hakala, Jari, †e kirjoittaja.

245 10 †a Sisulla ja sydämellä : †b Seinäjoen Sisu 80-vuotta.

500 ## †a Kirjoittaja: Jari Hakala. †9 FENNI<KEEP>

- 245 c-kentässä virheellisesti mainitut tekijämerkinnöt korjataan 500-kenttään siinä muodossa kun ne ovat hakutiedoissa

Esim.

500 ## †a Oikea tekijän nimi: Frank Worrall. †9 FENNI<KEEP>

- Julkaisun toissijaisesta tiedonlähteestä otetut roolit (funktiot) merkitään tekijöiden yhteyteen 500-kenttään, silloin kun ensisijaisessa tiedonlähteessä ei ole mainittu rooleja.

Esim.

245 10 †a Sinusta tulee isosisko / †c [David Bedford & Susie Poole] ; [suomentanut Päivi Rekiaro].

500 ## †a Kirjoittanut David Bedford ; kuvittanut Susie Poole. †9 FENNI<KEEP>

- Muita huomautuksia vastuullisuudesta

Esim.

500 ## †a Kokoelmassa ilmoitetut tekijät kuvitteellisia paitsi kirjoittaja Antti Holma. †9 FENNI<KEEP>

Huomautukset oikeista painoksista, julkaisutiedoista, ISSN-tunnuksista jne.

- Jos julkaisussa on virheellisiä kuvailuun jäljennettäviä tietoja painoksista, kustantajatiedoista ym., oikeista tiedoista huomautetaan,

Esim.

500 ## †a Oikea painostieto: 3. painos. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Oikea kustantaja: Into. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Oikea julkaisuvuosi: 2017. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Oikea ISSN-tunnus: 1459-3394. †9 FENNI<KEEP>

Huomautus painetun julkaisun ilmestymisen peruuntuneesta verkkoversion ISBN:stä

- Jos painetussa julkaisussa ilmoitetaan verkkoinaiston ISBN ja myöhemmin tulee tietoon, ettei verkkoversio ilmesty, poistetaan painetun tietueesta kenttä 776 ja tehdään 500-kentän huomautus

Esim.

500 ## †a Julkaisussa virheellisesti verkkoinaiston ISBN 978-952-62-1468-9. †9 FENNI<KEEP>

Huomautus julkaisuhistoriasta

- Jos julkaisussa ei ole varsinaista uuden painoksen merkintää, vaan kustantajan merkintö esim. ensimmäisestä painoksesta ja ao. tietoa pidetään informatiivisena, siitä voidaan tehdä 500-kentän huomautus.

Esim.

500 ## †a Ensimmäinen painos ilmestyi 2002. †9 FENNI<KEEP>

500 ## †a Julkaistu ensimmäisen kerran teoksessa Tompan juhlaKirja (Tammi, 2013) †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Julkaistu ensimmäisen kerran suomeksi 1910. †9 FENNI<KEEP>

Huomautus varianttikappaleesta

- Jos julkaisu on varianttikappale, siitä tehdään huomautus 500-kenttään. Sulkuihin merkitään tieto, joka erottaa sen kuvailutietueen kappaleesta.
Esim.
500 ## †a Varianttikappale (kannessa: För studerande) †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Varianttikappale (jakaja: Familia, erilaiset kannet) †9 FENNI<KEEP>

Eripainoshuomautus

- Eripainoksista tehdään huomautus 500-kenttään
Esim.
500 ## †a Tarkistettu ja uudelleen kuvitettu eripainos Suomen Sotatieteellisen Seuran vuosijulkaisusta Tiede ja Ase n:o 73.

Huomautus artikkeli- tai esseeväitöskirjasta

- Artikkeliväitöskirjasta tehdään huomautus kenttään 500. Lukumäärät merkitään numeroin 01/2021 alkaen.
Esim.
500 ## †a Artikkeliväitöskirjan yhteenveto-osa. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Artikkeliväitöskirjan yhteenveto-osa ja 4 eripainosta. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Esseeväitöskirjan yhteenveto-osa ja 6 esseetä. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Yhteenveto-osa julkaistu myös erikseen. †9 FENNI<KEEP>

Huomautus väitöskirjaan perustumisesta

- Kun teos perustuu väitöskirjaan, siitä voidaan tehdä yleisluontoinen huomautus
Esim.
500 ## †a Perustuu tekijän Helsingin yliopistossa 2013 hyväksytyyn väitöskirjaan. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Perustuu osin tekijän väitöskirjaan. †9 FENNI<KEEP>
- Teosten välinen suhde merkitään 700-kenttään.
Esim.
700 1# †i Teoksen perustana: †a Ukkola-Vuoti, Liisa, †d 1980- †t Search for genetic variants underlying musical aptitude and related traits (väitöskirja)

Huomautus välikielen mukaisesta nimekkeestä

- Jos alkuperäisen kielen mukainen nimeke merkitään 240-kenttään, mutta teos on käännetty muun kielisestä nimekkeestä, siitä tehdään 500-kentän huomautus.
Esim.
041 1# †a eng †k fin †h swe
240 10 †a Världen enligt Muminmammans, †l englanti
500 ## †a Käännetty suomenkielisestä laitoksesta Muumimammans mietekirja. †9 FENNI<KEEP>

Huomautus teosten, ekspressioiden tai manifestaatioiden suhteista

- Jos tietoa ei voi viedä 240- tai linkkikenttiin 7xx, niin tehdään 500-kentän huomautus
Esim.
500 ## †a Kuvitus perustuu Mark Osbornen Pikku Prinssi -animaatioelokuvaan. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Suomennos perustuu tieteelliseen editioon Anders Chydenius samlade skrifter. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Suomennos perustuu sadun ensimmäiseen versioon. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Suomennos perustuu useihin tekstilaitoksiin ja käännöksiin. †9 FENNI<KEEP>

502 - Huomautus väitöskirjasta (T)

Teos ; RDA 7.9

- Kenttä 502 tallennetaan vain kerran. Vain silloin kun väittelijä väittelee kahdessa yliopistossa samanaikaisesti, toistetaan kenttää.
- Kiinteään kenttään merkitään **008/24** koodi **m** (= opinnäyte).

Tiedonlähde

- Mikä tahansa lähde

Indikaattorit

- Molemmat määrittelemättömiä

Osakentät

†a - Huomautus väitöskirjasta (ET)

- Väitöskirjamerkintönä käytetään ilmausta 'Väitöskirja'

†b - Opinnäytteen määre - ei käytössä Suomessa

†c - Väittelypaikkakunta ja korkeakoulu (ET)

- Osakentässä käytetään ko. yliopiston virallista nimimuotoa. Myös laitostasosta käytetään virallista nimimuotoa (pienin kirjaimin). Virallisen nimen voi käydä tarkistamassa Asterista, Fennica-tietokannasta tai Fintosta: [Suomalaiset yhteisönimet](#). Ulkomaisten yliopiston nimimuotoja löytyy kansallisbibliografiosta, yliopistojen kotisivuilta ym.
- Oppiarvon myöntävän yhteisön paikkakunta merkitään yhteisön nimen perään vain, jos yhteisön nimi ei ole tarpeeksi erottuva. HUOM! Paikkakunnalla ei tarkoiteta paikkakuntaa, jossa väitöstilaisuus on pidetty vaan korkeakoulun/kampuksen kotipaikkaa..

‡d - Väittelyvuosi (ET) - merkitään aina.

- Merkitään aina arabialaisilla numeroilla,

Esim.

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Oulun yliopisto, ‡d 1992. ‡9 FENNI<KEEP>

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Aalto-yliopisto, ‡d 2017. ‡9 FENNI<KEEP>

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Aalto-yliopiston perustieteiden korkeakoulu, ‡d 2017. ‡9 FENNI<KEEP>

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Itä-Suomen yliopisto, ‡d 2014. ‡9 FENNI<KEEP>

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c University College, Lontoo, ‡d 2017. ‡9 FENNI<KEEP>

(RDA-linjauksen mukaan paikkakunnan nimi kirjoitetaan yliopiston nimen jälkeen ja erotetaan pilkulla. Itä-Suomen yliopiston yhteyteen ei tarvita paikkakuntaa, koska ei ole useampaa ao. nimistä yliopistoa, vaikka sen kampuksia sijaitseekin eri paikkakunnilla.)

- Myös laitostaso merkitään, jos se on merkitty julkaisuun

Esim.

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Helsingin yliopisto, valtiotieteellinen tiedekunta, ‡d 2016. ‡9 FENNI<KEEP>

502 ## ‡a Väitöskirja : ‡c Oulun yliopisto, Oulun yliopiston tutkijakoulu, luonnontieteellinen tiedekunta, ekologia, eläinekologia, ‡d 2016. ‡9 FENNI<KEEP>

- Artikkel- tai esseeväitöskirjaan merkitään huomautus 500-kenttään. Lukumäärät merkitään numeroin 01/2021 alkaen.

Esim.

500 ## ‡a Artikkeliväitöskirjan yhteenveto-osa ja 4 eripainosta. ‡9 FENNI<KEEP>

500 ## ‡a Yhteenveto-osa julkaistu myös erikseen. ‡9 FENNI<KEEP>

- Jos teos perustuu väitöskirjaan, ei käytetä kenttää 502, vaan merkitään huomautus kenttään 500- tai 700-kenttään.
- Jos väitöskirja julkaistaan uudelleen samansisältöisenä, alkuperäisestä väitöskirjasta tehdään huomautus kenttään 534.

504 - Huomautus bibliografiasta ym. (T)

[RDA 7.16 Täydentävä sisältö](#)

- Kenttään merkitään aineistoon sisältyvät bibliografia(t).

Esim.

008/24-27 = b (bibliografiat)

504 ## ‡a Sivut 239-256: Bibliografia. ‡9 FENNI<KEEP>

504 ## ‡a Sivut 257-263: Filmografia. ‡9 FENNI<KEEP>

504 ## ‡a Sivut 428-429: Freud-bibliografia. ‡9 FENNI<KEEP>

504 ## ‡a Sivut 435-446: Esko Hopun bibliografia 1962-2003. ‡9 FENNI<KEEP>

505 - Määrämuotoinen huomautus sisällöstä (T)

RDA 25.1, Liite J

Indikaattorit

1. indikaattori - vakionäyttöindikaattori

0 - Sisältö (kun kenttään on merkitty koko sisältö)

1 - Puutteellinen sisältö (ei suositella käytettäväksi)

2 - Osittainen sisältö

8 - Vakionäyttöä ei muodosteta (kun sisältöä ei ole merkitty kokonaan tai sitä ei tiedetä kokonaan)

2. indikaattori - sisältöhuomautuksen taso

- Perustaso (Kenttä alkaa osakentällä ‡a, ei toistettava; lisäksi voidaan käyttää osakenttää ‡u)

0 - Parannettu taso (Sisältöhuomautus merkitään kentiin ‡r, ‡t ja ‡g. Osakenttää ‡a ei käytetä lainkaan.)

Osakentät

‡a - Huomautus sisällöstä (ET)

Käytössä olevat luettelointisäännöt määräävät huomautuksen muodon ja välimerkit. Osakentän alkuun voidaan tallentaa sopiva näyttöteksti, kun toisen indikaattorin arvo on #.

‡g - Muut tiedot (T)

Osakentän alkuun voidaan tallentaa sopiva näyttöteksti, kun toisen indikaattorin arvo on 0.

‡r - Vastuullisuusmerkintö (T)

‡t - Nimeke (T)

- Kenttään merkitään määrämuotoisia ja rakenteistettua kuvailua teoksen sisällöstä: nimekkeitä, vastuullisuusmerkintöjä, osan numeroita, sisällysluettelo, merkittäviä osakokonaisuuksia jne.
- Sisällysluettelot keepataan Fennicaan, jos ne ovat informatiivisia. Ne ovat yleensä Melindassa merkitty ---välimerkein.
- Kokoomateokseen sisältyvät osat (teokset, ekspressiot) merkitään 505-kenttään rakenteistettuina. Tästä voidaan poiketa kuvailijan harkinnan mukaan, jos osien mainitsemista ei pidetä tärkeänä (esim. sarjakuvakoosteen osat, useita kymmeniä runoja tai novelleja jne. sisältävät koosteet). Tällöin voidaan merkitä yleinen huomautus 500-kenttään esim. tallentamalla tekijät tai ensimmäinen tekijä ao. kenttään.
Esim.
500 ## Ꞥa Sarjakuvien tekijät: Lee Hammock ja 21 muuta. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
500 ## Ꞥa Kirjoittajat: Arja Aarnio, Eija Ellinas, Jutta Evokari, Arja Konidi, Inge-Maj Lassfolk-Tsontou, Reetta Oksalampi-Kokkinakis, Minna Pirilä, Ritva Pöllänen-Psaroudaki, Mirjam Zoumpa. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
500 ## Ꞥa Novellien kirjoittajat: Juha Hurme, Virpi Hämeen-Anttila, Juha Itkonen, Rosa Liksom, Enni Mustonen, Outi Pakkanen, Salla Simukka ja Pajtim Statovci. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
(Tässä tapauksessa kirjoittajista tehdään myös 700-tekijäkirjaukset.)
- Yksittäisistä teoksista tehdään analyttinen kirjaus kenttään 700 ja haluttaessa myös nimekekirjaukset kenttään 740. Jos 700-kentissä on tarkat tekijä-nimeke-kirjaukset, voidaan harkita 505-kentän lyhentämistä tai kokonaan pois jättämistä.
- Tekijöiden nimet merkitään 505-kenttään julkaisussa olevassa muodossa, hakutiedoissa auktorisoidussa muodossa.

Esimerkkejä rakenteisesta kuvailusta ja 700-kentistä

505 00 Ꞥt Isä, poika ja paha henki ; Ꞥt Tuliaiset Moskovasta ; Ꞥt Väärän maan vainaja. Ꞥ9 FENNI<KEEP>
700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Rönkä, Matti. Ꞥt Isä, poika ja paha henki. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000109792
700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Rönkä, Matti. Ꞥt Tuliaiset Moskovasta. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000109792
700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Rönkä, Matti. Ꞥt Väärän maan vainaja. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000109792

245 00 Ꞥa American next wave.

505 00 Ꞥt Perish / Ꞥr Stella Fawn Ragsdale. Ꞥt The hour of feeling / Ꞥr Mona Mansour. Ꞥt Bethany / Ꞥr Laura Marks. Ꞥt Neighbors / Ꞥr Brander Jacobs-Jenkins. Ꞥ9 FENNI<KEEP>

700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Ragsdale, Stella Fawn. Ꞥt Perish.

700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Mansour, Mona. Ꞥt Hour of feeling.

700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Marks, Laura. Ꞥt Bethany.

700 12 Ꞥi Sisältää (teos): Ꞥa Jacobs-Jenkins, Brander. Ꞥt Neighbors.

245 00 Ꞥa Kolme amerikkalaista klassikkoa / Ꞥc [Henry Miller, O. Henry, Mark Twain].

505 00 Ꞥt Veren perintö / Ꞥr Mark Twain ; suomentanut Valfrid Hedman. Ꞥt Neljä miljoonaa / Ꞥr O. Henry ; valikoiden suomentanut Ritva Mäkelä. Ꞥt Hymy tikkaiden juurella / Ꞥr Henry Miller ; suomentanut A.K.M. Taipale. Ꞥ9 FENNI<KEEP>

700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Twain, Mark. Ꞥt Pudd'nhead Wilson, Ꞥl suomi.

700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Henry, O. Ꞥt Four million. Ꞥk Valikoima, Ꞥl suomi.

700 12 Ꞥi Sisältää (ekspressio): Ꞥa Miller, Henry. Ꞥt Smile at the foot of the ladder, Ꞥl suomi.

700 1# Ꞥa Hedman, Valfrid, Ꞥd 1872-1939, Ꞥe kääntäjä. Ꞥ0 (FI-ASTERI-N)000043484

700 1# Ꞥa Mäkelä, Ritva, Ꞥe kääntäjä.

700 1# Ꞥa Taipale, A. K. M., Ꞥe kääntäjä.

740 02 Ꞥa Veren perintö.

740 02 Ꞥa Neljä miljoonaa.

740 02 Ꞥa Hymy tikkaiden juurella.

(Lisää esimerkkejä: [Teoksene nsisijaisen nimekkeen merkitseminen](#))

Esimerkkejä osittaisesta sisällöstä

- Käytetään kun esim. esipuhe tai artikkeli halutaan nostaa kuvailuun.

505 20 Ꞥt Salainen, mystiseksi mainittu piha / Ꞥr Marco Steiner Ꞥg (sivut 5-27).

Ꞥ9 FENNI<KEEP>

- Alephissa 505-kentässä usein nimekkeiden välillä -- -merkintö. Tällöin nimekkeiden loppuun ei tule pistettä. Ao. tietueiden välimerkitystä ei tarvitse muuttaa siirrettäessä se Fennicaan.

Alephin ominaisuus ja 505-kentän pituus (kentän jako Ꞥ9-osakentällä)

HUOM! TÄMÄ OHJEISTUS VANHENTUNUT. KÄSITELLÄÄN KUMEASSA 02/2022. PÄIVITETÄÄN SEN JÄLKEEN

LINKKI MELINDAN OHJEISIIN <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pagelD=191070355>

Alephissa MARC-kentän pituus on rajattu 2000 tavuun, eli siihen mahtuu hieman alle 2000 merkkiä. Kuitenkin esimerkiksi sisältö- tai tiivistelmäkenttiin saatetaan tarvita enemmänkin tilaa, eikä MARC-formaatti rajoita kentän pituutta mitenkään. Jos kentän pituusraja tulee vastaan, voidaan kentän sisältöä tarvittaessa jatkaa toistamalla kenttää ja merkitsemällä sisällön katkoskohdat. Katko merkitään niin, että katkaistavan kentän sisällön viimeiseksi merkiksi lisätään sirkumfleksi ^ ja jatkokenttä puolestaan aloitetaan osakentällä Ꞥ9, jonka sisältönä on kaksi sirkumfleksiä ^^.

Esimerkkejä

505 Ꞥa xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx^ Ꞥ9 FENNI<KEEP>

505 Ꞥ9 ^^ Ꞥa xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Ꞥ9 FENNI<KEEP>

Kun katkos on merkitty näin, osaa Aleph yhdistää kenttien sisällöt yhteen kenttään, kun tietue otetaan ulos MARC-formaatissa.

Kahden sirkumfleksin katkokerkki löytyy myös Alephin 505 †9- ja 520 †9- kenttien automaattisista sisältövaihtoehdoista (Ctrl-F8 tai sarkain ko. kentässä).

506 - Huomautus pääsyräjoituksesta (T)

RDA 4.4

Käyttöoikeuksien metatieto

Osakentät

- †a - Pääsyräjoituksen ehdot
- †b - Pääsyräluvan antaja
- †c - Fyysisen pääsyrän vaatimat järjestelyt
- †d - Oikeutetut käyttäjät
- †e - Pääsyrän ehtojen peruste
- †f - Pääsyräjoitus standarditerminologialla
- †u - URI (linkki tiedostoon, jossa pääsyräjoitusta koskevaa lisäinformaatiota)
- †2 - f-osakentässä käytetyn standarditerminologian lähde
- †3 - Aineisto, jota tiedot koskevat
- †5 - Organisaatio, johon kentän tiedot pätevät

- Formaatin käänntöstä tarkistettiin keväällä 2015. Tähän kenttään merkitään aineistoon **pääsyrä** rajoittavat ehdot. **Käyttöoikeudet** merkitään kenttään 540. Kentät 506 ja 540 täydentävät toisiaan.

E-monografiat sekä www-sivujen verkkokeräykset

Esim.

506 1# †a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization †2 star †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>
540 ## †a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; †b Kansalliskirjasto; †c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä †u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>

Samassa tietueparissa voi olla, tietueiden historiasta riippuen, joka yksi tai useampi linkkaustavoista käytössä.

Myös vapaasti saatavana

506 0# †a Aineisto on vapaasti saatavissa. †f Unrestricted online access †2 star †9FENNI<KEEP>
506 1# †a Aineisto on käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization †2 star †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>
540 ## †a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; †b Kansalliskirjasto; †c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä †u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>

Muita merkintöjä saatavuuden rajoituksesta

Esim.

506 1# †a Vain virkakäyttöön. †9FENNI<KEEP>
506 1# †a Ei julkinen. †9FENNI<KEEP>
506 1# †a Loppuunmyyty. †9FENNI<KEEP>

Digitoidut aineistot, jotka ovat käytettävissä vapaasti verkossa

Esim.

506 0# †a Aineisto on vapaasti saatavissa. †f Unrestricted online Access †2 star †9FENNI<KEEP>

540 ## †c Public domain †u <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.fi> †9FENNI<KEEP>

Digitoidut julkaisut, joiden tekijänoikeus on voimassa

Esim.

506 1# †a Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa. †f Online access with authorization †2 star †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>
542 1# †i 1873 †l Tekijänoikeuksia voimassa †to 20150126 †r FI

Salassa pidettävät julkaisut

Esim.

506 1# †a Aineisto on salassa pidettävä vuoden xxxx loppuun. †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>
540 ## †a Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta; †u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621> †5 FI-Vapaa †9FENNI<KEEP>

- Kentissä käytettäviä fraaseja löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Aineiston saatavuuden rajoitukset](#)

507 - Huomautus graafisen aineiston mittakaavasta (ET)

- Tähän kenttään merkitään esim. työpiirustusten ja teknisten piirustusten mittakaava.

509 - Suomalainen kenttä: huomautus muusta opinnäytteestä (T)

- Lisäksi merkitään kiinteään kenttään 008/24 koodi m (= väitöskirja tai muu opinnäyte).
- Kentän 509 käyttöä on laajennettu niin, että tähän merkitään myös toisen asteen oppilaitosten opinnäytetyöt. Valitaan sopiva termi sovellusohjeessa annetusta listasta.

Indikaattorit

- Määrittelemättömiä

Osakentät

‡ a - Huomautus opinnäytteestä (T)

- 'Kandidaatintyö', 'Pro gradu -tutkielma', 'Laudaturtyö', 'Lisensiaatintyö', 'Diplomityö', 'Erikoistyö', 'Lopputyö', 'AMK-opinnäytetyö', 'Ylempi AMK-opinnäytetyö'.
- taidekorkeakoulujen maisterin ja kandidaatin opinnäytteet: 'Opinnäyte (selvennys)'.
- toisen asteen oppilaitoksissa: 'Opinnäytetyö (selvennys)' tai sopiva termi ylläolevasta listasta
- mahdolliset omat opinnäytemääreet merkitään kenttään 500.
- Korkeakoulu tai oppilaitos merkitään aina, kun kenttää käytetään, samoin opinnäytteen julkaisuviisi.
- Kenttää 509 voi toistaa tarvittaessa esim. silloin, kun opinnäytteen tekijät ovat eri koulutusohjelmista tai eri korkeakouluista tai jos opinnäyte on tehty kahteen eri oppiaineeseen.
- Kentässä 509 käytetään sovitun termiä, mutta ulkomaisista voi käyttää sitä termiä, joka on julkaisussa, mikäli ei ole varma suomenkielisestä vastineesta.
- Erikoistyö -termin perään voi laittaa sulkuihin täsmennyksen.

‡c - Korkeakoulu/Oppilaitos ja tiedekunta/laitos (T)

- Osakentässä käytetään korkeakoulun virallista nimimuotoa. Virallisen nimen voi käydä tarkistamassa Asterista, Fennica-tietokannasta tai Fintosta: [Suomalaiset yhteisönimet](#) .

‡d - Valmistumisvuosi (T)

- Opinnäytteen hyväksymisvuosi merkitään aina.

Esim.

509 ## ‡a Opinnäyte (taiteen maisterin tutkinto) : ‡c Aalto-yliopisto, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, muotoilun laitos, Creative Sustainability, ‡d 2015. ‡9 FENNI<KEEP>

509 ## ‡a Opinnäyte (maisterintutkinnon osio) : ‡c Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu, ohjauksen koulutusohjelma, ‡d 2014. ‡9 FENNI<KEEP>

509 ## ‡a Lisensiaatintyö : ‡c Teknillinen korkeakoulu, Espoo, ‡d 1995. ‡9 FENNI<KEEP>

509 ## ‡a Opinnäytetyö (sosiaali- ja terveysalan perustutkinto) : ‡c Oulaisten ammattiopisto, sosiaali- ja terveysalan yksikkö, lähihoitaja, ‡d 2016. ‡9 FENNI<KEEP>

509 ## ‡a Tohtorintutkinnon kirjallinen työ: ‡c Taideyliopiston Sibelius-Akatemia, DocMus-tohtorikoulu, ‡d 2018. ‡9 FENNI<KEEP>

515 - Huomautus numeroinnista (T)

[RDA 2.17.5](#) Huomautus sarja-aineiston numeroinnista

- Vapaamuotoinen kuvaus numeroinnin tai julkaisukaavan, raportin kattaman ajanjakson, korjattujen laitosten ja/tai osien julkistamisen epäsystemaattisuudesta.
- Moniosaisen teoksen osien yhteinen ISBN-numero merkittiin aiemmin kenttään 515, nyt 020-kenttään.
- [Fennicassa käytössä sarja-aineiston kuvailussa](#).

520 - Huomautus sisällöstä, tiivistelmä tms. (T)

[RDA 7.2](#) Sisällön luonne ja [RDA 7.10](#) Sisällön yhteenveto

Indikaattorit

1. indikaattoria käytetään vakionäytön muodostamiseksi eli näyttöluettelon otsikkoteksti määräytyy sen mukaan.

- Tiivistelmä

0 - Aihe

1 - Arvostelu

2 - Laajuus ja sisältö

3 - Abstrakti

4 - Varoitus

8 - Vakionäyttöä ei muodosteta

Osakentät

‡a - Tiivistelmä, yhteenveto tms. ja tiivistelmän nimeke (ET)

- Jos tiivistelmän tai abstraktin nimeke tai koko teksti kirjoitetaan tähän kenttään, käytetään vastaavaa 1. indikaattorin arvoa.
- Sanaa Abstrakti tai Tiivistelmä ei kirjoiteta kentän alkuun, koska indikaattorilla on jo määritelty otsikkoteksti.
- Jos tiivistelmällä tai abstraktilla ei ole nimekettä eikä tiivistelmätekstiä kirjoiteta, käytetään yksisindikaattoria 8 ja kirjoitetaan a-osakenttään haluttu teksti (Tiivistelmä, Summary, Sammanfattning jne.).
- Julkaisun kielen mukaista tiivistelmää ei merkitä 520-kenttään.

Esim.

520 8# ‡a Tiivistelmä. ‡9 FENNI<KEEP>

520 ## ‡a From my hunting adventures : Jaakko Ojanperä's trophy collection. ‡9 FENNI<KEEP>

520 2# ‡a Kokoelma sisältää matkatoimistojen ja matkailujärjestöjen aineistoja. Ulkomaille levitettyä Suomi-esitteitä. ‡9 FENNI<KEEP>

520 3# ‡a Abstrakti ‡u <http://www.ojp.usdoj.gov/bjs/abstract/cchrie98.htm> ‡9 FENNI<KEEP>

- Jos julkaisussa on useita tiivistelmiä esim. lukujen tai artikkelien lopussa, merkitään "Summaries"

- Tähän kenttään voidaan merkitä myös sisältöä koskevat yleiset huomautukset, joita aikaisemmin on ollut kentässä 500. Fennicassa edelleen käytetään enimmäkseen kenttää 500.

Esim.

520 2# †a Sisältää 55 interaktiivista korttia. †9 FENNI<KEEP>

- Melindasta voidaan poimia myös informatiivisia 520-kentän abstrakteja Fennicaan.

521 - Huomautus kohderyhmästä (T)

RDA 7.7 Kohderyhmä

- Suositus millaiselle kohderyhmälle kuvailun kohteen sisältö soveltuu (vrt. kentät 049 ja 506, joissa on käyttörajoituksia.)
- Kohderyhmä myös 008/22 koodeina 008 [Kontrollikenttä](#) ja 385-kenttä [385 - Kohderyhmän ominaisuudet \(T\)](#)

Indikaattorit

1. indikaattori:

- Kohderyhmä
0 - Lukutaidon taso

1 - lkäryhmä

2 - Kiinnostusaste

3 - Erityiskohderyhmän piirteet

4 - Motivaation taso

8 - Vakionäyttöä ei muodosteta

2. indikaattori # Määrittelemätön

Osakentät

†a - Huomautus kohderyhmästä (T)

- Kenttää käytetään, kun halutaan määritellä, millaiselle kohderyhmälle kuvailun kohteen sisältö soveltuu.
- Kentässä käytettäviä ilmaisuja löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Kohderyhmä](#)

Esim.

521 1# †a Suositellaan yli 12-vuotiaille.

521 1# †a Opetuspaketti 3-7-vuotiaille.

521 3# †a Kohderyhmä: lukihäiriöiset.

521 8# †a Taso: CEF B1+ Intermediate.

530 - Huomautus saatavuudesta toisessa ilmiasussa (T)

Osakentät

†a - Huomautus saatavuudesta toisessa ilmiasussa (ET)

- Suositeltavat fraasit löytyvät [Metatietosanastosta](#)
- **Huom!** *Fennicassa 2/2018 alkaen ei tehdä ollenkaan 530-kenttää.* Merkitään vain jos tietueeseen ei tehdä 776-kenttää tunnuksen puutteen takia. Melindassa mahdollisesti jo jonkin muun yhteisön tallentamana annetaan olla, mutta ei keepata.

Esim.

530 ## †a Julkaistu myös verkkoaineistona. †9 FENNI<KEEP>

530 ## †a Julkaistu myös verkkoaineistona ja CD-levynä. †9 FENNI<KEEP>

530 ## †a Julkaistu myös painettuna. †9 FENNI<KEEP>

530 ## Julkaistu myös CD-ROM-levynä. †9 FENNI<KEEP>

530 ## †a Yhteenveto-osa julkaistu myös verkkoaineistona. †9 FENNI<KEEP>

- .Kun tietueessa on 530- kenttä, yleensä 776-kentässä linkki toiseen ilmiasuun (jos vastaavan linkki on tiedossa).
- Aikaisemmin kenttään 530 tallennettiin verkkokirjan ISBN. Nykyään toisen ilmiasun tiedot merkitään kenttään [776](#).

533 - Huomautus jäljenteestä (T)

- Jäljenteen kuvailua, kun pääosa bibliografisesta tietueesta kuvailee alkuperäistä kohdetta ja tiedoissa on eroja.
- Kenttään merkitään digitaalisen aineiston tuottajan tiedot.

Esim.

533 ## †a Digitaalinen jäljenne †b Mikkeli †c Kansalliskirjasto / digitointikeskus †d 20150130 †f (maantiede) †n Jälkikäsitellyt:

Tekstintunnistus. Kuvitukset ja kuvatestit tarkistettu. †9 FENNI<KEEP>

533 ## †a Digitaalinen jäljenne. †9 FENNI<KEEP>

534 - Huomautus alkuperäisversiosta (T)

RDA 27.1 Manifestaatioon liittyvä manifestaatio

- Kenttään voidaan tallentaa tietoja alkuperäisjulkaisusta esim. silloin kun luettelotavana on näköispainos, jonka tiedot poikkeavat alkuperäisjulkaisun luettelointitiedoista. (Vähitellen siirretty käyttämään kenttää [775 - Linkkikenttä - Muu painos joko pelkästään tai lisänä.](#)) Joissakin tapauksissa voidaan käyttää sekä 534- että 775-kenttiä, kun tarvitaan 534-kentän huomautusta.

Osakentät

†a - Alkuperäisen pääkirjaus (ET)

†b - Alkuperäisen painosmerkintö (ET)

†c - Alkuperäisen julkaisutiedot (ET)

†e - Alkuperäisen ulkoasutiedot (ET)

†f - Alkuperäisen sarjamerkintö (T)

†k - Alkuperäisen avainnimeke (T)

†l - Alkuperäisen sijainti (ET)

‡m - Aineistokohtaiset yksityiskohdat (ET)
‡n - Huomautus alkuperäisversiosta (T)
‡o - Muu tunnus (T)
‡p - Esittelevä lause (ET)
‡t - Alkuperäisen nimekemerointi (ET)
‡x - ISSN-tunnus, International Standard Serial Number (T)
‡z - ISBN-tunnus, International Standard Book Number (T)
‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)
* Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun

- Osakenttää **‡p** käytetään aina. Tekstivaihtoehtoja: 'Alkuperäinen', 'Alun perin julkaistu', 'Tekijän samanniminen väitöskirja'. Loppuun merkitään kaksoispiste.
- Monografiakuvailussa käytetään tekstivaihtoehtoa 'Alkuperäinen', musiikki- ja av-aineistossa käytetään 'Alun perin julkaistu'. Katso Metatietosanastosta lisää fraaseja kohdasta [Manifestaatioiden väliset suhteet](#).

Esim.

534 ## ‡p Tekijän samanniminen väitöskirja: ‡c 2002. ‡z 951-855-197-9. ‡9 FENNI<KEEP>
(Uudessa muodossa julkaistu väitöskirja)

534 ## ‡p Alkuperäinen: ‡t "Alkuperäisen väitöskirjan nimi", ‡c "vuosi". ‡z "ISBN". ‡9 FENNI<KEEP>
(Eri nimellä ilmestynyt väitöskirja.)

534 ## ‡p Alkuperäinen: ‡a Aalberg, A. F. ‡t Lannistettu kotiseutu. ‡c Kotka : Paation ympäristön kalastajainseura, 1955. ‡9 FENNI<KEEP>

534 ## ‡p Alkuperäinen: ‡c Kirvu : M. Bergström & K. Virtanen, 1927, ‡b 3. p. ‡9 FENNI<KEEP>
(Näköispainos tietyistä painoksesta)

534 ## ‡p Alkuperäinen: ‡b 3. uusittu painos ‡c Helsingissä : Otava, 1954. ‡9 FENNI<KEEP>
(Näköispainos on tehty alkuperäisen julkaisun 3. uusitusta painoksesta.)

245 10 ‡a Karl Fredrik Eneberg 1841-1876 : ‡b vad stenen i Moseback i Närpes har att berätta / ‡c Håkan Gullmets.

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: ‡a Eneberg, Karl Fredrik, 1841-1876. ‡t Dikter. ‡c Helsingfors : Sederholm, 1869. ‡9 FENNI<KEEP>

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: ‡a Eneberg, Karl Fredrik, 1841-1876. ‡t Karin : dikter i fem sänger. ‡c Helsingfors : Widerholm, 1865. ‡9 FENNI<KEEP>

(Teoksessa julkaistu kaksi näköispainosta, kenttää 534 toistetaan)

Esim. Sekä 534 että 775

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: ‡c 1948. ‡9 FENNI<KEEP>

775 08 ‡i Näköispainoksen alkuperä: ‡a Olki, Mary. ‡t Suomalaisia sukkiä ja muita neuletöitä. ‡d Porvoo ; Helsinki : Werner Söderström Osakeyhtiö, [1948] ‡h 73 sivua : kuvitettu ; 25 cm

538 - Huomautus järjestelmävaatimuksista (T)

- Kenttään merkitään teknisiin laitteisiin liittyvät ominaisuudet, jotka ovat välttämättömiä ko. aineiston käyttöön. Järjestelmävaatimukset saa jäljentää suoraan luetteloinnin kohteesta, eikä tekstiä tarvitse kääntää luettelointikielille.
- Merkitään, jos vaatimukset poikkeavat tavallisesta ja ilmeisestä (ei esim. Internet-yhteys-mainintaa)
- **RDA 3.20.1.3**: Vaihtoehto: Laitteisto- tai järjestelmävaatimukset merkitään siinä muodossa kuin ne ovat aineistossa. Tämänhetkisen suomalaisen linjauksen mukaan vaihtoehto on käytössä.
- Kentässä käytettäviä termejä löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Laitteisto- ja järjestelmävaatimukset](#)

Esim.

538 ## ‡a Adobe Acrobat Reader 3.0. ‡9 FENNI<KEEP>

538 ## ‡a Tietokone, jossa on 64-bittinen suoritin, DVD-asema sekä monitori. ‡9 FENNI<KEEP>

540 - Huomautus käytön ja kopioinnin ehdoista (T)

RDA 4.5 Käyttöehdot, ks. tarkemmin [Käyttöoikeuksien metatieto](#)

- Formaatin käännöstä tarkistettiin keväällä 2015. Tähän kenttään merkitään varsinaiset käyttöoikeudet ja -ehdot. Kentässä 506 kerrotaan aineistoon pääsyn ehdoista. Kentät 506 ja 540 täydentävät toisiaan.

Esim.

540## ‡a Aineisto on käytettävissä tutkimus- ja muihin tarkoituksiin; ‡b Kansalliskirjasto; ‡c Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä ‡u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433> ‡5 FI-Vapaa ‡9 FENNI<KEEP>

(E-monografiat sekä www-sivujen verkkokeräykset)

540## ‡c Public domain ‡u <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.fi> ‡9 FENNI<KEEP>

(Digitoidut aineistot, jotka ovat vapaasti käytettävissä verkossa.)

540## ‡a Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta ; ‡u <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621> ‡9 FENNI<KEEP>

(Salassa pidettävä julkaisu)

540 ## ‡c CC BY-NC-ND 4.0 ‡u <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fi> ‡9 FENNI<KEEP>

(ekirja, jolle julkaisija antanut CC-lisenssin, ks. esim SLS:n julkaisusarja)

Creative Commons -lisenssin merkitseminen ekirjoihin:

Merkitään, jos löytyy julkaisusta (06/2020 alkaen)

‡c lisenssi sellaisena kuin se on julkaisussa

‡u linkki lisenssitestiin, vaihtoehdot löytyvät [täältä](#), CC0 [täältä](#) (valitse oikea lisenssi --> view licence deed --> valitse pudotusvalikosta kieli suomeksi --> kopioi osoite ja liitä u-osakenttään)

‡9 FENNI<KEEP>

Lisenssin versionumeron on täsmättävä julkaisussa annetun version kanssa. Lisenssin vanhempiin versioihin pääsee vaihtamalla versionumeron lisenssisivun osoiteriviltä

542 - Huomautus tekijänoikeudesta (T)

ks. tarkemmin [Käyttöoikeuksien metatieto](#)

- Kenttään merkitään luetteloinnin kohteen tekijänoikeudelliseen statukseen liittyvää tietoa.

Esim.

542 1# †i 1873 †l Tekijänoikeuksia voimassa †o 20150126 †r FI
(Digitoitu aineisto, jonka tekijänoikeudet ovat voimassa)

546 - Huomautus kielistä (T)

Ekspressio

Lisäydinelementti

MDA 7.12.1.3 Sisällön kielen merkitseminen

- Tarkemmat tiedot aineiston sisällön ilmaisemiseen käytetystä kielestä tai kielistä merkitään, jos niitä pidetään tärkeinä tunnistamisen tai valinnan kannalta.
- Käytetään tarvittaessa täydentämään kentän 041 tietoja.

Osakentät

†a - Huomautus kielistä (ET)

Esim.

546 ## †a Teksti puolaksi, sisällysluettelot venäjäksi ja englanniksi. †9 FENNI<KEEP>
546 ## †a Teksti pääosin ruotsiksi. †9 FENNI<KEEP>
(Julkaisun teksti pääosin muulla kuin kuvailussa ilmenevällä kielellä)
546 ## †a Teksti ainoastaan ruotsiksi. †9 FENNI<KEEP>
(Nimeke suomeksi ja ruotsiksi, mutta teksti vain ruotsiksi.)

041 0# †a fin †a swe

546 ## †a Teksti suomeksi ja ruotsiksi. †9 FENNI<KEEP>
(Nimeke vain yhdellä kielellä, mutta teksti kokonaisuudessaan myös muulla kielellä)

- Aineiston kielisisältöä tarkentavia ilmauksia löytyy Metatietosanastosta kohdasta [Huomautus kielestä](#)

†b – Tietoja aakkostosta, kirjoitusjärjestelmästä jne. (T)

- Osakenttään voidaan merkitä tieto esim. siitä, onko aineisto kirjoitettu kyrillisin vai latinalaisin aakkosin.

Esim.

546 ## †b Fraktuura. †9 FENNI<KEEP>
546 ## †b Viivastonuottikirjoitus. †9 FENNI<KEEP>

†3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*

* Osakenttä †3 merkitään kentän alkuun

Esim.

546 ## †3 Tekstiliite †a Sanat: suomi. †9 FENNI<KEEP>

567 - Huomautus metodologiasta (T)

Indikaattorit

1. indikaattori
= Metodologia
8 = Vakionäyttöä ei muodosteta
2. indikaattori:
määrittelemätön

Osakentät

†a - huomautus metodologiasta - ei suositella käytettäväksi
†b - tutkimusmenetelmää kuvaava kontrolloidun asiasanaston termi
†2 - termin lähde

- Aiemmin tutkimuksessa käytetty tutkimusmenetelmä tallennettiin asiasanaksi kenttään 650, koska metodologialle ei ollut omaa kenttää.
- Huomautus metodologiasta tehdään vain, jos metodologia käy tutkimuksesta selvästi ilmi.
- Kenttä aloitetaan pienellä kirjaimella ja termi otetaan yksikössä ysa:n mukaisena.
- Jos metodologia-huomautuksia on useita, kenttää toistetaan

Esim.

567 ## †b kvalitatiivinen tutkimus †2 ysa †9 FENNI<KEEP>

567 ## #b fenomenologia #2 ysa #9 FENNI<KEEP>
567 ## #b vertaileva tutkimus #2 ysa #9 FENNI<KEEP>

583 - Huomautus toimenpiteistä (T)

- Kenttään tallennetaan tietoa käsittely-, viittaus- ja säilyttämistoimenpiteistä, esimerkiksi tieto aineiston digitoinnista.

Esimerkkejä 583 ## #a Digitoitu 27.9.2008. #5 FENNI **583 ## #a** Osakohteita ei luetteloitu. #5 FENNI

- Käytetään **Melindassa** automaattisesti yhdistetyissä tuplissa.
Esim.
583 ## #a MERGED FROM (FI-MELINDA)005230561 + (FI-MELINDA)000722137 #c 2015-06-03T16:18:35+03:00 #5 MELINDA
- **Fennica** merkitsee kenttään omia huomautuksiaan kuvailun ja vapaakappaleiden vastaanoton työvaiheista.
Esim.
583 ## #a SAATU 4 KPL. #5 FENNI
583 ## #a PUUTELUETT.,KT. #5 FENNI **Ei enää käytössä vuodesta 2017**
- Fennica-tietueissa 583-kentässä myös BTJ:n merkintöjä
Esim.
583 ## #a BTJ #5 FENNI (*Kuvailtu BTJ:n kappaleesta*)
583 ## #a BTJ AUKT/HENK #5 FENNI (*BTJ:n kuvailema, henkilötekijä- ja/tai kohdehenkilöauktorisointi puuttuu*)
583 ## #a BTJ AUKT/YHT #5 FENNI (*BTJ:n kuvailema, henkilötekijä- ja/tai kohdehenkilöauktorisointi puuttuu*)
583 ## #a BTJ /KJ-kontrolli #5 FENNI (*BTJ:n kuvailema, sarja-aineistotarkistus puuttuu*)
583 ## #a BTJ /VIOLASSA #5 FENNI (*BTJ:n kuvailema, Viola-tarkistus puuttuu*)
- *Kustantajakappaleesta kuvailtu*
583 ## #a K-KPL #5 FENNI
- *Vapaakappaleita saatu*
583 ## #a SAATU X-KPL #5 FENNI
- *Sovittu luovutus vapaakappaleista*
583 ## #a SOVITTU LUOVUTUS X-KPL #5 FENNI
- *Lahjoituksena saatu*
583 ## #a LAHJOITUS X-KPL #5 FENNI
- *Viola tarkistus puuttuu*
583 ## #a VIOLASSA #5 FENNI
- *Saatu virheellinen kustantajakappale*
583 ## #a VIRH. K-KPL #5 FENNI
- *Saatu virheellinen vapaakappale*
583 ## #a VIRH. V-KPL #5 FENNI

586 - Huomautus palkinnosta (T)

- Kansallisbibliografia on merkinnyt lähtien tärkeimmät suomalaiset ja yhteisöpohjoismaiset kirjallisuuspalkinnot tähän kenttään. Linkki [Metatiet osanastoon](#)
- Fennicaan merkittävät kirjallisuuspalkinnot [Kirjallisuuspalkinnot](#)
- Löytyy Alephin 586-kentän alaselvityksestä (ctrl+f8)
- Huom! Pilkku ennen vuotta
- Huom! Ei pistettä loppuun

Esim.

586 ## #a Finlandia-palkinto, 2009 #9 FENNI<KEEP>

588 - Kuvailun perusta (T)

Indikaattorit

1. indikaattori - Vakionäyttöindikaattori

- # - Tieto puuttuu
- 0 - Kuvailun lähde
- 1 - Viimeisin tarkasteltu numero

2. indikaattori - Määrittelemätön

- # - Määrittelemätön

- Jos manifestaatiossa esiintyy vain yksi nimeke, päänimekkeen lähde ei merkitä. [RDA 2.17.2.3 Vaihtoehto](#)
- Kentässä käytettäviä nimekettä koskevia fraaseja löytyy Metatietosanakostosta kohdasta [Huomautus nimekkeen tiedonlähteestä](#)
- Jos tieto on otettu irtopäällyksestä, tehdään tiedonlähteestä aina huomautus.
- Käytetään aina verkkoaineiston kuvailussa (Kumean linjaus 02/2021)
 - Valmiita fraaseja poimittavissa ctrl+f8-komennolla

Esim.

588 0# #a Nimeke kannesta. #9 FENNI<KEEP>

588 1# #a Versio 21.10.1999. #9 FENNI<KEEP>

588 0# #a Osan numero irtopäällyksestä. #9 FENNI<KEEP>

588 0# #a Tekijätiedot vyötteestä. #9 FENNI<KEEP>

588 0# #a Vastuullisuustieto kustantajan kotisivulta. #9 FENNI<KEEP>

588 ## #a Kuvailun perustana verkkoaineisto; nimeke EPUB-kansisivulta #9 FENNI<KEEP> [e-vapaakappaleisiin ei palvelun nimeä & katsomispäivämäärää]

588 ## #a Kuvailun perustana verkkoaineisto; nimeke PDF-nimiösvulta (Helda, katsottu 25.1.2021) #9 FENNI<KEEP>

588 ## †a Kuvailun perustana 25.1.2021 katsottu sisältö. †9 FENNI<KEEP>
588 ## †a Kuvailun perustana: Volume 1, Issue 1 (September 2012); nimeke lehden kotisivulta (kustantajan verkkosivu, katsottu 16.5.2012) †9 FENNI<KEEP>
588 ## †a Kuvailun perustana: Volume 16, issue 1 (2012); nimeke PDF-artikkelin juoksevasta nimekkeestä (Tandfonline.com verkkosivu, katsottu 19.5.2012) †9 FENNI<KEEP>

59X - Paikalliset huomautukset

- Kirjasto- ja tietokantakohtaiset huomautukset ovat kentissä 590-599. Selvästi kirjasto- ja/tai tietokantakohtaisiin huomautuksiin lisätään oman kirjaston ISIL-tunnus osakenttään †5.
- Fennicassa aiemmin huomautus pienpainatteesta 594-kenttään
Esim.
852 8# †a FI-NL †b pienp †h Pienpainatekokoelma
- 594-kenttään puutetietoja
Esim.
594 ## †a Puuttuu kansalliskokoelmasta. †5 FENNI
594 ## †a 1. painos puuttuu kansalliskokoelmasta. †5 FENNI
- Ennakkotietoilmoitus 594-kentässä
Esim.
594 ## †a ENNAKKOTIETO KANSALLISKIRJASTO †5 FENNI
594 ## †a EI VASTAANOTETTU †5 FENNI
594 ## †a ENNAKKOTIETO / KIRJAVÄLITYS. †5 FENNI
594 ## †a TARKISTETTU ENNAKKOTIETO / KIRJAVÄLITYS. †5 FENNI
594 ## †a ENNAKKOTIETO CIP/KV. †5 FENNI

6xx Asiasanakentät

- 6xx-kentät ovat Fennica-kuvailussa sisällönkuvailijoiden asiantuntijatehtäviä.
- Kaikki sisällönkuvailun 6-alkuiset kentät (samoin kuin luokituskentät) keepataan
- Tässä ohjeessa on otettu esiin joitakin kohtia, mutta tarkemmat ohjeet ovat osoitteessa: [Sisällönkuvailuopas](#)

600 - Henkilönnimi asiasanana (T)

- Käytetään, kun asiasanana on henkilö tai teos, jolla on henkilötekijä.
- Suomalaiset nimet tarkistetaan Asterista, jolloin niihin tulee myös 0-osakentät.
- Henkilönnimien yläraja pyritään pitämään noin kahdessakymmenessä.
- Juhlajulkaisun kohteena oleva henkilö merkitään kenttään 600, kun julkaisu käsittelee häntä aiheena. Lisäksi kohdehenkilö merkitään 700-kenttään roolilla 'teoksella kunnioitettu'. Jos juhlaulkaisun kohdehenkilö ei ole aiheena, merkitään nimi vain 700-kenttään. Teoksella kunnioitettu voidaan merkitä myös 100 e-kenttään, esim. jos kyseessä on taiteilija.
- Jos kaunokirjallinen teos kertoo todellisesta henkilöstä, nimi merkitään 600-kenttään. ~~†v osakenttään merkitään 'fiktio'~~ (ao. käytännöstä luovuttua vuonna 2018, vanhemmissa tietueissa voi olla vielä ao. tapauksia).

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0 - Nimen osien järjestys suora
- 1 - Nimen osien järjestys käänteinen
- 3 - Suvun nimi

2. indikaattori

- 2. indikaattorin arvo on suomalaisissa nimissä 4, koska henkilönnimet eivät kuulu YSA:an eivätkä MUSA:an.

Osakentät (katso tarkemmin kohdasta [100 - Pääkirjaus - henkilönnimi \(ET\)](#))

†a - Henkilönnimi (ET)

Sukunimi ja etunimi erotetaan toisistaan pilkulla. Jos etunimistä käytetään vain alkukirjaimia, kirjainten väliin tulee tyhjällyönti. Alkukirjainten perään tulee piste.

†b - Numerointi (ET)

Roomalainen numerointi

†c - Arvonimet ja muut nimeen liittyvät sanat (T)

Muut nimeen tehtävät lisäykset selventävät useimmiten suoraa yksiosaista nimeä.

†d - Nimeen liittyvät aikamääreet (ET)

Aikamääreillä tarkoitetaan henkilön syntymä- ja kuolinvuotta.

†e - Funktiotermin (T)

Funktiomerkintö (suhteen määrite) †e voidaan tarvittaessa lisätä myös kenttään 600.

†f - Teoksen julkaisu-aika (ET)

†g - Muut tiedot (T)

†k - Muotoa kuvaava kokoava nimeke (T)

†l - Teoksen kieli (ET)

¶n - Numerointitieto (T)

¶p - Teoksen osan nimeke (T)

¶t - Teoksen nimeke (ET)

Osakenttää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten.

- Tekijä-nimeke-kirjauksissa vain päävastuullinen tekijä voidaan liittää teoksen nimekkeeseen.
- Nimeke on tässä alkukielisessä, auktorisoidussa muodossaan.

¶0 - Auktoritietueen kontrollinumero (T)

Esim.

600 14 ¶a Oksanen, Sofi, ¶d 1977- ¶0 (FI-ASTERI-N)000115003 ¶9 FENNI<KEEP>
600 04 ¶a Katariina ¶b II, ¶c Venäjän keisarinna. ¶0 (FI-ASTERI-N)000102199 ¶9 FENNI<KEEP>
600 34 Essen von, ¶c (suku) ¶9 FENNI<KEEP>
600 04 Silver Birch ¶c (henki) ¶9 FENNI<KEEP>
600 04 Isis ¶c (jumalatar) ¶9 FENNI<KEEP>
600 14 ¶a Shakespeare, William.¶t Hamlet, ¶l suomi. ¶9 FENNI<KEEP>
600 14 ¶a Bergmann, Jörg, ¶e teoksella kunnioitettu. ¶9 FENNI<KEEP>
600 14 ¶a Bond, James ¶c (fiktiivinen hahmo) ¶9 FENNI<KEEP>(Fiktiivinen hahmo tietoaaineistossa.)
600 14 ¶a Ackte, Aino, ¶d 1876-1944. ¶0 (FI-ASTERI-N)000039851 ¶9 FENNI<KEEP> (Todellinen henkilö fiktiivisessä teoksessa.)

610 - Yhteisönnimi asiasanana (T)

- Käytetään, kun asiasanana on yhteisö tai teos, jolla on yhteisötekijä.
- Kohdeyhteisö merkitään aina kun on kyseessä kansainvälinen yhteisö, valtakunnallinen yhteisö tai maakuntatason yhteisö.
- Paikallistason yhteisö merkitään tarvittaessa.
- **Indikaattorit ja osakentät**, katso tarkemmin [110 - Pääkirjaus - yhteisönnimi \(ET\)](#)
2. indikaattorin arvo on yleensä 4, koska yhteisönnimet eivät kuulu YSA:an eivätkä MUSA:an.
- Yhteisön kuvailluun liittyviä termejä löytyy Metatietosanakirjasta kohdasta Yhteisön tyyppi
- Osakentät ¶f - ¶t katso 600-kentän ohjeesta [600 - Henkilönnimi asiasanana \(T\)](#)

Esim.

610 24 ¶a Muumilaakso (museo) ¶0 (FI-ASTERI-N)000013285 ¶9 FENNI<KEEP>
610 24 ¶a Muumimuseo. ¶0 (FI-ASTERI-N)000172824 ¶9 FENNI<KEEP>
610 14 ¶a Suomi. ¶b Eduskunta. ¶0 (FI-ASTERI-N)000034982 ¶9 FENNI<KEEP>
610 24 ¶a Nokia (yhtiö) ¶0 (FI-ASTERI-N)000027114 ¶9 FENNI<KEEP>

611 - Kokouksen nimi asiasanana (T)

- **Indikaattorit ja osakentät** katso tarkemmin [111 - Pääkirjaus - kokouksen nimi](#)

Esim.

611 24 ¶a Interaktiivinen tekniikka koulutuksessa -konferenssi. ¶0 (FI-ASTERI-N)000160142 ¶9 FENNI<KEEP>
611 24 ¶a Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssi. ¶9 FENNI<KEEP>

630 - Yhtenäistetty nimeke asiasanana (T)

- Kenttää 630 käytetään anonyymeistä ja tekijättömistä teoksista. Jos teoksella on tekijä, tehdään tekijä-nimeke-kirjaus kenttään 600/610 /611.
- Kohdenimekkeeksi merkitään aina sekä yleisesti vakiintunut suomenkielinen nimi, jos teoksella on sellainen, että alkuperäisteoksen nimi, mikäli se on helposti tarkistettavissa ja haun kannalta tarpeellinen.
- Jos kohteena on aikakauslehti, lisätään lehtityypistä riippumatta sulkutarkenne (aikakauslehti)
- Sarjakuvalehtiin lisätään tarkenne (sarjakuvalehti)
- Jos kyseessä on sanomalehti, lisätään tarkenne (sanomalehti)
- Käytetään myös tarkenteita (elokuva), (televisio-ohjelma), (radio-ohjelma)

Esim.

245 00 ¶a Taiteilijoiden Kalevala / ¶c toimittanut Ulla Piela.
630 04 ¶a Kalevala. ¶9 FENNI<KEEP>

630 04 ¶a Raamattu. ¶p Matteuksen evankeliumi. ¶p Vuorisaarna. ¶9 FENNI<KEEP>
630 04 ¶a Kirjastolehti (aikakauslehti) ¶9 FENNI<KEEP>
630 04 ¶a Tunteiden sotilas (elokuva: 1955) ¶9 FENNI<KEEP>

648 - Aikaa ilmaiseva termi asiasanana (T)

- Ensimmäinen indikaattori määrittä vuosina 2013-2014, onko kyseessä teoksen kuvaama ajanjakso vai teoksen luontiaika. Nyt indikaattori on jälleen määrittelemätön, koska formaattiin on otettu uusi RDA-kenttä teoksen luontiajalle, 388 Luomisaika.
- Käytetään vain numeerisia termejä, esim. 1800-luku, 2009.
- Jos aiheena on useita vuosisatoja kattava jakso, kukin vuosisata merkitään.
- Jos aiheena on useita vuosikymmeniä kattava jakso, kukin vuosikymmeniä on enemmän kuin viisi, merkitään ajanmääreiksi vuosisata- tarvittaessa myös vuosikymmenet.
- Jos käytetään vuosilukuja pelkkinä numeroina, toisen indikaattorin arvo on 4

Esim.

648 #7 ¶a 300-luku ¶2 yso/fin ¶9 FENNI<KEEP>

2. indikaattori

- # - Tieto puuttuu
- 2 - Analyttinen kirjaus

Osakentät

Osakenttärjestys: ‡a Henkilönimi , ‡c Muut lisäykset ‡q (Henkilönimen täydellisempi muoto) , ‡d Aikamääreet , ‡e Funktiotermin auktoriteettitietueen kontrollinumero.

- Toimijat, jotka otetaan hakuelementeiksi 100- tai 700-kenttiin, on oltava näkyvissä myös muussa bibliografisessa kuvailussa (245 c- tai 5xx-kentissä)
- Nimimuodot hakukenttiin tarkistettava auktoriteettitietueista tai ne on auktorisoitava (katso tarkemmin [Auktoriteettitietueet/Toimijakuvailu](#))
- Pääsääntöisesti kaikista teokseen liittyvistä henkilöistä tehdään merkintä, päävastuullinen tekijä 100-kenttään, muut 700-kenttään. Fennicassa kuitenkin on rajattu yhteen rooliin liittyvien tekijöiden määrä noin 10-11.
Esim. kirjoittajat: Riitta Antikainen [ja 61 muuta]
700 1# ‡a Antikainen, Riitta, ‡d 1952- ‡e kirjoittaja, ‡e toimittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000101953 (HUOM! Roolit WEMI-järjestyksessä.)
- Ekspressioon liittyvistä tekijöistä (mm. toimittaja, kuvittaja, valokuvaaja (ekspressio), kääntäjä) voi tehdä tapauksesta riippuen vähemmän hakutietoja.
Esim. kuvittajat: Karri Flinkman [ja viisi muuta]
700 1# ‡a Flinkman, Karri, ‡e kuvittaja.
- Jos ryhmällä on oma nimi, sen jäseniä ei tarvitse merkitä tekijähakukenttiin (ei tarvitse merkitä myöskään 245 c-kenttään)

Teosten välinen suhde

[RDA J.2.2 Johdannaisuhteet](#)

‡i - Suhdetta kuvaava ilmaus (ET)

esim. mukaelma, perustana oleva teos, eri versio.

Suhdefraaseja RDA J-liitteen lisäksi Metatietosanastossa Teosten väliset suhteet [Teosten väliset suhteet](#)

‡l - Teoksen kieli (ET)

‡n - Numerointitieto (T)

‡p - Teoksen osan nimeke (T)

‡t - Teoksen nimeke (ET)

Osakenttää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten. Kyseessä on aina TEOS-viittaus

HUOM! Nimekkeen alussa oleva artikkeli jätetään pois ja nimeke aloitetaan isolla alkukirjaimella.

HUOM! ‡e-osakenttää ei käytetä, jos kyseessä on toimijan ja teoksen välinen suhde (esim. 700 12 ‡i Sisältää (teos): -merkintä).

HUOM! ‡f - Teoksen julkaisu-aika (ET), merkitään ekspressiosuhteessa. Jos halutaan tehdä teos-suhde toiseen saman nimiseen teokseen ja tarvitaan siihen erottavaksi tekijäksi vuosi, se merkitään sulkuihin teoksen nimen jälkeen.

Esim.

700 1# ‡i Teoksen perustana: ‡a Kivi, Aleksis, ‡d 1834-1872. ‡t Nummisuutarit. ‡0 (FI-ASTERI-N)000068031

700 1# ‡i Parodia (teos): ‡a Carroll, Lewis, ‡d 1832-1898. ‡t Alice's adventures in Wonderland.

700 1# ‡i Lyhennelmän perustana (teos): ‡a Porvali, Seppo, ‡d 1950-2019. ‡t Minä, Marokon Kauhu. ‡0 (FI-ASTERI-N)000055786

700 1# ‡i Lyhennelmä (teos): ‡a Porvali, Seppo, ‡d 1950-2019. ‡t Marokon Kauhu. ‡0 (FI-ASTERI-N)000055786

700 1# ‡i Teoksen perustana: ‡a Kaila, Ben, ‡d 1949- ‡t Siirtosuomalainen (1994) ‡0 (FI-ASTERI-N)000079064

700 1# ‡i Hakemisto teokseen: ‡a Blavatsky, Helena Petrovna. ‡t Salainen oppi.

730 0# ‡i Hakemisto (teos): ‡t Salainen oppi : hakemisto.

Perustuu toiseen teokseen

- Uudistettu laitos teoksesta, jolloin sisältö on muuttunut niin paljon, että syntyy teosten välinen suhde
Esim.
700 1# ‡i Teoksen perustana: ‡a Pentikäinen, Juha, ‡d 1940- ‡t Saamelaiset : pohjoisen kansan mytologia. ‡0 (FI-ASTERI-N)000055156
- Kun teoksen perustana on jokin toinen teos, tehdään teosten välinen suhde 700/730-kenttään
Esim.
700 1# ‡i Teoksen perustana: ‡a Kivi, Aleksis, ‡d 1834-1872. ‡t Seitsemän veljestä. ‡0 (FI-ASTERI-N)000068031
700 1# ‡i Teoksen perustana: ‡a Ukkola-Vuoti, Liisa, ‡d 1980- ‡t Search for genetic variants underlying musical aptitude and related traits (väitöskirja). ‡0 (FI-ASTERI-N)000151468
700 1# ‡i Sarjakuvaversioiden perustana (teos): ‡a Hautala, Marko, ‡d 1973- ‡t Varpaat. ‡0 (FI-ASTERI-N)000112219
- Suhteita mm.
abstraktien perustana (teos), indeksoinnin perustana (teos), jäljitelmän perustana (teos), parodian perustana (teos), laajennelman perustana (teos), lyhennelmän perustana (teos), mukaelman perustana (teos), dramatisoinnin perustana (teos), elokuvaversioiden

perustana (teos), koreografian perustana (teos), käsikirjoituksen perustana (teos), elokuvakäsikirjoituksen perustana (teos), televisiokäsikirjoituksen perustana (teos), videokäsikirjoituksen perustana (teos), libretton perustana (teos), musikaaliversion perustana (teos), oopperasovituksen perustana (teos), radiokäsikirjoituksen perustana (teos), radiosovituksen perustana (teos), romaanimukaelman perustana (teos), runomukaelman perustana (teos), sarjakuvaversion perustana (teos), televisiosovituksen perustana (teos), videopeliosovituksen perustana (teos), videosovituksen perustana (teos)

- Jos teosten välinen suhde on löyhempi, tehdään huomautus
Esim.
500 ## †a Kuvitus perustuu Mark Osbornen Pikku Prinssi -animaatioelokuvaan. †9 FENNI<KEEP>
500 ## †a Perustuu Agatha Christien luomaan hahmoon. †9 FENNI<KEEP>

Perustuu ekspressioon

- Kun kyse on teoksesta, joka perustuu ekspressioon, suhde merkitään fraasilla " ... perustana (ekspressio)"
Esim.
500 ## †a Baskervillen koira -teoksen mukautus selkosuomeksi Yrjö Weilinin suomennoksen pohjalta. †9 FENNI<KEEP>
700 1# †i Selkokielisen version perustana (ekspressio): †a Doyle, Arthur Conan. †t Hound of Baskerville, †l suomi.

Analyttinen kirjaus - Sisältää teoksen tai ekspression

RDA J.2.4 Osa-kokonaisuussuhde

- Kokoomateoksen sisältämästä artikkelista voi tehdä yksittäisen tekijä-nimeke-lisäkirjauksen. Koska kyseessä on analyttinen kirjaus, tallennetaan kakkosindikaattorin arvoksi 2.
Esim.
100 1# †a Shinn, Florence Scovel, †e kirjoittaja.
245 10 †a Salainen ovi menestykseen / †c Florence Scovel Shinn ; suomentanut Jaana-Mirjam Mustavuori.
505 0# †t Salainen ovi menestykseen ; †t Sanojen taika. †9 FENNI<KEEP>
700 12 †i Sisältää (ekspressio): †a Shinn, Florence Scovel. †t Secret door to success, †l suomi. (Nimekkeen alussa ollut artikkeli jätetty pois.)
700 12 †i Sisältää (ekspressio): †a Shinn, Florence Scovel. †t Your word is your wand, †l suomi.
740 02 †a Salainen ovi menestykseen.
740 02 †a Sanojen taika.
(Huom! Vaikka julkaisun nimeke alkaakin ensimmäisen käännöksen (ekspression) nimekkeellä, tehdään 740 kenttä myös siitä. Myöskin kaikista manifestaatioon sisältyvistä teoksista tehdään analyttinen kirjaus.)

Analyttinen kirjaus - Kokoomanimekkeelliseen julkaisuun koottu moniosaisen monografian eri osia

- Esim.
100 1# †a Väyrynen, Taru, †d 1944- †e kirjoittaja. †0 (FI-ASTERI-N)000063160
245 10 †a Vuorileijonan varjo 1-3 / †c Taru ja Tarmo Väyrynen.
505 0# †t Vuorileijonan varjo. 1, Kuumen tuulen aika ; †t Vuorileijonan varjo. 2, Kuningastie ; †t Vuorileijonan varjo. 3, Tähtien kosketus. †9 FENNI<KEEP>
700 12 †i Sisältää (teos): †a Väyrynen, Taru, †d 1944- †t Vuorileijonan varjo. †n 1, †p Kuumen tuulen aika. †0 (FI-ASTERI-N)000063160
700 12 †i Sisältää (teos): †a Väyrynen, Taru, †d 1944- †t Vuorileijonan varjo. †n 2, †p Kuningastie. †0 (FI-ASTERI-N)000063160
700 12 †i Sisältää (teos): †a Väyrynen, Taru, †d 1944- †t Vuorileijonan varjo. †n 3, †p Tähtien kosketus. †0 (FI-ASTERI-N)000063160
740 02 †a Kuumen tuulen aika .
740 02 †a Kuningastie.
740 02 †a Tähtien kosketus.

- Katso myös [Analyttinen kirjaus](#)

710 - Lisäkirjaus - yhteisönnimi (T)

[RDA 19 - Yhteisö](#) ; [RDA 11 - yhteisöjen identifiointi](#) ; [RDA 18 - suhteen määritteet](#)

Yhteisö tekijänä, ks [RDA 19.2.1.1.1](#)

Tiedonlähde

Asteri ja muut auktoriteettien tiedonlähteet, muut mahdolliset merkinnöt aineistossa, hakuteokset

- Yhteisön kuvailuun liittyviä termejä löytyy Metatietosanastosta **kohdasta Yhteisön tyyppi**
- Kustantajista tehdään hakutieto, kun kyseessä on sellainen yhteisö, jonka pääasiallinen toimi ei ole kustantaminen (esim. erilaiset yhdistykset ja seurat)
 - Kaupallisista kustantajista ei tehdä lisäkirjausta (esim. Otava, WSOY)
 - Julkaisijasta tehdään aina lisäkirjaus, vaikka olisi projekti, hanke, työryhmä tms. ja vaikka olisi sama kuin kustantaja
 - Mutta, jos julkaisijoita ja kustantajia on vain yksi ja ne ovat samat, ei tehdä merkintää 245 c-kenttään (on jo 264-kentässä)
 - Vaikka 245 c-kentässä tai 264-kentässä olisikin ruotsinkielinen tai muun kielinen yhteisön nimi, tehdään 710-kenttään yleensä suomenkielinen muoto, jos se on auktorisoitu, muun kielisestä nimestä tehdään 910-viittaus, jos se esiintyy 245 c-kentässä.

Indikaattorit ja osakentät, katso tarkemmin [110 - Pääkirjaus - yhteisönnimi \(ET\)](#)

Indikaattorit

1. indikaattori - Nimikirjauksen muoto

- 0 - Nimen osien järjestys käänteinen
- 1 - Hallintoalueen nimi
- 2 - Nimen osien järjestys suora

2. indikaattori - Lisäkirjauksen tyyppi

- Tieto puuttuu

2 - Analyttinen kirjaus, lisäkirjauksen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen.

Osakentät

Osakenttäjärjestys: ‡a Yhteisön nimi. ‡b Alayksikkö ‡n (Kokouksen numero : ‡d Aika : ‡c Paikka : ‡g Muut tiedot), ‡e Funktiotermin. ‡0 Auktoriteettitietueen kontrollinumero

‡a - Yhteisön nimi (ET)

[RDA A.39](#) Yhteisöjen nimet (suomen kieli)

- Yhteisönimet on tarkistettava auktoriteettitietueesta ja jos sellaista ei vielä ole, se viedään auktorisoitavaksi kun on kyseessä suomenkielinen muoto (katso tarkemmin [Auktoriteettitietueet/Toimijakuva](#))
- Jos yhteisöllä on virallinen suomenkielinen muoto, valitaan se (myös kansainvälisistä ja yhteispohjoismaisista yhteisöistä)
- Yhteisön nimet kirjoitetaan kuten ko. yhteisö katsoo ne kirjoitettavaksi (nimi jolla yhteisö tunnetaan).
- Artikkelit jätetään pois (katso liite C), paitsi jos nimi aakkostetaan sen mukaan (esimerkiksi yhteisön nimi, johon sisältyy artikkelilla alkava henkilön- tai paikannimi).
- Jos yhteisöstä on olemassa sekä lyhenne että auki kirjoitettu muoto eikä kumpikaan niistä ole vakiintunut, valitaan avattu muoto
- Jos yhteisön nimi on useammalla kielellä eikä suomi ole niistä yksi, valitaan virallisen kielen mukainen muoto
- Ahvenanmaalaisista nimistä käytetään ruotsinkielistä muotoa
- Englanninkielisessä yhteisön nimessä jokainen merkitsevä sana aloitetaan isolla kirjaimella.
- Tähän osakenttään kirjoitetaan myös muut nimeen tehtävät lisäykset kaarisulkuihin nimen perään. Muut nimeen tehtävät lisäykset ovat esim. yhteisön tarkoitusta kuvaava yleismääre, jos tarkoitus ei ilmene yhteisön nimestä, tai yhteisön sijaintipaikan nimi tai perustamisvuosi, joka erottaa toisistaan kaksi samankaltaista yhteisönimeä.
- Kun kysymyksessä on valtionhallinnon hierarkkinen suhde, valtio tallennetaan ‡a-osakenttään.
Esim.
710 2# ‡a Itä-Suomen yliopisto. ‡0 (FI-ASTERI-N)000027959
710 2# ‡a Pohjois-Espoon lukio. ‡0 (FI-ASTERI-N)000023320
710 2# ‡a Suomen Akatemia. ‡0 (FI-ASTERI-N)000036378
710 2# ‡a Suomen Pankki. ‡0 (FI-ASTERI-N)000033253
710 2# ‡a Suomen Punainen Risti. ‡0 (FI-ASTERI-N)000006980
710 2# ‡a Åbo Akademi. ‡0 (FI-ASTERI-N)000030312
710 1# ‡a Suomi. ‡b Kansainvälisten asiain sihteeristö. ‡0 (FI-ASTERI-N)000034524
710 1# ‡a Iso-Britannia. ‡b Suurlähetystö (Suomi) ‡0 (FI-ASTERI-N)000038798

‡b - Alayksikkö (T)

- Jos hierarkia on useampitasoinen, osakenttää ‡b voidaan tarvittaessa toistaa.
- Mahdollinen välitaso jätetään pois, paitsi jos kaksi saman pääyhteisön alayhteisöä käyttää samaa nimeä
Esim.
710 2# ‡a Helsingin kaupunki. ‡b Rakennuslautakunta. ‡0 (FI-ASTERI-N)000034921
710 2# ‡a Turun yliopisto. ‡b Yleinen kirjallisuustiede. ‡0 (FI-ASTERI-N)000025390 (julkaisussa: Turun yliopisto. Taiteiden tutkimuksen laitos. Yleinen kirjallisuustiede)

‡g - Muut tiedot (T)

Tiedot, jotka eivät sovellu muihin osakenttiin.

‡t - Teoksen nimeke (ET)

- Osakenttää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten. Jos nimekkeestä halutaan erikseen lisäkirjaus tai indeksoitava nimeke, se tallennetaan myös kenttään 740. Nimekkeen alussa oleva artikkeli jätetään pois ja nimeke aloitetaan isolla alkukirjaimella. Kaikkia yhtenäistetyt nimekkeen osakenttiä voidaan käyttää tekijä-nimeke-kirjauksissa.

‡e - Funktiotermin (T)

- Osakenttään ‡e merkitään yhteisön nimeen liittyvä tekijyyttä osoittava funktiomerkin. Käytettäviä funktioita löytyy [Metatietosanastosta](#).
- ‡e-osakenttä pyritään aina lisäämään myös yhteisötekijyydessä
- ‡e-kenttään merkitään kustantaja kun yhteisön nimi vastaa ISBN-numeroa, yleensä yhteisö on myös 264 ‡b-kentässä. Jos julkaisussa lukee julkaisija, merkitään ‡e-kenttään niin. On mahdollista myös merkitä ‡e julkaisija, ‡e kustantaja.
- Fennicassa käytetään roolitermiä myös yhteisöjen yhteydessä.
Esim.
710 1# ‡a Suomi. ‡b Liikenne- ja viestintäministeriö, ‡e kirjoittaja, ‡e toimeksiantaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000034991
710 2# ‡a Pohjolan voima (yhtiö), ‡e kirjoittaja, ‡e julkaisija. ‡0 (FI-ASTERI-N)000003654
710 2# ‡a Capcom ‡e alkuperäisidean luoja.

‡0 - Auktoriteettitietueen kontrollinumero

Esim.

710 2# †a Nokia Missio (yhdistys) †0 (FI-ASTERI-N)000029091
710 2# †a Nokia (yhtiö) †0 (FI-ASTERI-N)000027114
710 1# †a Nokian kaupunki. †0 (FI-ASTERI-N)000033093
710 1# †a Nokian kaupunki. †b Kulttuurilautakunta. †0 (FI-ASTERI-N)000007766
710 2# †a Sotainvalidien veljesliitto. †b Nokian osasto. †0 (FI-ASTERI-N)000014060
710 1# †a Suomi. †b Eduskunta. †0 (FI-ASTERI-N)000034982
710 1# †a Suomi. †b Eduskunta. †b Tulevaisuusvaliokunta. †0 (FI-ASTERI-N)000032906

711 - Lisäkirjaus - kokouksen nimi (T)

- Kenttää 711 käytetään kokousten ym. ohella myös näyttelyiden, urheilukilpailujen ja muiden tapahtumien hakutietojen merkitsemiseen.

Yhteisö tekijänä, ks [RDA 19.2.1.1.1](#)

Indikaattorit ja osakentät, katso tarkemmin [111 - Pääkirjaus - kokouksen nimi \(ET\)](#)

Indikaattorit

1. indikaattori - Nimikirjauksen muoto

- 0 - Nimen osien järjestys käänteinen
- 1 - Hallintoalueen nimi
- 2 - Nimen osien järjestys suora

2. indikaattori - Lisäkirjauksen tyyppi

- # - Tieto puuttuu
- 2 - Analyytinen kirjaus, lisäkirjauksen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen.

Osakentät

†a - Kokouksen tai hallintoalueen nimi (ET)

Lisäkirjaukseksi tallennetaan kokouksen virallinen nimi. Englanninkielisessä kokouksen nimessä jokainen merkitsevä sana kirjoitetaan isolla alkukirjaimella.

†n - Kokouksen numero tai muu numerointitieto (T)

Kokouksen järjestysnumero merkitään aina arabialaisin numeroin.

†d - Kokouksen aika (ET)

Kokouksen aika merkitään pelkällä vuosiluvulla.

†t - Teoksen nimeke (ET)

Osakenttää käytetään tekijä-nimeke -tyyppisten lisäkirjausten nimekettä varten. Jos nimekkeestä halutaan erikseen lisäkirjaus tai indeksoitava nimeke, se tallennetaan myös kenttään 740.

730 - Lisäkirjaus - yhtenäistetty nimeke (T)

- Kenttää 730 käytetään anonyymeistä ja tekijättömistä teoksista.
- Myös teosten välinen suhde, mukaelmat, versiot jne.
- **Indikaattorit ja osakentät**, katso tarkemmin [130 - Pääkirjaus - yhtenäistetty nimeke \(ET\)](#)

Indikaattorit

1. indikaattori - Ohitusindikaattori

- 0-9 - Ohitettavien merkkien määrä

2. indikaattori - Lisäkirjauksen tyyppi

- # - Tieto puuttuu
- 2 - Analyytinen kirjaus, lisäkirjauksen kohde sisältyy bibliografisessa tietueessa kuvailtuun kohteeseen.

Osakentät

†a - Yhtenäistetty nimeke (ET)

†f - Teoksen julkaisuaika (ET)

†i - Tieto suhteesta (ET)

†l - Teoksen kieli (ET)

†n - Numerointitieto (T)

†p - Teoksen osan nimeke (T)

†t - Teoksen nimeke (ET)

- i-osakenttään merkitään ilmaus suhteesta ([RDA J.2.2 Johdannaisuhteet](#))

Esim.

730 0# †i Teoksen perustana: †a Superfoods supereasy.
730 0# †i Lyhennelmän perustana (teos): †a Jobs : a manual for teaching people.
730 0# †i Lastenversio teoksesta: †a Raamattu
730 0# †i Mukaelman perustana (teos): †a Kalevala (1835)

730 0# † Lyhennetty ja päivitetty laitos teoksesta: †a Finlands svenska litteraturhistoria. †n Andra delen, †p 1900-talet.

- Teosten välinen suhde eosten välisestä suhteesta - elokuvaan perustuva romaani - kenttä 730:

100 1 †a Lin, Grace, †e kirjoittaja.

240 10 †a Mulan: before the sword, †i suomi

245 10 †a Mulan : †b miekan voima / †c Grace Lin ; suomentanut Karoliina Timonen.

730 0# †i Mukaelman perustana (teos): †a Mulan (elokuva : 2020)

Romaani perustuu tänä vuonna julkaistavaan elokuvaan Mulan, ei vuonna 1998 julkaistuun animaatioelokuvaan. Kentässä 730 pitää olla tästä tieto - Mulan (elokuva : 2020).

- **Analyttinen kirjaus**, 2. indikaattorin arvo 2

Esim.

730 02 †i Sisältää (teos): †a Kirkkokäsikirja (1693)

730 02 †i Sisältää (teos): †a Raamattu. †k Valikoima

730 02 †i Sisältää (teos): †a Turbomummo tukisukissa.

- Jos on kyseessä saman nimiset teokset ensisijainen erottava ominaisuus on muoto (näytelmä, novelli jne), toisena teokseen liittyvä ajankohta, kolmantena teokseen liittyvä paikka, jonka jälkeen muu erottava ominaisuus (RDA [6.27.1.9](#))

Esim.

740 - Lisäkirjaus - kontrolloimaton nimeke (T)

- Kenttään merkitään kuvailtuun teokseen sisältyvien osien tai teosten analyttiset nimekelisäkirjaukset, kuten 505-kentän nimekkeet ja yhteisnimekkeettömän teoksen nimekkeet.

Indikaattorit

1. indikaattori - Ohitusindikaattori

0-9 Ohitettavien merkien määrä

2. indikaattori - Lisäkirjauksen tyyppi

- Tieto puuttuu

2 - Analyttinen kirjaus

Osakentäkoodit

†a - Nimeke (ET)

†n - Numerointitieto (T)

†p - Teoksen osan nimeke (T)

- Kun 700- tai 730-kentässä on käännöskirjallisuuden alkuperäisen kielen mukainen nimeke, merkitään käännetty nimeke 740-kenttään.

Esim.

700 12 †i Sisältää (ekspressio): †a Gavalda, Anna. †t Vie en mieux, †i suomi

740 02 †a Parempaa elämää.

76X-79X Linkkikentät

767 - Linkkikenttä - käännös (T)

- Kun aineisto ilmestyy myös käännettynä toiselle kielelle, käännöksen nimeke voidaan merkitä kenttään 767.
- Fennicassa ei käytetty vuoteen 2017 mennessä monografiakuvailussa
- Fennicassa käytössä sarja-aineiston RDA-kuvailussa

775 - Linkkikenttä - muu painos (T)

Kenttään merkitään tiedot muista painoksista tai versioista.

Kyseessä on horisontaalinen suhde kahden eri ekspression tai kahden eri manifestaation välillä esimerkiksi:

- uuden version suhde aiempaan versioon ja vastavuoroisesti suhde aiemmasta versiosta uuteen versioon
- näköispainoksen ja näköispainoksen perustana olevan alkuperäisen julkaisun suhteet
- saman aikaan ilmestyvien erikielisten versioiden suhteet, silloin kun aineistot eivät ole toistensa käännöksiä

Indikaattorit

1. indikaattori - Näyttöindikaattori

0 - Linkkikentän tiedot näytetään

1 - Linkkikentän tietoja ei näytetä

2. indikaattori - Vakionäyttöindikaattori

- Muu painos

8 - Vakionäyttöä ei muodosteta, näytön teksti on osakentässä †i

Keskeiset osakentät

- †a - Pääkirjaus (ET)

- **‡b** - Painos (ET)
- **‡c** - Erottava lisäys (ET)
- **‡d** - Paikka, kustantaja ja julkaisu-aika (ET)
- **‡e** - Kielikoodi (ET)
- **‡h** - Fyysinen kuvailu (ET)
- **‡i** - Tieto suhteesta (T)
- **‡k** - Sarjatiedot (T)
- **‡t** - Nimeke (ET)
- **‡x** - ISSN-tunnus, International Standard Serial Number (ET)
- **‡z** - ISBN-tunnus, International Standard Book Number (T)

Fennicassa käytetään samaan aikaan julkaistavista kieliversioista, jotka eivät ole toistensa käännöksiä

Esim.

775 08 ‡i Julkaistu myös ruotsiksi: ‡a Kuusisto, Olli. ‡t Flyktningkatten ‡z 978-952-67141-8-9 ‡9 FENNI<KEEP>

775 08 ‡i Julkaistu myös ruotsiksi: ‡t Vasa hamnvägs MKB ‡z 978-952-314-181-0 ‡9 FENNI<KEEP>

775 08 ‡i Julkaistu myös suomeksi: ‡t Vaasan satamatien YVA ‡z 978-952-314-179-7 ‡9 FENNI<KEEP>

Kenttään merkitään tiedot muista painoksista tai versioista, esim. aikaisemmat painokset, näköispainokset, kieliversiot. Fennicassa näköispainoksen alkuperäisteoksen tiedot merkitty aiemmin usein vain kenttään 534.

Esim.

Näköispainoksessa:

534 ## ‡p Alun perin julkaistu: ‡c 1948.

775 08 ‡i Näköispainoksen alkuperä: ‡a Olki, Mary, 1891-1974. ‡t Suomalaisia sukkiä ja muita neuletöitä. ‡d Porvoo ; Helsinki : Werner Söderström Osakeyhtiö, [1948] ‡h 73 sivua : kuvitettu ; 25 cm ‡9 FENNI<KEEP>

Vastavuoroinen suhde alkuperäiseen julkaisuun:

775 08 ‡i Näköispainos (manifestaatio): ‡a Olki, Mary, 1891-1974. ‡t Suomalaisia sukkiä ja muita neuletöitä. ‡d Porvoo ; Helsinki : Werner Söderström Osakeyhtiö, [2008] ‡h 73 sivua : kuvitettu ; 25 cm ‡z 9789510349595 ‡9 FENNI<KEEP>

Uudistettu painos/ uusittu painos teoksesta, jolloin kyseessä on ekspressiosuhde ja sisältö ei edellytä tulkintaa uudesta teoksesta

Esim.

775 08 ‡i Uudistettu painos teoksesta: ‡a Tomperi, Soile, 1942- ‡t Yrityksen taloushallinto. ‡9 FENNI<KEEP>

HUOM! Vaikka julkaisussa lukisi "uudistettu laitos", mutta kyseessä on kuitenkin uudet teokset, ao. suhde merkitään 700/730-kenttään ja i-kentän määrittäen käytetään teosten välisten suhteiden fraaseja

Kumpikin julkaisu kuvailaan omiksi tietueikseen ja niiden välille tehdään teos- viittaus

Esim.

700 1# ‡i **Teoksen perustana:** ‡a Sorila, Eero, ‡d 1944- ‡t Kengännauhakassalla maailman ympäri. ‡0 (FI-ASTERI-N)000140564

776 - Linkkikenttä - toinen ilmiasu (T)

(RDA J.4.2 Vastaava manifestaatio)

- Kenttään 776 voidaan merkitä kuvailtavan kohteen muuta ilmiasua edustavat, yleensä saman nimiset rinnakkaisjulkaisut. Kenttää toistetaan, kun ilmiasuilla on eri ISBN-tunnukset, jotka koskevat eri kustantajia tai erilaisia ilmiasuja jolloin vastintietueita on useita.
- Jos vastintietueessa on kaksi ISBN:ää, niin toistetaan osakenttiä z
- Katso myös kenttä 856.
- Jos julkaisussa on mainittu toisen version virheellinen ISBN, tietueeseen merkitään 776-kenttään vain oikea ISBN
- Jos tiedetään että on olemassa toisen ilmiasun julkaisu, mutta ei ole tiedossa sen tunnusta, merkitään vain 530-kentän huomautus, esim. Julkaistu myös verkkoaineistona.
- Jos tulee takautuvasti tieto esim. verkkoaineiston ilmestymisen peruuntumisesta, poistetaan toisesta ilmiasusta kenttät 776 ja 856 ja lisätään 500-kenttään huomautus "Julkaisussa virheellisesti verkkoaineiston ISBN xxx-xx...". Tällöin ao.versiota ISBN-numerolla hakijalle tulee oikea tieto.

Indikaattorit

1. indikaattori

0 - Linkkikentän tiedot näytetään

1 - Linkkikentän tietoja ei näytetä

2. indikaattori

- Muu ilmiasu

8 - Vakionäyttöä ei muodosteta / Näytön teksti on osakentässä ‡i

Osakentät

‡a - Pääkirjaus (ET)

‡b - Painos (ET)

‡c - Erottava lisäys (ET)

‡d - Paikka, kustantaja ja julkaisu-aika (ET)

Esim.

776 08 ‡i Verkkoaineisto: ‡d Tampereen yliopisto ‡z 951-44-5634-3

‡i - Tieto suhteesta (T)

Käytetään suomenkielisiä ilmauksia Painettu ja Verkkoaineisto.

Tiedostomuodon ja muita tarkentavia ilmauksia voi merkitä sulkuihin. Ilmauksia on Metatietosanastossa.

Jos tiedostomuotoa ei tiedetä, riittää Verkkoaineisto. Ei käytetä esim. termejä sähkökirja tai verkkokirja.

‡o - Muu kohteen tunniste (T)

Fennicassa tähän merkitään f-numero

Esim.

776 08 ‡i Painettu: ‡o f481186 ‡9 FENNI<KEEP>

‡t- Nimeke (ET)

‡z - ISBN-tunnus (T)

Fennicassa ISBN merkitään tähän väliviivoin (tällöin Muuntaja-työkalu poimii toisen version 020-kenttään oikean muotoisen ISBN:n)

Esim.

776 08 ‡i Verkkoinaisto: ‡z 978-952-61-2697-5 ‡9 FENNI<KEEP> (Painetusta väitöskirjasta linkki elektroniseen versioon)

776 08 ‡i Painettu: ‡z 978-952-61-2696-8 ‡9 FENNI<KEEP> (Elektronisesta väitöskirjasta linkki painettuun versioon)

776 08 ‡i CD-äänilevy: ‡z 978-952-7201-79-4 ‡9 FENNI<KEEP>

776 08 ‡i CD-levy (MP3): ‡z 978-952-93-3134-5 ‡9 FENNI<KEEP>

776 08 ‡i CD-ROM-levy: ‡z 978-952-93-8558-4 ‡9 FENNI<KEEP>

776 08 ‡i Verkkoinaisto: ‡z 978-952-68774-1-9 ‡9 FENNI<KEEP>

- Jos painetusta aineistosta on olemassa sekä kovakantinen että pehmeäkantinen versio tai useita eri verkkoversioita, merkitään 776 ‡i-osakenttään tarkempi tieto sulkuihin. Muissa tapauksissa i-osakenttään merkitään vain painettu/verkkoinaisto.

Esim.

776 08 ‡i Painettu (kovakantinen): ‡z 978-951-31-8577-0 ‡9 FENNI<KEEP>

776 08 ‡i Painettu (pehmeäkantinen): ‡z 978-951-31-9322-5 ‡9 FENNI<KEEP>

776 08 ‡i Verkkoinaisto (EPUB): ‡z 978-951-583-499-7 ‡9 FENNI<KEEP>

776 08 ‡i Verkkoinaisto (PDF): ‡z 978-951-583-500-0 ‡9 FENNI<KEEP>

776 08 ‡i Verkkoinaisto (MOBI): ‡z 978-952-68570-3-9 ‡9 FENNI<KEEP>

776 08 ‡i Verkkoinaisto (MP3): ‡z 978-952-93-9254-4 ‡9 FENNI<KEEP>

Painos

Jos julkaisun tiedoissa on merkintö, että ao. toinen ilmiasu on muu painos, se merkitään.

Esim.

776 08 ‡b 2. painos ‡i Verkkoinaisto: ‡z 978-952-93-5638-6 ‡9 FENNI<KEEP>

Digitoitu versio

Alkuperäisen toisen ilmiasun tiedot 776-kentässä

Esim.

*776 08 ‡i Digitoitu painetusta: ‡a Forsten, T. K. ‡t Muutamia tulevaisuuden suunnitelmia sairaiden eläinten hoidossa vallitsevien epäkohtien poistamiseksi. ‡d Hämeenlinna : Suomen eläinsuojeluyhdistys, 1922. ‡h 8 sivua. ‡k Suomen eläinsuojeluyhdistyksen julkaisuja ; n:o 55 ‡9 FENNI<KEEP>

856 40 ‡u http://um.fi/URN:NBN:fi-fd2012-pp00000675 ‡y Digitoitu julkaisu

(Linkki digitoituun versioon)

* Kumean ohjeessa fraasi i-kentässä "Digitoitu manifestaatiosta"

80X-830 Sarjalisäyskentät

Sarjalisäkirjauskentät ovat ydinelementtejä

Ydinelementit: Sarjan päänimeke, Sarjan numerointi, Alasarjan päänimeke, Alasarjan numerointi

Suomalaisten kirjastojen linjaamat ydinelementit: Sarjan ISSN-tunnus, Alasarjan ISSN-tunnus

RDA 2.12.8 Sarjan ISSN-tunnus ; 2.12.9 Sarjan numerointi ; 2.12.16 Alasarjan ISSN-tunnus ; 2.12.17 Alasarjan numerointi ; 6.2.2-6.6 Teoksen nimeke, muoto jne. ; 24.6 Osan numerointi ; 25.1 Viittauksen kohteena oleva teos

HUOM! KENTTIEN 490 JA 8XX ERO:

- Kenttä 490 on kuvailutietoa ja siihen tallennetaan se sarjan nimenmuoto, joka on julkaisussa. 8XX-kentässä on sarjatietueen -kentässä 245 oleva nimekkeen muoto (= auktorisoitu muoto).

800 - Sarjalisäkirjaus - henkilönnimi (T)

- RDA 25 Teosten väliset suhteet
- Tähän kenttään merkitään tekijä/nimeke-sarjalisäkirjaus, kun tekijänä on henkilö. Kirjaus perustuu yleensä 490-kenttään tai huomautuskenttiin merkittyihin tietoihin.
- Fennicassa tähän kenttään merkitään lisäkirjaus alkuperäisen teoksen sarjasta
- Käännösteoksissa merkitään lisäkirjaus myös julkaisun kielellä olevasta sarjasta. Eli käännösteoksissa kenttä toistetaan.
- Huom! ‡e-osakenttää ei tallenneta 800 kentän tekijä-nimekekirjauksiin, poikkeuksena musiikkiaineistot."

Indikaattorit

1. indikaattori

0 - Nimien osien järjestys suora

1 - Nimien osien järjestys käänteinen

3 - Suvun nimi

2. indikaattori - # määrittelemätön

Osakentät (Useimmin käytetyt)

- ‡a - Henkilönnimi (ET)
 - ‡b - Numerointi (ET)
 - ‡c - Arvonimet ja muut lisäykset (T)
 - ‡d - Nimeen liittyvät aikamääreet (ET)
 - ‡e - Funktiotermit (T)
 - ‡f - Teoksen julkaisu-aika (ET)
 - ‡g - Muut tiedot (T)
 - ‡h - Teoksen kieli (T)
 - ‡i - Teoksen nimeke (ET)
 - ‡j - Sarjan sisäinen numerointi (ET)
 - ‡k - ISSN-tunnus (ET)
 - ‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*
- * Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun

Esim.

100 1# ‡a Guillou, Jan, ‡e kirjoittaja.

240 10 ‡a Mellan rött och svart, ‡h suomi

245 10 ‡a Punaisen ja mustan välissä / ‡c Jan Guillou ; suomentanut Taina Rönkkö.

490 1# ‡a Suuri vuosisata ; ‡v 3

800 1# ‡a Guillou, Jan. ‡i Stora århundradet ; ‡v 3, ‡h suomi. (Huom! Sarjan ruotsinkielien artikkelia **Det** stora århundradet ei merkitä, koska kentässä ei ole ohitusta)

800 1# ‡a Guillou, Jan. ‡i Suuri vuosisata ; ‡v 3

- 800-kenttään voidaan merkitä henkilönnimi-alkuinen tekijä-nimeke-sarjalisäkirjaus myös silloin, kun aineistossa ei ole sarjamerkintää, jos julkaisun tiedetään kuuluvan johonkin sarjaan (esim. romaanisarjat).

500 ## ‡a Imatra-sarja. ‡9 FENNI<KEEP>

800 1# ‡a Hirvisaari, Laila, ‡d 1938- ‡i Imatra-sarja.

tai

490 1# ‡a [Imatra-sarja]

800 1# ‡a Hirvisaari, Laila, ‡d 1938- ‡i Imatra-sarja.

810 - Sarjalisäkirjaus - yhteisönimi (T)

- [RDA 25](#) Teosten väliset suhteet

Indikaattorit

1. indikaattori

- 0 - Nimien osien järjestys käänteinen
- 1 - Valtion tai hallintoalueen nimi
- 2 - Muu yhteisö, nimien osien järjestys suora

2. indikaattori - # määrittelemätön

Osakentät (Useimmin käytetyt)

- ‡a - Yhteisönnimi (ET)
 - ‡b - Alayksikkö (T)
 - ‡k - ISSN-tunnus (ET)
 - ‡j - Sarjan sisäinen numerointi (T)
 - ‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*
- * Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun

- Tähän kenttään merkitään sarjan nimi, joka on yhteisön nimi. Yhteisön nimen sisältävä sarja merkitään 830-kenttään.

Esim.
810 1# ‡a Valtionhallinnon tieto- ja kyberturvallisuuden johtoryhmä, ‡k 2343-3744 ; ‡v 2014, 2.

830 - Sarjalisäkirjaus - yhtenäistetty nimeke (T)

- [RDA 25](#) Teosten väliset suhteet
- Tähän kenttään merkitään sen sarjan auktorisoitu nimi, johon kuvailtava julkaisu kuuluu.
- Vanhempaa sarja-aineistoa on auktorisoitu myös ilman ISSN-tunnusta tekotunnuksella fk.

Esim.
015 ## ‡a fk20080309 ‡2 skl

Indikaattorit

1. indikaattori - # määrittelemätön

2. indikaattori - Ohitusindikaattori - 0-9 ohitettavien merkkien määrä

Tiedonlähde

Sarjatietue

Osakentät (Useimmin käytetyt)

- ‡a - Yhtenäistetty nimeke (ET)
- ‡n - Numerointitieto (T)
- ‡p - Teoksen osan nimeke (T)
- ‡k - ISSN-tunnus (ET)
- ‡j - Sarjan sisäinen numerointi (T)
- ‡3 - Aineiston osa, jota tiedot koskevat (ET)*

* Osakenttä ‡3 merkitään kentän alkuun

- Sarjamerkinnot 830-kenttään on tarkistettava aina sarjatietueesta: Sarjatietueen 245-kentästä 830 a-kenttään sarjan nimeke, sarjatietueen 362-kentästä numeroinnin malli (esim. no., nro., vol.)
- Yleisnimekkeellisessä sarjassa otetaan 830-kenttään myös sarja-aineiston tietueen c-osakentässä oleva tieto /-viivalla erotettuna
Esim.
830 #0 ‡a Tutkimuksia / Eläketurvakeskus, ‡x 1236-3049, ‡v 2018, 3.
- Sarjatietueen alanimeke otetaan mukaan, jos se on tärkeä haun kannalta
- Alanimekkeen vaihtuminen ei aiheuta kustantajalta uuden ISSN-tunnuksen hakemista
- 830-kentässä on mahdollisuus ohittaa artikkeli, toisin kun 490-kentässä (490-kentässä myös artikkeli otetaan silti kuvailuun)
- 830-kentässä ei käytetä hakasulkeita.
- Jos kustantajan sarjalla ei ole ISSN-numeroa, ei siitä tehdä sarja-aineiston tietuetta, eikä siten 830-kenttää, 490-kentän 1. indikaattori on tällöin 0. Vanhoissa konvertoiduissa tietueissa voi Fennicassa tällöinkin olla konvertoituneena kenttä 830.
Esim
490 0# ‡a Keltainen kirjasto
- 490-kenttään merkitään tiedot siinä muodossa kuin ne ovat kuvailtavassa julkaisussa (eli tiedot saattavat vaihdella sarjan eri osien välillä), mutta 830-kenttään tulevat tiedot sarjan kaikkien osien kesken yhtenäisellä tavalla.
- Sarjatietueissa on myös varianttinamekkeitä, joten sarja-aineiston auktoriteeteille on ilmoitettava eri 490-kenttien variantit

Esim.

490 1# ‡a Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarja, ‡x 0784-0322 ; ‡v 45

830 #0 ‡a Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarja, ‡x 0784-0322 ; ‡v 45. (Sarjan nimi ja ISSN-tunnus julkaisussa ohjeellisessa muodossa)

490 1# ‡a Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisuja, ‡x 0784-0322 ; ‡v 44

830 #0 ‡a Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarja, ‡x 0784-0322 ; ‡v 44. (Sarjan nimi julkaisussa poikkeaa ohjeellisesta muodosta)

490 1# ‡a Publications of the Dept. of Church Music / Sibelius Academy, ‡x [0787-7838] ; ‡v 26

830 #0 ‡a Kirkkomusiikin osaston julkaisuja, ‡x 0787-7838 ; ‡v 26. (Sarjan nimi kirjoitettu eri kielellä julkaisuun kuin millä sarjan nimi tavallisesti kirjoitetaan, eikä ISSN-tunnusta ole luetteloitavassa julkaisussa:)

490 1# ‡a Ihmisyden tunnustat, publikation, ‡x 0358-8602 ; ‡v nr 132

500 ## ‡a Oikea sarjan numero on 134. ‡9 FENNI<KEEP>

830 #0 ‡a Ihmisyden tunnustajien julkaisuja, ‡x 0358-8602 ; ‡v no 134. (490-kenttään otetaan tiedot juuri niin kuin julkaisussa, esim. oikeasta numeroinnista tehdään huomautus.)

490 1# ‡a Valtiontalouden tarkastusviraston selvitykset, ‡x 1799-8093 ; ‡v 2/2017

500 ## ‡a Oikea ISSN-tunnus: 1799-8115. ‡9 FENNI<KEEP>

830 #0 ‡a Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomukset, ‡x 1799-8115 ; ‡v 2017, 2. (490-kenttään otetaan tiedot juuri niin kuin julkaisussa, esim. oikeasta ISSN-tunnuksesta tehdään huomautus.)

841-88X Varasto- ja sijainti- ym. tietojen kentät

856 - Elektronisen aineiston sijainti ja käyttö (T)

- Kenttää 856 käytetään elektronisen aineiston osoitteen merkitsemiseen ja linkin luomiseen aineistoon.
- Käytetään, kun julkaisulla on verkkoversio tai julkaisuun liittyy verkkomateriaalia
- Merkitään, kun bibliografisessa tietueessa kuvailtu aineisto tai sen osa on saatavana verkossa
- Jos elektronisen aineiston käyttöä on sopimuksellisesti ja teknisesti rajoitettu, on syytä merkitä rajoitus kenttään 506.
- 856-kenttiä voi olla useampia, jos on esim. URN e-kirjasta ja Varian oma tunnus.
- 856-kentässä on Melindassa jokin muu tunnus kuin urn, handle tai doi, kenttä dropataan <FENNI<DROP> -merkinnöllä
- Elektronisen aineiston osoitteen voi merkitä kenttään 500, ellei suoraa linkkiä haluta tekijänoikeudellisista syistä merkitä kenttään 856.

Indikaattorit

1. indikaattori

- Tieto puuttuu. Jos 1. indikaattorin arvoa ei tunneta, voi indikaattorin jättää tyhjäksi.

0 - sähköposti

1 - FTP

2 - Etäpalvelin

3 - Modeemiyhteys

4 - HTTP (Fennica-tietueissa yleensä tämä)

7 - Yhteys- tai käyttötapa merkitään kenttään ‡2

2. indikaattori (Indikaattorin arvo ilmaisee, mikä suhde kenttään 856 merkityllä elektronisella aineistolla on tietueessa kuvailtuun kohteeseen.)

- Tieto puuttuu

0 - Vastaa kuvailun kohdetta

Bibliografinen tietue kuvailee samaa elektronista aineistoa, jonka sijainti merkitään kenttään 856)

1 - Kuvailun kohteen (tai sen osan) toinen versio

Kuvailtu kohde ei ole elektroninen, mutta elektroninen versio on saatavana ja sen sijainti merkitään kenttään 856.

2 - Kuvailun kohteeseen liittyvä aineisto

Elektroninen aineisto ei ole sama kuin bibliografisessa tietueessa kuvailtu kohde, vaan esim. erillinen hakemisto tai käyttöohje.

Osakentät

‡u - URI (T)

Fennicassa merkitään vain pysyvät linkit urn, doi, handle

‡y - Linkin teksti (T)

Teksti, joka näkyy asiakkaille ja toimii linkkinä osakentässä ‡u esitetyn URI:n sijasta

‡z - Julkinen huomautus (T)

‡3 Aineiston osa, jota tiedot koskevat (T)

- Fennica-tietueessa voi olla samanaikaisesti kaksi linkkikenttää, toinen toimii vapaakappaleiden arkistossa ja toinen vie vapaaseen verkkoon.
Esim.
856 40 ‡u <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-314-560-3> ‡z Käytettävissä vapaakappalekirjastoissa ‡5 FI-Vapaa (kenttä merkitään kaikkiin e-vapaakappaleiden monografiatietueisiin)
856 40 ‡u <http://www.doria.fi/handle/10024/134483> ‡y Linkki verkkoaineistoon (merkitään ainoastaan pysyvät linkit, handle-linkki katsotaan psyväksi)
- Jos Varstassa on ISBN-muotoinen URN, mutta se on muodostettu väärästä (esim. painetun) ISBN-tunnuksesta, korjataan URN oikeaan muotoon.
 - Jos verkkoversiolla on ISBN, käytetään sitä URNissa
 - Jos verkkoversiolla ei ole ISBN-tunnusta, luodaan URN generaattorilla: <http://generator.urn.fi/cgi-bin/urn.cgi>
 - Valintoina *tunnusten tyyppi*: NBN, *maa*: Suomi, *nimiavaruuden osa*: koko suomalainen nimiavaruus
- 856-kenttä digitoiduissa lehdissä
Esim.
856 41 ‡3 Vuosien 1926-1927, 1929 digitoidut numerot vapaasti ‡u <https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/titles/fk20110230> ‡y Linkki digitoituun aineistoon
856 41 ‡3 Vuosien 1931, 1936, 1939 digitoidut numerot käytettävissä vapaakappalekirjastoissa ‡u <https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/titles/fk20110230> ‡y Linkki digitoituun aineistoon ‡5 FI-Vapaa
- Osakentässä ‡3** voidaan tarkemmin kertoa osa, josta elektroninen versio on olemassa, esim. esim. painettuun teokseen sisältyvän sisällysluettelon vapaasti saatavilla oleva elektroninen sisällysluettelo,
Esim.
856 41 ‡3 Sisällysluettelo ‡u <http://www.loc.gov/catdir/toc/93-3471.html> ‡y Linkki verkkoaineistoon

880 - Tiedot vaihtoehtoisella kirjaimistolla (T)

Kenttien 066 ja 880 merkistökoodit ovat Unicode-aikana tarpeettomia (sekä Aleph- että Voyager-järjestelmien merkistö on Unicode). Tietokannoissa jo olevista koodeista ei ole haittaa, joten niitä ei tarvitse poistaaakaan.

884 - Konversio tiedot (T)

Kenttää käytetään e-vapaakappaleaineistojen automaattisessa tuonneissa kertomaan, kenen välittäjän metatietoja tietueen pohjana on käytetty. Kenttä voi toistua tietueessa useita kertoja. Kenttää ei poisteta kuvailua täydennettäessä

Esim.

884 |k MELINDA_RECORD_IMPORT_REPO:LUTPUB

884 |a ONIX3 to MARC transformation |g 20200124 |k MELINDA_RECORD_IMPORT_SOURCE1 |q FI-NL

9xx suomalaiset kentät

900 - Viittaus - henkilön nimi - suomalainen kenttä (T)

Indikaattorit

1. indikaattori (samat kuin 100, 600 ja 700 -kentissä)

2. indikaattori

- Katso-viittaus

1 - Katso myös -viittaus

Osakentät

‡a, ‡c - samat kuin 100, 600 ja 700 -kentissä

‡y - Viittauksen kohde kirjoitettuna (ET)

- Fennicassa ei käytetä osakenttiä d- ja 0 kentässä 900
- Ei tehdä katso myös -viittauksia yksittäisiin tietueisiin
- Käytetään silloin, kun 245 c-kentässä on eri muoto kuin 100- tai 700- kentissä
- Ei tehdä varianttiniimistä esim. eri kirjoitusjärjestelmillä tai henkilön nimimerkeistä (esim. kyrilliset tms. muodot esim. *Jansson, Tove*, >> , ; Jansson, Tove >> Janssonova, Tove)
- Ei tehdä moniosaisista nimistä tai von tms. yhdistelmistä
- ‡y-kentässä viitataan auktorisoituun muotoon
Esim.
100 1# ‡a Aho, Tuulia, ‡d 1952- ‡e kirjoittaja. ‡0 (FI-ASTERI-N)000039966
245 10 ‡a Norsu ja norsu / ‡c Tuulia Almila ; kuv. Anneli Qveflander.
500 ## ‡a Tekijän myöhempi nimi Tuulia Aho. ‡9 FENNI<KEEP>

700 1# ‡a Qveflander, Anneli, ‡e kuvittaja.
900 1# ‡a Almila, Tuulia ‡y Aho, Tuulia

901 - Kirjastokohtainen kenttä (T)

- Fennicassa käytetään MU-, MM- jne. koodeilla varustettujen kuvailupäivämäärien merkitsemiseen
- Yksittäisten kenttien replikoitiini, Alephista voi siirtää vain haluamansa kentät, ilman että koko tietue päivittyy. Fennicaan replikoituville ‡5 FENNI
- Myös poistettujen kenttien numero on merkittävä
- Toimii parhaiten MacroExpress-komennon avulla (katso [MacroExpress-malleja Alephiin](#))

FENNICAassa käytössä seuraaventyypiset koodit:

- 'KUvvvkkpp' = uusien aikakauslehtitietueiden tekopäivämäärä, **ei käytössä enää vuoden 2019 jälkeen**
- 'KKvvvkkpp' = aikakauslehtitietueiden korjauspäivämäärä - **ei käytössä enää vuoden 2019 jälkeen**
- 'MUvvvkkpp' = monografiatietueen valmistuspäivä
- 'MMvvvkkpp' = tietuetta on korjattu
- 'SUvvvkkpp' = e-tietueen valmistuspäivä
- 'PUvvvkkpp' = pelit

• Osakentät

‡a MM-, MU- jne päivämäärä (MUvvvkkpp)

‡b kenttänumerot

‡5 FENNI

‡c X (huom! iso X)

Esim.

901 ## ‡a MU20170330 ‡5 FENNI

901 ‡b 500 ‡5 FENNI ‡c X

901 ‡b LDR, 008 ‡5 FENNI ‡c X

901 ## ‡a MM20180115 ‡b 700 ‡5 FENNI ‡c X

902 - Painoskoodi (T)

Indikaattorit

1, indikaattori = määrittelemätön, 2. indikaattori = määrittelemätön

Osakentät

‡a

Fennicassa koodi 'b' = julkaisu on luetteloitu jo aiemmin eli nimeke löytyy jo tietokannasta. Tarvitaan, jotta vuositilastoinnissa pystytään erottelemaan ensi- ja uusintapainokset.

Esim.

902 ## ‡a b ‡5 FENNI

- Kenttä replikoituu Melindasta Fennicaan vain, jos siinä on osakenttä ‡5FENNI
- Pehmeäkantiseen laitetaan **902 ‡a b** vaikka julkaisussa ei olisi painosmerkintää, koska tiedetään, että se löytyy myös kovakantisena.

903 - Kirjastokohtainen koodi (T)

Indikaattorit

1. indikaattori = määrittelemätön, 2. indikaattori = määrittelemätön

Osakentät

‡a

Fennicassa käytössä koodit:

a = vuosiluetteloon - **EI ENÄÄ KÄYTÖSSÄ**, vanhemmissa tietueissa näkyy

b = Fennica-kortille, kuukausiluetteloon (alle 16-sivuiset, muuttamattomat painokset, tekstittömät, eripainokset yms) - **EI ENÄÄ KÄYTÖSSÄ**, vanhemmissa tietueissa näkyy

c = Ulko-Fennica: suomenkielinen, suomalaisen kirjoittama tai toimittama julkaisu

d = Ulko-Fennica: Suomea koskeva

904 - Pienpainatekoodi (T)

Indikaattorit

1. indikaattori = määrittelemätön 2. indikaattori = määrittelemätön

Osakentät: ‡a

Fennicassa käytössä koodi: **p** = pienpainate (48 sivua tai vähemmän)

Esim.

904 ## ‡a p ‡5 FENNI

- Ei käytetä enää vuodesta 2016 alkaen: **t** = pienpainate (alle 17 sivua)
- Kenttä replikoituu Melindasta Fennicaan vain, jos siinä on osakenttä ‡5FENNI

910 - Viittaus - yhteisönnimi - suomalainen kenttä (T)

Indikaattorit

1. indikaattori

- Määrittelemätön

1 - Valtion tai hallintoalueen nimi

2 - Muu yhteisö

2. indikaattori

- Katso-viittaus

1 - Katso myös -viittaus

Osakentät †a, †c, †d, †n - samat kuin 110, 610 ja 710 -kentissä

‡y - Viittauksen kohde kirjoitettuna (ET)

- Tehdään kun 110- tai 710- kentässä on eri muoto kuin 245 c-kentässä

Esim.

710 2# †a Suomen ekumeeninen neuvosto. †0 (FI-ASTERI-N)000004458

710 2# †a Kirkon ulkomaanapu (yhteisö) †0 (FI-ASTERI-N)000037416

710 2# †a Finlands evangelisk-lutherska kyrka. †b Borgå stift. †b Stiftsrådet. †0 (FI-ASTERI-N)000036038

910 2# †a Ekumeniska rådet i Finland ‡y Suomen ekumeeninen neuvosto

910 2# †a Kyrkans utlandshjälp ‡y Kirkon ulkomaanapu, yhteisö

910 2# †a Stiftsrådet i Borgå stift ‡y Borgå stift. Stiftsrådet

911 - Viittaus kokouksen nimestä (T)

Indikaattorit

1. indikaattori

- Määrittelemätön

2. indikaattori

- Katso-viittaus

1 - Katso myös -viittaus

Osakentät †a, †c, †d, †n - samat kuin 111, 611 ja 711 -kentissä

‡y - Viittauksen kohde kirjoitettuna (ET)

960 - Saamelaisbibliografia

- Saamenkieliset (pohjoissaame, Inarin saame, koltansaame) Suomessa julkaistut
 - Suomessa julkaistut saamelaista kulttuuria, yhteiskunnallisia asioita jne. käsittelevät julkaisut
 - Koskee sekä kauno- että tietokirjoja
 - Julkaisut, joissa on saamenkielinen rinnakaisteksti - pelkkä saamenkielinen tiivistelmä ei riitä
- Esim.

960 ## †a Saamelaisbibliografia ‡9 FENNI<KEEP>

974 Kirjavälityksen teostunniste

1. indikaattori

- Määrittelemätön

2. indikaattori

- Määrittelemätön

‡a Koodin lähde

‡b Koodi

Kenttään tuodaan Kirjavälityksen ennakkotietojen eräluonneissa KV:n käyttämä teostunniste. Tunnistetta käytetään saman teoksen eri ilmiäsuojien linkittämiseen toisiinsa.

Esim.

974 ## †a KV ‡b TT0123456 ‡5FENNI

SID Linkki paikalliskannan vastintietueeseen

1. indikaattori

- Määrittelemätön

2. indikaattori

- Määrittelemätön

‡c paikalliskannan tietuenumero

‡b paikalliskannan tietokantatunnus

Alephin sisäisessä käytössä oleva kenttä. Käytetään ennakkotietotietueissa myös Kirjavälityksen tietuetunnisteen merkitsemiseen. Kenttää ei poisteta kuvailun yhteydessä.

Esim.

SID ## ‡c VER2833757 ‡b FI-KV (=kirjavälityksen tietuetunniste)

